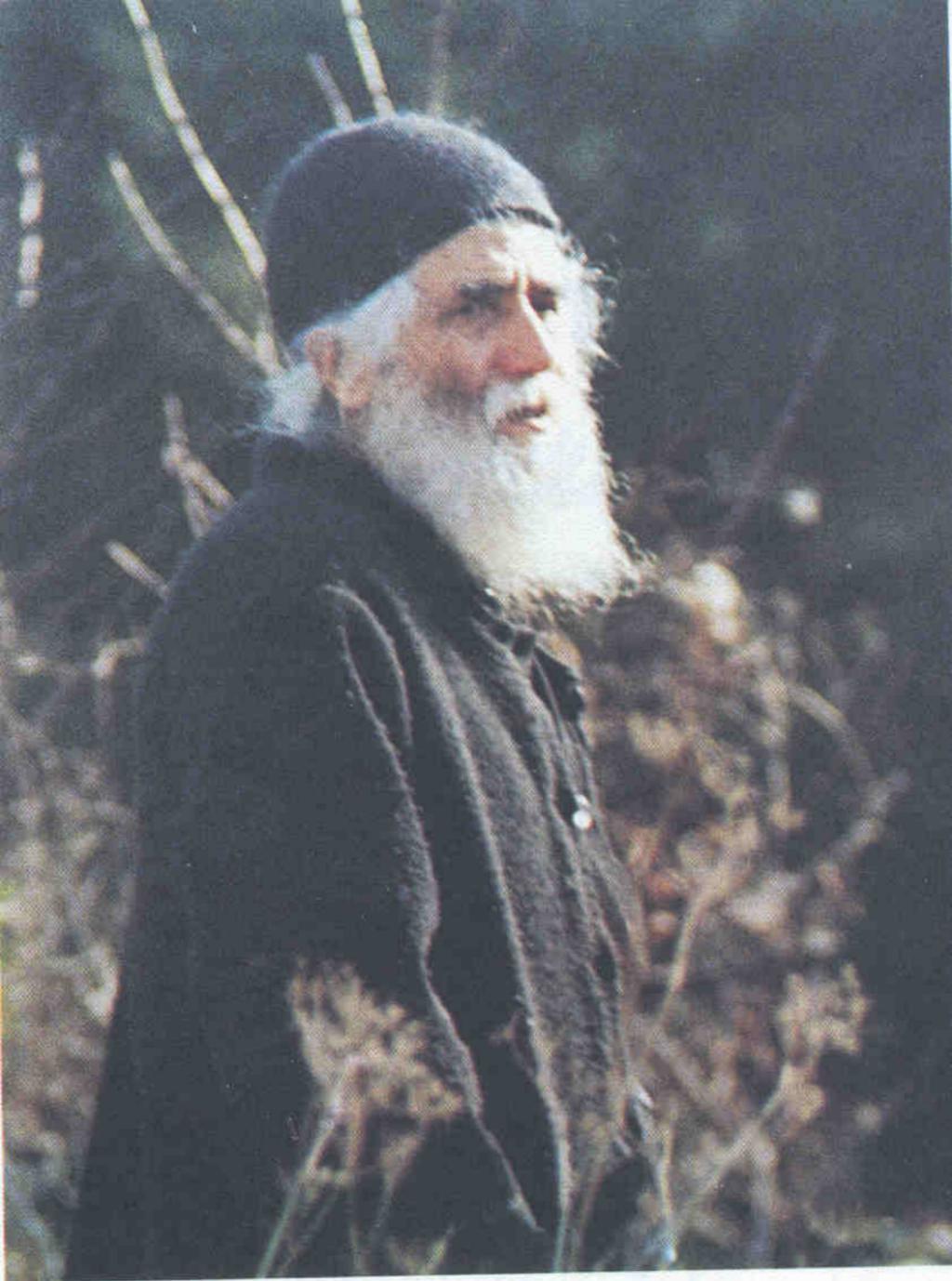

Άθανάσιος Ρακοβαλῆς

Ο
πατήρ
Παΐσιος
μοῦ εἶπε...

"Εκδοση 10η

Θεσσαλονίκη

‘Ο πατήρ Παΐσιος
μοῦ εἶπε...

© ΡΑΚΟΒΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Τηλ.: (031) 937.235

Κεντρική διάθεση:
«ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»
Στυλιανοῦ Ν. Κεμεντέεζίδη
Σπαρτάκου 6
56 626 Συκιές - Θεσσαλονίκη
Τηλ. (031) 212.659 - Fax: (031) 207.340

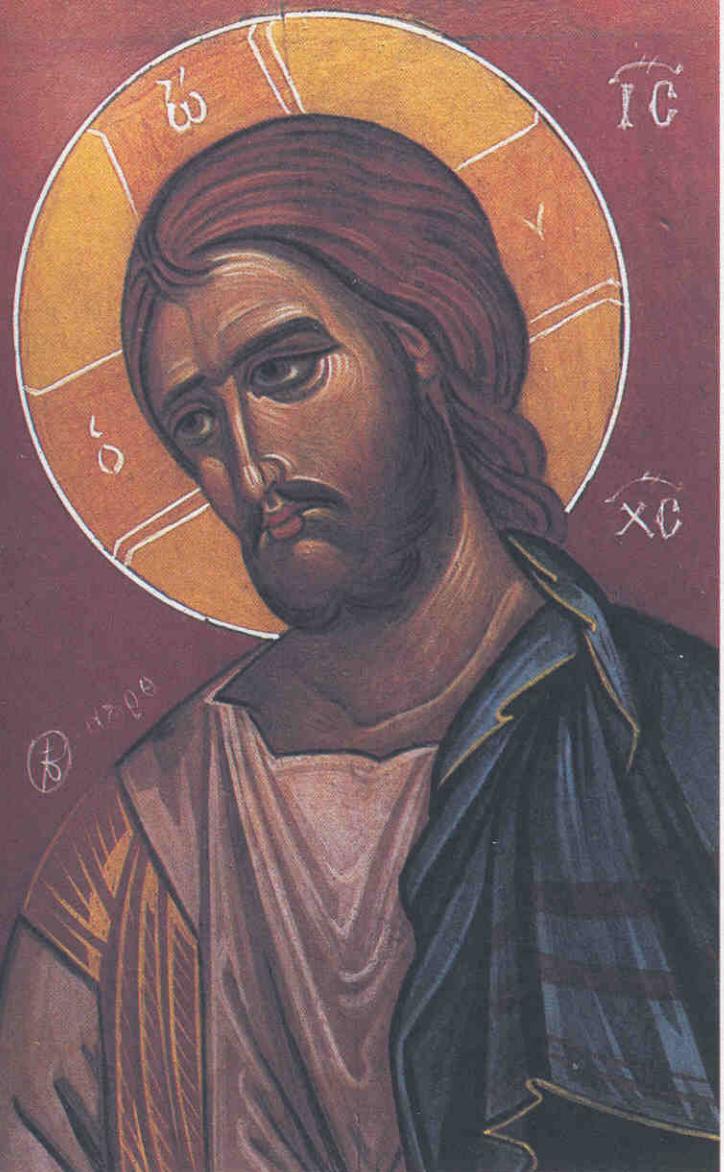
Γραμματική έπιμέλεια:
Παῦλος Έμφιετζόγλου

Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία:
Τυπογραφείο «ΜΕΛΙΣΣΑ»
57 021 Ασπροβάλτα - Θεσσαλονίκη
Τηλ.: (0397) 23.313

α'	Έκδοση:	Νοέμβρις	1997
β'	Έκδοση:	Δεκέμβρις	1997
γ'	Έκδοση:	Ιανουάριος	1998
δ'	Έκδοση:	Μάριος	1998
ε'	Έκδοση:	Σεπτέμβριος	1998
στ'	Έκδοση:	Δεκέμβριος	1998
ζ'	Έκδοση:	Νοέμβριος	1999
η'	Έκδοση:	Απρίλιος	2000
θ'	Έκδοση:	Μάρτιος	2001
ι'	Έκδοση:	Οκτώβριος	2001

‘Ο πατήρ Παΐσιος μοῦ εἶπε...

Θεσσαλονίκη 2001

Στόν

·Ιησοῦ Χριστό

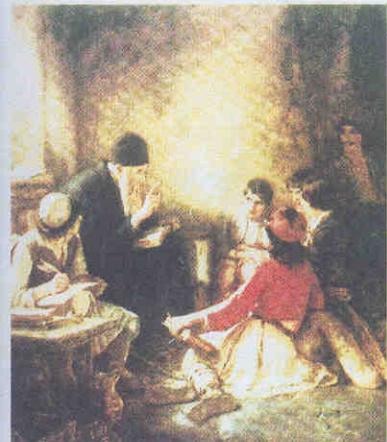
Τόν ἀμνόν Τόν αἴροντα τὴν ἄμαρτίαν τοῦ κόσμου
Τόν Συντρίψαντα τό κράτος τοῦ Διαβόλου
Τόν Λυτρωτὸν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων
Τόν Κριτὸν τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ζώντων
Τόν Ποικίλον τῶν Ἀγγέλων
Τόν Δημιουργόν τῶν ἀπάντων
Τὴν Δύναμιν τὴν ἀπεριόριστον,
Τὴν Σοφίαν τὴν ἀνεξιχνίαστον
Τόν Λόγον τοῦ Θεοῦ
Τόν Θεόν.

Στήν

Παρθένο Μαρία

τὴν στολὴν τῶν γυμνῶν παρθησίας
τὴν Κυρίαν τῶν Ἀγγέλων
τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκο
τὴν Θεόν μετά Θεόν
τὴν τῆς ψυχῆς τῆς ἐμῆς σωτηρίαν.

ΤΟ «ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Οι έλληνες κληρικοί, μέχι κίνδυνο της ζωής τους κατά τα 400 χρόνια της Τουρκοκρατίας, διέσωσαν την έλληνική γλώσσα, τήν ιστορία και τήν έθνική συνείδηση, ιδρύοντας και λειτουργώντας τό «κρυφό σχολείο», σέξι εξωκλήσια, μοναστηράκια ή άλλού, κάτω από συνθήκες αύστηρης παρανομίας. Έτσι τό έλληνικό γένος γλύτωσε από τό σκοτάδι της άμαθειας, πού ήθελαν νά τό βυθίσουν οι κατακτητές, γιά νά τό κρατούν υπόδουλο.

Έμεις οι σημερινοί, σ' αύτούς (τήν πνευματική ήγεσία τοῦ γένους μας) και στούς ήρωες τῆς ἐπανάστασης τοῦ '21 πού έχουσαν τό αἷμα τους, χρωστάμε τήν θυπαρξή μας. Χάρη σ' αύτούς μποροῦμε σήμερα νά μιλάμε χωρίς φόβο τή γλώσσα μας, νά λατρεύουμε τό Θεό μας, νά δουλεύουμε χωρίς νά πληρώνουμε «χαράτσι», νά μή φοβόμαστε ότι θά μᾶς κλέψουν τά παιδιά μας (παιδομάζωμα - γενίτσαροι) ή ότι θά άτιμάσουν τήν οἰκογένειά μας.

Τιμούμε και σεβόμαστε τούς προγόνους μας, όταν προσπαθοῦμε νά μιμηθοῦμε τίς ἀρετές τους και νά διατηρήσουμε τήν παράδοσή μας.

**ΧΡΙΣΤΟΣ - ΨΗΦΙΔΩΤΟ.
ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ**

Ένα από τά ἑκατοντάδες μνημεῖα ἀφταστης βυζαντινῆς τέχνης πού βρίσκονται στά μοναστήρια και τίς χριστιανικές ἐκκλησίες, πού σήμερα έχουν μετατραπεῖ σέ τζαμιά, μουσεῖα ή ἀποθήκες, στήν Κωνσταντινούπολη.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τό γέροντα, τόν πατέρα Παΐσιο, τόν γνώριζα πάνω από δώδεκα χρόνια. Αύτός μέ έκανε συνειδητό όρθοδοξο χριστιανό. Αύτός οδήγησε τά βήματά μου μέσα στήν Ἐκκλησία ἀλλά και μέσα στήν ζωή. Αύτός μέ συμβούλευε γιά κάθε θέμα τῆς ζωῆς μου.

Είχα τήν εὐλογία νά ζήσω στό "Αγιον" Όρος πάνω από ἐπτά χρόνια. Τά πέντε ώς καθηγητής τῆς Ἀθωνιάδας Σχολῆς και ἀλλά δύο περίπου μαθαίνοντας ἀγιογραφία. Ἡθελα νά είμαι κοντά στό γέροντα. Ἀπό τότε πού τόν γνώρισα δέν ξεκόλλησα ἀπό δίπλα του.

Συχνά έχω πεῖ ὅτι μέ ἀγαποῦσε πιό πολύ και ἀπό τή μάννα μου. "Ἄς μέ συγχωρέσει ἡ μάννα μου, πού πολύ μ' ἀγαπάει, ἀλλά ὁ γέροντας ξεπερνοῦσε τά κοινά ἀνθρώπινα μέτρα. Ἡ ἀγάπη του ἦταν θεϊκή, πνευματική.

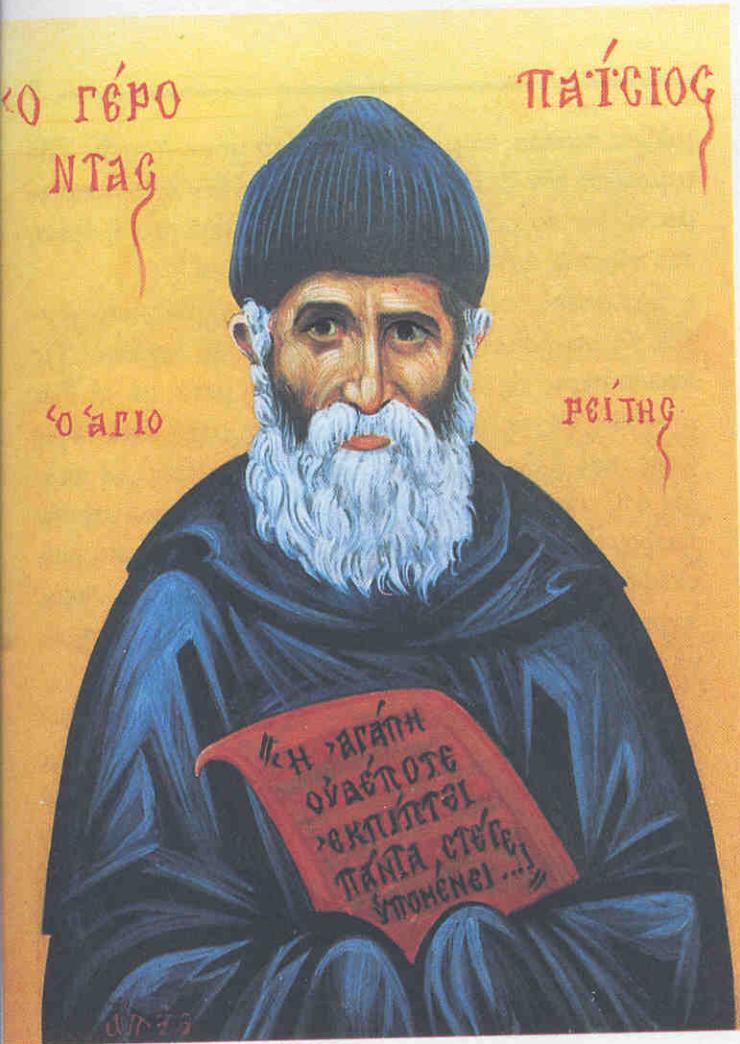
"Ο πατήρ Παΐσιος μοῦ φέρθηκε σάν πατέρας και κάτι παραπάνω. Ἔγώ ὅμως νοιώθω σάν «ἄσωτος υἱός». Δέν τολμῶ νά τόν ὄνομάσω «πατέρα μου» ἢ νά πω ὅτι ἥμουν «πνευματικοπαίδι του». Ὁ λόγος; Δέν τοῦ μοι ἄζω σέ τίποτα! Δέν έχω τό φιλότυπο νά τόν μιμηθῶ στήν ἀρετή του! "Εχει λεχθεῖ «"Αν θέλετε νά μέ ὄνο-

μάζετε πατέρα, νά μιμεῖσθε τά ἔργα μου». Λοιπόν; Τόν μιμοῦμαι τόν π. Παΐσιο; "Οχι! "Αρα δέν έχω δικαίωμα νά τόν ὄνομάσω πατέρα. "Άλλο πρᾶγμα ἡ ἀρετή τοῦ γέροντα και ἀλλο ἡ μικροψυχία μου.

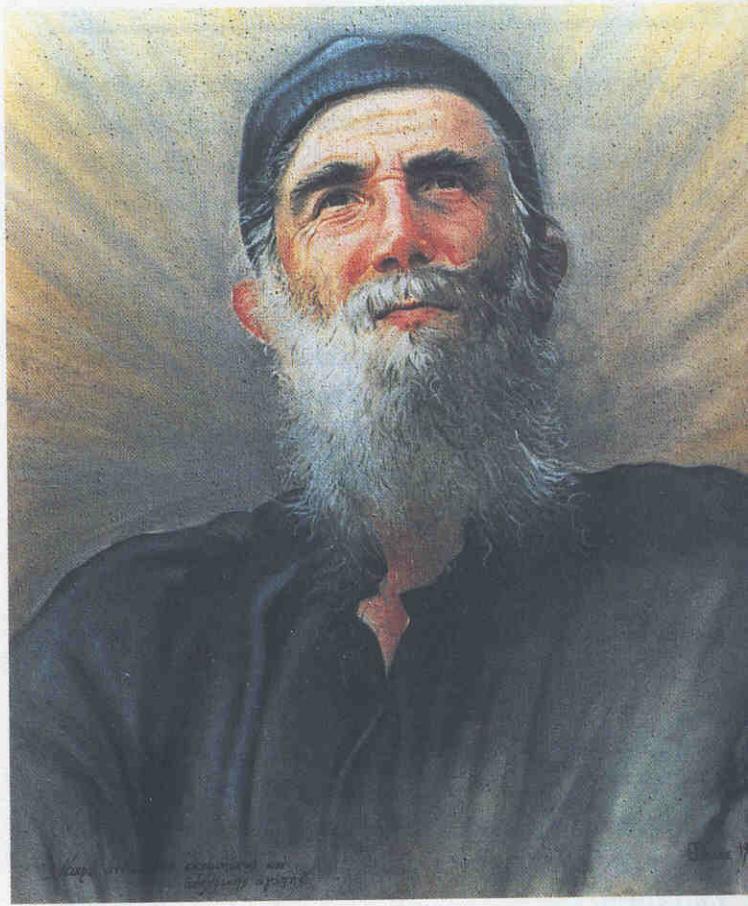
Ἄρκετές φορές, μετά τίς συζητήσεις μας, κατέγραφα τίς συμβουλές του, γιά νά μήν τίς ξεχάσω. Τίς περισσότερες τίς κατέγραφα ἀμέσως μετά, μέ τά ἴδια ἀκριβῶς λόγια τοῦ Γέροντα, ἀλλες μετά ἀπό λίγες ὥρες, και ἀλλες μετά ἀπό μία ἢ δύο μέρες. Σέ πολλές ἀπ' αὐτές είχα τήν πρόνοια νά σημειώσω και τήν ἡμερομηνία πού έγιναν· συνήθως δέ, σέ κάποια ἐπίσκεψή μου στό κελλί του ἡ μετά τό τέλος κάποιας ἀγρυπνίας πού πολλές φορές βρίσκαμε τήν εύκαιρία νά τόν ἐρωτήσουμε.

Σήμερα, μετά τό θάνατο τοῦ γέροντα, θεωρῶ καθήκον μου νά μεταφέρω τίς συμβουλές του στούς Χριστιανούς ἀδελφούς μου. Πιστεύω ὅτι πολλοί θά θελήσουν νά τίς κάνουν πράξη και ἔτσι θά ὠφεληθοῦν πολύ περισσότερο ἀπό μένα. Μακάριοι είναι αὐτοί πού ἔφαρμόζουν τό λόγο και ὅχι αὐτοί πού μόνο τόν ἀκοῦν ἢ τόν διαβάζουν.

μακαριστός γέροντας Παΐσιος, κατά κόσμον Ἀρσένιος Ἐζυεπίδης, γεννήθηκε στις 25/7/1924 στά Φάρασα τῆς Καππαδοκίας, μεγάλωσε στήν Κόνιτσα, ἔγινε μοναχός στό "Άγιον" Όρος, ὅπου πέρασε τό μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του. Πέθανε καὶ ἐτάφη στό 'Ι. Ἡσυχαστήριο τοῦ 'Άγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, στήν Σουρωτή Θεσσαλονίκης, στις 12/7/1994. Ἐνώ ἀκόμα ζοῦσε, θεωρεῖτο "Άγιος ἀπό πολλούς. "Υπάρχουν ἑκατοντάδες ἐπώνυμες μαρτυρίες γιά θαύματα πού ἐπετέλεσε.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

"Ο μακαριστός γέροντας Παΐσιος, κατά κόσμον Ἀρσένιος Ἐζυεπίδης, γεννήθηκε στις 25/7/1924 στά Φάρασα τῆς Καπαδοκίας. Μετά τήν Μικρασιατική καταστροφή, οι ἑλληνικοί πληθυσμοί, μετά ἀπό 2.500 περίπου χρόνια συνεχούς παρουσιάς στήν περιοχή, γιά νά ξεφύγουν τούς διωγμούς καί τίς σφαγές τῶν Τούρ-

κχων, ἀναιγκάζονται νά καταφύγουν πρόσφυγες στό σημερινό Ἑλληνικό κράτος. Ή οίκογένεια τοῦ γέροντα ἐγκαθίσταται τελικά στήν Κόνιτσα τῆς Ἡπείρου, ὅπου καὶ μεγάλωσε.

Από μικρός ἔδειξε τήν πνευματική του κλίση. «Ἐφευγα τό πρωί μέ λίγο νερό καὶ σκαρφάλωνα σέ ἔνα βράχο, ἔξω στό βουνό, νά κάνω προσευχή ὥπως οἱ στυλίτες. (Γέλασε) ... κατά τό ἀπόγευμα πού μέ ἔπιανε λιγούρα... ἄλλαξα γνώμη... “ἄς πάω σπίτι νά φάω λίγο”, ἔλεγα καὶ κατέβαινα ἀπό τό βράχο».

...«Οταν μεγάλωσα κάπως, μέ τούς συνομηλίκους μου δέν ἔκανα παρέα... αὐτοὶ πήγαιναν καὶ σκότωναν πουλάκια καὶ ἔκαναν καὶ ἄλλα πράγματα πού δέ μου ἀρεσαν. Ἐτοι ἔκανα παρέα μέ μικρότερα παιδιά. Αὐτά πάλι, σάν μεγαλύτερο, μέ εἰχαν για ἀρχηγό τους καὶ χαιρόντουσαν πού τά ’κανα παρέα. ”Ἐκανα ἐγώ νηστείες... ἤθελαν νά κάνουν καὶ αὐτά.... Ἐτοι εἰχα προβλήματα μέ τίς μαννάδες τους... μήν κάνετε παρέα μ’ αὐτόν, θά σᾶς χτικιάσει, ἔλεγαν στά παιδιά τους», μου διηγήθηκε κάποια φορά γελώντας μέ τά παιδικά του καμώματα.

Από μικρός ἔδειξε τήν κλίση του, ὥπως ἔξ ἄλλου εἶχε προφητεύσει γι’ αὐτόν ὁ Ἀγιος Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης, πού τόν βάπτισε. Ζοῦσε τήν παιδική του ἡλικία μέ μεγάλη πνευματική προσοχή, μέ προσευχές, μέ νηστείες καὶ μέ πόθο γιά τήν ἀσκητική ζωή.

...ἀφοῦ νά φαντασθεῖς, στήν ἐκκλησία πήγαινα πρωί-πρωί, πρίν χτυπήσει ἡ καμπάνα, καὶ πολλές φορές περίμενα νά ἔρθει ὁ παπάς νά ἀνοίξει τήν Ἐκκλη-

σία... τέτοιο πόθο εἶχα... Μιά φορά, ὁ ἀδελφός μου, που ἦταν μεγαλύτερος, γιά νά μέ φρενάρει λίγο, ἀρχισε νά μοῦ φωνάζει νά μήν ἔχω τόσα πολλά μέ τήν ἐκκλησία καὶ γιά νά μέ πικάρει, πῆρε ἔνα ἐκκλησιαστικό βιβλίο, μιά σύνοφη νομίζω, καὶ τήν πέταξε πάνω στό κρεβάτι... ἐγώ στεναχωρέθηκα γι’ αὐτή του τήν πράξη, τό εἶδα σάν ἀσέβεια μέ τά παιδικά μου μάτια, καὶ τότε ἀντέδρασα δυναμικά...».

Ἐτοι πέρασε τά παιδικά του χρόνια ὁ π. Παΐσιος. Ο θείος πόθος του γιά τή μοναχική πολιτεία ἦταν φυσικό νά αὐξάνει μέ τέτοια ζωή πού ἔκανε.

Μιά φορά, γιά νά μέ διορθώσει, μοῦ εἶπε «...ὅταν ἥμουν νέος, γιά νά μήν σκανδαλίζομαι μέ τίς κοπέλλες, ὅταν βάδιζα στόν δρόμο, κοιτοῦσα συνέχεια κάτω... δέν ἔβλεπα ποιός περνοῦσε δίπλα μου... καμιά φορά περνοῦσαν γυνωστοί, συγγενεῖς καὶ σκανδαλίζονταν πού δέν τούς χαιρετοῦσα... μιά φορά μιά ἔκδελφη μου, ἔκανε παράπονα στή μάννα μου. “Ο Ἀρσένιος δέ μέ χαιρετάει” καὶ ἡ μάννα μου μοῦ τό εἶπε... «ἄλλη δουλειά δέν ἔχω μάννα παρά νά χαζεύω τίς κοπέλες στό δρόμο; τῆς λέω».

Πήγε στρατιώτης στόν πόλεμο, γιά τέσσερα χρόνια. «Οταν γινόταν καμία ἐπικίνδυνη ἐπιχείρηση κοιτοῦσα νά πάω ἐγώ. ”Αν ἀδιαφοροῦσα καὶ πήγαινε κάποιος ἄλλος στή θέση μου καὶ σκοτωνόταν, μετά θά μέ σκοτωνε μιά ζωή ἡ συνείδησή μου, ἐνῶ στόν πόλεμο μιά φορά σκοτώνεσαι».

«Μιά φορά ἔπεφταν βόμβες στό στρατόπεδο. Πήγα

καὶ χώθηκα σέ μία γούρνα ἀπό μία βρύση. Σέ λίγο ἔρχεται κάποιος: νά μπῶ; λέει. Μπές! τοῦ λέω. "Ισα πού χωροῦσε ἔνα ἀτομο. Ἀπό τό φόβο του ὁ ἄνθρωπος κοιτοῦσε νά φυλαχθεῖ, μέ εσπρωχνε πρός τά ἔξω. Μετά ἤρθε καὶ ἄλλος... ἀναγκάστηκα νά βγῶ ἔξω. Δέ βαρέσαι, λέω, ἔχει ὁ Θεός!... Μόλις βγῆκα πέρασε μιά σφαίρα καὶ μοῦ ἔγρισε τό κεφάλι (γέλια)... νά ἔτσι, σύριζα στό δέρμα, μοῦ ἀφησε μιά γραφιμή μέσα στά μαλλιά... ἔνα ἑκατοστό πιό κάτω νά ἥταν, θά μέ σκότωνε... θαύμασα τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Δηλαδή ἡ αὐτοθυσία τοῦ γέροντα, πρίν γίνει ἀκόμα μοναχός, ἔφτανε μέχρι τόν θάνατο γιά τήν ἀγάπη τοῦ συνανθρώπου του!!!!... Πόσο ἀπέχουμε ἐμεῖς οἱ σημερινοί....

"Εἶχαμε ἔκει στό λόχο ἔναν πού ἔβριζε τά θεία... ἔβριζε ἀσχημα... τόσες φορές τοῦ εἶχα πεῖ νά μή βρίζει... εἶχα μαλώσει κι ὅλας... οὔτε ἐμένα ἀκουσει οὔτε τούς ἀξιωματικούς... συνέχισε νά βρίζει... κάποια φορά, ἔκει πού δουλεύαμε στό στρατόπεδο ἔπεισε στή μέση μια βόμβα... Κανεὶς δέν ἔπαθε τίποτα!!!!... Μόνον αὐτόν πού ἔβριζε τόν βρῆκε ἔνα πολύ μικρό θραῦσμα... Ξέρεις ποῦ; Στή γλώσσα του!!!!... Οὔτε τά δόντια τοῦ πείραξε, οὔτε τά χειλη!!!!... Μόνο ἡ γλώσσα του πρήστηκε... ἔγινε σάν μελιτζάνα καὶ κρεμόταν ἔξω ἀπό τό στόμα του!... Τέτοια θαυμαστά γεγονότα γινόντουσαν πολλά στόν πόλεμο, γι' αὐτό ὑπῆρχε μεγάλη εὐλάβεια στό στρατόπεδο!!!".

„Μιά φορά θά κάναμε παρέλαση στήν Θεσσαλονίκη. Μᾶς λένε οἱ ἀξιωματικοί νά ποῦμε ἔνα τραγούδι, τίποτα οἱ φαντάροι... μᾶς λέν ξανά... πάλι τίποτα, βουβαμάρα... θύμωσαν οἱ ἀξιωματικοί. Βρέ, νά ποῦμε,

τούς λέω, τίποτα αύτοί... Μετά, ὅταν πήγαμε πίσω στό στρατόπεδο, μᾶς τιμώρησαν... Μᾶς γύμνωσαν ἀπό τή μέση καὶ πάνω, μᾶς ἔβαλαν νά τρέχουμε γύρω-γύρω καὶ ἔβαλαν νά μᾶς δέρνουν μέ τις ζωνες... βλέπεις ἥταν σοβαρό τό παράπτωμα, ἀπειθαρχία ἐν καιρῷ πολέμου... "Ετρεχα καὶ ἐγώ μαζί τους παρ' ὅλο πού δέν ἔφταιγα... Οἱ ἀξιωματικοί μοῦ φώναζαν καὶ μοῦ ἔκαναν νόημα νά βγῶ, ὅμως ἐγώ ἔκανα πώς δέν βλέπω καὶ δέν ἔβγαινα, δέν ἥθελα νά βγῶ μόνος ἐγώ... Ἡ θά μᾶς συγχωρέσουν δλους ἡ καὶ ἐγώ μαζί τους". Μέ τέτοιο τρόπο ἐκινεῖτο, ὅταν ἥταν νεαρός ὁ γέροντας. Μέ τό φιλότιμο, τήν αὐτοθυσία του καὶ τήν ἀνδρεία του εἶχε κερδίσει τήν ἀγάπη καὶ τό σεβασμό δλων. Καὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν.

„...μετά δούλεψα καὶ ἔκανα προϊκα γιά τήν ἀδελφή μου, πού ἥταν ἀνύπαντρη. Δέν περίμενα νά παντρευθεῖ, ἀλλά ἔφυγα γιά μοναχός... ποῦ ἔρω ἐγώ ἀν εἶναι θέλημα Θεοῦ νά παντρευθεῖ;... μπορεῖ καὶ ἡ ἴδια νά μή θέλει....».

Γύρω στά τριάντα ἔγινε μοναχός στό "Αγιον" Όρος. Δοκιμάσθηκε πολύ. Ἀλλά εἶχε καὶ μεγάλη θεία βοήθεια. Ἀσκήτεφε καὶ στήν Κόνιτσα, στήν Ιερά Μονή Στομίου. Ἐκεὶ τάιζε ἄγριες ἀρκοῦδες μέ τό χέρι του. Ἡ εἰρήνη, πού τό "Αγιο Πνεῦμα γεννοῦσε μέσα στήν ψυχή του, εἰρήνευε καὶ τά ἄγρια ζῶα. „...καὶ τά ἄγρια ζῶα, ἀμα τά πλησιάζεις μέ ἀγάπη, τό καταλαβαίνουν καὶ δέ σε πειράζουν...», μοῦ εἴπε κάποτε γι' αὐτό τό περιστατικό. "Ας μή διανοηθοῦμε ἐμεῖς, εἴτε νέοι εἴμαστε

είτε γέροι, νά μιμηθοῦμε αύτή του τήν πράξη, γιατί ή
ἀγριάδα τῶν παθῶν, πού κουβαλᾶμε μέσα στήν φυχή
μας, θά ἀγριέψει τά «ἄγρια» ζῶα και θά κινδυνέψουμε.

Γιά τρία περίπου χρόνια πήγε στήν ἔρημο τοῦ Σινᾶ,
στήν σπηλιά τῆς Ἀγίας Ἐπιστήμης. Τις Κυριακές κα-
τέβαινε στό μοναστήρι τῆς Ἀγίας Αικατερίνης. "Ολη
τήν ἐβδομάδα ἀγωνιζόταν μόνος μέσα στήν ἡσυχία τῆς
ἔρημου. Ποῦ και ποῦ τόν ἐπισκεπτόταν και κανένας Βε-
δουΐνος, πού τοῦ ἔδινε ἐλεημοσύνη ἀπό τά πολύ λίγα
πού εἶχε. Ἀκόμα και τό νερό του ἦταν λιγοστό. «...έκει
μέσα στήν ξερατίλα τῆς ἔρημου θαύμασα τήν πρόνοια
τοῦ Θεοῦ. Υπῆρχε μιά σχισμή σέ ἔνα βράχο και ἔστα-
ζε σταγόνα-σταγόνα λίγο νερό. Ἔκει ἔβαζα ἔνα κανα-
τάκι ὅλη τή νύχτα και μάζευα τό νερό μου... μοῦ ἔφτα-
νε... δέ χρειαζόμουν ἄλλο».

Στήν ἔρημο τοῦ Σινᾶ ὁ γέροντας εἶχε πολλές θεῖες
ἐμπειρίες ἀλλά και μεγάλους, φανερούς ἀγῶνες μέ τό
Διάβολο. Γενικά, πιστεύω ὅτι τά ἀσκητικά παλαιόσμα-
τα τοῦ γέροντα ὑπερβαίνουν κατά πολύ τή μαλθακή
ἐποχή μας, μέ τή μαλθακή νοοτροπία και τούς μαλθα-
κούς ἀνθρώπους της. Ὁ Γέροντας ἦταν ὄντως μεγάλος
ἀγωνιστής. Οι ἀγῶνες του συγχρίνονται μόνο μέ τούς
ἀγῶνες τῶν ἀρχαίων ἀσκητῶν, τοῦ 4ου μ.Χ. αἰώνος.

Γιά μᾶς, μέ τή μαλθακή νοοτροπία μας, είναι φοβερό
και νά τούς ἀκοῦμε μόνο!!!...

"Ακουσα ὅτι ὁ Γέροντας Πορφύριος (Μαλακάσα),
μέσα στή μεγάλη του ταπείνωση εἶχε πεῖ τά ἔξτις,
γιά τό Γέροντα Πατσιο: Ἡ χάρη πού ἔχει ὁ π.
Πατσιος ἔχει πιό μεγάλη ἀξία, γιατί τήν ἀπόκτησε
μέ τούς ἀγῶνες του, ἐνῶ ἐμένα μοῦ τή χάρισε ὁ Θεός

ἀπό μικρό, γιά νά βοηθῶ τούς ἀνθρώπους... Τέτοιους
ἀγίους (σάν τόν π. Πατσιο) στέλνει ὁ Θεός στήν γῇ
κάθε 400 χρόνια!!!!...

Στό "Αγιον" Όρος ἀσκήτεφε και πέρασε τά περισσό-
τερα χρόνια τῆς ζωῆς του. Τά χαρίσματα μέ τά ὅποια
τόν εἶχε στολίσει ὁ Ἰδιος ὁ Θεός ἦταν πολλά. **Εἶχε χάρι-
σμα ιαμάτων** (γιάτρεφε πολλούς ἀπό ποικίλες ἀρρώ-
στιες, καρκίνους, ἐκ γενετής παραλύτους, κ.ἄ), **εἶχε χά-
ρισμα κατά τῶν δαιμονίων** (ἔβγαλε δαιμόνια ἀπό πολ-
λούς, ὅσο ζοῦσε ἀκόμα), **εἶχε προορατικό χάρισμα** (σέ
πολλούς εἶπε γεγονότα πού θά τούς συμβοῦν στό μέλ-
λον σέ προσωπικό ἐπίπεδο ἀλλά προεφήτευσε και μελ-
λοντικές ἔξελίξεις στήν ιστορία τῆς πατρίδας μας), **εἶχε
διορατικό χάρισμα** (γνώριζε τήν καρδιά κάθε ἀνθρώ-
που πιό βαθειά και πιό καθαρά ἀπό ὅτι ὁ Ἰδιος ὁ ἀνθρω-
πος γνώριζε τόν ἔαυτό του, γι' αύτό και συμβούλευε
σωστά και μέ ἀκρίβεια και ὁ καθένας ἀκούγε τό λόγο
πού χρειαζόταν νά ἀκούσει), **εἶχε χάρισμα διακρίσεως
πνευμάτων** (γνώριζε μέ ἀκρίβεια ἀν ἔνα πνευματικό
συμβάν ἦταν ἐκ Θεοῦ ἢ ἀπό τόν πονηρό πού προσπα-
θοῦσε νά ἔχαπατήσει και νά παρασύρει), **εἶχε διάκριση,**
γνώριζε σέ κάθε περίπτωση ποιό ἦταν τό θέλημα τοῦ
Θεοῦ και ἀν θά ἔπρεπε νά τό φανερώσει ἢ ὅχι. Γνώριζε
ποιό ἦταν τό καλό, τό σωστό σέ κάθε περίπτωση. Ἀκό-
μα και γιά μή πνευματικά θέματα. Γιά παράδειγμα.
Μιά φορά ἔνας καθηγητής πανεπιστημίου, γιατρός,
προβληματιζόταν ἀνάμεσα σέ δύο τύπους ἐνός μηχανή-
ματος πού ἔπρεπε νά διαλέξει γιά τό νοσοκομείο. Δέν
μποροῦσε νά ἀποφασίσει. Πήγε στό Γέροντα και τόν ρώ-

τησε. Ό Γέροντας τοῦ ἀπάντησε. Νά πάρεις αὐτόν τὸν τύπο, γιατί ἔχει αὐτή τῇ λειτουργίᾳ, πού μπορεῖς νά τό χρησιμοποιήσεις στήν τάδε περίπτωση καί δουλεύει μ' αὐτόν τὸν τρόπο, πού μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ ἐτοι καί ἐτοι. Δηλαδή, ἐνῷ δέν εἶχε τελειώσει τό Δημοτικό, τοῦ μίλησε σάν εἰδικός ἐπιστήμονας καί τεχνικός μαζί!!!!... "Αν αὐτό δέν είναι θείος φωτισμός, τότε τί είναι;... **Eίχε θεολογικό χάρισμα.** 'Από τίς πολλές πνευματικές ἐμπειρίες πού εἶχε, μέ 'Αγίους, μέ 'Αγγέλους, μέ τήν Παναγία, ἀλλά καί μέ ὄράσεις τοῦ Ἀκτίστου φωτός, ὅχι μία ἀλλά πολλές φορές, εἶχε γίνει ὄντως θεολόγος καί γνώριζε βαθειά τά μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Μιά φορά, ἔνας καθηγητής πανεπιστημίου τῆς Θεολογίας διηγόταν σέ πολλούς ἀνθρώπους τό ἔξτης περιστατικό μέ θαυμασμό: Τόσα χρόνια στό πανεπιστήμιο εἶχα μαζέψει 10 θεολογικά θέματα-ἀπορίες πού δέν μποροῦσα νά βρῶ τήν ἀπάντηση-λύση τους, ὅσο κι ἀν προσπαθοῦσα. Τά μάζεψα λοιπόν ὅλα αὐτά τά δύσκολα καί ἀλυτα καί πῆγα νά ρωτήσω τόν π. Παΐσιο. Μέσα σέ μισή ὥρα μοῦ εἶχε ξεδιαλύνει ὅλα τά θέματα!!!!...

Δέ θά βροῦμε τέλος, ἀν προσπαθήσουμε νά καταμετρήσουμε τά χαρίσματα καί τίς δυνάμεις τοῦ Γέροντα. "Ας μή νομίσετε ὅτι αὐτό είναι ὑπερβολή..." "Οχι, είναι πραγματικότητα. Ό Θεός είναι αὐτός πού εἶχε στολίσει καί εἶχε τιμήσει μέ τόσα χαρίσματα τό Γέροντα. Καί τά δῶρα τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νά είναι, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ἀτελεύτητα καί ἀπεριόριστα.

'Από ὅλα τά χαρίσματα τοῦ Γέροντα, αὐτό πού σέ μένα ἔκανε μεγαλύτερη ἐντύπωση ἦταν ἡ ἀγάπη του. Μιά ἀγάπη χωρίς ὅριο, χωρίς δισταγμό, μέ ἀπόλυτη

αὐτοθυσία. Μιά ἀγάπη φωτιά, γλυκειά, παντοδύναμη, θεϊκή. Μιά ἀγάπη πού ἔχει υπόταν ἀπό μέσα του, χωρίς διακρίσεις, πού ἀγκάλιαζε τό ἴδιο ζεστά τούς καλούς καί τούς κακούς, τούς φίλους καί τούς ἔχθρους του, τούς δικούς του ἀλλά καί τούς ξένους, τούς ἄξιους ἀλλά καί τούς ἀνάξιους, τούς ὄρθιοδόξους ἀλλά καί τούς ἀλλοδόξους, τούς ἀνθρώπους ἀλλά καί τά ζῶα καί τά φυτά μά πάνω ἀπ' ὅλους Τό Θεό. Αὐτή δέν ἦταν ἀγάπη ἀνθρώπινη. Τέτοια ἀγάπη μόνο τό "Αγιο Πνεῦμα μπορεῖ νά γεννήσει μέσα σέ ἀνθρώπινη καρδιά. Οι ἀνθρώπινες «ἀγάπες» είναι τόσο μικρές καί συμφεροντολόγες, τόσο προσωρινές καί ἀστατες, τόσο ἐγωιστικές καί καταπιεστικές, μετατρέπονται τόσο εὔκολα σέ ἀντιπάθεια καί μίσος, πού είναι ντροπή καί ἀδικία νά τίς συγκρίνουμε μέ τήν ἀγάπη τοῦ Γέροντα.

Αύτά τά χαρίσματα, αὐτή ἡ ἀγάπη τοῦ Γέροντα είναι πού μάζευε τούς ἀνθρώπους κοντά του. Ἐκατοντάδες ἀνθρωποι τόν ἐπισκέπτονταν καθημερινά στό κελλί του. "Ενα ἀτελείωτο πάνε-ἔλα. Ό Γέροντας μάζευε τόν πόνο, τήν ἀγωνία καί τά προβλήματα τοῦ κόσμου καί ἔδινε πίσω λύση, χαρά καί εἰρήνη. "Οταν καὶ ὅπου χρειαζόταν, ὅπου ἔπρεπε, ἤξερε αὐτός καί ὁ Θεός πού πρέπει, ἐπενέβαινε θαυματουργικά μέ ἔξουσία θεϊκή καί ἔλυνε τά ἀλυτα.

"Ἐκατοντάδες είναι οι ἀνθρωποι πού ἔχουν καταθέσει γραπτά καί ἐπώνυμα τίς θαυμαστές ἱστορίες τους σχετικά μέ τόν π. Παΐσιο. "Ἐχουν τυπωθεῖ τά σχετικά βιβλία. "Ομως αὐτοί πού δέ μίλησαν, τά περιστατικά πού ὁ Γέροντας μέ πολλή τέχνη ἔχρυψε είναι πολύ πε-

ρισσότερα. Ό Γέροντας Πατσιος ήταν ένα δῶρο του Θεού στους ἀνθρώπους.

Η φήμη του είχε ξεπεράσει τήν Ἑλλάδα. Ἐρχόντουσαν νά τόν δοῦν καὶ νά τόν συμβουλευτοῦν ἀνθρώποι ἀπό τήν Αὐστραλία, ἀπό τής Η.Π.Α. ἀπό τόν Καναδᾶ, ἀπό Γερμανία, ἀπό Ρωσία, Ρουμανία, Γαλλία, Ἀφρική καὶ ἀπό παντοῦ. Η φήμη του ήταν παγκόσμια. Καὶ ὅλα αὐτά χωρίς ποτέ κάποιο ραδιόφωνο, κάποια τηλεόραση, κάποια ἐφημερίδα, κάποιο Μ.Μ.Ε. τέλος πάντων νά ἀναφέρει κάτι γι' αὐτόν ὅσο ζοῦσε. Αὐτοί προβάλλουν καὶ μεγεθύνουν μόνο τά ἄσχημα τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας· τά καλά, τά θαυμαστά, τά Ἀγια, ἂν δέν μποροῦν νά τά συκοφαντήσουν, τά ἀγνοοῦν, τά καταδικάζουν στή φυλακή τῆς σιωπῆς. "Ομως... ἔχουν οἱ ἀνθρώποι τούς τρόπους τους ἔχει καὶ ὁ Θεός τούς δικούς Του. "Ολη αὐτή ἡ φήμη διαδόθηκε ἀπό στόμα σέ στόμα, ἀπό ἀνθρώπους πού μείναν ἔκπληκτοι ἀπό τής εὐεργεσίες καὶ τά θαύματά του... Τό Γέροντα Πατσιο τόν πρόβαλε ὁ Ἰδιος ὁ Θεός...

"Οταν ἔβγαινε ἀπό τό "Αγιον" Ορος, γιά νά δει τίς γυναικες καὶ τούς ἀνήμπορους ἀρρώστους πού δέν μποροῦσαν νά ἔρθουν νά τόν βροῦν ἔκει, χιλιάδες ἀνθρώποι περνοῦσαν νά πάρουν τήν εὐχή του. Τά παρκαρισμένα αὐτοκίνητα στίς ἄκρες τοῦ δρόμου ξεπερνοῦσαν τό χιλιόμετρο. Συνεχῶς ἔρχονταν καὶ ἔφευγαν αὐτοκίνητα στό γυναικείο ιερό ἡσυχαστήριο τοῦ Ἀγίου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου, στή Σουρωτή Θεσσαλονίκης. Χιλιάδες οἱ ἀνθρώποι πού εὐεργετήθηκαν.

Χιλιάδες καὶ τά γράμματα πού τοῦ ἔστειλαν. «...ἡ φυχολογικά προβλήματα ἡ καρκίνος ἡ χωρισμένη

οἰκογένεια... ἔνα ἀπό αὐτά τά τρία θά είναι τά προβλήματα... αὐτά παιδεύουν σήμερα τούς ἀνθρώπους... αὐτά μοῦ γράφουν». Ο πόνος συνέρρεε στό γέροντα εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε μέσω γραμμάτων. Καὶ αὐτός τόν σήκωνε μέ αὐτοθυσία... πρόθυμα. "Ἐκανε τόν πόνο τοῦ ἄλλου δικό του, ἐπειδή ἀγαποῦσε τόν ἄλλο. Δέν ἤθελε, δέν μποροῦσε νά μείνει ἀμέτοχος, ὅταν οἱ ἄλλοι ὑπέφεραν." Αν ηταν δυνατό, φορτωνόταν ὅλο τό βάρος τοῦ σταυροῦ στούς ὕμους του, γιά νά γλυτώσει τόν ἄλλο.

Ο Γέροντας, ἐνώ θεράπευε τούς ἄλλους, δέν παρακαλοῦσε τό Θεό νά θεραπεύσει τόν ἴδιο... ἤθελε νά κάνει ὑπομονή στίς ἀρρώστιες. «...νά βγάλουμε κανένα πνευματικό φράγκο... νά ἔχουμε γιά τά γεράματα» ἔλεγε χαριτολογώντας. Από στρατιώτης ἀκόμα είχε χρυπαγήματα, γλύτωσε παρά τρίχα τόν ἀκρωτηριασμό, καὶ οἱ πατοῦσες του τόν πονοῦσαν. «Είναι σάν νά πατάω πάνω σέ καρφιά... γι' αὐτό καὶ ἐγώ ρίχνω τό βάρος μιά στίς φτέρνες, μιά στίς μύτες, μιά στό πλάι» μοῦ είπε γελώντας μέ τό ἀστειο τής συμπεριφορᾶς... ἀλλά δέν ἔλεγε νά κάτσει στό στασίδι... "Εβγαζε τίς ἀγρυπνίες ὅρθιος. "Ετσι δίδασκε καὶ στους νέους τό ἀγωνιστικό φρόνημα.

Είχε πολλές ἀρρώστιες ὁ γέροντας καὶ ὅλες τίς ὑπόμενε μέ γενναιότητα καὶ ἀγωνιστικό φρόνημα· περιφρονοῦσε τόν πόνο καὶ τόν κορόδευε!!!...

Μιά φορά πού είχε πάθει κοίλη, ἔδενε τήν κοιλιά του μέ κάτι πανιά καὶ δέν πήγαινε στόν γιατρό. Ἐγώ στεναχωριόμουν καὶ τόν παρακαλοῦσα νά πάει. Τότε ἀρχισε νά μοῦ διηγεῖται γιά τήν ἀρρώστια μέ τέτοιο

άστειο και περιφρονητικό τρόπο πού στό τέλος έβαλα τά γέλια.

Στό τέλος, στά γεράματά του, άρρωστησε άπό καρκίνο. Έγώ και πολλοί άλλοι πιστεύουμε ότι ο Γέροντας τόν ζήτησε άπό τό Θεό, γιά νά έλαφρώσει τούς συνανθρώπους του. Μοῦ είχε πει «ὅταν προσεύχεσαι γιά έναν άρρωστο νά τόν κάνει καλά ο Θεός, πρέπει νά προσεύχεσαι μέ τέτοια διάθεση, ώστε νά λέσ στό Θεό, “πάρε άπό έκεινον τήν άρρωστια και δός την σέ μένα” ή τουλάχιστο “δῶσε ένα μέρος άπό αὐτήν, γιά νά τόν εύκολύνω”... ο καλός Θεός πού βλέπει τήν άδυναμία μας και τόν άλλο τόν κάνει καλά και σέ έμας δέ δίνει τίποτα... καμιά φορά. Όμως δίνει... άν δεῖ ότι σηκώνουμε... “Ομως γιά νά άκουστει ή προσευχή μας, τέτοια διάθεση πρέπει νά έχουμε...».

Αυτή ή διάθεση είναι αύτοθυσία. Και ο γέροντας είχε και μέ τό πάρα πάνω. “Ηθελε και σήκωνε μέ χαρά τόν πόνο και τίς άρρωστιες τών χιλιάδων άνθρωπων πού τόν έπισκεπτονταν. Η ζωή του ήταν μία θυσία γιά τόν συνάνθρωπο.

Δέ μιλοῦσε γιά τίς άρρωστιές του. Τίς έχρυβε γιά νά μή μας στεναχωρεῖ ή ίταν τό καταλαβαίναμε και δέν μποροῦσε νά χρυφθεῖ, τίς παρουσίαζε σάν κάτι τό άσημαντο. “Ετσι έχανε και μέ τόν καρκίνο. Μέχρι πού άρχισαν τά αἴματα και οι λιποθυμίες.

“Ολοι καταλαβαίναμε ότι είναι άρρωστος. Παρακαλούσαμε νά πάει στό γιατρό... τίποτα... “Ε, ίταν μαθεύτηκε, άρχισαν νά έρχονται οι γιατροί στό “Αγιον” Όρος γιά νά τόν καταφέρουν νά τούς έπιτρέψει νά τόν έξετάσουν. Μιά φορά ήρθε ένας παθολόγος, καθηγητής πα-

νεπιστημίου, άπό τήν Αθήνα, μόνο και μόνο γιά τό γέροντα. Έγώ τόν κατέβασα στό κελλί του. Τελικά ούτε αύτός τά κατάφερε. Ήρθαν πολλοί γιατροί χωρίς άποτέλεσμα.

Στό τέλος άρχισαν νά τόν πιέζουν νά δεχθεῖ ιατρική φροντίδα και διάφορα πρόσωπα μέ μεγάλα έκκλησιαστικά άξιώματα. Ο ίδιος ο Πατριάρχης, λέγεται, ότι τού παρήγγειλε νά πάει νά έξεταστεί.

Κάποιος γιατρός, πνευματικός άνθρωπος, πού καταλάβαινε τίς εύαισθησίες τού γέροντα, τού είπε ότι δέ θά τού κάνει καμία παρά πάνω περιποίηση άπό αυτή πού θά έχανε στόν τυχόντα άνθρωπο μέ άγροτική άσφαλεια. Μοῦ λέει ο λογισμός ότι ή εύαισθησία τού Γέροντα δέν τού έπέτρεπε νά δεχθεῖ πάρα πάνω ιατρική φροντίδα άπ’ αυτήν πού είχε ο φτωχότερος άνθρωπος. Τό θεωροῦσε άδικία. Και είναι άδικία και ένα άκόμα δείγμα τής σκληροκαρδίας πού έχουμε οι σημερινοί άνθρωποι. Εμείς και οι δικοί μας, νά έχουμε τούς καλύτερους γιατρούς και νά πηγαίνουμε άκόμα και στά καλύτερα νοσοκομεία, ένω οι καημένοι οι φτωχοί νά πετιούνται σέ κάποιο άθλιο ράντζο στό διάδρομο ένός νοσοκομείου και σέ άλλες φτωχότερες χώρες νά πεθαίνουν μωρά άπό έλλειψη άντιπυρετικού. Η άδικία, άποτέλεσμα τού διεστραμμένου φυχικού κόσμου τού άμαρτωλού άνθρωπου, ύπάρχει σήμερα παντού στόν κόσμο... Όμως ή θεία δικαιοσύνη περιμένει ύπομονετικά γιά νά βάλει τά πράγματα στή θέση τους. Αμήν.

Τελικά ο γέροντας έχανε έγχειρηση στόν καρκίνο. Μοῦ λέει ο λογισμός μου ότι τό έχανε άπό ύπακοή και παρά τή δικιά του έπιθυμία. “Ετσι και μέ όλο αυτό τόν

τρόπο πού άντιμετώπισε τήν άρρωστια, μᾶς δίδαξε.

“Οταν τόν ἔπιαναν οἱ φριχτοὶ πόνοι ἔφαλλε γιά νά μή φωνάζει καί στεναχωρεῖ τούς ἄλλους. Ἡταν πάρα πολύ εύαισθητος. Δέν ἥθελε νά γίνει βάρος ἡ νά στεναχωρέσει κάποιον ἀνθρωπο.

Κάποιος προσευχόταν νά τοῦ δώσει ὁ Θεός ἔνα κομμάτι ἀπό τοὺς πόνους τοῦ Γέροντα, γιά νά τόν ἐλαφρώσει λίγο, χωρίς νά πει τίποτα στό Γέροντα. “Οταν συντήθηκαν, χωρίς νά γίνει συζήτηση, τοῦ λέει ὁ Γέροντας: «Νά μή ζητᾶς... Δέν ἀντέχονται αὐτοὶ οἱ πόνοι... Νά μή ζητᾶς... δέν μπορεῖς νά τούς σηκώσεις... Νά μή ζητᾶς ἀπό τό Θεό».

Μερικές μέρες πρίν πεθάνει, περάσαμε ὅλοι καί πήραμε τήν εὐχή του γιά τελευταία φορά. Πέθανε στίς 12 Ιουλίου 1994 καί θάφτηκε στήν αὐλή τοῦ Ἡσυχαστηρίου τοῦ Ἀγίου Ιωάννου τοῦ Θεολόγου, στή Σουρωτή τῆς Θεσσαλονίκης.

“Ο τάφος του σήμερα είναι λαϊκό προσκύνημα. “Οσες φορές κι ἃν πέρασα ἀπό κεῖ δλα αὐτά τά χρόνια, πάντοτε ὑπῆρχε κόσμος πού προσκυνοῦσε.

Καί μετά τό θάνατό του, ὁ γέροντας Παΐσιος ἐξακολουθεῖ νά θαυματουργεῖ τόσο στόν τάφο του, ὅσο καί ἄλλοι. Ἐλπίζω σύντομα νά βγοῦν τεκμηριωμένα τά περιστατικά πού συνέβησαν μετά τό θάνατό του, πρός δόξαν Θεοῦ καί ὠφέλεια τῶν δύσπιστων ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας, πού βρίσκονται σέ τόσο μεγάλη πνευματική ἀνάγκη καί δέν τό γνωρίζουν.

Τήν εὐχή του νά ἔχουμε, ὅλοι μας!

Θεσσαλονίκη 1999

...πού ἄφησε τόν π. Παΐσιο «καλόγερο στό πόδι του»

ΧΟΛΑΚΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Κάποια φορά, δ. π. Πατέριος μοῦ διηγεῖτο πῶς τοῦ παρουσιάσθηκε ἡ Παναγία μας, μέρα μεσημέρι, καὶ τὸν βοήθησε σὲ μιὰ ἀνάγκη πού εἶχε. Συνομίλησαν μαζὶ γιά λίγα λεπτά.

- Πῶς αἰσθανθήκατε γέροντα; ρώτησα.
- Μεγάλη χαρά... δημως αἰσθανόμουν καὶ ντροπή... δυσκολεύομαι... Μῆτέρα τοῦ Θεοῦ είναι... μέτον "Άγιο Ιωακείμ καὶ τὴν 'Άγια 'Αννα κινοῦμαι πιστό ἄνετα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ - ΑΝΑΤΡΟΦΗ

Δεκέμβρης 1988

1. Ό γέροντας μοῦ διηγήθηκε τὴν ἔξης ἱστορία: «Μιά φορά εἶχε ἔρθει ἐδῶ ἕνας Ἑλληνοαμερικάνος γιατρός. Ὁρθόδοξος ἦταν, ἀλλά δέν εἶχε πολλά μέτη θρησκεία... Οὔτε τὴν νηστεία τῆς Παρασκευῆς δέν κρατοῦσε... οὔτε πολύ πήγαινε στὴν Ἐκκλησία. Ἐζησε μιά ἐμπειρία καὶ ἥθελε νά τη συζητήσει. Ἐνα βράδυ, ἐνῷ προσευχόταν στό διαμέρισμά του «ἄνοιξε ὁ οὐρανός». Ἐνα φῶς τὸν ἔλουσε, καὶ χάθηκε τό ταβάνι καὶ οἱ σαράντα ὅροφοι ἀπό πάνω του. Βρισκόταν λουσμένος μέσα στό φῶς γιά πολλή ὥρα, δέν μποροῦσε νά ὑπολογίσει πόσο!

Θαύμασα! Γιατί ἔνοιωσα καὶ κατάλαβα ὅτι ἦταν «ἐκ Θεοῦ». Ἡταν πραγματικό... Εἶδε τό «ἄκτιστο φῶς»*. Τί ἔκανε στή ζωή του; Πῶς ζοῦσε καὶ ἀξιώ-

* «ἄκτιστο φῶς», λέγεται ἄκτιστο, δηλαδή ἀδημιούργητο, χωρὶς ἀρχή, δηλαδή θεϊκή ἐνέργεια, θεός. Υφηλότατη πνευμα-

θήκε τέτοια θεία πράγματα;

"Ηταν παντρεμένος, είχε γυναικα και παιδιά. Τοῦ λέει ἡ γυναικα του: «Βαρέθηκα νά ἀσχολοῦμαι μέ τό σπίτι, θέλω νά πηγαίνω καμιά βόλτα». "Ε! δέν δούλευε κιόλας, ἄρχισε νά γυρίζει μέ τίς φίλες της και νά τόν τραβάει κάθε βράδυ ἔξω. Μετά ἀπό λίγο διάστημα, τοῦ λέει: «Θέλω νά βγαίνω μόνη μου μέ τίς φίλες μου». Τό δέχτηκε και αὐτό γιά χάρη τῶν παιδιών του. Μετά, «Θέλω νά πάω μόνη μου διακοπές...». Τί νά κάνει; τῆς ἔδινε και λεφτά και τό αὐτοχίνητο.

Μετά ζήτησε νά τῆς νοικιάσει ἔνα διαμέρισμα νά ζει μόνη της, κουβαλοῦσε και τούς φίλους της ἔκει. Τῆς μιλοῦσε, τή συμβούλευε, «βρέ τί θά νοιώθουν τά παιδιά μας»; Τίποτα αὐτή. Στό τέλος τοῦ πῆρε πολλά λεφτά και ἔψυγε. Στεναχωριόταν!

Μετά ἀπό λίγα χρόνια ἔμαθε ὅτι είχε καταντήσει πόρη στά μαγαζιά τοῦ Πειραιᾶ!

Στεναχωρέθηκε! "Εκλαιγε! Σκεφτόταν νά πάει νά τή βρει. Τί νά τῆς πεῖ ὅμως;...

Γονάτισε νά προσευχηθεῖ: «Θεέ μου... φώτισέ με, τί νά πῶ... τί νά κάνω... γιά νά σωθεὶ αὐτή ἡ ψυχή...». Βλέπεις τήν πονοῦσε. "Ηθελε «νά σωθεὶ αὐτή ἡ ψυχή». Οὔτε ἀντρικός ἐγωισμός, οὔτε μνησικακία, οὔτε περιφρόνηση... πονοῦσε γιά τήν κατάντια τῆς. Ποθοῦσε τή σωτηρία τῆς. Τότε ἀνοιξε ὁ Θεός τόν

τική ἐμπειρία, πού λίγοι ἀσκητές τή ζοῦν. Ποθητός στόχος τῆς ἀσκητικής ζωῆς. Θεωρεῖται ἐμπειρία θέωσης. Μετέχει ἡ ἀνθρώπινη στή θεία ἐνέργεια. «...θείας φύσεως κοινωνοί...».

ούρανό... τόν ἔλουσε μέ τό φῶς Του.

Βλέπεις;... Βλέπεις;... Αὐτός στήν Ἀμερική... σέ τί περιβάλλον ζοῦσε;... ἐνῶ πόσοι ζοῦμε μέσα στό "Αγιον" Όρος, μέσα στούς Αγίους, μέσα στή χάρη τῆς Παναγίας και προκοπή δέν κάνουμε!

Δόξα τῷ Θεῷ! Δόξα τῷ Θεῷ!

2. Πρέπει κανείς τήν ἀρραβωνιαστικιά του νά τή βλέπει σάν ἀδελφή του και νά είναι και οἱ δύο πολύ προσεκτικοί και νά ἐγκρατεύονται. Νά κάνουν τόν ἀγῶνα τους, γιά χάρη τοῦ Θεοῦ, γιά νά στεφανωθοῦν στό τέλος σάν φιλότιμοι ἀγωνιστές. Αὐτό συμβολίζουν τά στέφανα τῆς ἐκκλησίας. "Ετοι κανείς ἔχει βοηθό του τή θεία Χάρη.

"Ο ἀρραβώνας νάναι σύντομος, νά μήν τραβάει μακριά.

3. — Γέροντα, πῶς πρέπει νά είναι τό ἀνδρόγυνο μεταξύ τους;

- Παντρέφου ἐσύ και τά λέμε.
- Δέν κάνει ἀπό τώρα;
- Νά ἔχουν α)... β)... και καλή φαγωμάρα μεταξύ τους.

(σ.γ. Δηλαδή νά προσπαθεῖ ὁ καθένας νά παίρνει μέ χαρά τά βάρη πάνω του, και νά ξεκουράζει τόν ἄλλο. Νά κουβαλήσει αὐτός τά φώνια, γιά νά ξεκουράσει τόν ἄλλο, νά κάνει τό χατήρι τοῦ ἄλλου γιά νά τόν ίκανοποιήσει. Χαρά νά γίνεται ἡ ἀνάπτωση τοῦ ἄλλου).

4. — Γέροντα, διαβάζαμε παλιά, ότι ο ἔρωτας είναι καλό πρᾶγμα και όσο περισσότερο κάνεις τόσο καλύτερα· ότι αύτοι που δέν κάνουν ἀποκτοῦν φυχολογικά προβλήματα· ότι πρέπει κανείς, δταν είναι νέος, νά κάνει 2-3 φορές τήν ἡμέρα, γιά νά μπορει στά γεράματα μετά 1 φορά.

— Τί είναι αύτά, βρέ παιδί μου; Ποιός τά λέει; Πά, πά! Έδω ἥρθε ἔνας ξένος γιατρός, σέ παγκόσμια συμβούλια πηγαίνει κ.λ.π. και ἔλεγε ότι ή ἐγκράτεια είναι τό καλύτερο γιά τόν ὀργανισμό. Τό σπέρμα είναι πολύ δυναμωτικό. Οι νέοι πού ἔχουν πολλές σχέσεις, τούς καταλαβαίνουμε μοῦ λέει, ἄμα σπάσουν κανένα κόκκαλο, δέν ἔχουν μεδούλι, σάν νερό ἔχει γίνει. Και δω πού ἔρχονται τά παιδιά και ἐγώ τούς καταλαβαίνω. Τά μάτια τους γίνονται ἔτσι.. (μούδειξε), ή μνήμη τους ἀδυνατίζει πολύ, χειρότερα ἀπό τούς γέρους γίνονται. Βλέπεις χαλάει και τό μυαλό. Είναι ἀς ποῦμε σάν τυρί, γίνεται σάν γιαούρτι, μετά σάν ξυνόγαλο, μετά σάν γάλα, και ἀν ἐπιμένουν ἀκόμα, σάν νερό.

— Αύτή ή σαρκική ἐπιθυμία γέροντα, είναι φυσική ἐπιθυμία, πού πηγάζει ἀπό τή σάρκα, δπως ή πεῖνα, ή δίκφα ή είναι πάθος; Η κατάχρησή της είναι κακή, (δπως π.χ. δχι τό φαΐ, ἀλλά ή γαστριμαργή είναι κακή) ή αύτή ή ίδια ή ἐπιθυμία είναι κακή; Τήν είχαν οι πρωτόπλαστοι στόν παράδεισο;

— ΠΑΘΟΣ είναι! Άμη τί είναι! ΠΑΘΟΣ... Πηγάζει ἀπό τό σαρκικό φρόνημα τοῦ ἀνθρώπου. "Αν κάποιος είναι πνευματικός ἀνθρωπος, δέν ἔχει τέτοιες ἐπιθυμίες. "Οχι ἀπό ἀνικανότητα, ότι δέν μπορει, ἀλλά λόγω τής πνευματικῆς του κατάστασης δέν ἐπιθυμει.

"Όλοι οι ἀνθρωποι ἔχουν σαρκικό φρόνημα. Αύτό κληρονομεῖται ἀπό τούς γονεῖς. Βλέπεις, ἀν κανένα παιδάκι ἔχει γεννηθεῖ ἀπό σαρκικούς γονεῖς, παιδί ἀκόμα και ἔχει τέτοιες ἐπιθυμίες. Αύτό ὅμως δέν είναι τίποτα. Γιατρεύεται. Είναι ἀπαλό σάν τήν τσουκνίδα, δέν ἔχει σκληρύνει ἀκόμη νά γίνει ἀγκάθι, και φεύγει εύκολα μ' ἐναν καλό πνευματικό, νάχει διάκριση ὅμως νά καταλαβαίνει τί είναι τί, γιατί στήν ἀρχή ὅλα τά φυτά, δύο φυλλαράκια ἔχουν.

"Όλοι οι ἀνθρωποι, ἀλλος λιγότερο ἀλλος περισσότερο ἔχουν σαρκικό φρόνημα. "Αλλος ἀς ποῦμε είναι 30% πνευματικός, ἀλλος 40 ἀλλος 60 τό περισσότερο πού συνάντησα είναι 75%. Μόνο ο Ἰωακείμ και ή "Αννα ἥταν τελείως πνευματικοί ἀνθρωποι και γεννήθηκε μετά ἀπό προσευχή αύτό τό ἀπαθέστατο πλασματάκι ή Παναγία. Αύτό τό ἔζησα, δταν ἦμουν στό Σινά.

— Σέ δραμα, γέροντα;

— .... (σιώπησε).

— Δηλαδή δ Ἰωακείμ και ή "Αννα γίναν μετά ἀπό ἀσκηση τελείως πνευματικοί ή ἔτσι ἥταν ἐξ ἀρχῆς;

— 'Ο Λογισμός μοῦ λέει ότι ἔτσι ἥταν ἐξ ἀρχῆς... Χωρίς τό φαγητό ὁ ἀνθρωπος πεθαίνει η χωρίς νερό. Χωρίς τά σαρκικά δέν παθαίνει τίποτα. Μόνο ταλαιπωρεῖται φυχικά, ὅπως ταλαιπωρεῖται και ἀπό τά ἀλλα πάθη· τό θυμό, τόν ἐγωισμό, τήν κενοδοξία, τήν ἀνθρωπαρέσκεια. Μετά τό γάμο συγχωρεῖται μόνο γιά τήν τεκνογονία η κατ' οίκονομίαν.

5. "Οταν ἦμουν ἀνύπανθρος συζητοῦσα τά θέματά

μου μέ τόν γέροντα καὶ μέ νουθετοῦσε σχετικά.

“Ελεγε ὁ γέροντας:

«Καλό εἶναι δὲ ἄνθρωπος νά παντρεύεται σέ μικρή σχετικά ήλικια. Τότε τό πρᾶγμα ἔρχεται πιό φυσιολογικά. Προσαρμόζεται φυσικά καὶ εὔχολα ὁ ἔνας στὸν ἄλλο. Βλέπετε ζευγάρια πού παντρεύτηκαν σέ μικρή ήλικια διατηροῦν μέχρι τά γεράματά τους μέσα στή σχέση τους μιά παιδική ἀπλότητα. Τό ἴδιο παρατηρεῖ κανείς καὶ σέ μοναχούς πού ἥρθαν μικροί στό “Αγιον” Όρος. Εἶναι σωστή ἡ παρομία πού λέει: «Ἡ μικρός παντρέψου ἡ μικρός καλογερέψου».

“Οταν μεγαλώσει ὁ ἄνθρωπος, ἀρχίζει καὶ δουλεύει πιό πολύ ἡ λογική καὶ ὅλα τά ἔξετάζει καὶ ὅλα τά μετράει, ἔχει παγιωθεῖ καὶ ὁ χαρακτήρας του... δύσκολα νά προσαρμοσθεῖ.

“Οταν φτάσει κανείς στά τριάντα, γιά νά παντρεύεται, πρέπει... τριάντα νά τόν σπρώχνουν, ὅταν φτάσει στά σαράντα χρειάζεται... ἔξῆντα νά σπρώχνουν...

Δύσκολα νά τό πάρει ἀπόφαση νά μπει στό ζυγό. Νά ἔσύ τώρα συνήθισες ρέμπελος. Καὶ κάνεις σάν τά ἄγρια ἄλογα πού πᾶνε νά τούς βάλουν χαλινάρι. Τινάζονται, κλωτσάνε, καὶ... τρέχουν μακριά.

(Γελώντας) Τήν προηγούμενη μέρα ἀπό τό γάμο σου ἡ τήν κουρά σου, ὃν ἔρθω καὶ σοῦ κλείσω τή μύτη.. θά σκάσεις, θά κάνεις μπούμ!! (Γέλια).

6. — Γέροντα, μιά γνωστή μου ἔχει σχέσεις μέ κάπιον καὶ σκέφτεται τό γάμο.

— Αύτός τό σκέφτεται, τό θέλει;

— “Ε!... Λίγο.

— Γιά νά παντρευτεῖ κανείς λίγο, πρέπει νά τό θέλει πολύ.

7. Τά ζευγάρια πού παντρεύονται πρέπει νάχουν τόν ΙΔΙΟ πνευματικό. Νά συμφωνήσουν ἀπό τήν ἀρχή, γιά νά μήν ἔχουν ὕστερα προβλήματα. Βλέπετε ὁ πνευματικός πολύ βοηθάει. Βλέπετε τίς ἀνωμαλίες καὶ τά ἔξογκώματα καὶ τῶν δύο καὶ τά «πελεκάει», ὡστε νά ταιριάξουν. Σάν δύο ξύλα πού πρέπει νά ἔνωσουν. Έγώ, ὅταν ἥμουν μαραγκός, πελεκοῦσα τά ξύλα ὡστε νά ταιριάξουν καλά. Νά κάθονται ἀπό μόνα τους. “Υστερα ἔβαζα ἔνα καρφάκι καὶ δέν είχαν ἀνάγκη. Ένω ὃν δέν ταιριάζουν δέν ἐφάπτονται καλά τά ξύλα καὶ τά ζορίσεις νάρθουν στήν θέση τους μέ καρφιά, κάποτε ἀπό τήν πίεση θά κλωτσήσουν.

Γι’ αὐτό πρέπει ὁ «μαραγκός» νάχει καὶ τά δύο ξύλα στά χέρια του. Γιά νά βλέπει τί δουλειά γίνεται στό ἔνα, γιά νά δουλέψει ἀντίστοιχα καὶ τό ἄλλο. “Ετοι πρέπει νά είναι καὶ ὁ πνευματικός.

Πολύ βοηθάει ὁ πνευματικός. Πολλά ζευγάρια πού ταιριάζαν, πού παντρεύτηκαν ἀπό ἔρωτα, χώρισαν μετά, γιατί δέ βοηθήθηκαν ἀπό ἔναν καλό πνευματικό. Ένω ζευγάρια πού δέν ταιριάζαν, ἀλλά είχαν τόν ἴδιο πνευματικό, τά πῆγαν μιά χαρά.

8. Καὶ μέσα στό γάμο πρέπει κανείς νά συγκρατεῖ τόν ἔσυτό του καὶ νά μήν τόν ἀφήνει ἀχαλίνωτο στήν ήδονή.

9. "Οταν μείνει ἔγκυος ἡ γυναικα, τότε τό ἄριστο εἶναι νά σταματήσουν τίς ἐπαφές ἀμέσως ή, ἢν δέν μποροῦν, νά τίς περιορίσουν πολύ. Ἀλλά ἀπό τόν ἔκτο μῆνα καί μετά τουλάχιστο πρέπει νά σταματήσουν νά ἔχουν ἐπαφές, γιατί ἐκτός ἀπό τόν χίνδυνο νά πάθει ζημιά τό παιδί (ἀποβολή χ.λ.π.) γίνεται καί πνευματική ζημιά.

Βλέπεις τό ἔμβρυο ἀναγκαστικά συμμετέχει καί αὐτό στήν ἥδονή πού νοιώθει ἡ μάννα του καί ἀπό τήν κοιλιά ἀκόμη ἀποκτᾶ πάθος. Ὑπάρχουν βρέφη πού βυζαίνουν καί... πυρώνονται σαρκικά!! Ἐνώ ὑπάρχουν παλικάρια, δεκαοκτώ-είκοσι χρονῶν, πού ἔχουν μιά ἀπάθεια, δέν ἔνοχλουνται ἀπό τό σῶμα τους. Ποῦ ὁφείλεται αὐτή ἡ διαφορά; Στήν πνευματική κατάσταση τῶν γονιῶν τους. Είναι ἡ πνευματική κληρονομιά. Βλέπεις οἱ γονεῖς δέν ἀφήνουν στά παιδιά τους κληρονομιά μόνον σπίτια, χωράφια, ἀλλά ἀφήνουν κληρονομιά καί τά πάθη τους ή τίς ἀρετές τους.

"Ανάλογα ἀν εἶναι πλούσιος ἡ φτωχός κανείς, ἀφήνει πολλά ἡ λιγα.

"Ετοι ὑπάρχουν παιδιά πού ἔχουν πλούσια πνευματική κληρονομιά ἀπό τούς γονεῖς. Παιδιά μέ πολλές ἀρετές. Αὐτά τά παιδιά, ἀν προσθέσουν καί τό δικό τους κόπο καί τό δικό τους ἀγῶνα, μποροῦν νά φτάσουν φηλά πνευματικά, γιατί ἀπό φηλά ξεχίνησαν κιόλας.

Γι' αὐτό ἡ Παναγία μας ηταν τόσο καθαρή. Οὔτε κάν ἀμαρτωλός λογισμός δέν τήν πλησίασε. Ἡ ρίζα της εἶναι 'Αγία. 'Ο Ίωακείμ καί ἡ 'Αννα ηταν "Αγιοι καί ἡ σύλληψη ἀκόμα τῆς Παναγίας ηταν χωρίς ἥδονή.

Ο Θεός ὅμως δέν εἶναι ἄδικος. Αὐτό πού μετράει εἶναι ἡ ἐργασία πού ἔκανε κανείς στόν ἑαυτό του. Ο ἀγώνας, ὁ προσωπικός κόπος πού κατέβαλε ὁ καθένας, γιά νά τηρήσει τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ, γιά νά εύαρεστήσει τό Θεό, αὐτό μετράει ὁ Θεός καί ὅχι τό σημεῖο πού ξεχίνησε.

10. Η γυναικα, ὅταν εἶναι ἔγκυος, πρέπει νά εἶναι ἡρεμη, νά διαβάζει τό Εὐαγγέλιο, νά προσεύχεται, νά λέει τήν εὐχή. Ἔτσι ἀγιάζεται καί τό παιδί. Ἀπό τώρα ἀρχίζει ἡ ἀνατροφή τοῦ παιδιοῦ. Νά προσέχεις νά μή στεναχωρεῖς τήν ἔγκυο γιά κανένα λόγο.

11. ("Οταν περίμενε ἡ γυναικα μου παιδί").

— Κοίταξε νά μήν τή στεναχωρεῖς τώρα γιά τίποτα! Νά προσέχεις πολύ!! Νά τῆς πεῖς νά λέει τήν εὐχή καί νά φάλλει. Θά βοηθήσει αὐτό πολύ τό παιδί! "Οχι μόνο τώρα ἀλλά καί ἀργότερα.

12. "Οταν γεννήθηκε τό παιδί μου, ἀκούγαμε ἀπό γιατρούς, φίλους, συγγενεῖς διάφορες ἀπόφεις γιά τό θηλασμό. Οι πιό πολλοί είχαν τή γνώμη, καί μᾶς πίεζαν, νά σταματήσει ὁ θηλασμός σέ λίγους μῆνες. Ο γέροντας είχε διαφορετική ἀπόφη καί τήν ἐξέφραζε κιόλας ἔντονα. "Οταν τόν ρώτησα σχετικά είπε: «"Οχι, εὐλογημένε, νά θηλάσει τό παιδί!!! Τό γάλα τῆς μάννας εἶναι τό καλύτερο. Είναι καί φάρμακο καί

δέν ἀρρωσταίνει τό παιδί. Στό χωριό μου τά θήλαζαν τά παιδιά μέχρι πέντε-έξι χρονῶν. Βλέπεις τά παιδιά δέ θηλάζουν μόνο γάλα, ἀλλά θηλάζουν καὶ ἀγάπη καὶ στοργή καὶ τρυφερότητα καὶ ἀσφάλεια, ἔτοι γίνονται καὶ φυσικά δυνατά. Ἔτοι, ὅταν μεγάλωναν τά παιδιά, γινόντουσαν δυνατά καὶ πιάνων τούς Τσέτες μέ τονα χέρι. Ὁ θηλασμός εἶναι πολλά πράγματα, δέν εἶναι μόνο τό γάλα.

“Οσο θηλάζει ἡ γυναῖκα, δύσκολα πιάνει παιδί. Είναι καὶ μία φυσική προστασία καὶ γιά τή μάννα νά μή μείνει ἀμέσως πάλι ἔγκυος. Ὁ θηλασμός εἶναι τό καλύτερο.

- Πόσο καιρό γέροντα νά θηλάζει;
- “Οσο μπορεῖ περισσότερο. Τρία-τέσσαρα χρόνια.

* Η γυναῖκα μου δούλευε καὶ κουραζόταν πολύ. Είχε ἀρρωστήσει καὶ εἶχε καταβληθεῖ ἀκόμα περισσότερο. “Ολοι (γιατρός, μάννα, πεθερά, φίλοι) πίεζαν, συμβούλευαν νά σταματήσει ὁ θηλασμός. Ξαναπῆγα στό γέροντα καὶ τόν ξαναρώτησα καὶ γι' αὐτό τό θέμα.

‘Ο γέροντας κοντοστάθηκε λίγο, ζύγισε τήν κατάσταση καὶ εἶπε.

— Νά θηλάσει τουλάχιστο μέχρι νά κλείσει δύο χρόνια τό παιδί.

Τά δύο χρόνια ἦταν τό ἐλάχιστο ἀπαραίτητο ὄριο γιά τό γέροντα!

13. — Γέροντα, σήμερα πολλοί νέοι ἀνθρώποι δέν

θέλουν νά κάνουν παιδιά, γιατί σκέφτονται σέ τί είδους κόσμο θά φέρουν τό παιδί τους. Μόλυνση ἀπό τά χημικά, ἀπό τά πυρηνικά, ζωή γεμάτη ἄγχος, ἄγρια κοινωνία, πόλεμοι... Ἀν είμαστε κιόλας στόν καιρό τοῦ Ἀντιχρίστου, σκέφτομαι καὶ ἔγώ, μήπως δέν ἀξίζει κανείς νά παντρεύεται καὶ νά κάνει παιδιά.

— “Οχι, Θανάση, δέν είναι ἔτσι!... Οι χριστιανοί στόν καιρό τῶν διωγμῶν δέν παντρεύονταν; δέν κάνων παιδιά; Καὶ παντρεύοντουσαν καὶ παιδιά κάνων! Είχαν τήν ἐλπίδα τους στηριγμένη στό Χριστό... ὅχι στούς ἀνθρώπους.

Είναι ὀλιγοπιστία αὐτός ὁ λογισμός. Ὁ Θεός σέ μιά στιγμή μπορεῖ νά τά διορθώσει ὅλα. Νά σβήσει ὅλα τά στραβά. Κάνουν οι ἀνθρώποι σχέδια... ἔχει καὶ ὁ Θεός τά δικά Του.

Νάξερες πόσες φορές τύλιξε ὁ διάβολος τή γῆ μέ τήν οὐρά του γιά νά τήν καταστρέψει... Δέν τόν ἀφήνει ὁ Θεός... τοῦ χαλάει τά σχέδια· καὶ τό κακό πού πάει νά κάνει ὁ διάβολος, ὁ Θεός τό ἀξιοποιεῖ καὶ βγάζει μεγάλο καλό. Μήν ἀνησυχεῖς!

— Γέροντα, μέχρι ποῦ φτάνει ἡ ὑποχρέωση πού ἔχει ἔνας γονιός γιά τά παιδιά του; Νά τά ἀφήσει κάτι, σκέφτεται. Πόσο κάτι; “Ενα, δύο,... τρία σπίτια;

— “Ένας γνωστός μου ἐργοστασιάρχης πού εἶχε πολλά χρήματα, πολυκατοικίες κ.λπ. τί ἔκανε; Τά σπούδασε τά παιδιά του, τελείωσαν πανεπιστήμιο, κάνων καὶ μεταπτυχιακά, καὶ τούς ἀφησε ἀπό ἔνα διαμέρισμα. Τά δύολοιπα τάδωσε στούς ἐργάτες του καὶ σ' ἄλλους πούχαν ἀνάγκη.

Πρώτα ἀπ' ὅλα νά τούς δώσει κανείς καλή, χρι-

στιανική άνατροφή. Αύτό είναι τό σπουδαιότερο έφόδιο γιά τη ζωή τους. Μετά νά τά σπουδάσει νά μάθουν λίγα γράμματα. "Αν θέλουν νά προχωρήσουν πανεπιστήμιο, μεταπτυχιακά, νά τά βοηθήσει ή νά μάθουν μία τέχνη. Νά τά βοηθήσει δηλαδή νά βγάζουν τό φωμί τους. Ε! μετά ἂν ἔχει τή δυνατότητα νά τούς ἀφήσει καί κάτι... κανένα οἰκόπεδο, κανένα σπίτι. Νάχουν κι αύτά μιά φωλιά!

Είναι καί μερικοί γονεῖς πού ἀδιαφορῶν γιά τά παιδιά τους καί τά τρῶνε ὅλα... δέν ἀφήνουν τίποτα γιά τά παιδιά τους! Μερικοί μάλιστα ἀφήνουν μόνο χρέη!... Αύτό είναι πολύ ἀσχημό.

"Οταν ηθαν οί πρόσφυγες, τό 1924, ἀπό τή Μικρασία, ὁ πρόεδρος τοῦ χωριοῦ κοιτοῦσε νά τούς βολέψει ὅλους. Αύτός νά πάρει αύτό τό χωράφι, ὁ ἄλλος ἔκεινο τό κτῆμα κ.λ.π. Τόν ἐαυτό του τόν ἀφῆσε τελευταῖο... δέν τόν ὑπολόγισε.

"Οταν μεγάλωσαν τά παιδιά του, τοῦ παραπονέθηκαν: — «Καλά ὅλους τούς βόλεψες... Ἐμάς δέ μᾶς σκέφτηκες;...» καί είχαν δίκιο τά παιδιά... "Άλλο νάναι κανείς μόνος του... "Αν ἔχει κανείς οἰκογένεια, πρέπει νά σκέφτεται πρῶτα τήν οἰκογένειά του καί μετά τούς ἄλλους πού ἔχουν καί αύτοί τούς δικούς τους νά τούς σκεφτοῦν.

14. Στήν κατοχή είχε μείνει στή γειτονιά ἔνα ὄρφανό. Κανείς δέν τό ἔπαιρνε σπίτι του. Σκεφτόντουσαν διάφορα πράγματα. Κατοχή είναι... τά βολεύω δύσκολα... πῶς θά τό ταΐσω... κ.λ.π.

"Ενας πολύτεκνος, είχε δέκα παιδιά, ηταν καί φτωχός, μόλις τό εἶδε τό κακόμοιρο, τό λυπήθηκε!! Τό φώναξε σπίτι του καί τόχωσε κάτω ἀπό τίς κουβέρτες μαζί μέ τ' ἄλλα. — «Δέκα ἔχω... καί ἔνα αὐτό ἔνδεκα!!» σκέφτηκε «ἔχει ὁ Θεός»...

Γέλασε ὁ γέροντας χαρούμενος καί εύτυχισμένος καί συνέχισε.

— Βλέπεις ὁ πολύτεκνος είχε πλούσια καρδιά... κι ἄς ηταν φτωχός... γι' αύτό είχε καί πλούσια τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

15. — Γέροντα, είναι μερικά ζευγάρια πού ἐνῷ θέλουν, δέν μποροῦν νά κάνουν παιδιά. Γιατί συμβαίνει αύτό;

— Γιά νά βολεύεται καί κανένα ὄρφανό. Κάποιοι μόλις πῆραν ἔνα ὄρφανό... τούς ἔδωσε ὁ Θεός καί ἔνα δικό τους μετά!

16. "Οταν γυρίζει κανείς ἀπό τή δουλειά καί είναι νευριασμένος ἢ ἀγχωμένος, καλύτερα είναι νά πάει μιά βόλτα σ' ἔνα πάρκο γιά εἴκοσι λεπτά καί νά γυρίσει στό σπίτι του ἥρεμος καί μέ χαμόγελο, καί ἄς πάει καθυστερημένος.

17. Σέ μιά ἀπό τίς τελευταίες φορές πού εἶδα τό γέροντα μαζί μέ τή γυναίκα μου συνέβησαν τά ἔξτις:

Μόλις μπήκαμε στό δωμάτιο (ὁ γέροντας ηταν ξα-

πλωμένος στό κρεβάτι έξι αιτίας της ἀρρώστιας του) ἄρχισε νά μᾶς πειράζει γελώντας.

— Βρέ καλῶς τους! Βρέ καλῶς τους!!!... Μαλώνετε βρέ; Μαλώνετε;

— ...

— Θανάση, μαλώνετε μεταξύ σας;

— "Ε! γέροντα... μαλώνουμε.

— (Γέλια.) Βρέ νά μή μαλώνετε! Νά μαλώνετε μ' δλους τους ἄλλους, μεταξύ σας νά μή μαλώνετε! Ακούς Θανάση... σου δίνω εὐλογία νά μαλώνεις μέ δποιον θέλεις μέ τή γυναικα σου νά μή μαλώνεις.

Στράφηκε πρός τή γυναικα μου:

— Καί έσύ 'Αναστασία, σου δίνω ΕΥΛΟΓΙΑ, ξέρεις τί πάει νά πει ΕΥΛΟΓΙΑ!!! (γέλια) ναί, εὐλογία δίνω! νά μαλώνεις μέ δποιον θέλεις· μεταξύ σας νά μή μαλώνετε (γέλια).

Γελάσαμε καί έμεις μέ τούς παράξενους λόγους του. "Ομως καταλάβαμε πολύ καλά ότι παρόλο που γελοῦσε ό γέροντας... σοβαρολογοῦσε! Θεωροῦσε πολύ κακό νά καυγαδίζει μεταξύ του τό ζευγάρι. Τόσο μεγάλο κακό... ώστε μᾶς ἔδινε ὅχι μόνο τήν ἀδεια, ἀλλά τήν εύχή του, νά... κάνουμε ἔνα συγκριτικά πολύ μικρότερο κακό. Νά μαλώνουμε μέ δλους τους ἄλλους!!! ἀρκεὶ νά ἀποφεύγουμε τό μεγάλο κακό που είναι οι μεταξύ τῶν συζύγων καυγάδες!

20 Ιανουαρίου 1990

18. Μιά φορά ἥρθε ἔδω ἐνας πολύ στεναχωρημέ-

νος. Δέν τά πήγαινε καλά μέ τή γυναικα του. Τόσο δέν ἥθελε νά δεῖ ό ἐνας τόν ἄλλο, πού οὔτε στό τραπέζι κάθονταν μαζί νά φᾶνε. Άφου τά παιδάκια τους, εἶχαν τέσσερα, ἔφαχναν τίς τσέπες τους, μήπως ἔφερε τίποτα ἀπό ἔξω ή μάννα, γιά νά φᾶνε.

Δηλαδή πήγαιναν γιά χωρισμό. Πήγαινε αύτός καί στούς πνευματικούς καί τοῦ ἔλεγαν: «'Υπομονή, μεγάλο σταυρό σηκωνεις». Έμένα δέ μου ἄρεσε αύτό.

— Γιά βάστα, τοῦ λέω, ὅταν παντρευτήκατε, ἀγαπόσσασταν;

— Ναι! Πολύ! Τή λάτρευα περισσότερο καί ἀπό τό Θεό, μου λέει.

("Ακου νά δεῖς! Περισσότερο ἀπό τό Θεό! Μου ἔχανε ἀσχημη ἐντύπωση).

— Εγώ, μου λέει, ὅταν ἦταν νά παντρευτῶ ζήτησα ἀπό τό Θεό νά είναι ὅμορφη, νά είναι πλούσια, νά είναι καί μορφωμένη. Πράγματι μου τά ἔδωσε ό Θεός.

"Ετσι μου είπε! Καί ἦταν αύτός δήλη τήν ὡρα μέ τό sex! τόσο πολύ κόντευε νά χάσει τήν φυχή του! Κινδύνευε! Πήρε λοιπόν καί ό Θεός τή Χάρη Του ἀπό τή γυναικα του γιά νά τόν σώσει.

Τοῦ λέω:

— Τί μεγάλο σταυρό σηκώνεις κ.λ.π.; Έσύ είσαι φταίχτης! Γιά τά πάθη δουλεύεις καί γίνεται προσπάθεια νά διορθωθεῖς ἀπό τά πάθη σου!

19. Ακόμα καί μέσα στό γάμο πρέπει νά συγκρατεῖ κανείς τόν ἑαυτό του ἀπό τήν ἡδονή. Νά βάζει φρένο στή φιληδονία του!

20. Ήταν κάποιος γνωστός τοῦ γέροντα πού πάλευ χρόνια νά γίνει μοναχός. Παράγγειλε μέ κάποιον φίλο του στό γέροντα νά προσευχηθεῖ, γιατί ἀρρώστησαν στήν οίκογένειά του, καί στεναχωριόταν πολύ.

Ο γέροντας εἶπε:

— "Οσο κάθεται στόν κόσμο, τόσο περισσότερο θά ἀρρωσταίνει δι πειρασμός τούς δικούς του, γιά νά τού δίνει εὐλογες αἰτίες.

Βλέπει δι Διάβολος τήν καρδιά πού κάνει λίγο ἀπρόθυμα, ἃς ποῦμε, καί φέρνει περιστάσεις, γιά νά μήν ξεμπερδέψει ποτέ δι ἄνθρωπος ἀπό τόν κόσμο! Είχα καί ἐγώ μιά ἀδελφή ἀνύπαντρη, οι τρεῖς ήταν παντρεμένες, καί δύο ἀδέλφια. Δούλεψα, τῆς ἔφτιαξα προϊκα γιά νά ἀναπαύσω τόν λογισμό μου καί μετά ἔφυγα γιά μοναχός. Τί νά περιμένω νά παντρευτεῖ; Καί ποῦ ξέρω ἐγώ, ἂν θέλει η ἄν θά παντρευτεῖ;

"Ηταν κάποιος πού ηθελε νά γίνει μοναχός. Τό καθιυστεροῦσε! "Αντε νά παντρέψω τήν ἀδελφή μου, ἔλεγε. "Αντε νά τῆς κάνω προϊκα! "Ε! πάντρεψε τήν ἀδελφή ὅμως δέν ἔφευγε. "Ας φροντίσω λίγο τή μάννα μου, ἔλεγε. Καθιυστεροῦσε... "Ε! μετά χώρισε η ἀδελφή του... ἄντε τώρα νά τῆς φτιάξω μεγαλύτερη προϊκα! Σέ τέτοιες περιπτώσεις ὅμως βοηθάει καί δι Θεός... τοῦ ἔρχεται μιά προϊκα, κληρονομιά ἀπό τήν Ἀμερική!! Ξαναπαντρεύεται η ἀδελφή... πάλι καθιυστεροῦσε, δέν ἔφευγε γιά μοναχός! Ξαναχωρίζει η ἀδελφή!

Τέτοια τοῦ ἔφτιαχνε δι Διάβολος, γιά νά τόν κρατέει στόν κόσμο. Τελικά ἔγινε παπάς στόν κόσμο!

21. Ο π. Παΐσιος μοῦ εἶπε:

— ...Τό δίκαιο ἄνθρωπο, τόν πρᾶο, ὅλοι προσπαθοῦν νά τόν σπρώξουν στή χειρότερη θέση, νά τόν ἀδικήσουν, νά τόν βάλουν στόν πάτο, ἀλλά ὅσο οι ἄνθρωποι τόν σπρώχνουν πρός τά κάτω, τόσο δι Θεός τόν ἀνεβάζει, νά, σάν τό φελλό!! Ὅσο τόν σπρώχνεις στόν πάτο, τόσο τό νερό τόν ἀνεβάζει πρός τά πάνω. Νά ἔνα ἀληθινό περιστατικό, μοῦ τό εἶπε δι Ἰδιος δι ἄνθρωποις: «Πέθανε δι πατέρας καί πῆγαν τά ἀδέρφια νά χωρίσουν τά χωράφια. "Οταν εἶδα τά μεγάλα μου ἀδέλφια νά φωνάζουν, ἔτοιμοι νά ἀρπαχτοῦν, ἐγώ, μικρότερος, τί νά πω, δι, τι μοῦ δώσουν, εἶπα. Μοῦ ἔδωσαν κάτι χωράφια δόλο ἄμμο. Δέν καλλιεργοῦσες τίποτα. Δέν μποροῦσα νά ζήσω μέ αύτά. "Αναγκάσθηκα νά φύγω στή Γερμανία, γιά νά δουλέψω, νά ζήσω τήν οίκογένειά μου. "Οταν γύρισα μετά ἀπό πολλά χρόνια, τί βρήκα; "Από τή μιά καί τήν ἄλλη μεριά τοῦ χωραφιοῦ εἶχαν χτίσει δύο μεγάλα ξενοδοχεῖα. Καί τά δύο ζητοῦσαν νά ἀγοράσουν τό χωράφι. "Ετσι η τιμή ἀνέβηκε στά ὑψη. Πήρα ἐκατοντάδες ἐκατομμύρια!! Εἶπα γέροντα νά δώσω τά μισά ἐλεημοσύνη καί ἥρθα νά μοῦ πείτε ποῦ νά τά δώσω». — «Δῶσε πρῶτα στά ἀδέλφια σου, γιά νά μήν τά κακοκαρδίσεις καί τά ύπόλοιπα κάνε τα δι, τι θέλεις, έτσι τοῦ εἶπα Θανάση, γιά νά μήν ἔχουν μνησικακία μεταξύ τους.

22. Ο Διάβολος προσπαθεῖ νά τά καταστρέψει ὅλα σήμερα, γιά νά μή βρει η νέα γενιά καλή «μαγιά» γιά νά «ζυμωθεῖ».

23. Ό ταπεινός ἄνθρωπος είναι συνήθως πολυμαθής, ἐνώ ὁ ἐγωιστής, ἐπειδή δέν ταπεινώνεται νά ρωτήσει, δέν ἔχει γνώσεις.

24. Πρέπει νά ἀπλοποιήσουμε τή ζωή μας. Ή πολυτέλεια κουράζει. Είναι μερικοί πού συνέχεια θέλουν νά ἀλλάζουν ἐπιπλα κ.λ.π. Τρέχουν μετά νά βγάλουν περισσότερα χρήματα καί ἔτσι γεμίζουν ἄγχος.

25. — Γέροντα, τό παιδί ἐνός γνωστοῦ μου κάνει συνέχεια σκανταλίες, φωνάζει, χτυπάει. Τί φταιει; τί νά κάνει;

— Κοίταξε, δέ φταινε τά παιδιά. Σήμερα τά ἔχουν κλεισμένα μέσα στά διαμερίσματα καί δέν ἔχουν χῶρο νά τρέξουν, νά παίξουν. Ζορίζονται τά παιδιά. Δέν μποροῦν νά κινηθοῦν, νά ἐκτονώσουν τή ζωηράδα τους. Τρελαίνονται, μετά χτυπᾶν τό κεφάλι τους στόν τούχο! Τά παιδιά, γιά νά μεγαλώσουν φυσιολογικά, θέλουν αὐλή!

— Δηλαδή γέροντα, τά παιδιά στά διαμερίσματα ἀποκτοῦν φυχολογικά προβλήματα;

— "Εμ, ἐάν ζορίζεται, πιέζεται. Πολύ καλύτερα νά ὑπάρχει μιά αὐλή! Αύτό είναι τό φυσιολογικό.

Βλέπεις, ἀν πᾶς σέ κάποιο σπίτι πού ἔχει παιδιά καί τά βρεῖς ὅλα τακτοποιημένα, στήν ἐντέλεια, αύτό δέν είναι καλό. Σημαίνει στρατιωτική πειθαρχία, ὑπάρχει φόβος μέσα στήν φυχή τῶν παιδιῶν. Καλύτερα είναι νά ἀσχολεῖται ή μάννα μέ τήν ἀνατροφή

τῶν παιδιῶν, νά τούς μιλάει, νά τούς διαβάζει γιά τούς ἀγίους, γιά τό Χριστό, παρά νά ἀσχολεῖται μέ τήν τακτοποίηση καί τά ἄφυχα πράγματα.

26. Σήμερα τόν ζαλίζουν τόν ἄνθρωπο. Τά χτυπᾶνταν τά καημένα τά παιδιά ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ μέ διάφορες θεωρίες, τά πιάνει μετά φόβος, ἄγχος καί ξεσπᾶνταν στά ναρκωτικά καί στή διασκέδαση. 'Αλλά αύτή ή κοσμική διασκέδαση προσθέτει ἄγχος.

Βλέπετε ἀπό αύτή τή ζωή κανείς γεύεται σέ κάποιο βαθμό τήν κόλαση ἢ τόν παράδεισο, ἀν ζει σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, μέ τήν Ἐκκλησία.

27. Παλιά τά παιδιά μέ τά ὅμορφα ποιηματάκια τά μάθαιναν ν' ἀγαπᾶν τήν πατρίδα:

Η ὅμορφη πατρίδα μου
ξαπλώνει στό δροσερό γαλάξιο
μέ τ' ἀργυρά τά κύματα...
νά δεῖς πῶς τολεγε. "Ετσι γέμιζε τό παιδί.

Σήμερα δέν τούς δίνουν τέτοια, τ' ἀφήνουν ἀδεια τά παιδιά. Καί στό σπίτι οι γονεῖς, δένας ἀπό δῶ κοιτά, δέ ἄλλος ἀπό κεῖ, ποῦ νά βρεθεῖ ἀγάπη γιά τό παιδί. Μένουν ἀδεια τά παιδιά καί ὑποφέρουν. Νά ἔνα καημένο πούχει κάνει δέν ξέρω καί 'γώ πόσες ἀπόπειρες αὐτοκτονίας, ὅταν ἔρχεται πέφτει στά πόδια μου, τώρα τελείωσε, πῆρε πτυχίο καί είναι φαντάρος, μεγάλος είναι, μοῦ γράφει γράμματα. «Μπαμπακούλη μου γλυκέ...» γράφει. Τί νά σου κάνει τό παιδί;

Πρώτα νά φροντίζει κανείς νά γεμίζει τά παιδιά και μετά τ' άλλα, τά γράμματα.

28. — Γέροντα, σήμερα τά πιέζουν πολύ τά παιδιά, τά φορτώνουν στά μαθήματα, νά μάθουν και δύο ξένες γλωσσες.

- Ένω APXAIA νά μή μάθουν!
- Ναι,... έτσι είναι! Νά μάθουν και Ἀγγλικά και Γερμανικά; πῶς είναι τό σωστό;
- "Ε, ας μάθει τό παιδί μία γλώσσα, όμως χωρίς πίεση, όσο μπορεῖ, νά μάθει πέντε πράγματα.

29. — Γέροντα, σήμερα πήραν βαθμούς τά παιδιά και είναι στεναχωρημένα.

— Κοίτα νά δεις, σήμερα οι μεγάλοι θέλουν νά παίρνουν πολλά λεφτά μέ λίγη δουλειά, και οι μικροί νά παίρνουν μεγάλους βαθμούς χωρίς διάβασμα, και ίν είναι δυνατόν νά μή φεύγουν ἀπό τήν καφετέρια ή τήν ξυλοτέξ —πώς τό λένε— νά παίρνουν ἔνα τηλέφωνο νά ρωτᾶν τί βαθμό τούς έβαλαν (γέλια).

30. Χάρισε ό γέροντας ἔνα βιβλίο στά μεγάλα παιδιά τῆς Γ' Λυκείου, πού ἔλεγε γιά τήν ἐλληνικότητα τῆς Μακεδονίας.

31. Σέ ἔναν καθηγητή εἶπε:

— "Οταν ἀποκτήσεις δικά σου παιδιά θά τά καταλαβαίνεις καλύτερα τά παιδιά στό σχολεῖο.

"Οταν κανείς τ' ἀγαπάει τά παιδιά, και ὅταν τά μαλώνει μέ καλωσύνη, τό δέχονται τά παιδιά τό καταλαβαίνουν αύτό! Οι καθηγητές ὅπως και οι μπαχάληδες ὅταν είναι νέοι, βάζουν, βγάζουν πολύ ἀπό τή ζυγαριά, ἐνώ ὅταν ἀποκτήσουν πεῖρα, 2-3 σπυριά και τή φέρνουν τή ζυγαριά στό ΐσο.

32. Νά μή δημιουργοῦνται ἀντιπάθειες στήν φυχή του καθηγητῆ μέ τά παιδιά. Και ὅταν σᾶς κάνουν τή ζωή δύσκολη, νά γνωρίζετε ὅτι φταῖτε. Δηλαδή τώρα ξεπληρώνετε αύτά πού κάνατε ἄλλοτε.

33. Ό ἄνθρωπος πρέπει νά ἀγαπάει τούς γονεῖς του, νά τούς σέβεται. Σήμερα λένε «"Οχι σεβασμό» αύτό είναι κατεστημένο. Βρίσκονται και μερικοί ἄλλοι πού δέ νοιάζονται γιά τά παιδιά και τούς λένε NAI σέ ὅ,τι ἀσχημό θέλουν, γιά νά χαίρονται τά παιδιά και νά μαζεύουν φήφους. Και ἔτσι έχουν διαλύσει τά πάντα.

34. Σήμερα ἔχει γίνει ἔνα μεγάλο ἄλμα και δέν καταλαβαίνουν οι γονεῖς τά παιδιά και τά παιδιά τούς γονεῖς. Πρέπει νά μπει κανείς στή θέση τοῦ ἄλλου και μετά θά συνεννοηθοῦν.

Δέ φταίνε τά καημένα τά παιδιά. Τά βομβαρδί-

ζουν ἀπό παντοῦ μέθεωρίες, αὐτό τὸ ἄλλο, αὐτό εἶναι σωστό καὶ στό τέλος, ζαλίζονται, τάχάνουν...

Πρέπει νά τά δένουμε τά παιδιά, ἄλλα μαλακά. Νά ἐγώ τίς ντομάτες μου τίς ἔδεσα μέχρις. "Αν τίς ἔδενα μέσυρμα τί θά γινόταν; Δέθα τραυματίζονταν;

Φταίνε σήμερα καὶ πολλές Χριστιανικές οἰκογένειες. «Ἐγώ ἐντάξει, τάσφιξα τά παιδιά μου, ὅχι σάν τά παιδιά τοῦ κόσμου καὶ κοιμᾶμαι ἥσυχος». Δέν εἶναι ὅτι τάσφιξε, ἔστω καὶ παραπάνω ἀπό ἀδιακρισία, ἄλλα γιατί τόκανε. "Αν τόκανε ἀπό φόβο γιά τήν ἀμαρτία, νά τά γλυτώσει ἀπό τήν κόλαση, ἀπό φόβο Θεοῦ, βοηθάει ὁ Θεός καὶ δέν παθαίνει τίποτα τό παιδί. "Αν εἶναι ἀπό ἐγωισμό; "Αν ὅμως γίνεται ἀπό νοοτροπία (Τό δικό μου τό παιδί δέν τόκανε αὐτό!!!). "Ε, τότε δέ βοηθάει ὁ Θεός... γιά νά διορθώσει τούς γονεῖς.

35. — Γέροντα, σκέψομαι στό καινούργιο σπίτι πού θά χτίσω, στόν κάτω ὄροφο νά κάνω δύο διαμερισμάτακια γιά τούς γονεῖς καὶ τά πεθερικά μου. Εἶναι καλά ἔτσι;

— Ναι, πολύ καλά!! Μπράβο, πού τό σκέψηκες. Εἶναι μεγάλη εὐλογία ἀπό τό Θεό νά κοιτάει κανείς τούς γονεῖς του.

Κι ὃν δέ σου φτάνουν τά λεφτά γιά τό σπίτι, θά βγάλω μιά «ἀπανταχοῦσσα» καὶ θά γυρίσω γύρω-γύρω τό "Άγιον" "Ορος γιά νά σου φέρω. (Είχα λογισμό ὅτι δέ φτάνουν τά χρήματα, δέν είπα τίποτα, μόνος τό καταλαβε).

36. Νά φυλᾶς τό χέρι τοῦ πατέρα σου καὶ τῆς μάννας σου... Ἀπό σεβασμό.

37. — Γέροντα τά παιδιά πρέπει νά τά δέρνουμε, δταν κάνουν ἀταξίες;

— Νά τά δέρνετε;... πολύ ή λίγο; (Γελάει). Κοιτάξτε νά δείτε καὶ ὁ φόβος εἶναι φρένο καὶ γλυτώνει τό παιδί ἀπό πολλά, δταν δέν καταλαβαίνει.

"Ας ποῦμε ὅτι τό παιδί ἀνεβαίνει στήν καρέκλα φηλά. Δέ νοιώθει τόν κίνδυνο. "Αμα φάει ἔνα μπατσάκι ἀπό τή μαμά, μετά πάλι θά θέλει ν' ἀνέβει, θά κοιτάει δεξιά-άριστερά, νά δεῖ, «μέ βλέπουν»; κι ὃν δέν τό βλέπει κανείς, θά θυμάται τό μπάτσο πούφαγε καὶ θά μαζεύεται. "Ασε νά μήν φάω κάνα μπάτσο, θά λέει, καὶ ἔτσι ὁ φόβος γίνεται φρένο καὶ γλυτώνει τά μωρά ἀπό πολλά.

"Οταν ὅμως ἀρχίζουν τά παιδιά καὶ καταλαβαίνουν πρέπει νά καθόμαστε μέ τό καλό καὶ μέ ύπομονή νά τούς ἐξηγοῦμε αὐτά πού μποροῦν νά καταλάβουν.

38. Οι γονεῖς καμιά φορά κάνουν κακό στά παιδιά τους ἀπό τήν ύπερβολική ἀγάπη πού τούς ἔχουν... Βλέπεις ὃν «έκτροχιασθεῖ» ή ἀγάπη, τότε κάνει κακό στό παιδί... Τό «πνίγει» μέ τήν πολλή ἀγάπη. Εἶναι ἀρρωστημένο πρᾶγμα.

Εύτυχῶς μερικά παιδιά ἔχουν μέσα τους ἀνδρεία καὶ γλυτώνουν... ἄλλα ὅμως καταστρέφονται... Βλέπεις θέλει καὶ ή ἀγάπη ἔνα φρένο... ἔνα μέτρο... Ἐγώ

δέ θά γινόμουν καλός γονιός, μου λέει ό λογισμός,
γιατί δέ θά μποροῦσα νά ἐπιβληθῶ στόν ἑαυτό μου.

39. Οι γονεῖς νά προσέχουν στό σπίτι τί βιβλία
ἔχουν, γιατί μπορεί νά πέσουν στά χέρια τῶν παιδιῶν
καὶ νά πάθουν ζημιά. Στό σπίτι νάχεις μόνο χριστια-
νικά βιβλία.

40. Καλό εἶναι ή οίκογένεια νά ἔχει τόν ἴδιο πνευ-
ματικό. Ὁ ἄντρας, ή γυναῖκα, τά παιδιά, αὐτό βοη-
θάει πολύ.

41. Τά μικρά παιδιά, ὅταν διαβάζουν συναξάρια,
πολύ ὠφελοῦνται. Ἐπειδή εἶναι ἀπλά, ἔχουν πολλή
πίστη. Ἐτσι ἀποκτοῦν καλές συνήθειες. Ὅταν ἀρχί-
σει κανείς ἀπό μικρός τήν πνευματική ζωή, ἀπό τό
δημοτικό ἀκόμα, αὐτός κάνει τήν πιό χαρούμενη
ζωή. Γιατί μικρός ἔχει καὶ τήν ἀμεριμνησία. Ἀπο-
κτάει καὶ καλές συνήθειες καὶ συνεχίζει ἔτσι. Ἐγώ
μικρός πέρασα τά καλύτερά μου χρόνια, πέμπτη-
ἕκτη δημοτικοῦ πετοῦσα. Μετά, ἄν μεγαλώσει λίγο
μπαίνει ή καλή ἀνησυχία, τί θά γίνω, τί θά σπουδά-
σω κ.λ.π.

Μέχρι τό '40 πού ἀρχισε ὁ πόλεμος μέ τούς Ἰτα-
λούς, ἥμουν 16 χρονῶν, τότε πέρασα τά καλύτερά
μου χρόνια. Μετά ὁ πόλεμος τά χάλασε τά πράγμα-
τα. Εἴχαμε δυσκολίες.

42. Εἶναι μερικά παιδιά πού εἶναι πιό ἔξυπνα, πιό
ώριμα γιά τήν ἡλικία τους. Ἐχουν καὶ μιά παλικα-
ριά μέσα τους. Αύτά θέλουν νά κάνουν παρέα μέ με-
γαλύτερα παιδιά, γιατί εἶναι πιό ώριμα ἀπό τήν ἡλι-
κία τους. Ἀν τώρα τύχει καὶ κάνουν παρέα μέ καλά
παιδιά, ὠφελοῦνται. Ἀν ὅμως πέσουν σέ ἀτακτα
παιδιά, πολύ βλάπτονται.

Τά μικρά παιδιά βλάπτονται περισσότερο ἀπό τά
μεγαλύτερα παιδιά καὶ ἀπό ἀδιάκριτους μεγάλους.
Γιατί ἔχουν μιά περιέργεια. Πᾶνε ν' ἀκούσουν τί λένε
οἱ μεγάλοι καὶ ἀκοῦν ἀσχημά πράγματα καὶ βλά-
πτονται.

Καλύτερα νά κάνει κανείς παρέα μέ συνομηλίκους
ἢ μέ μικρότερους, γιά νά μή βλάπτεται. Τούς μικρό-
τερους, γιά νά νά τούς ὠφελήσει κιόλας.

Ἐγώ ἔκανα παρέα ὅλο μέ μικρότερους. Μετά,
ὅταν μεγάλωναν λίγο, μέ παρατοῦσαν κι αὐτοί καὶ
μέ κορόιδευαν. Τά ζόριζα καὶ ᾧ λίγο στίς νηστείες,
φώναζαν καὶ οἱ μαννάδες τους, μήν πάτε μ' αὐτόν θά
σᾶς χτικιάσει. Ὅταν ἦταν μικροί, χαίρονταν πού
είχαν ἔνα μεγάλο μαζί τους.

Μετά τί νά κάνω. Ἀρχισα νά ὑποκρίνομαι. Ἐκα-
να παρέα μέ συνομηλίκους. Ἐκαναν λάστιχα αὐτοί,
ἔκανα κι ἐγώ. Ρίχναν στό στόχο; ἔριχνα κι ἐγώ.
Σκότωσα καὶ κάνα-δυό πουλάκια. Γιά βάστα λέω, τί
γίνεται ἐδῶ; Ἐγώ τό μικρό μου τόν ἀδελφό τόν είχα
δείρει, ὅταν σκότωσε ἔνα πουλάκι, τό πῆρα καὶ τό
ἐθαφα, τώρα σκοτώνω ἐγώ; Τά παράτησα λοιπόν.
Μετά ἔπαιρνα τά συναξάρια, τά βιβλία καὶ πήγαινα
στό δάσος, διάβαζα, προσευχόμουν, ἀνέβαινα σέ κανέ-

να βράχο νά κάνω τό στυλίτη. Είχα φάει τό πρωί, ήταν γεμάτο τό στομάχι. "Οταν ἀρχισε νά μέ κόβει ή πείνα, είπα νά κατέβω πρίν ἔξαντληθῶ. Τό ἀνέβασμα είναι πιό εύκολο ἀπό τό κατέβασμα, γιατί ὅταν κατεβαίνεις δέ βλέπεις.

"Οταν είναι κανείς μικρός και είναι λίγο ηθικός, σεμνός, τόν κοροϊδεύουν οι ἄλλοι και προσπαθοῦν νά τόν παρασύρουν.

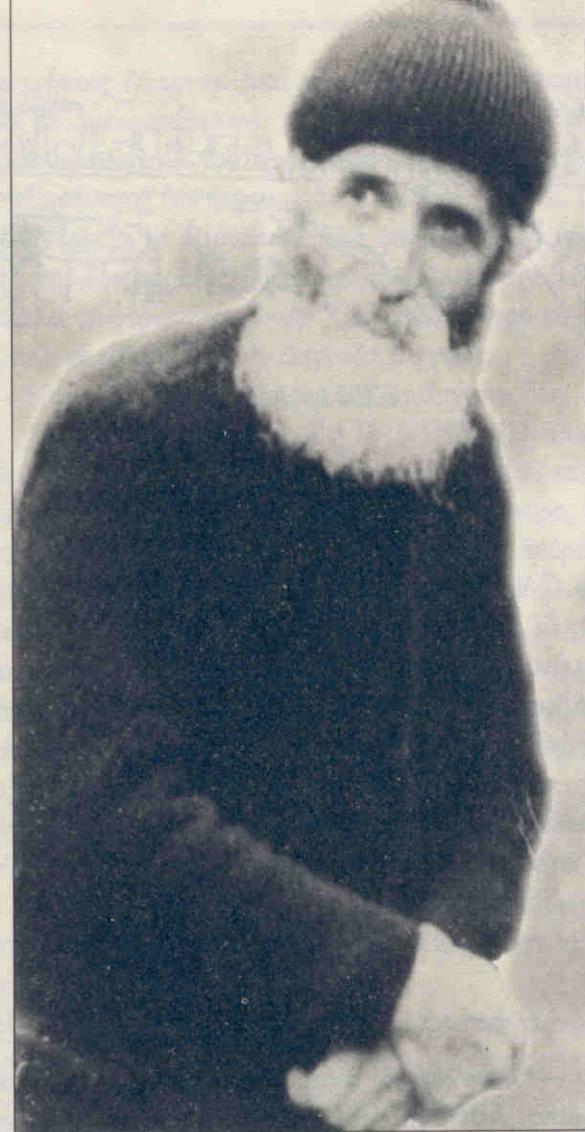
— Ποιοί, οί μικροί τά κάνουν αύτά;

— Καί οί μικροί αύτοί είναι πιό ἐπιτήδειοι. Πηγαίνων δύο σέ μιά πόλη, μέ τά καθαρά τους τά ροῦχα, γλύστρισε δ ἔνας και ἔπεσε. Βρώμισε και ἔγινε σάν γουρούνι, μέσα στή λάσπη.

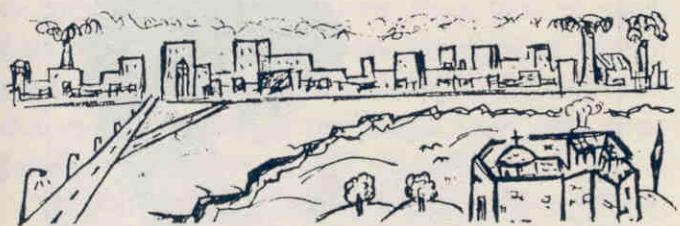
"Ο ἄλλος δέν ἔνοιωθε ἄνετα νά είναι δίπλα σ' αύτόν μέ τό καθαρό κοστούμι και νά τόν κοιτοῦν ὄλοι. Γι' αύτό μέ τρόπο ἔβαλε τρικλωποδιά στόν ἄλλο, ἔπεσε, λερώθηκε και ἔτσι κινιόταν πιό ἄνετα δίπλα του. Ἐλέγχονται ἀπό κανένα ηθικό παιδί και προσπαθοῦν νά τό παρασύρουν, γιά νά μήν ἐλέγχονται.

43. Ὁ π. Παΐσιος μοῦ εἶπε:

— ... "Οταν τό παιδί ἀπό μικρό γεμίσει μέ Χριστό, πηγαίνει στήν ἐκκλησία μέ τούς γονεῖς, κοινωνεῖ, φάλλει, προσεύχεται, ἀργότερα ὅταν μεγαλώσει και φύγει μακριά ἀπό τούς γονεῖς και βρεθεῖ ἀκόμα και σέ ἀσχημο περιβάλλον δέν ἔχει ἀνάγκη. Είναι σάν τό ξύλο πού, ὅταν ἔχει ποτιστεῖ καλά μέ λινέλαιο, μετά δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό τή βροχή, ἐπειδή είναι ποτισμένο μέ τό λάδι, δέ δέχεται τά νερά, τά πετάει ἔξω.

«Τί νά σοῦ κάνει δ ἄνθρωπος στίς ἀρρώστιες... Θά κόψει, θά ράψει, θά δώσει φάρμακα πικρά, μέ ζάλες... Ἔνω δ Χριστός... ἔρχεται μέ ἔνα χάδι καί τά κάνει δλα καλά. ...Νά ζητᾶμε τήν βοήθεια τοῦ Χριστοῦ στίς ἀρρώστιες...».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ

44. "Αν ξέραμε τί ώφελεια έχουμε από τις άρρωστιες, δέ θά θέλαμε νά γίνουμε καλά, θά θέλαμε νά υπομείνουμε, γιά νά πάρουμε μία καλύτερη θέση στόν παράδεισο καί δέ θά παρακαλούσαμε νά κάνει προσευχή ό παπα-Στέφανος νά γίνουμε καλά (γέλια). Γιατί παπα-Στέφανε μοῦ τόκανες αὐτό; "Αφοῦ ήξερες παπα-Στέφανε; Γιατί μοῦ τόκανες αὐτό; "Ας μοϋλεγες καλά-καλά καί ἄς μήν έκανες προσευχή. Γιατί παπα-Στέφανε; (Γελοῦσε).

12 Μαρτίου 1993

45. — Γέροντα τά ἀντιβιοτικά κάνουν ζημιά στόν ἀνθρωπό. Αύτή τή φορά, ἀναγκαστήκαμε νά δώσουμε στήν κόρη μου (2 χρονῶν) ἀντιβίωση. Κάποιοι στό σχολείο τῆς γυναικάς μου πήγαν στόν ὁμοιοπαθητικό καὶ μ' ἔνα χαπάκι μικρό τήν πέρασαν. Μᾶς

λένε μήπως θάπρεπε από τήν ἀρχή ν' ἀρχίσουμε τό παιδί μέ δόμοιο παθητική.

Δύο καλογέρια τοῦ παπα-Σ. κάνουν δόμοιο παθητική. Ἀκούσαμε, δέν ξέρουμε ἂν είναι ἔτσι, ὅτι ὁ π. Πορφύριος είπε ὅτι τά δόμοιο παθητικά φάρμακα, τήν πρώτη δόση πού δίνουν, δέν τήν παρασκευάζουν στήν Ελλάδα ἀλλά τή φέρνουν από τήν Όλλανδια, δπου τή «διαβάζουν» σέ εἰδική τελετή. Δηλαδή μαγειές.

— Κοίταξε, γιά τό βελονισμό ύπάρχουν δύο σχολές. Ή μία είναι καθαρῶς ΣΑΤΑΝΙΚΗ. Η ἄλλη τί κάνει; Μέ πονάει τό δάχτυλο. Ξέρει αὐτός ποῦ περνᾶν τά νεῦρα, βάζει τή βελόνα, καταστρέφει τό νεῦρο, σταματάει ὁ πόνος. Ναί ἀλλά τόκανε καλά; διόρθωσε τήν αἰτία; Μετά θά ποῦμε μέ πονάει καί τό ἄλλο τό χέρι, θά τό νεκρώσει καί ἐκεῖνο τό νεῦρο, μετά τό ἄλλο, τό ἄλλο, τί θά γίνει στό τέλος;

"Η δόμοιο παθητική είναι μπλεγμένη. "Έχουν μπλεχτεῖ πολλοί σ' αὐτή τήν ιστορία, καί ἔχουν ἀνακατέφει πολλά. Θά πάρεις ἔνα φάρμακο, σοῦ λένε, στήν ἀρχή θά γίνεις χειρότερα, ἀλλά μετά θά σοῦ περάσει. Σέ πονάει ἄς ποῦμε τό μάγουλο. Σοῦ δίνει ὁ ἄλλος ἔνα δυνατό χαστούκι, πονάει περισσότερο, ὥστε ἡ προηγούμενη κατάσταση, σοῦ φαίνεται... ἀστεία καί τήν υπομένεις ἀνετα.

Μετά είναι κι ἄλλοι πού είναι ἀρρωστοί μόνο στό λογισμό. Πάει στό γιατρό. Φῦγε, δέν ἔχεις τίποτα. Ξαναπάίει. Φῦγε δέν ἔχεις τίποτα. Πάει στόν δόμοιο παθητικό, αὐτός ξέρει ὅτι δέν ἔχει τίποτα, δέν τοῦ τό λέει, τοῦ δίνει ἔκει μία σκόνη γιά τό λογισμό, νά τοῦ περάσει. "Έγινα καλά, λέει.

— "Ε, κι αύτό γέροντα είναι καλό, του διόρθωσε τό λογισμό.

— Βρέ παιδί μου, αύτό είναι ἀπάτη! Του φουσκώνει και τόν έγωισμό. Θά σκεφτεί μετά «Είδες; καλά έλεγα έγώ. Δέν ξέραν οι γιατροί».

Μετά είναι και άλλοι που δέν μπορούν νά βολευτούν άλλοι και πάνε στήν όμοιοπαθητική και βρίσκουν... μιά ἀπασχόληση.

Είναι μπερδεμένο τό πρᾶγμα. Μπλέχονται διάφοροι, δέν μπορεί νά έχει κανείς έμπιστοσύνη.

Μετά τά ἀπορρίπτουν ολα τ' άλλα... αύτό δέν είναι σωστό! "Αν ο άλλος έχει πυρετό 40°C τί θά κάνεις; Αφού τό φάρμακο της ιατρικής κάνει τή δουλειά του, ρίχνει τόν πυρετό.

Μού κάνει έντυπωση μέ τόν Ιπποκράτη, που βρήκε τόσα πράγματα, τόσες παρατηρήσεις, τόσες θεραπείες. Αύτό δέν ήταν τυχαίο,... είναι θείος φωτισμός. Ο άλλος ἀπό τή μούχλα ἔφτιαξε τήν πενικιλίνη. "Ενα γεροντάκι στό μοναστήρι τόχε παρατηρήσει αύτό και μούπε νά τρώω μουχλιασμένο φωμί, βοηθοῦσε, άλλα... πόσο φωμί μπορεί νά φάς; Ένω ο άλλος έκανε τό φάρμακο ἀπό τή μούχλα και έσωσε τόσους άνθρωπους. Δέν είναι γιά πέταμα αύτό!

Έγώ θά παραδεχόμουν κάποιον βοτανολόγο, έπιστήμονα. Νά κάποιος έγραφε ένα βιβλίο 100 βότανα 1000 θεραπείες.

— Ο ΜΠΑΖΑΙΟΣ γέροντα!!

— Βλέπεις έκει βότανα που τά τσαλαπατάμε και

↓

* Ο γέροντας ύποπτευόταν ότι έχει φυματίωση.

γιατρεύουν ένα σωρό περιπτώσεις.

"Ηρθε έδω κάποιος, δέ θέλω νά πω ὄνομα, γιατρός, έγραφε ένα βιβλίο, είναι και εύσεβής. Του λέω: «Η μέντα βοηθάει πολύ στό ἄσθμα». «Δέν ξέρω», μου λέει. «Βρέ, του λέω, έσύ γιατρός και λές δέν ξέρω;»... Βλέπεις και αύτοί δέν πάνε μέ καλό σκοπό, πάνε νά τά κάνουν στήν άκρη τά βότανα, νά υπάρχουν μόνο τά φάρμακα. Έδω στίς τροφές βάζουν τόσα και τόσα και στά φάρμακα θά διστάσουν;

"Αν ήταν κάποιος έπιστήμονας βοτανολόγος θά τόν παραδεχόμουν. Βλέπεις οι γερμανοί βάλαν τή μέντα σέ φακελάκια τώρα και τήν πουλάνε.

Υπάρχουν και πολλοί ἀπατεῶνες. "Άλλος, λέει, καταλαβαίνει ΟΛΕΣ τίς ἀρρώστιες ἀπό τά μάτια, καλά μερικά περιστατικά έχουν σχέση, άλλα πώς θά καταλάβει τήν καρδιά ἀπό τό μάτι; "Άλλος, λέει, ἀπό τό αύτί γιατρεύει όλες τίς ἀρρώστιες. Βάζει κάτι βελόνες έκει... χαζομάρες. Αύτοί είναι ἀπατεῶνες. Θέλει διάκριση τό πρᾶγμα.

— Δηλαδή γέροντα νά μήν κάνουμε όμοιοπαθητικές στό παιδί;

— "Οχι δέν είναι πρᾶγμα νά του έχεις έμπιστοσύνη.

— "Ο π. Σ. που έχει μερικά καλογέρια γιατρούς τά στέλνει νά μάθουν όμοιοπαθητική.

Ο γέροντας κούνησε τό κεφάλι και δέ μίλησε.

— "Ο ἴδιος ο π. Σ. έκανε θεραπεία μέ όμοιοπαθητική και ένω ήταν πολύ ἄσχημα, έγινε στό τέλος καλά.

Ο γέροντας κούνησε πικραμένος τό κεφάλι του άρνητικά και στό τέλος ρώτησε.

— "Από τί έγινε καλά ο π. Σ.; ἀπό τήν όμοιο-

παθητική; (ύπονοώντας ίσως ότι οι προσευχές τόν θεράπευσαν).

(ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΣΘΗΚΗ)

46. Μετά ἀπ' αὐτές τίς συμβουλές τοῦ γέροντα, ἀποφάσισα νά̄ ἐρευνήσω βαθύτερα τό θέμα τῆς ὁμοιοπαθητικῆς καὶ τοῦ βελονισμοῦ. Νά̄ μερικές ἀπό τίς διαπιστώσεις μου σέ συντομία.

Βελονισμός: Ἀναπτύχθηκε στήν Κίνα καὶ ἐπιβλήθηκε ως τρόπος θεραπείας μέ αὐτοκρατορικό διάταγμα. Είναι στενά συνδεδεμένος μέ τήν κοσμοθεωρία τῶν παλιῶν Κινέζων. Ἐτσι λοιπόν, πίστευαν ότι ἡ ἀρρώστια τοῦ σώματος είναι ἀποτέλεσμα τῆς δράσης ἑνός κακοῦ πνεύματος πάνω στό ἀνθρώπινο σῶμα. Ἐτσι π.χ. ἂν πνοοῦσε τό στομάχι, αὐτό σήμαινε γιά τούς ἀρχαίους Κινέζους ότι ἔνας δαίμονας ἔχει φωλιάσει στό σημεῖο ἐκεῖνο. Γιά νά̄ ἀναγκάσουν λοιπόν τό δαίμονα, πού προκαλοῦσε τήν ἀρρώστια, νά̄ φύγει, βυθίζαν τίς βελόνες στά ἀντίστοιχα σημεία τῆς περιοχῆς, ἐνῶ κάναν καὶ διάφορα ξόρκια. Αὐτός θᾶναι ὁ ἔνας κλάδος τοῦ βελονισμοῦ, πού ὁ γέροντας τόν χαρακτήρισε «καθαρῶς ΣΑΤΑΝΙΚΟΣ». Ἀραγε στίς μέρες μας δέν ὑπάρχουν ΣΑΤΑΝΙΣΤΕΣ; Ἀραγε κάποιοι ἀπ' αὐτούς δέ θά μποροῦσαν νά̄ ἔξασκοῦν καὶ σήμερα αὐτό τόν «κλάδο» τοῦ βελονισμοῦ; Και ἂν ὑπάρχουν τέτοια πονηρά καὶ κακόβουλα πρόσωπα, πού βάλαν μέσα στή ζωή τους, μέσα στήν φυχή τους, τό Σατανᾶ, μήπως περιμένετε νά̄ σᾶς τό ποῦν ἡ νά̄ τό γράφουν κάτω ἀπό τήν «ἰατρική» τους ταμπέλα;

‘Ομοιοπαθητική: Πατέρας τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν Ἑλλάδα, αὐτής τῆς «ἐναλλαχτικῆς ιατρικῆς», είναι ἔνας ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ! Ὁ κ. Βυθούλκας. Θεωρεῖται «πατέρας» τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν Ἑλλάδα, ἀλλά ἔχει καὶ μεγάλο ὄνομα παγκοσμίως στούς ‘Ομοιοπαθητικούς κύκλους.

‘Ο κ. Βυθούλκας ὑπῆρξε ὅπαδός καὶ συνεργάτης τοῦ Ἰνδοῦ γκουροῦ ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ. Τόν Κρισναμούρτι ἡ θεοσοφική Ἐταιρεία (Μασονικῆς προέλευσης) θέλησε νά̄ τόν ἐπιβάλει σάν τό Χριστό τῆς Νέας Ἐποχῆς. (Γιά ἀρκετά χρόνια κυκλοφοροῦσε ἀνά τόν κόσμο παριστάνοντας τό «Χριστό» τῆς ἐποχῆς μας). Τά σχέδιά τους ἀπέτυχαν.

Σ' αὐτό τό περιβάλλον κινήθηκε ὁ κ. Γ. Βυθούλκας καὶ είναι φυσικό ἡ νοοτροπία του νά̄ είναι ποτισμένη μέ ανατολικές δοξασίες περί Θεοῦ, κόσμου, ἀνθρώπου.

Γιά νά̄ γίνει κανείς «όμοιοπαθητικός» στήν Ἑλλάδα, πρίν μερικά χρόνια, ὅταν ξεκινοῦσε αὐτή ἡ ιστορία, ἀρκοῦσε νά̄ μαθητεύσει γιά τρεῖς μέ ἔξι μῆνες δίπλα σέ κάποιον ὁμοιπαθητικό, καὶ μετά μποροῦσε νά̄ ἀνοίξει τό δικό του «μαγαζί».

Σήμερα τά πράγματα ἔχουν ἀλλάξει. Μετά ἀπό συγκρούσεις μέ τόν ιατρικό κόσμο τῆς Ἑλλάδας, θεωρεῖται προϋπόθεση τό πτυχίο τῆς ιατρικῆς, γιά νά̄ ἀσχοληθεῖ κανείς στή συνέχεια μέ τήν ὁμοιοπαθητική.

Δέν ὑπάρχουν δργανωμένες σχολές ὁμοιοπαθητικῆς. Δέν ὑπάρχουν στατιστικά δεδομένα, γιά νά̄ μπορέσουμε νά̄ συγχρίνουμε τά ἀποτελέσματα τῆς δράσης τῶν ὁμοιοπαθητικῶν «φαρμάκων». Δέν ὑπάρχει ἔστω μιά στατιστική πού νά̄ λέει ότι: ἀπό τούς

1000 για παράδειγμα άποδεδειγμένα ἀσθενεῖς πού ἀκολούθησαν ὁμοιοπαθητική θεραπευτική ἀγωγή... τόσοι γίναν καλά, τόσοι καλυτέρεφαν... τόσοι μείναν στάσιμοι καί... τόσοι χειροτέρεφαν. ΤΙΠΟΤΑ! κανένα στοιχείο!... καί τό ὥραιο είναι ὅτι σοῦ λένε ὅτι «ἡ ὁμοιοπαθητική δέ δουλεύει στατιστικά!»

Στό παρελθόν καί ἔγω ὁ Ἰδιος εἶχα ἀκολουθήσει 2 φορές ὁμοιοπαθητική ἀγωγή καί ἡ γυναικα μου καί πολλοί φίλοι καί γνωστοί.

Στίς περισσότερες τῶν περιπτώσεων δέν ἔγινε τίποτα! Καμία βελτίωση! Σ' ἄλλες περιπτώσεις ἡ ἀσθενεία προχωροῦσε μέχρι πού ἔφτανε σ' ἕνα φρικτό σημεῖο καί ἀναγκαζόταν ὁ ἀσθενής, σέ πολύ προχωρημένο στάδιο, νά ζητήσει τή βοήθεια τῆς κλασικῆς ιατρικῆς.

Κάποιες φορές ὑπῆρξε «θεραπεία». «Οπως στήν περίπτωσή μου μέ μιά ἐπιπεφυκίτιδα πού εἶχα στά μάτια. Γιατρεύθηκε αὐτή ἡ ἐλαφριά ἀσθένεια.... Ἀλλά ὅταν μετά ἀπό κάποιο διάστημα μέ ξαναεξέτασε ἔνας ὀφθαλμίατρος, ἀπόρησε, γιατί τό ὑαλῶδες μέρος τῶν ματιῶν μου εἶχε πάθει ζημιά. Ἐμοιαζε σάν πολύ ἡλικιωμένου ἀνθρώπου. Σύμπτωση; Μπορεῖ! Ποιός μπορεῖ νᾶναι βέβαιος;

Κάποιο γνωστό ζευγάρι ἔκανε ὁμοιοπαθητική στά παιδιά του ἀπό πολύ μικρή ἡλικία. Τριῶν ἔτῶν ἵσως καί λιγότερο. Τά παιδιά τους δέν εἶχαν πάρει ποτέ ἀντιβιωση. Τίς γρίπες, τίς λοιμώξεις καί τούς ίούς τούς περνοῦσαν ἀνετα, μ' ἔνα «μικρό» ὁμοιοπαθητικό χαπάκι.

Τί συνέβη ὅμως ἀργότερα;

Μετά ἀπό ἀρκετά χρόνια ὁμοιοπαθητικῆς τό ἔνα τους παιδί ὑπάρχησε πολύ σοβαρά. «Ολα αὐτά τά χρόνια ὁ χαλκός καί τ' ἄλλα μέταλλα πού ἔπαιρνε τό παιδί του «βγῆκαν» μαζεμένα καί τοῦ προχάλεσαν αὐτή τή σοβαρότατη ἀσθένεια.

Ἐντρομοι οἱ γονεῖς κατέφυγαν στή βοήθεια τῆς κλασικῆς ιατρικῆς, φροντίζοντας νά ἐνημερώσουν τούς γνωστούς γιά τό πάθημα τους... ρίχνοντας πιά τό ἀνάθεμα στήν ὁμοιοπαθητική.

Πῶς μποροῦμε νά εἴμαστε βέβαιοι ὅτι μετά ἀπό χρόνια χρήση ὁμοιοπαθητικῶν φαρμάκων δέν μποροῦμε νά ἔχουμε σοβαρότατες παρενέργειες; Ἄφοῦ δέν ὑπάρχει ἡ μακροχρόνια, συσσωρευμένη ἐμπειρία, ποῦ στηρίζονται οἱ ὁμοιοπαθητικοί καί βεβαιώνουν τόν κόσμο: «ὅτι τά ὁμοιοπαθητικά φάρμακα δέν ἔχουν παρενέργειες»;

Ἀκόμα καί σέ ἐπίπεδο θεωρίας, σέ ἐπίπεδο ἀρχῶν, ὑπάρχουν ἀντιφάσεις. Δέν ἔρουν καλά-καλά καί οἱ Ἰδιοι τί ἀκριβῶς πιστεύουν. Ἰδρυτής τῆς Ὁμοιοπαθητικῆς θεωρεῖται ὁ Σ. Χάνεμαν. Ἐγραψε ἔνα βιβλίο μέ τίτλο «Ὀργανο τῆς θεραπευτικῆς τέχνης», δπου ἐκτίθενται οἱ βασικές ἀρχές τῆς ὁμοιοπαθητικῆς.

Στό περιοδικό πού ἔκδιδει τό Κέντρο Ὁμοιοπαθητικῆς Ιατρικῆς Ἀθηνῶν, μέ τίτλο «ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ» στό τεῦχος ὑπ. ἀριθ. 3 τοῦ 1992, ὁ ἔκδότης τοῦ περιοδικοῦ καί πατέρας τῆς ὁμοιοπαθητικῆς στήν Ἐλλάδα κ. Γ. Βυθούλκας, ἀναφερόμενος στό πάρα πάνω βιβλίο γράφει:

«...1)Οι διαφορές πού ὑπάρχουν μεταξύ πέμπτης

έκδοσης του “Οργάνου” όπου ο Χάνεμαν ζούσε
άκομη και της έκτης πού έκδόθηκε μετά τό θάνατό
του και όσο έμφανίζονται διαφορές, πού πιθανόν δέν
άνήκουν στόν ίδιο. 2) Πιθανές άντιφάσεις πού ύπάρχουν
μέσα στό “Οργανό”, όπως π.χ. στήν παράγρα-
φο 18 άναφέρει “..έπομένως, ἔπειται χωρίς καμιά
άμφιβολία ὅτι είναι τό σύνολο τῶν συμπτωμάτων σέ
κάθε ἀτομική περίπτωση ἀσθένειας πού πρέπει νά γί-
νει ο μοναδικός δείκτης, ο μόνος ὁδηγός πού θά μᾶς
κατευθύνει στήν έπιλογή τοῦ φαρμάκου...”.

Ἐνώ ὅμως είναι τόσο έμφαντικός γιά τό σύνολο
τῶν συμπτωμάτων, στήν παράγραφο 153 άναφέρει:
“..στήν προσπάθειά μας, νά ἀνακαλύψουμε τό ἐνδει-
κνύόμενο φάρμακο... αὐτό πού ἔχει τή μεγαλύτερη
δημοιότητα πρός τά συμπτώματα πού θέλουμε νά θερα-
πεύσουμε... τά συμπτώματα ἔκεινα πού θά ἔπρεπε κατ’
ἔξοχήν και ἀποκλειστικά νά λάβουμε υπ’ ὅφιν μας
είναι τά πιό ἐντυπωσιακά, τά πιό περίεργα, τά πιό ἀσυ-
νήθιστα και μοναδικά —τά γενικά συμπτώματα— τά
πιό ἀκαθόριστα συμπτώματα... δέ χρειάζεται νά ἀπα-
σχολήσουν και πολύ τήν προσοχή μας”...

...“Εχουμε λοιπόν ἐδῶ μιά πραγματική ἀντίφαση,
και ὅν ναί ποιά είναι;

Υπάρχουν ἄλλες τέτοιες άντιφάσεις μέσα στό
“Οργανό” πού θά ἔπρεπε νά συζητηθοῦν, ἀναφω-
τέται δ.κ. Βυθούλκας...

47. Κάποιο παιδί ήρθε νά ξαναπαρακαλέσει γιά
τόν πατέρα του πού ήταν ἄρρωστος μέ καρκίνο στό

νοσοκομεῖο. Κόντευε νά βάλει τά κλάματα. Ό γέρο-
ντας τόν στήριξε φυσικά.

— Μήν κάνεις ἔτσι! Δέ χάθηκαν ὅλα. Τί ἔγινε! Γιά
τό Θεό δέν είναι τίποτα δύσκολο. Μόνο πρέπει νά θέ-
λει και αὐτός νά βοηθηθεῖ. Πρέπει νά γυρίσει λίγο τό
κουμπί· νά συγχρονισθεῖ στή συχνότητα. Νά τοῦ πεῖς
νά ἔξομολογηθεῖ και νά κοινωνήσει.

48. Κάποτε μοῦ φέραν ἔνα κοριτσάκι παράλυτο. Τό
εἶχε χτυπήσει κεραυνός και τοῦ εἶχε κάψει ὅλα τά
νευρικά κύτταρα. Δέν μποροῦσε νά περπατήσει, νά
μιλήσει, νά ἔξυπηρετηθεῖ.

Τό λυπήθηκα πολύ. Είναι μήπως δύσκολο γιά τό
Χριστό νά φτιάξει τά κύτταρα ξανά; Τώρα ἔγινε κο-
τζάμι κοπέλα.

49. — Γέροντα, αὐτός ἔχει πίεση. Μήπως ξέρετε
κανένα φάρμακο;

— Πίεση, γιά ἔλα δῶ νά σέ πιέσω! (Χαριτολογώ-
ντας τόν πιάνει ἀπό τό κεφάλι και τόν πιέζει, ἐνῶ δέ
ἄνδρας κάθεται χαρούμενος και εὐλαβικά και δέχεται
τά χέρια τοῦ γέροντα στό κεφάλι).

Η πίεση είναι ἀπό τό ἄγχος, εὐλογημένε, συνεχίζει
σοβαρά δέροντας. Έσύ νά λύνεις τά εὔκολα θέματα.
Τά δύσκολα νά τά ἀφήνεις γιά τό Χριστό. Μήν προ-
σπαθεῖς νά τά λύνεις ὅλα ἐσύ. Μετά νά πάς ἐδῶ στόν
Ταλέα (μπακάλης στής Καρυές) ν’ ἀγοράσεις καλή
ἀδιαφορία... Θά σου δώσει και βερεσέ αὐτός!! (γελάει).

50. Νά τρωτε πολλά καρότα. Κάνουν καλό. Καθαρίζουν τό αἷμα.

51. Κάποτε είχα κολλήσει μία σύρολοίμωξη. Μέσα σέ ένα χρόνο είχα πάρει πέντε φορές δυνατή άντιβίωση. Από ένα μηνα τήν κάθε φορά... Δέ γινόταν τίποτα. Πηγα νά ζητήσω τή συμβουλή του.

— Θά πάρεις ΚΡΙΘΑΡΙ καθαρό. Θά το βράζεις μέχρι νά άνοιξει τό σπυρί του, και θά πίνεις τό ζουμί μόνο.

— Πόσο θά πίνω;

— Πιές όσο θέλεις... Κακό δέν κάνει. Είναι και δυναμωτικό. Καθαρίζει όλο τό σύστημα... τά νεφρά, τήν κύστη. Πίνε άπό ένα νεροπότηρο, πρωί, μεσημέρι, βράδυ.

— Γιά πόσο καιρό γέροντα;

— "Ε!... πιές γιά ένα μηνα.

Πήρα ένα μεγάλο θερμός, γύρω στό ένα λίτρο, τό γέμιζα βραστό νερό και ἔριχνα μιά χούφτα κριθάρι μέσα πού τόχα ξεπλύνει άπό τίς σκόνες. Τό άφηνα όλο τό βράδυ. Τό πρωί τό στράγγιζα και ἔπινα τό ζουμί.

Σέ δεκαπέντε μέρες είχα γίνει τελείως καλά και δέ συνέχισα τή θεραπεία. Τό κριθάρι ἔκανε πολύ καλύτερη δουλειά άπό τά άντιβιοτικά και χωρίς... παρενέργειες.

52. Μία άπό τίς τελευταίες φορές πού τόν είδα, μετά τήν ἐγχείρηση πούχε κάνει γιά τόν καρκίνο και τήν ἐπέμβαση στό συκώτι του, μόλις μέ εἶδε μοῦ εἶπε:

— Νά μή ζητᾶς! Νά μή ζητᾶς! Δέν μπορεῖς ν' ἀντέξεις τόν πόνο. Δέν ἀντέχεται, είναι φοβερός!

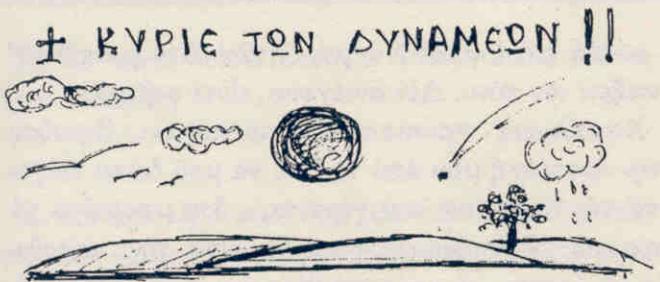
Χαμήλωσα ντροπιασμένος τό κεφάλι. Ζητοῦσα στήν προσευχή μου άπό τό Θεό νά μοῦ δώσει «λίγο» άπό τήν ἀρρώστια τοῦ γέροντα... όσο μποροῦσα νά σηκώσω. Ντρεπόμουνα γιατί δέν είχα τήν... αύτοθυσία νά ζητήσω νά μπῶ στή θέση του, ...ὅπως είχε κάνει στό παρελθόν ό γέροντας γιά μένα. Δέν τοῦ είχα πεῖ τίποτα... μοναχός του τό κατάλαβε.

Ο γέροντας συνέχισε:

— Παλιά δέ ζητοῦσα άπό τόν Χριστό νά μέ κάνει καλά. Έξ ἀρχῆς. "Ερχεται ό Χριστός και μέ ἔνα χάδι τά διορθώνει όλα... χωρίς πόνο, χωρίς παρενέργειες, τέλεια... Ένω οι ἀνθρωποι... Και τό καλό πού θά σοῦ κάνουν, τί καλό είναι;..."

Παλιά ἔλεγα νά κάνουμε υπομονή, νά κάνουμε πρώτα τά ἀνθρώπινα και μετά νά ζητάμε τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ. "Οχι ἔτσι. Πρέπει ἔξ ἀρχῆς νά ζητάμε τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ... Μ' ένα χάδι νά μᾶς κάνει καλά!"

(Έδω ό γέροντας κάνει διάκριση και μιλᾶ γιά δύο περιπτώσεις ἀνθρώπων. Στήν πρώτη περίπτωση είναι οι δυνατοί πνευματικά και σωματικά ἀνθρωποι πού ἔχουν τήν δύναμη νά υπομένουν τόν πόνο τῆς ἀρρώστιας, συνήθως νέοι στήν ἡλικία· στή δεύτερη περίπτωση ἀνήκουν συνήθως ἡλικιωμένοι ἀνθρωποι πού δέν ἔχουν ἀντοχή στόν πόνο και γι' αὐτούς συνιστά ό γέροντας νά ζητοῦν ἔξ ἀρχῆς τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Όκτωβρης 1988

53. Παλιά, ጋν κανείς μοναχός άσχολούνταν μέ τά πολιτικά τόν ἔκλειναν στόν πύργο. Σήμερα ጋν δέν άσχολείται κανείς, πρέπει νά τόν κλείνουν. Αύτοί πάνε νά τά χαλάσουν όλα!!

Αύγουστος 1988

54. Κάποιος οίκολόγος είπε:

— Γέροντα, είναι ἐπικίνδυνα τά πράγματα, θά καταστρέψουν τήν γῆ!
— Πόσες φορές τύλιξε ὁ Διάβολος μέ τήν ούρά του ὅλη τή γῆ! Δέν ἀφήνει ὁ Θεός. Τοῦ χαλάει τά σχέδια.

55. — Καλά γέροντα δλοι (οί πολιτικοί ἄρχοντες) Μασόνοι είναι! Τί θά γίνει;... Ποῦ νά βρεθεὶ κανένας καλός;

— Τώρα τό ζήτημα δέν είναι ποιός είναι ή δέν είναι: ἀλλά ποιός δέν τό πιστεύει τουλάχιστον, τόσο πολύ. Τώρα γιά νά γίνει κανείς πρωθυπουργός πρέπει νά είναι Μασόνος... "Ας τούς δίνει ὁ Θεός μετάνοια, νά τούς πάρει... νά βγοῦν καινούργιοι... Μακαβαίοι!!!!

Παρασκευή 18 Μαρτίου 1989 (παλ. έορτ.)

56. Ἐπισκέφθηκα τό γέροντα μέ τόν πατέρα μου πού είναι δάσκαλος, καὶ ἀρχισε νά λέει δτι, πάει χάλασε ή παιδεία, χάθηκε ὁ σεβασμός καὶ ή αἰσθηση εύθυνης.

‘Ο Γέροντας εἶπε:

— Παλιά στό σχολεῖο, τίς γιορτές Πάσχα, Χριστούγεννα, φιλούσαμε τό χέρι τοῦ δασκάλου ἀπό σεβασμό. Εἴχαμε ἐπιστοσύνη. Καὶ στό στρατό φιλούσαμε τό χέρι τοῦ Διοικητοῦ, δταν παίρναμε ἄδεια. Καὶ μᾶς ἔλεγε ὁ Διοικητής: «τά σέβη μου στούς γονεῖς σου».

— Ρωτάω: Τυπικά αύτό η τό ἐννοοῦσε;

— Τό ἐνοιωθε ὁ ἄνθρωπος· ἐνοιωθε εύθυνη. Τώρα πού φύγαν ἀπό τούς γονεῖς τους, ἐγώ είμαι ὑπεύθυνος γι' αύτά τά παιδιά. Υπῆρχε σεβασμός.

Καὶ στό χωριό καμιά φορά, πού ημασταν καθισμένοι ἔξω ἀπό τίς πόρτες καὶ περνοῦσε κανένας ἡλικιωμένος, ὅλοι σηκώνονταν ἄνδρες καὶ γυναικες· ὑπῆρχε σεβασμός· ἴδιαίτερα, ጋν ήταν κανένας ἡλικιωμένος ἄνδρας. Σήμερα πονήρεφαν οἱ ἄνθρωποι, βλέπεις σήμερα ΟΛΑ σπρώχνουν τόν ἄνθρωπο πρός τό κακό. Μιά φορά στό λεωφορείο σηκώθηκα νά κάτσει κάποιος, ήταν καὶ μικρότερος. Κουρασμένος ἀπό τή δουλειά

Θά είναι ό άνθρωπος, έμεις οι μοναχοί τό κάνουμε και γιά δσκηση. "Αρχίζε νά φωνάζει κάποιος: «Βρέ τόν πονηρό τόν καλόγερο, σηκώθηκε γιά νά κάτσει ό ξάδελφός του. "Αστα αύτά, δέν περνάνε». Τί νά τού πεῖς;

Μιά άλλη φορά βλέπω μιά τσιγγάνα είχε 8-9 παιδιά. Προσπαθοῦσε νά μπει στό λεοφωρείο. Τ' άρπαζε ό εισπράκτορας, τά πετοῦσε μέσα!! Μάννα είναι, δέν κάνει, είχε καί ἔνα μωρό στήν άγκαλιά. Σηκώθηκα νά τή βοηθήσω. Τί κι ἄν είναι τσιγγάνα; "Ανθρωπος είναι. Κατά σάρκα ἀδελφή μου ἀπό τόν Ἀδάμ. Μπορεῖ νά μήν είναι Χριστιανή, γιά νά είναι καί πνευματική ἀδελφή μου, άλλα ἔχουμε τόν ἴδιο πατέρα, τόν Ἀδάμ, τό Θεό.

"Αρχισε νά φωνάζει ό εισπράκτορας:

- Ό καλόγερος ἔβαλε καί τήν φίλη του μέσα.

Δέν ὑπάρχει σεβασμός, ἀγάπη πιά.

57. "Οταν είχαμε ἔρθει ἀπό τήν Καππαδοκία, μέ τήν ἀνταλλαγή, ήταν νά μᾶς δώσουν κάτι κτήματα στήν Ἡγουμενίτσα. "Ηταν κάτι τούρκικα χωριά αύτά πού οι κάτοικοι τους θά πήγαιναν στήν Τουρκία. Περιμέναμε έμεις νά φύγουν.

Πάει ό πρόεδρός μας καί τού λέει ό Τούρκος:

- Έσεις θά φύγετε έμεις θά κάτσουμε.

Βρέ, σκεφτόταν ό πρόεδρος, τί λόγος είναι αύτος;

Τί είχε γίνει· είχαν πληρώσει δύο βουλευτές καί τούς είχαν γράφει Ἀλβανούς, Ἀρβανίτες. "Ετοι αύτοί μείναν καί έμεις πήγαμε πάνω στήν Κόνιτσα. "Οταν τόμαθε αύτό ό Κονδύλης, θύμωσε, χτύπησε τό

χέρι στό γραφείο, ἀλλά δέν μποροῦσε νά κάνει τίποτα, ηταν τελειωμένο τό πράγμα. "Ηταν καλός ό Κονδύλης, δίκαιος. "Οταν ηταν νά κάνουν ἀπόβαση, στόν πόλεμο μέ τούς Τούρκους, δέν χρατιόταν. Γυρνοῦσε πάνω στό καράβι καί φώναζε: «Βρέ παλικάρια, μία φορά θά πεθάνουμε, τί τώρα, τί ύστερα. "Ηρωες, βρέ παιδιά!».

Έκατό μέτρα πρίν φθάσει τό καράβι, ἔπεσε μέσα στή θάλασσα. Ναι, ναι, ηταν πολύ θερμός ό καημένος. Καλός ηταν.

Αύτούς τούς Τουρκαλβανούς μετά τούς ἔδιωξε ό Ζέρβας. "Ετοι ἀποκατέστησε ό Θεός τήν ἀδικία. "Ηταν βάρβαροι αύτοι! ό Θεός νά σέ φυλάει. Πόσους καί πόσους δέν είχαν σκοτώσει!!! Κατέβαιναν οι καημένοι οι "Ελληνες πάνω ἀπό τά βουνά, φορτωμένοι ἔνα τσουβάλι, σιτάρι συνήθως, μέ τά πόδια, γιά νά τό ἀνταλλάξουν μέ λάδι ή ἀλάτι ἀπό αύτό ζοῦσαν. "Ηταν δύσκολη ή ζωή τότε. Οι Τουρκαλβανοί τούς ἀγόραζαν τά πράγματα, μετά βγαίναν ἔξω ἀπό τό χωριό καί τούς σκότωναν καί ἔπαιρναν πλεω τά χρήματα... Πόσους δέν είχαν σκοτώσει ἔτσι... Βάρβαροι... Υπέφερε ό κόσμος ἀπ' αύτούς... Μετά μαζεύοντουσαν 30-40 μαζί. «Ο, τι μᾶς βρεῖ, νά μᾶς βρεῖ ὅλους μαζί...». "Ηταν δύσκολο νά σκοτώσεις τόσους μαζί.

58. Σήμερα στόν κόσμο θέλουν νά δουλεύουν λίγο καί νά παίρνουν πολλά χρήματα. Αύτό τό πνεῦμα ἔχει μπει καί σέ πνευματικούς ἀνθρώπους. Θέλουν νά ἀγιάσουν χωρίς κόπο.

59. Ήρθε έδω κάποιος, καθηγητής Πανεπιστημίου, και μου λέει ότι σκέφτονται στά σοβαρά νά καίνε τά δστά των νεκρών, γιατί δέν υπάρχει χώρος.

— Βρέ, τοῦ λέω, τί δέν υπάρχει χώρος; Τόσα ρουμάνια έχει ή Θεσσαλονίκη!! Όλόκληρος Χορτιάτης! Γέμισε ένα νεκροταφείο, μετά 3-4 χρόνια, φτιάχνεις άλλο ένα πιό πέρα. Τί γέμισαν τά βουνά παντού μέ πολυκατοικίες;

— Μου λέει και έξ απόφεως ύγιεινής! Τί έξ απόφεως ύγιεινής, πού έχετε βρωμίσει όλο τόν κόσμο, πού βρωμίσατε τή θάλασσα στή Θεσσαλονίκη και άλλου, ένω τά δστά είναι πλυμένα, καθαρισμένα! Λίγο σεβασμό. Άλλα αύτοί πᾶνε νά έξευτελίσουν τόν άνθρωπο, νά τόν κάνουν νά μήν άξιζει τίποτα. Νά τόν ξεκόφουν από τή ρίζα του, από τούς προγόνους του, από τήν παράδοσή του, νά τόν άφήσουν μόνο και έρημο, νά καταστρέψουν τή μνήμη του, τή σύνδεσή του μέ τούς προηγούμενους, μέ τίς άξιες και τή ζωή τών προγόνων, γιά νά τόν κάνουν μετά ό,τι θέλουν μέ διάφορες θεωρίες νά τόν τραβάν από δω και από κεῖ. Πᾶνε νά σκορπίσουν τήν άθετία. Πέθανε; πάει χάθηκε έ άνθρωπος!

Νά μήν μπορεί νά πάει στό κοιμητήριο, νά φέρει στή μνήμη του τό νεκρό, νά αποδώσει κάποιο σεβασμό, κάπουα τιμή, νά σκεφτεί σοβαρά πάνω στή ζωή, νά καταλάβει ότι είμαστε περαστικοί απ' αύτόν τόν κόσμο, ότι έχει άξια ή δικαιοσύνη και ή τιμημένη ζωή. Αύτοί θέλουν νά κρατοῦν τό νοῦ τοῦ άνθρωπου σ' αύτή τή ζωή συνέχεια, χωμένο μέσα στήν ψλη.

Μετά μέσα σ' αύτά τά δστά υπάρχουν και τόσοι "Αγιοι, πού δέν τούς γνωρίζουμε. "Οταν είχα πάει

ένα ταξίδι στό Σινᾶ, στήν Ραϊθώ, πήγα στό νεκροταφείο τοῦ Αγίου Γεωργίου και βρήκα τά δστά ένός μικρού παιδιού πού είχαν πολλή χάρη... ήταν σάν "Αγια λείφανα, είχε περάσει ή μπουλντόζα και τά είχε ξεθάψει μάζεψα ό,τι μπόρεσα. Μετά από τόσα χρόνια!!! Τί αισθάνθηκα τότε!!! Ένω άν δέν υπῆρχε τό κοιμητήριο; Τίποτα, θά ήταν χαμένα.

Παλιά είχαν τόσο σεβασμό στούς νεκρούς, άφοῦ δέν έπαιρναν τίποτα από νεκρό. Μιά φορά στόν πόλεμο, μᾶς είπε ό ταγματάρχης: όποιος έχει παλιά παπούτσια, άμα θέλει μπορεί νά πάρει από τούς νεκρούς. Κανείς δέν πήρε. Τώρα τούς καίνε στή Δύση και θέλουν και έδω νά κάνουν τέτοια.

60. Πολλά μᾶς έλεγε ό γέροντας γιά τόν πόλεμο και τίς καταστάσεις του.

«Οσοι, λέει, δέν φυλούσαν τήν τιμή, σκοτωνόντουσαν. Είχαμε πάει τότε τή διλογία μας νά άντικαταστήσουμε ένα τάγμα χωροφυλακής. Άλλα έπιασε μάχη και θά τούς άντικαταστούσαμε μετά ήταν έκει ένας χωροφύλακας, ένα κτηνος!! ό Θεός νά μέ συγχωρέσει, πού τήν προηγουμένη είχε βιάσει μίαν έγκυο, τήν καημένη. Μόνο αύτός σκοτώθηκε!!

Γίνεται μεγάλο ξεκαθάρισμα στόν πόλεμο. Έκει φαίνονται πολλά. Ο καθένας άντιμετωπίζει τά πράγματα άναλογα μέ τήν κατάστασή του. "Αν κανείς έχει άγιότητα, μπορεί νά τόν καθηλώσει τόν άλλο, άν όχι... μπορεί νά πει, έγώ δέ σκοτώνω, άς μέ σκοτώσουν.

Έγώ όταν ήμουν άσυρματιστής, έτρεχα συνέχεια

νά πάρω τή θέση τοῦ ἄλλου. Καλύτερα λέω νά σκοτώθω, παρά νά πάθει κάτι ὁ ἄλλος καί νά μέ σκοτώνει ἡ συνείδησή μου ὅλη τή ζωή μου. Νήστευα κιόλας καί κουραζόμουν πολύ. Μέ εἶχε καταλάβει ὁ διοικητής καί μοῦ φώναξε. «Βρέ, ἐγώ προτιμῶ νά πᾶς ἐσύ, γιατί πιάνεις πουλιά στόν ἀέρα, ὅμως νά τρως, νά ξεκουράζεσαι, γιά ν' ἀποθηκεύεις δυνάμεις. Δέν ξέρεις πότε θά μᾶς καλέσουν». «Υπῆρχε τότε ἀγάπη, πατρικό πνεῦμα, ἔνοιωθε ὁ ἄλλος ὑπεύθυνος.

61. Μιά φορά, εἶχε πέσει πολύ χιόνι καί εἶχαν μαζευτεῖ κάτι ἀνθρώποι, κυνηγημένοι ἀπό τά σπίτια τους σ' ἕνα ἀντίσκηνο. Ὡταν καί ἔνας ἀνθυπολοχαγός καί πήγαινε καί πείραζε ἔνα καημένο κορίτσι. Ἀναγκάστηκε τό κορίτσι νά φύγει ἀπό τή σκηνή, μέσα στά χιόνια καί τό κρύο, τήν ἀκολούθησε καί μία γριά γιά παρέα!!!

Ἐκεὶ κοντά ἦταν ἔνα παρεκκλησάκι τοῦ Τιμίου Προδρόμου, καί πήγαινα ἀναβά τά καντήλια. Ἐκείνη τήν ἡμέρα αἰσθάνθηκα ἔτσι κάτι νά μοῦ λέει νά πάω. Καί εἶχε χιόνι καί νέρα μέχρι τή μέση. Πάω καί τί νά δῶ; καθισμένες ἀπ' ἔξω, στό κρύο, εἶχαν μελανιάσει. Ἐκείνη ἡ καημένη ἡ γριά ἔτρεμε. Εἶχα τά κλειδιά, ἀνοιξα, βολευτήκαμε. Τούς ἔδωσα ἀπό ἔνα γάντι, τή χλαίνη μου καί ἐγώ ξάπλωσα κατά μῆκος τῆς πόρτας. Κρύωσα, πάγωσα, ἔκανα ἐμετούς κ.λ.π.

Μετά μοῦ ἔξήγησε ἡ καημένη: «Εἶπα ἐγώ νά κάνω ὅ,τι μπορῶ καί ἀπό κεῖ καί πέρα ἔχει ὁ Θεός». Θαύμασα, δηλαδή προτίμησε τό θάνατο ἀπό τήν ἀμαρτία.

Ἐνώ σήμερα βλέπεις οἱ γυναῖκες προκαλοῦν κιόλας!!!

Τί νά πεῖ κανείς!!!

Μετά πήγε αὐτός ὁ Ἀνθυπολοχαγός καί εἶπε ὅτι ὁ Ἄρσενιος ἔσπασε τήν πόρτα ἀπό τήν ἐκκλησία. Καί εἶπε ὅτι ἔβαλα καί τά μουλάρια μέσα. (γέλια).

— Δέν πιστεύω, λέει ὁ διοικητής, νάκανε τέτοιο πρᾶγμα, διότι μέ γνώριζε. Μετά μέ ρώτησε, ἐγώ δέν τοῦ εἶπα τί ἔκανε αὐτός ὁ ἀνθυπολοχαγός.

«Ολους αὐτούς πού κάναν βιασμούς, ἀτιμίες, ἀδικίες, τούς κυνηγοῦσαν στόν πόλεμο οἱ σφαῖρες. Μετά ἀπό τή μάχη κοίταζες ποιοί λείπαν, τέτοιοι ἦταν πολλοί!

62. ...Θά χειροτερέψουν τά πράγματα ἀλλά μετά θά ξανάρθουν στή θέση τους...

63. ...Σήμερα ἀπ' ὅ,τι παρατηρῶ σκέφτονται οἱ περισσότεροι μέ τόν ἵδιο τρόπο, οἱ γέροι καί οἱ νέοι.

— Οἱ νέοι ὥρκμασαν ἢ οἱ γέροι παιδιαρίζουν;

— Οὔτε τόνα, οὔτε τάλλο. Τρελάθηκαν καί οἱ μέν καί οἱ δέ. «Ἐνα 70% δέν εἶναι στά καλά του. Τό ὑπόλοιπο 30% εἶναι φυσιολογικό, οἱ νέοι σκέφτονται σάν νέοι καί οἱ γέροι σάν γέροι, ...ἔχει μείνει μαγιά.

64. Εἶπα στό Γέροντα:

— Πολλά παιδιά χάνοντα στήν Ἀθήνα. Τά παιρνουν διάφορες ὄργανώσεις. Ἐξαφανίζονται.

— Τί τά κάνουν; ρώτησε.

— Τά σκοτώνουν στό τέλος, εἶπα.

— Ναι, καὶ οἱ Ἑβραῖοι τὸ κάνουν, τὰ τρυπᾶνε μέ
πολλά σουβλιά καὶ τούς πίνουν τὸ αἷμα.

14 Οκτωβρίου 1990 (στόν π. Χρυσόστομο)

65. Τώρα εἶναι γενικό τρελοχομεῖο!

66. ...Ο Θεός θά ἀξιοποιήσει ὅλα τ' ἄσχημα. Ναι,
θά τά ἀξιοποιήσει.

67. Ἔγώ, ὅταν γίνονται ἀπεργίες, πονάω. Εἶναι
σάν νά πάει κανείς καὶ νά δαγκάνει τό στῆθος τῆς
μάννας νά πιει αἷμα. Αὐτό εἶναι ἔγκλημα.

68. Σήμερα ὑπάρχει μία ἀδιαφορία. Κανείς δέν νοι-
άζεται, ὅλοι τῷχουν ρίξει στό χουζούρι. Κι ἀν κανείς
ἐνδιαφέρεται, γιά τήν τσέπη του εἶναι, ὅχι γιά τό καλό.

69. "Οταν ὁ ἀνθρωπος δέν ἀγαπάει τό Θεό, μετά
δέν ἀγαπάει καὶ τούς γονεῖς του, οὔτε τή γειτονιά,
οὔτε τό χωριό του, οὔτε τήν πατρίδα του, γιατί καὶ ἡ
πατρίδα μιά μεγάλη οἰκογένεια εἶναι. Αὐτός ὁ
ἀνθρωπος μετά εἶναι ΑΧΡΗΣΤΟΣ.

70. Ο ἀνθρωπος πρῶτα ἀγαπάει τό Θεό, τούς γο-

νεῖς, μετά τά ἀδέλφια, τόν γείτονα, τό φίλο, τό χωριό,
τήν πατρίδα, πού εἶναι ἡ μεγάλη μας οἰκογένεια.

12 Ιουνίου 1990

71. Τό Βυζάντιο γέννησε τό "Αγιον" Ὁρος. Σήμε-
ρα θά μποροῦσε τό "Αγιον" Ὁρος νά ξαναγεννήσει τό
Βυζάντιο, ἀρκεῖ νά μή «ξεθωριάσουμε». Βλέπετε σή-
μερα οι ἀνθρωποι ἔχουν ἀπογοητευθεῖ ἀπό τά πάντα,
καὶ ἀναζητοῦν κάτι πού νά ἀξίζει. Εἶναι πολύ εὔκο-
λα. Ἀρκεῖ νά μή «ξεθωριάσουμε».

72. — Γέροντα, πάλι οἱ Τοῦρκοι ἀπειλοῦν!

— "Ἄς ἀπειλοῦν. Ἔγώ κάνω προσευχή νά ἀπειλεῖ
περισσότερο ὁ Ὁζάλ, γιά νά καταλάβουν οἱ Εύρω-
παῖοι μέ ποιόν ἔχουν νά κάνουν. Νά τοῦ λασκάρει μι-
σή στροφή τή βίδα ὁ Χριστός, νά ὅπως τόν Γκορμπα-
τσώφ τόν ἔσφιξε μία στροφή, ὅπως τόν Τσαουσέσκου.

Ἐγώ κάνω προσευχή καὶ ὁ Φλωράκης νά λέει καὶ
ἄλλα περισσότερα, γιά νά καταλάβουν οἱ ἀνθρωποι,
ποιός εἶναι καὶ τί θέλει.

Δεκέμβριος 1991

73. Εἴχαμε πάει μέ τούς δύο βορειοπειρῶτες ἐρ-
γάτες τής Σχολῆς στό Γέροντα. Οι ἀνθρωποι ἥταν
πολύ πονεμένοι, κουρασμένοι καὶ φοβισμένοι ἀπό
τούς Ἀλβανούς, πού συγχροτοῦσαν συμμορίες καὶ λε-
ηλατοῦσαν τά ἑλληνικά χωριά. Φοβόντουσαν καὶ γι'

αυτή τη ζωή τους. Πολλοί χάνονταν. Τούς σκότωναν. Δέν είχαν έλπιδα από πουθενά.

Πολλά τούς είπε ό γέροντας, πού ήξερε καλά τήν κατάσταση και τήν περιοχή, μιά και είχε μεγαλώσει στήν Κόνιτσα.

— Είχαμε μιά έλπιδα στήν Έλλάδα. Τώρα πού τάδαμε από κοντά τά πράγματα δέν πιστεύουμε, είπαν στό τέλος, σχεδόν άπελπισμένοι.

Μούριξε ἔνα βλέμμα ό Γέροντας, σάν νά σκεφτόταν ότι αυτός θά τά βγάλει στή φόρα, άλλα πιεζόμενος από τήν άνάγκη είπε:

— Μή φοβᾶστε. Ἐσᾶς θά σᾶς ἐλευθερώσουν κάτι παλαβοί· από μέσα και από ἔξω. Παλαβοί μέ τήν καλή ἔννοια, δηλαδή παλικάρια. Αύτοί δέ θά καταλαβαίνουν από πολιτικές και θά μποῦν μέσα νά βοηθήσουν. Οι πολιτικοί θά τό χαροῦν και αύτοί κατά βάθος, άλλα αύτοί δεσμεύονται και δέν μποροῦν νά ἐνεργήσουν. Οι άλλοι θά τό δεχτούν. Ε! ἀφοῦ ἔγινε τώρα, ἔγινε θά ποῦν. Μή φοβᾶστε. Λειτουργοῦν και οι πνευματικοί νόμοι. Πόνος είναι αύτός. Μιά οἰκογένεια είμαστε και μᾶς χώρισαν. Σάν νά λένε αύτά τά παιδιά νά πᾶνε χώρια από τούς ύπολοι πους. Πονάει αύτό!!

Τόσες φορές τήν ἐλευθερώσαμε τή Βόρεια Ἡπειρο, τόσα αἴματα, τόσα κρυοπαγήματα. Δέ θά πᾶν χαμένα ὅλα αύτά.

Και τήν Κωνσταντινούπολη θά τήν πάρουμε. Θά μᾶς τήν δώσουν δηλαδή. Ὁχι από καλοσύνη ή από δικαιοσύνη. ΟΧΙ. Άλλα θά οἰκονομήσει δ Θεός νάρθουν ἔτσι τά συμφέροντα τῶν μεγάλων, ὡστε νά τούς βολεύει νάχουμε ἐμεῖς τήν Πόλη.

Και τήν Καππαδοκία θά τήν πάρουμε».

Τόν κοίταξα μέ ἀπορία.

— Και τήν Καππαδοκία γέροντα; ρώτησα.

— "Ε!... Θά είναι τόσο χαλαρά τά πράγματα ἔκει και θά μπορεῖ νά πηγαίνει ὅποιος θέλει, όποτε θά είναι σάν νά τήν ἔχουμε.

Ο Χίτλερ και ό Μουσολίνι σηκώνουν πάλι κεφάλι. Οι Ἀμερικάνοι σοῦ λέει, τί γίνεται ἔδω; Θά μᾶς βοηθήσουν οι Ἀγγλοί και οι Ἀμερικάνοι.

— Καλά Γέροντα, οι Τούρκοι είναι δέκα ἑκατομμύρια στήν Πόλη... και νά μᾶς τήν δώσουν, πῶς θά μπορέσουμε νά τούς ἐλέγξουμε;

— Θά τούς περάσουν ἀπέναντι, ἀπό τήν ἄλλη μεριά. Ο λογισμός μοῦ λέει (τό τόνισε τό «λογισμός») ότι θά τό κάνουν ἔτσι γιά τά νερά... Νά είναι διεθνή... μετά θά πέσει και χολέρα στήν Τουρκία και θά γίνει μεγάλο κακό. Θά πεθάνουν πάρα πολλοί. Τό ἔχει πει και δ Ἀγιος Ἀρσένιος αὐτό. Είχε γράψει ἔνα τετράδιο μέ προφητείες... σοῦ τό ἔχω δείξει;

— Ναι, γέροντα.

— ...μετά είναι και τό ἔνα τρίτο πού θά γίνουν χριστιανοί.

3 Δεκεμβρίου 1991

74. - Γέροντα, ἔχω ἔνα λογισμό νά γίνω ἀγιογράφος και νά παραιτηθῶ ἀπό καθηγητής, ἀφοῦ τά παιδιά δέν ἀκοῦν και δέν μπορῶ νά τά ὡφελήσω.

— Νά κρατᾶς φρένο. Λίγο είναι κι αύτό; Νάχουν ἔνα φρένο. Γιά σκέφου νά πάει κανένας και νά τούς

λέει, «μή διαβάζετε! Τί σᾶς χρειάζονται αύτά»; Και νά τούς δίνει και λίγο χασισάκι, «νά, πάρτε λίγο νά δείτε τί καλό είναι»; Θά σου ἀρεσε αύτό;

- "Οχι γέροντα.

- "Ε! νά κρατάμε λίγο φρένο.

75. Βλέπω και αυτή ή κυβέρνηση δέν τά πάει και τόσο καλά, ένω ξεκίνησε μέ καλές προθέσεις. Τούς ξέφυγαν τά πράγματα.

Κάθε τέσσερα χρόνια στήν Έλλάδα γίνεται ένα μεγάλο τρελοκομείο. Φεύγει ή μία κυβέρνηση, διώχνει δόσους ύπαλληλους θέλει και παίρνει τούς δικούς της και νά μήν είναι ἄξιος τόν βάζει στό πόστο, ἀρκεῖ νά είναι δικός του. Ναι, ὅμως ἔτσι δέν ὠφελοῦν. Δέ δουλεύει καλά τό κράτος.

Μετά ο ἄλλος πού είναι οίκογενειάρχης και τόν ἔστειλε μακριά, γεμίζει πάθος και δπου σταθεὶ λέει, πολεμάει νά ρίξει τήν κυβέρνηση, γιά νά γυρίσει στή θέση του.

Γεμίζει, λοιπόν, ο κόσμος ἐμπάθειες και τό κράτος δέ δουλεύει καλά. Κάθε τέσσερα χρόνια αυτή ή δουλειά γίνεται.

Ένω, ὅταν ἥταν ο βασιλιάς, είχε τό στρατό και τήν ἀστυνομία, και δέν μποροῦσε κανείς νά διώχνει τούς ύπαλληλους. Ένω τώρα τούς ξεπαστρεύουν γιά νά βάλουν δικούς τους. "Οχι δτι μιλάω ύπερ. 'Αλλά αύτό ἥταν ένα καλό.

Τώρα πολεμᾶνε ὅλοι νά πάρουν τήν ἀρχή. 'Ο Καραμανλῆς ἔδιωξε τό βασιλιά και μπήκε στή θέση του.

Ο Παπανδρέου ηθελε νά κάνει τόν γιό του πρωθυπουργό, νά γίνει αύτός Πρόεδρος. "Ολοι γι' αύτό πολεμᾶνε. Δέν ύπάρχει κανένα ιδανικό.

76. Μᾶς ἔφερε ο γέροντας ένα τετράδιο πού είχε γραμμένες κάτι προφητείες τοῦ Ἀγίου Ἀρσενίου τοῦ Χατζηφεντῆ. Ἐκεī μέσα ο Ἀγιος προφήτευε τά γεγονότα τοῦ 1923 και ἔλεγε δτι θά ξαναγυρίσουν ἔκεī στήν πατρίδα πάλι οι Ἑλληνες.

- Ο Γέροντας είπε δτι ἔκτός πού θά κάνουν κράτος οι Κούρδοι και οι Ἀρμένιοι, θά πέσει και χολέρα στήν Τουρκία και θά ἀποδεκατισθοῦν ἀπό τήν ἀρρωστια οι Τούρκοι.

77 «Σήμερα κοιτάνε νά φᾶνε τή θέση τοῦ ἄλλου. "Ομως πρέπει νά μπαίνουμε στήν θέση τοῦ ἄλλου. "Ετσι τόν καταλαβαίνουμε καλύτερα και ύπάρχει περισσότερη εἰρήνη.

Σήμερα ὅλοι μιλοῦν γιά εἰρήνη και φτιάχνουν βόμβες!!

Πρέπει κανείς νά εἰρηνεύσει πρῶτα μέ τό Θεό και μετά νά εἰρηνεύσει μέσα και μετά μέ τόν ἄλλο κόσμο.

...Γιά νά πληθύνει τό καλό, γιά νά ἐπικρατήσει τό καλό μέ καλό τρόπο.

5 Νοεμβρίου 1992

78. - Γέροντα, αισθάνομαι μέσα μου μια ἀντίδρα-

ση πρός τήν κοινωνία, είναι ἀδικη καὶ θέλω νά φύγω,
νά πάω σ' ἔνα χωριό νάχω δσο τό δυνατόν λιγότερες
σχέσεις.

— Σήμερα ἔχει παραγίνει τό κακό, ή ἀδικία πλήθυνε πολύ. Πώ, πώ, πώ... (Στεναχωριόταν πολύ ὁ γέροντας καὶ ξεψυσοῦσε, δέν μποροῦσε νά μιλήσει ἀπό τή στενοχώρια). Παλιά, ἀν ὑπῆρχε κανένα σάπιο μέσα στό καλάθι, μύριζε καὶ τόπαιρνε χαμπάρι ὁ μανάβης καὶ τό πετοῦσε. Μπορεῖ νά χαλοῦσε καὶ τό διπλανό του, τό πολύ-πολύ. Σήμερα ὅλο τό καλάθι είναι σάπιο. Σήμερα ὁ ἄλλος προδίνει τό χωριό του γιά ἔνα μπουκάλι τσίπουρο. Σήμερα ἔχουν φτηνύνει οι ἀνθρωποι. Τά διλικά ἀκρίβυναν ἀλλά φτήνυναν οι ἀνθρωποι.

Δέ γίνεται νά φύγει κανείς. Πρέπει νά πληθύνει τό καλό μέ καλό τρόπο.

Νά δεῖς στό τέλος θά ἀναγκαστοῦν οι ἀνθρωποι νά φέρουν τό βασιλιά. Γιά νά ὑπάρχει διαιτητής.

79. — Γέροντα, ὅταν γίνεται μιά ἀδικία, δέν πρέπει νά ἀντιδροῦμε, νά τό λέμε;

— Δέν ἀκοῦν. Ἐδῶ ὁ ἄλλος είναι πολύ ὅμορφος (πνευματικά, ἀπό ἀρετή) καὶ πάλι δέν τόν ἀκοῦν. Ἀν κάποιος είναι καὶ λίγο ἀσχημος δέν τόν ἀκοῦν καθόλου.

Σεπτέμβριος 1993

80. Καθισμένοι στούς κορμούς τῶν κομμένων δένδρων, στήν αὐλή τοῦ γέροντα, μιά ὄμαδα λογικῶν

ἀνθρώπων περίμεναν, ν' ἀκούσουν λόγο. Ὁ γέροντας εἶπε:

— Παλιά οι ἀνθρωποι ὅργωναν μέ τά βόδια. Μ' ἔνα ἡ δύο βόδια ζοῦσε ὀλόκληρη οἰκογένεια. Ὅταν λοιπόν τό βόδι γερνοῦσε, οι ἀνθρωποι δέν τόσφαζαν. Ἀπό τούς κόπους του φάγαμε φωμί σκεπτόντουσαν, τό ἀγαποῦσαν καὶ δέν τούς ἔκανε καρδιά νά τό σκοτώσουν, παρά μόνο τό ἀφηναν ἥσυχο στή γωνιά καὶ τό περιποιόντουσαν. Δηλαδή τά γεροχομοῦσαν. Σήμερα οι ἀνθρωποι ἄλλαξαν πολύ. Οὔτε τούς γονεῖς τους δέ θέλουν νά κοιτάξουν στά γερατειά. Κοιτάνε νά πάρουνε τίς περιουσίες τους καὶ μετά τούς βάζουν στά γηροχομεῖα. Καὶ ἐκεὶ ὁ καημένος ὁ γέρος μαραζώνει μόνος του. Δέν μπορεῖ νά χαρεῖ οὔτε τά ἐγγονάκια του οὔτε τά παιδιά του. Ἀλλά καὶ οι νοσοκόμες είναι σκληρόκαρδες. Κοιτάνε τό ρολόι. Ἐγώ, σοῦ λέει, τάδε ὥρα περνάω ἀπό τούς θαλάμους, καὶ ὁ γέρος βρέχτηκε, λερώθηκε, χρειάζεται τήν πάπια, πρέπει ὁ καημένος νά ὑποφέρει μέχρι νάρθει ἐκείνη ἡ ὥρα.

* Παλιά οι ἀνθρωποι δούλευαν μέ τά ζῶα. Ἀν ήταν κουρασμένο τό ζῶο, δέν τό φόρτωνε πολύ, κοίταζε νά τό ξεκουράσει, νά τό ποτίσει, νά τό ταΐσει, ἀν χτυποῦσε τό πόδι στεναχωριόταν ὁ ἀνθρωπος, τό λυπόταν τό καημένο τό ζῶο καὶ κοίταζε νά τό κάνει καλά. Αὐτά τά πράγματα καλλιεργοῦσαν τήν καρδιά, τήν ἔκαναν πιό τρυφερή. Σήμερα; Τράκαρε τό αὐτοκίνητο; Χάλασε τό τρακτέρ; Τό πᾶνε στό γκαράζ, τό βάζουν στό δέντρο καὶ κολλάνε τό μέταλλο καὶ πάει τελείω-

σε, δέ στεναχωριέται κανένας. Αύτά τά πράγματα κάνουν τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου σκληρή, σιδερένια. Δέ λέω νά γυρίσουμε στά βόδια!! Ἀλλά λέω πῶς σκληραίνει ἡ καρδιά τῶν ἀνθρώπων σήμερα.

* Παλιά οἱ ἀνθρωποὶ δέν εἶχαν ψυγεῖα. "Ετοι, ἀν ὑπῆρχε κάτι πού περίσσευε, κοίταζε κανείς νά τό δώσει στό γείτονα, γιά νά μή χαλάσει. Ἐξ ἀνάγκης, θά ἔλεγε κανείς, μάθαινε ὁ κόσμος νά μοιράζεται, νά δίνει, νά σκέφτεται τό γείτονα. Σήμερα, ἀν περισσέψει κάτι, τό βάζει στό ψυγεῖο. Αύτο θά τό φάω αὔριο, τό ἄλλο μεθαύριο καί σκέφτεται μόνο τόν ἔαυτό του. Κινεῖται δηλαδή ἐγωιστικά. Αὐξάνει ὁ ἐγωισμός.

81. Συζητώντας γιά τό πρόβλημα τῶν μουσουλμάνων τῆς Θράκης.

— Ἡρθε ἐδῶ ἔνας χαμένος ἀνθρωπος, ἦταν δάσκαλος καί είχε ἥρθει μέ 10-15 παιδιά.

Εἶχαν πέσει κάτι φίχουλα στήν αὐλή καί εἶχαν μαζευτεῖ δύο εἰδῶν μυρμήγκια καί τά μάζευαν.

Τόν ἀκούω μιά στιγμή νά λέει στά παιδάκια: «Τά βλέπετε αύτά τά μεγάλα τά μυρμήγκια πού είναι δυνατά; Αύτά είναι οι Τοῦρκοι, ἐμεῖς οι "Ἐλληνες εἴμαστε σάν ἐκεῖνα τά μικρά τά κίτρινα». Βρέ χαμένε ἀνθρωπε, τί λές στά παιδιά; Δέν είναι ἔτσι παιδιά, τά μικρά τά μυρμήγκια νικᾶν τά μεγάλα, τά πιάνουν ἀπό τίς κεραίες, τά σφίγγουν καί πάρτα κάτω τά μεγάλα. Ἐγώ ξέρω, τόχω παρακολουθήσει.

— Γέροντα, είναι κοινό μυστικό ὅτι οι μουσουλμά-

νοι είναι πλειοφηφία στή Θράκη.

Θυμωμένος καί αύστηρος:

— Τί είναι αύτά πού λές! Ἐγώ ξέρω καλά τί γίνεται. Δέν είναι ἔτσι. "Αν είναι νά λές τέτοια πράγματα νά μή μιλᾶς καθόλου. ΔΕΝ EINAI ΕΤΣΙ.

Αύτά τά πράγματα τά λέν οι χοτζᾶδες. Αύτοι παίρνουν ἀπό δύο μεριές μισθό καί ἀπό τό ὑπουργεῖο ἔξωτερικῶν τῆς Τουρκίας καί ἀπό τήν Ἑλλάδα.

Μιά φορά εἶχαν πάει δύο πατέρες σ' ἔνα χωριό φηλά στά βουνά τῆς Θράκης. Τούς εἶδε ἀπό μακριά ὁ Χότζας καί ἀρχισε νά τρέχει νά τούς προλάβει, πρίν μποῦν στό χωριό. — «Τί γυρεύουν οι παπάδες στό χωριό?» ἀρχισε νά φωνάζει. Πιάσαν τήν κουβέντα καί τό πήγαινε συνέχεια ΕΜΕΙΣ καί ΕΣΕΙΣ καί ξανά ΕΜΕΙΣ καί ΕΣΕΙΣ. (Συνέχεια στήν ἀντίθεση).

Ρωτάει ἔνας πατέρας: — «Ἀπό ποῦ πῆρε τό ὄνομα "MONAXOI" τό χωριό?»; «Ἐνας γέρος ἀπάντησε: — "Παλιά είχε πέσει μιά ἐπιδημία στό χωριό καί πέθαιναν πολλοί. Μιά μέρα ἥρθαν ἑπτά μοναχοί στό χωριό καί σταμάτησε ἀπότομα τό κακό. ἀπό τότε βγάλαμε τό χωριό "MONAXOI"». — «Πάφε, μήν λές τέτοια πράγματα», ἀρχισε νά τσιρίζει ὁ χότζας. — «Ἐμεῖς, λένε οι πατέρες, ἀπό τό ὄνομα παρακινθήκαμε καί ἥρθαμε νά δοῦμε μήπως ὑπάρχει κανένα μοναστήρι ἐδῶ».

82. Οι Τοῦρκοι ἔχουν κάνει πολλά καί ἔχουν τά κόλυβα στό ζωνάρι τους.

83. ...Η ΕΟΚ είναι τό χράτος του Ισραήλ... Λίγα είναι τά φωμιά της...

84. ...Μιά φορά σκανδαλισμένος μέ έναν πνευματικό πού ήθελε νά έπιβάλει τίς πολιτικές του πεποιθήσεις σ' ένα πνευματικοπαίδι του, πηγα νά ρωτήσω σχετικά τό γέροντα.

— Γιά μένα χέρι πού δέν κάνει τό σταυρό, είτε «δεξιό» είτε «άριστερό»,... τό ΙΔΙΟ είναι. Δέν έχουν καμία διαφορά.

85. ...Νά κοιτάτε νά μαθαίνετε ποιοί είναι τίμιοι ἄνθρωποι, δίκαιοι και αύτούς νά φηφίζετε. Σήμερα έχουμε ἀνάγκη οχι ἀπό έξυπνους ἀλλά ἀπό τίμιους ἄνθρώπους.

86. Έγώ, ἀν οί κομμουνιστές δέν ήταν ἄθεοι, ἀν δέν κυνηγοῦσαν τόν Χριστό, θά συμφωνοῦσα μαζί τους. Καλό είναι τά χωράφια, τά ἔργοστάσια νά ἀνήκουν σέ ὅλους... "Οχι κάποιος νά πεινάει και κάποιος νά πετάει.

"Αν τά ύλικά πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εὐαγγέλιο, στό τέλος θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι.

87. — Οι πόντιοι και οι μικρασιάτες χάσαν τίς περιουσίες τους τό 1922 και βρέθηκαν φτωχοί στήν

Έλλαδα νά δουλεύουν γιά ἄλλους. Πολλοί ἀπ' αύτούς ήταν μορφωμένοι, μέ γνωριμίες, και γνώριζαν πῶς κινεῖται τό ἐμπόριο και ή πολιτική... Τώρα σοῦ λέει «πρέπει νά ἔρθουμε ἐμεῖς στά πράγματα» (σ.γ. στήν ἔξουσία) γιά νά ξαναποκτήσουμε τίς περιουσίες μας... Πήγαν λοιπόν και γράφτηκαν στό κομμουνιστικό κόμμα. "Οπως ήταν και γραμματιζούμενοι πήραν ἔκει μέσα θέσεις... μέ τήν ἐλπίδα ὅτι θά γυρίσουν τά πράγματα και θά βρεθοῦν αύτοί ἀπό πάνω.

Βρίσκαν τίποτα ἀθώους και τούς φουσκώναν τά μυαλά και τούς ἔβαζαν αύτούς νά τρέχουν και νά κάνουν τά ἀσχημα πράγματα. Βρίσκαν γιά παράδειγμα ἔναν ἀγροφύλακα και τοῦ λέγαν· «Ἐσύ θά είσαι ὁ ἀγροτικός υπεύθυνος τοῦ νομοῦ».

Βρέ... ἔλεγε ὁ ἄλλος, ἔγινα σπουδαίος! Φούσκωνε ἔτσι ὁ ἔγωισμός του και ἀρχίζε νά τρέχει γι' αύτούς.

Μετά, ὅταν εἶδαν ὅτι ἔχασαν τό ἀντάρτικο... γύρισαν μέ τούς ἄλλους... κάναν και καμία φευτοδήλωση και πιάσαν θέσεις και στίς υπηρεσίες και στά υπουργεία και δίναν μετά διαταγές νά κυνηγοῦν τούς ἀπλούς ἄνθρώπους.

"Ήταν ἔνας κομμουνιστής ἔκει στήν Κόνιτσα μέ οἰκογένεια και παιδιά. 'Απλός, καλός ἄνθρωπος, βρῆκε μιά δουλειά... πάει ή ἀστυνομία τόν διώχνει. Βρίσκει ἄλλη... «τά χαρτιά σου δέν είναι ἐντάξει» τοῦ λένε, τόν διώχνουν πάλι. Αύτή ή δουλειά γινόταν.

Πάω, βρίσκω τόν ἀστυνόμο, τόν γνώριζα... «Βρέ, τοῦ λέω, τί θά κάνει αύτός ὁ ἄνθρωπος; Τόν ἀναγκάζουμε ή νά κλέψει ή νά σκοτώσει». — «Ἐχω διατα-

γές, μου λέει, ἀπό φηλά». — «Βρέ, νά τις βράσω τις διαταγές σου, τοῦ λέω,... αὐτόν τὸν καημένο βρήκατε νά κυνηγήσετε; Βρέ, αὐτοὶ πού σου δίνουν τις διαταγές τώρα, αὐτοὶ ήταν τὰ στελέχη, αὐτοὶ ήταν οἱ ὑπεύθυνοι καὶ τώρα κάνουν τούς σουπερ-ἔθνικόφρονες».

Τούς γνώριζα προσωπικά πολλούς ἀπ' αὐτούς. "Ε, μετά τὸν ἄφησαν ἥσυχο τὸν ἄνθρωπο.

Μετά πάλι, πολλοί ἀπό τοὺς παλιούς κουμμουνιστές μπῆκαν στὸ ΠΑΣΟΚ γιά νά πάρουν θέσεις, καὶ ἐπιδοτήσεις.

"Ἐνας πρώην καπετάνιος, ὁ Θεός νά σέ φυλάει ἀπ' αὐτόν, ήταν ἐγκληματική φύση... δέν ήταν ὅλοι ἔτσι, ἀλλά αὐτός εἰδικά ήταν αἴμοβρός. Εἶχε κάνει πολλά... Μιά φορά μπῆκε μέ τὴν ὁμάδα του σ' ἔνα χωριό. Τοῦ φέραν μπροστά του ἔναν ἀντίθετο. «Σφάξτε τὸν» διατάξει. Εἶδε ὅτι δίσταζαν. Ὁρμάει, τὸν πλάνει ἀπό τὰ μαλλιά καὶ τὸν σφάξει μπροστά τους σάν χριάρι.

— Πά! πά! Ἀλήθεια γέροντα;

— Ἀλήθεια! Καὶ νά δεις μετά τὶ ἔκανε! Ζήτησε φωμί, καθάρισε τὸ μαχαίρι ἀπό τὰ αἴματα πάνω στὸ φωμί καὶ... τὸ ἔφαγε!!

— Μοῦρθε ἀναγούλα. Πά! πά!

— "Ε!... αὐτός μετά ἔγινε «Δεξιός»... τώρα εἶναι μέ τὸ ΠΑΣΟΚ... Πῆρε μιά ἐπιδότηση καὶ ἔκανε ἔνα ἐργοστάσιο στὰ Γιάννενα... Ἀκόμα ζεῖ... καὶ ἔχει καὶ καλή ὑγεία! Βλέπεις ὁ Θεός τοῦ δίνει χρόνια γιά νά μήν ἔχει δικαιολογία. Νά μήν ἔχει νά πει «ἄν μέ ἄφηνες νά ζήσω ἀκόμα λίγο θά... μετανοοῦσα» καὶ ρίξει τὸ βάρος στὸ Θεό... "Εχει καὶ τὰ μυαλά του τετραχόσια... ὁ Θεός νά τὸν λυπηθεῖ, γιατί δέν εἶναι σέ

καθόλου καλή κατάσταση.

Λυχνάρι πού τρεμοπαίζει, δέ θά τό σβήσω καὶ τσακισμένο καλάμι δέ θά τό κόφω, λέει ὁ Θεός στήν 'Αγία Γραφή*!! Γιά νά μήν τούς δώσει δικαιολογία. Γιατί θά γυρίσουν καὶ θά ποῦν στὸ Θεό, ἐν ἡμέρα κρίσεως, «ἔσύ φταις πού ἔσβησα!! Ἐσύ φταις πού μ' ἔκοψες... ἐγώ θά ἵσιωνα ἀπό μόνος μου».

Βλέπεις, ἀλίμονο σ' αὐτούς πού ἔχουν πολλή ὑπερηφάνεια καὶ δέν πέφτουν καμιά φορά σ' αὐτή τῇ ζωῇ, γιά νά ταπεινωθοῦν. Μετά πέφτουν μιά καὶ καλή ἀπό τὴν ἄλλη μεριά τοῦ τοίχου... πέφτουν κατευθείαν στήν κόλαση, ὅταν πεθάνουν... "Οταν ἡ ἄνθρωπην ὑπερηφάνεια ἔπεράσει κάποια ὥρια, γίνεται μετά δαιμονική ὑπερηφάνεια. Αύτοὶ οἱ ἄνθρωποι μετά δέν πέφτουν σ' αὐτή τῇ ζωῇ, ὅλα τὰ βολεύουν, καὶ ἔτσι δέν ταπεινώνονται... Πέφτουν στήν κόλαση κατευθείαν!! Τό κατάλαβες αὐτό;

— Ναί, γέροντα, τό κατάλαβα.

88. ...Μιά φορά είχαν ἔρθει ἔξω ἀπό τό χωριό μας οἱ ἀντάρτες. "Έξω στό χρύ... πεινασμένοι... τούς λυπήθηκα. Πήρα ἔνα φωμί καὶ πήγα νά τούς τό δώσω. "Ασχετο, ἀν κυνηγοῦσαν στὰ βουνά τόν ἀδερφό μου. "Εγώ τό καθήκον μου τό ἔκανα.

— Πῶς σᾶς δέχτηκαν γέροντα;

— Παραλίγο νά ἔβρισκα τόν μπελά μου. Δέν πιστεύων ὅτι βγῆκα νά τούς δώσω νά φᾶνε!

* Βλπ. Ματθ. ιβ' στιχ. 20.

89. ...Μιά άλλη φορά κατέλαβαν τό χωριό μας οι άνταρτες. Μᾶς μάζεψαν σ' ἔνα σπίτι, στριμωχτά, σάν σαρδέλες. Ξαπλώναμε πάνω στίς πέτρες και τά πόδια του ἐνός στό κεφάλι του ἄλλου... γιά νάχουμε χῶρο. Τήν ἄλλη μέρα μᾶς περνᾶν ἀπό «Δικαστήριο». Ὁμένα θέλαν νά μου κάνουν κακό, ἀλλά δέν εὔρισκαν αἰτία. Φωνές, φοβέρες... Στό τέλος ἔνας συγχωριανός μου, πού ἔκανε τό δικαστή, μου λέει ἄγρια:

- Γιατί ὁ ἀδελφός σου εἶναι μέ τό Ζέρβα;
- Δέ μου λέει, τοῦ λέω, εἶναι μεγαλύτερος ἢ μικρότερός μου ὁ ἀδελφός μου;
- Μεγαλύτερος, ἀπαντάει.
- "Ε! ἀφοῦ εἶναι μεγαλύτερος θά δίνει λογαριασμό σέ μένα τί κάνει;

Δέν ἔβρισκε τί νά πεῖ, ἔδωσε διαταγή νά μέ κλείσουν σ' ἔνα δωμάτιο μόνο μου. Τί τούς ἔβαλε ὁ διάβολος νά κάνουν. Ἐπειδή αὐτός ὁ συγχωριανός γνώριζε ὅτι ἐγώ εἴμαι τῆς ἐκκλησίας, στέλνουν τό βράδυ μέσα στό δωμάτιο δύο ἀντάρτισσες, σχεδόν γυμνές... Τάχασα.

- «Παναγιά μου βοήθα με» φώναξα. Ὁμέσως ἔνοιωσα τή βοήθεια του Θεοῦ.
- Δηλαδή γέροντα τί ἔγινε;
- Νά, τίς ἔβλεπα ἀπαθῶς. Σάν νά μήν ἥταν γυμνές... μέ ἀγνότητα. "Οπως, ἀς ποῦμε ἔβλεπε ὁ Ἀδάμ τήν Εὔα στόν Παράδεισο, πρίν ἀπό τήν πτώση. Ἀθωα, φυσικά... χωρίς πονηρία σαρκική.
- Καί μετά, τί ἔγινε;
- "Ε! μετά τίς μίλησα μέ τό καλό... «Κοπέλες, ἐσεῖς νά κάνετε τέτοια πράγματα... δέν ντρέπεστε».

Στό τέλος ντράπηκαν... ντύθηκαν και βγῆκαν ἔξω κλαίγοντας!! Βοήθησε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ!!

(σ. τοῦ γράφοντος: 'Ο γέροντας θάταν τότε γύρω στά είκοσι).

90. ...Στό χωριό μας οι ἀντάρτες εἶχαν πειράξει μερικές οἰκογένειες. "Οταν μετά ἥρθε ὁ στρατός, τότε μερικοί γύρεψαν ἐκδίκηση.

Πήγαν και πιάσανε τά σπίτια τῶν ἀριστερῶν, τούς δικούς τους, μέ κακό σκοπό. Μπήκα στή μέση. «Τί; τόν Μωσαϊκό νόμο θά ἐφαρμόσουμε; Ὁφθαλμόν ἀντί ὁφθαλμοῦ; Χριστιανοί δέν εἴμαστε;». Κόντεφα νά πάθω και ἐγώ ζημιά!! Βλέπεις εἶχαν μεγάλο πόνο! "Αλλος εἶχε χάσει γυναῖκα, παιδί, ἀδελφό... εἶχαν μεγάλο πόνο οι ἄνθρωποι.

91. Κάποια φορά μου μήνυσε ὁ γέροντας νά κατέβω στό κελλί του. Πήγα χαρούμενος πού θά τόν ἔβλεπα. Είχε κέφια, μέ κέρασε, και ἔκανε πολλά ἀστεία. Μετά μου είπε τό λόγο πού μέ φώναξε.

— Πάρε αὐτό τό γράμμα νά τό πᾶς στό μοναστήρι, στή Σουρωτή, μοῦδωσε τό γράμμα,... περίμενε νά φέρω και... γραμματόσημο!

Γέλασα! Τό πῆρα γιά ἀστείο! Ἀφοῦ θά τό πήγανα ἐγώ προσωπικά, τί χρειαζόταν τό γραμματόσημο; Γέλασε και ὁ γέροντας και συνέχισε τά ἀστεία. "Εφερε τό γραμματόσημο και τό κόλλησε ἡγηρά πάνω στό γράμμα, ἐνώ συνέχισε νά λέει διάφορες ἔξυπνες

παρατηρήσεις πού μέ έχαναν νά σκάω στό γέλια.

‘Αφού γελάσαμε και χαρήκαμε, ό γέροντας σοβαρεύτηκε και μου είπε:

— Σοβαρά τό έβαλα τό γραμματόσημο.

Τόν κοίταξα μέ άπορια και συνέχισε.

— Ναι, σοβαρά... γιά νά μήν άδικήσω!

— Ποιόν ν’ άδικήσετε γέροντα;

— Τό χράτος! Κανονικά έπρεπε νά τό στείλω μέ τό ταχυδρομείο, νά πληρώσω και νά πάρει τό χράτος τό φόρο. Τώρα έτσι χωρίς γραμματόσημο, θά έκλεβα τό φόρο άπό τό χράτος!

— Μά γέροντα.. έδω οι άλλοι κλέβουν τά πεντοχίλιαρα μέ τά πάμπερς! Έσεις γιά ένα γραμματόσημο σκάτε;

— Δέν έχει σημασία... Έπειδή ό άλλος είναι κλέφτης, νά γίνω και έγώ;... Δηλαδή, έπειδή ό άλλος είναι φονιάς, νά σκοτώσω; Δέν πάει έτσι τό πράμα.

— Μά, γέροντα, έδω όλοι κοιτάνε νά κλέψουν τό χράτος, τά χρήματα πού μαζεύουν άπό τούς φόρους... Έρχονται οι πλούσιοι, δήθεν δτι θά κάνουν κάποιο έργοστάσιο ή άλλη δουλειά, παίρνουν «έπιδότηση» άπό τό χράτος, δηλαδή τά χρήματα πού μαζεύονται άπό τούς φόρους, και μετά μέ διάφορους τρόπους τά «τρῶνε».

Βγάζουν μετά τά χρήματα στίς τράπεζες τού έξωτερικού, άγοράζουν διαμερίσματα στή Γενεύη, στό Παρίσι... Αύτο κάνουν οι πλούσιοι, οι πολιτικοί... όλοι πού προσπαθούν νά πάρουν κάποιο άξιωμα... Γιατί νά πληρώνουμε φόρους; Γιά νά τά κλέβουν αύτοί;

— Αύτοί πού κάνουν αύτά τά πράγματα είναι οι

χειρότεροι “Ελληνες. Γι’ αύτό προσεύχομαι νά έρθει ένας άέρας». Νά τούς σηκώσει όλους αύτούς, πολιτικούς κ.λ.π. και νά έρθουν άλλοι στά πράγματα... πιό τίμιοι. Ένταξει, νά κάνει και ό πολιτικός μιά βίλλα, δέ βαριέσσαι... άς κάνει!.. ΑΛΛΑ νά ένδιαφερθεί και γιά τόν τόπο, γιά τήν ΠΑΤΡΙΔΑ... νά κάνει κάτι γιά τό γενικό καλό...

Οι σημερινοί μόνο γιά τό συμφέρον τους νοιάζονται... Άδιαφορούν τελείως γιά τό γενικό καλό, γιά τήν Πατρίδα, γιά τό Κράτος!

Πά! Πά! Πά! Κατάντια!

Παλιά ύπηρχε και φιλότιμο. Προσπαθοῦσε ό άλλος πού έπαιρνε ένα άξιωμα, νά κάνει κάτι! Μέ φήφισαν, σου λέει, μέ έμπιστεύθηκαν! Πολλοί μάλιστα έβαζαν και άπό τήν τσέπη τους, γιά νά γίνει κάτι καλό στό χωριό ή στήν Πατρίδα... στό χράτος. Ή Πατρίδα είναι σάν μεγάλη μάννα. Σκεπάζει μέ τίς φτερούγες της όλους τούς “Ελληνες, νά μπορούν νά δουλεύουν, νά ζοῦν ήσυχα, νά λατρεύουν τό Θεό τους! Γιά σκέφου νάταν έδω οι Τούρκοι; Νά πηγανεις τό πρωί στή δουλειά, στό χωράφι και νά μήν ξέρεις, άν θά γυρίσεις ζωντανός! Νά δουλεύεις και νάρχονται μέ τό ζόρι νά πάρουν τούς κόπους σου... ή τή γυναικα ή τό παιδί σου. Τά περάσαμε αύτά έμεις οι “Ελληνες.

Ένω τώρα ύπάρχει τό “Ελληνικό χράτος και σκεπάζει τόν καθένα μέ τίς φτερούγες του και αἰσθάνεται άσφαλεια.

Αύτο τό χράτος όλοι τό πολεμᾶνε!! Βάλθηκαν νά τό καταστρέψουν!!!! Ο καθένας μέ τόν τρόπο του...

ἄλλος νά μήν πληρώσει φόρο... ἄλλος νά μήν κάνει καλά τή δουλειά του, τήν ύπηρεσία του, νά μή δουλεύει καλά ή κρατική μηχανή, νά πάει πίσω τό έμπόριο, ή οίκονομία, δλα! Θέλουν νά καταστρέψουν τό Έλληνικό χράτος! Μασόνοι αύτοί πού είπες έσυ και ἄλλοι πολλοί.

“Αν δέν τό στηρίξουμε και ἐμεῖς αύτό τό χράτος, ποιός θά τό στηρίξει;

— Καλά, γέροντα... ἐμεῖς νά πληρώνουμε τούς φόρους, γιά νά τούς «φάνε» οι ἄλλοι;

— Ἐμεῖς νά κάνουμε τό σωστό. Νά κάνουμε τό καθήκον μας... ἀπό κει και πέρα ἄλλος ἔχει τήν εὐθύνη.

92. Μιά κάποια ἄλλη φορά, κάποιος θεῖος μου, ἀπό τήν Ἀμερική βρῆκε τρόπο νά μοῦ φέρει ἔνα ἀκριβό αὐτοκίνητο σέ χαμηλή τιμή. Ἡταν δελεαστικό! Εἴτε τό χρατοῦσα γιά προσωπική χρήση εἴτε τό μεταπολοῦσα ἀργότερα, γιά νά κερδίσω εὔκολα μερικά ἑκατομμύρια. Πήγα, ρώτησα τό γέροντα.

— Είναι νόμιμο αύτό; ρώτησε.

— “Ε, Γέροντα, θά ἀλλάξουμε τά ὄνόματα, ἀλλά κανείς δέ θά ζημιώθει οὔτε κανείς θά τό μάθει.

— “Οχι... Ἐμένα δέ μ’ ἀρέσει αύτό! Δέ μέ ἀναπαύει. Κοροϊδεύεις τό χράτος και τούς νόμους! Ἐμένα μ’ ἀρέσει νά γίνονται δλα νόμιμα. Νά πληρώσω και τό φόρο νά μήν ἔχω και τό ἀγγος και τήν ἀγωνία! ”Αλλος λέει ἔκτισε σ’ ἔνα οίκοπεδο αὐθαίρετα η «ἡμιπαράνομα» και τοῦρθε πιό φτηνά. Ἐγώ δέ θέλω τέτοιο σπίτι! ...Νά γίνονται δλα σωστά.

93. Ἀπό τά γράμματα πού μοῦ στέλνουν η καρκίνος θάναι η φυχολογικά προβλήματα η διαλυμένη οἰκογένεια. Αύτά τά τρία.

94. Θάρθει καιρός, θά μέ θυμηθεῖς, πού κι αύτοί ἀκόμη πού δέν πιστεύουν η πιστεύουν λίγο θά ἀλλάξουν γνώμη και θά παραδεχτοῦν ὅτι η θρησκεία είναι καλό πρᾶγμα και βοηθάει τόν ἄνθρωπο, τήν κοινωνία.

95. Μιά φορά, τόν εἶχε ἐπισκεφθεῖ μιά παρέα φίλων. Ο γέροντας ρώτησε τόν ἔνα ἀπό αύτούς:

— Εσύ ποῦ δουλεύεις;

— Μηχανικός στήν ἀεροπορία.

— Τόν τάδε τόν γνωρίζεις;

— “Οχι γέροντα... εἴμαστε πολλοί ἔκει.

— Νά γνωριστείτε. Σ’ αύτούς τούς δύσκολους καιρούς είναι καλό νά γνωρίζεστε μεταξύ σας, γιά νά βοηθίσετε. Κάτι φερ’ είπειν μπορεῖ νά τύχει και νά φοβάσαι νά τό πεῖς στόν ἄλλο, πού είναι ἔτομος νά βοηθήσει και ἔσυ νά μήν τό γνωρίζεις.

Σήμερα οι ἄνθρωποι ζοῦν στήν ἴδια πολυκατοικία και δέ γνωρίζονται μεταξύ τους.

Παλιά ηθελε κάποιος νά πάει κάπου, τό ἔλεγε... η ἄλλος πού ήταν μέ τό κάρο ρωτοῦσε. Ποῦ πᾶς; Ἀπό ποῦ ἔρχεσαι; Είχαν τήν καλή περιέργεια, γιά νά βοηθήσουν! Ἀνέβα πάνω η ἀν μπορεῖς νά περιμένεις, σέ δύο ὥρες φεύγω μέ τά ζῶα η αύριο νά φύγουμε, ἔλα ἀπό τό σπίτι νά κοιμηθεῖς... ”Ετσι γνωρίζόντουσαν

μεταξύ τους οι ἄνθρωποι και είχαν γνωστούς ἀπό χωριό σέ χωριό και βοηθιόντουσαν σέ όλα τά ζητήματα.

Ὑπῆρχε παλιά ἡ «γειτονιά» που βοηθοῦσε τά πρόσωπα. Ήταν στήριγμα. Σήμερα, ἀδέρφια ζοῦσαν στήν ίδια πολυκατοικία και δέν γνωριζόντουσαν μεταξύ τους γιά τρία χρόνια!

Ἄλλο οι καλόγεροι που φεύγουμε ἀπό τούς γνωστούς και τούς συγγενεῖς, γιά νά μποῦμε στήν μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, νά ἀγαπᾶμε όλους τούς ἀνθρώπους.

Ἐσεῖς οι λαϊκοί πρέπει νά ἔχετε σχέσεις μεταξύ σας και μέ τούς συγγενεῖς, γιά νά βοηθέστε.

96. Τώρα που πάμε γιά ἑθνική συμφιλίωση, τί γνώμη ἔχετε;

— Τό νά ξεχάσουμε τά παλιά είναι καλό. Τό νά δικαιώσουν ὅμως τούς κομμουνιστές ὥχ!... Ἀλλοιως αὐτός που πολέμησε γιά τό Κράτος δέν ἔκανε καλά; Είναι χαζομάρα δηλαδή νά κάνει κανείς ύπακοή στό κράτος;... Νά τό ξεχάσουμε NAI.

97. Ἐκεὶ στό σταθμό τῆς Θεσσαλονίκης νά δεῖτε πόσα παιδιά τόχουν κάνει σπίτι τους. Ὁρφανά, μόνα τους τά καημένα, νά τά πλησιάσει κανείς, νά τά βοηθήσει.

(Ἐνας ἡλικιωμένος δάσκαλος):

— Γέροντα, ἀν είναι κανείς μεγάλης ἡλικίας, πονη-

ρεύονται, σοῦ λέει τί θέλει ἀπό μένα, δέ γίνεται νά τά πλησιάσεις.

— Ὁχι, ὥχι. Ἐδῶ τά ζῶα βρίσκουν οἱ ἄνθρωποι τρόπο νά τά πλησιάζουν μ' ἔνα κομμάτι φωμί. Ἀμα ἔχει κανείς ἀγάπη καταλαβαίνουν. Ὁχι νά πάει κανείς «νά τούς δείξει ἀγάπη» ἀπό καθῆκον, αὐτό είναι τυπικό, ἀλλά νά τά πονέσει κανείς πραγματικά, νά τ' ἀγαπήσει. Τά καημένα είναι τόσο στερημένα ἀπό ἀγάπη, οὔτε ἀπό μητέρα, οὔτε ἀπό πατέρα. Ὁση ἀγάπη και νά τούς δώσει κανείς, δέ χορταίνουν. Σάν τήν θάλασσα τόσα ποτάμια γλυκό νερό πέφτουν μέσα, αὐτή πάλι ἀλμυρή είναι.

Σ' ἔνα δωματιάκι που χωράμε τρεῖς, ἔντεκα καθόντουσαν. Τή φτώχεια δέν τήν πλησιάζει κανείς.

Μερικές «Χριστιανικές κινήσεις» ἔχουν τούς δικούς τους, ἔχουν κάνει καταλόγους, αὐτούς κανείς δέν τούς δείχνει ἐνδιαφέρον. Ἔρχονται σέ ἀπόγνωση τά παιδιά. Μετά τούς πλησιάζουν διάφοροι ἐπιτήδειοι, τά κουρδίζουν και τά χρησιμοποιοῦν. Τά βάζουν ἐκεῖ νά ὅρμανε.

Σοῦ λένε και αὐτά, ἀντί νά αὐτοκτονήσω γιατί τό σκέπτονται, καλύτερα ἐδῶ.

Νά κάνει κανείς ἔνα σύλλογο, ἔνα ταμείο νά τά βοηθήσει, ὅσο μπορεῖ.

Σέ πόσους τόχω πεῖ. Κανείς δέν κάνει τίποτα. Βλέπεις οι σημερινοί ἄνθρωποι κάνουν γιά παρελάσεις ὥχι γιά μάχη. Ποῦ νά κάνει κανείς μάχη μέ τό κακό!

Πρέπει κανείς νά τά πονέσει τά καημένα. Νά τ' ἀγαπήσει. Ἀν δέν τά πονέσει, καλύτερα νά μήν κάνει τίποτα. Καί ξέρετε τί εὐγένεια, τί ἀρχοντιά ἔχουν!

“Ηρθε ἐδῶ ἔνα τό καημένο, τούπα νά πάει στήν κοινότητα σέ κάποιον δικό μου νά τοῦ βγάλει μιά «ἀπανταχοῦσα» (ἔγγραφο γιά γενναία ἐλεημοσύνη ἐκ μέρους τῶν μοναχῶν Πιστοποιεῖ τό γνήσιο τῆς ἀνάγκης τοῦ φέροντος). Μέ τή μεγάλη σφραγίδα! Βούρκωσε, ὅχι αὐτό πάτερ! Σέ κανένα μοναστήρι νά δουλέψω.

— Δούλευε, γιά νά τελειώσει νυκτερινό.

98. Παλιά, ἀν ἦταν κανείς εὐλαβής κοσμικός ἢ παπάς ἢ μοναχός ἀκόμα περισσότερον, πού ἀσχολεῖτο μέ τά κοσμικά, τόν είχαν γιά κλείσιμο στόν πύργο (ἐννοεῖ χαριτολογώντας τή φυλακή, ὅτι ἐξέπεσε, ὅτι τοῦστριψε, ὅτι δέν ἀρμόζει στούς χριστιανούς).

Σήμερα, ἀν δέν ἀσχολεῖται κανείς, εἶναι γιά κλείσιμο στόν πύργο, γιατί αὐτοί πᾶνε νά τά χαλάσουν ὅλα. Βλέπεις ὁ ἀπόστολος ἔλεγε στούς Χριστιανούς νά μήν ἀσχολοῦνται, νά ξεχωρίζουν ἀπό τόν κόσμο, γιατί ὅλος ὁ κόσμος ἦταν εἰδωλολατρικός, ἀνῆκε σ' αὐτούς, κάναν ὅπως θέλανε. Μετά τό Μέγα Κωνσταντίνο ὅμως ἄλλαξαν τά πράγματα. “Ἐγινε Χριστιανικός ὁ κόσμος. Ναοί, ίδρυματα, ἐλεύθερη ἡ ἐκκλησία. Έχουμε εὐθύνη. Είναι δικά μας αὐτά. Αὐτοί τώρα πᾶνε νά τά χαλάσουν ὅλα.

99. Βλέπεις τά ζῶα δέν μποροῦν νά κάνουν μεγάλο κακό, γιατί δέν τούς κόβει! ”Αν τούς ἔκοβε... Ἐνῶ ὁ ἀνθρωπος, πού φεύγει μακριά ἀπό τό Θεό, κάνει μεγάλο κακό. Σάν τό δικό μας, πού πῆγε καί ἔμαθε

λογιστικά καί κάνει τώρα φροντιστήριο στό διάβολο. Βλέπεις, ἐπειδή δέν ἔχουν ἀγάπη μεταξύ τους, διαλύονται, καί ἔτσι τό κακό δέν προχωράει πολύ. ”Αν οι κακοί είχαν ἀγάπη μεταξύ τους... θά κάναν μεγάλο κακό.

«Τήν πᾶσαν ἐλπίδα μου
εἰς σέ ἀνατίθημι...»

ΤΟ ΚΕΛΛΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ.

† Η ΜΕΤΑ

ΜΟΡΦΩΣΙΣ

«οαί μετεμορφώθη ἐμπροσθεν αὐτῶν,
καὶ ἔλαμψε τό πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος,
τά δέ ἵματα αὐτοῦ ἐγένετο λευκά ὡς τό φῶς».

Δεκέμβρης 1988

100. — Γέροντα, διαβάζουμε στό συναξάρι, τί τραβούσσαν οι μάρτυρες καὶ ἀπορῶ πῶς ἀντεχαν. Τί συνέβαινε; Τούς ἔδινε ὁ Θεός τῇ Χάρῃ Του καὶ δέν νοιώθαν τὸν πόνον ἡ κάτι ἄλλο συνέβαινε;

Τραβήχτηκε λίγο πίσω, γιά νά μέ κοιτάξει καλάκαλά, μ' ἔναν τρόπο πού τὸν γνώριζα πιά καλά. Μέ βυθομετροῦσε πνευματικά μέ τὴν πνευματική ὅραση πού διέθετε καὶ ἀρχισε νά λέει.

— Ἡ ἀγάπη ποῦχαν στὸ Χριστό τοὺς ἔδινε τῇ δύναμη. Οἱ μάρτυρες ἀγαποῦσαν πολὺ τὸ Χριστό, μέ ἀγάπη πού καίει, καὶ αὐτῇ τοὺς ἔχανε νά μή νοιώθουν πόνο. Νά μιά φορά εἶχε πιάσει φωτιά ἔνα σπίτι καὶ ἦταν μέσα τὰ παιδάκια. Ὁρμάει ἡ μάννα μές στὶς φλόγες καὶ δέν ἀκουγε τίποτα. Γύρισε μέ τὰ παιδιά στὴν ἀγκαλιά. Ἡταν καμένη, στὸ πρόσωπο, στὰ μαλλιά, στὰ χέρια, παντοῦ. Ὁμως δέν ἔνοιωθε τίπο-

τα, οὔτε λογάριαζε τὸν πόνο μπροστά στὰ παιδιά της. Μετά, πού πέρασε ἡ στιγμή, ἀρχισε νά νοιώθει πόνο. Ναι, ἔτσι.

Ἐμεῖς μιά φορά, ἥμασταν στὸ χωριό. Ἐρχονται οἱ Γερμανοί, εἰδοποιοῦν, ὅλο τὸ χωριό ἀνέβηκε στὸ βουνό. Ἐμένα οἱ ἀδελφοί μου ἦταν κάτω στὸν κάμπο. Ποιός θά τούς εἰδοποιήσει; Ἐκείνους τούς ἔχασες πού τούς ἔχασες, τουλάχιστο νά σοῦ μείνει αὐτός, λένε στὴ μάννα μου. "Αν εἶναι νά τούς σκοτώσουν, ἀς σκοτώσουν καὶ μένα λέω, καὶ δίνω μία καὶ ἀρχίζω τὴν τρεχάλα, ἔπεσα σ' ἔνα χωράφι, φρεσκοργωμένο, βούλιαξα μέχρι τὸ γόνατο. Ποῦ τώρα νά φάχνεις γιά τὰ παπούτσια! Συνεχίζω ξυπόλυτος, τρεχάλα, οὔτε ἀγκάθια οὔτε πέτρες λογάριαζα. Καρφωνόντουσαν τ' ἀγκάθια στὸ πόδι μου καὶ οὔτε τὰ λογάριαζα. "Ετριβα τὰ πόδια στὸ χῶμα γιά νά σπανε νά μή σέρνονται τὰ κλαριά ἀνάμεσα στὰ πόδια καὶ συνέχιζα τὸ τρέξιμο. Μετά μάλιστα ἦταν τὸ ποτάμι, ὅλο πέτρες, καὶ ὅπως ἔτρεχα ἐμπαιναν τ' ἀγκάθια μέσα μέ δύναμη, ποιός τὰ λογάριαζε; "Εφτασα τ' ἀδέρφια μου.

— Οι Γερμανοί! ποῦναι οἱ Γερμανοί; Νάτοι κιόλας μέ τὰ τουφέκια. Ἀρχισα καὶ γώ νά τραβῶ τὰ καλάμια, κάτι νά κάνω, ὅτι δουλεύω καὶ γώ δηλαδή. Δέν μέ πείραξαν. Φῆγαν.

— Ἔτσι ἡ ἀγάπη ἔδινε δύναμη στούς μάρτυρες. Είχαν μεγάλη ἀγάπη στὸ Χριστό.

— Καλά, Γέροντα, νά πει κανείς ὅτι μετανόησε κάποιος ἀνθρωπος, πῆγε στὸ "Αγιον" Ορος νά ποῦμε, κάθισε 10-20 χρόνια, ἀπόκτησε κατάσταση, ἀγάπησε τὸ Χριστό, ὅμως ἔδω βλέπουμε περιπτώσεις πού

εἰδωλολάτρες πού παρακολουθοῦσαν τὸν ἀγῶνα κάποιου μάρτυρα, γιά μιά στιγμή μπαίναν στό μαρτύριο και αὐτοί. Ἀκόμη καὶ οἱ ἕδιοι οἱ δῆμιοι καμιά φορά. Ἐδῶ τί γίνεται;

— "Ε! Αὐτοί ἥταν ἀνθρωποι καλῆς προαιρεσης πού δέ βοηθήθηκαν καθόλου στή ζωή τους καὶ ὁ Θεός ὅτι τούς χρωστοῦσε τούς τό ἔδινε ὅλο μαζί καὶ ἔτσι σέ μιά στιγμή παῖρναν τήν καλή στροφή. 180°! Μετάνοια βαθειά, πραγματική.

— "Ἐτσι γρήγορα; σέ λίγα λεπτά μέσα; πῶς γίνεται;

— Ναι, ναι. Νά ὅπως ὁ ληστής στό Σταυρό.

* * * Ήταν κάποιος ἔκει στήν Ἰβήρων, ὅταν διαβάζαμε τό συναξάρι, φούσκωνε, ξεφούσκωνε, ἀναστέναζε δυνατά.

— "Αχ! μοῦ λέει, δέ μέ νοιώθεις, νᾶταν αὐτή ἡ στέρνα γεμάτη φλόγες νά πέσω μέσα γιά τό Χριστό". Τόλεγε ὁ γέροντας καὶ χτυποῦσε γελώντας τά γόνατα.

— Γιά ἔδω νά δοκιμάσουμε τοῦ λέω. Παίρνω τό κερί, νά σέ κάψω λίγο, ὅχι στό πόδι, γιά νά μήν ἔρχεσαι στήν ἀκολουθία, οὔτε στό χέρι, γιά νά σέ διακονῶ μετά ἐγώ, λίγο στό πλευρό.

— "Α! πονάει φώναξε.

— "Ε, τί, τοῦ λέω, τό μαρτύριο δέν πονάει; Μᾶς τόλεγε ὁ Γέροντας μέ πολλές χειρονομίες καὶ γέλια.

Κάποιος ἄλλος εἶχε διαβάσει ὅτι ἡ προσευχή πρέπει νά γίνεται μέ δάκρυα. Ἐγώ προσεύχομαι μέ δάκρυα, μοῦ λέει. Βρέ νά πάρει εὐχή, τί λέει τοῦτος,

λέω ἀπό μέσα μου. Νά, μοῦ λέει, θέλεις νά σοῦ δείξω; "Αρχισε νά ρουθουνίζει, νά φυσάει, νά ξεφυσάει τή μύτη του. Περίμενε, περίμενε, δέν μούρθαν ἀκόμα. Δώστου ρουθουνίσμα. Νά, νά τώρα μούρχονται, τόν βλέπω γιά μιά στιγμή, πέφτει κάτω πλημμύρα στά δάκρυα, ἀρχισε νά προσεύχεται. Βρέ νά πάρει εὐχή τί πάθαμε μ' αὐτόν τό Νιόνιο.

"Υστερα σοῦ λέει ὁ ἄλλος δέν ἔχω δάκρυα. Πέτρα, πέτρα είναι ἡ καρδιά μου καὶ στενοχωρεῖται καὶ στενάζει. Καλά ἔλεγε ὁ παπα-Τύχων ὅτι αὐτά είναι τά δάκρυα τῆς καρδιᾶς τά κρυφά.

"Οπως ὁ χρυσός είναι ἀπό 9 ἕως 24 καράτια, ἔτσι καὶ τά δάκρυα δέν ἔχουν ὅλα τήν ἕδια ἀξία.

4 Ιανουαρίου 1989

101. Τόσα χρόνια πέρασαν καὶ ὁ διάβολος δέ μετανόησε!

Χειρότερος γίνεται. Προσπαθεὶ τώρα νά πάρει ὅλον τόν κόσμο μέ τό μέρος του. Σοῦ λέει ὁ Θεός είναι εὔσπλαγχνος. Θά λυπηθεὶ στό τέλος τόν κόσμο Του καὶ ἔτσι θά μέ πάρει καὶ μένα τό σχέδιο! "Οταν ἥμουν στό κελί τοῦ παπα-Τύχωνα, λυπήθηκα τό Διάβολο. "Αγγελος ἥταν καὶ ποῦ κατήντησε τό πλάσμα τοῦ Θεοῦ, σκεφτόμουν. Μέ πῆραν τά δάκρυα καὶ ἔπεσα στή γῆ καὶ προσευχόμουν γι' αὐτόν. Καὶ ὅπως είχα τό κεφάλι μου στό χῶμα, κάνω ἔτσι στό πλάι· καὶ τόν βλέπω δίπλα μου, φανερά δηλαδή, νά μέ μουντζώνει. "Ενα ἄγριο κεφάλι, μέ κάτι ρουθουνία, μέ κάτι σουβλερά δόντια, φωτιές πετοῦσαν τά μάτια

καὶ τὸ στόμα, καὶ μέ μούντζωνε, ἐγώ προσευχόμουν γι' αὐτὸν καὶ αὐτός μέ μούντζωνε. Αὐτό τὸ ἐπέτρεψε ὁ Θεός, γιά νά καταλάβω τήν κακία του, δηλαδή ὅτι δέ μετανοεῖ.

Καὶ ὁ Ἰούδας τὸ ἴδιο ἔκανε. "Ηξερε ὅτι ὁ Χριστός θά ἐλευθερώσει τούς πεθαμένους ἀπό τὸν "Αδη. Σου λέει, θά πάω καὶ γώ πριν, νά μέ πάρει καὶ μένα μαζί Του.

— Δηλαδή, γέροντα, καὶ αὐτός τή σωτηρία του γύρευε;

— Εἶναι τρόπος αὐτός, βρέ παιδί μου; Ἀντί νά πάει νά ζητήσει συγνώμη ἀπό τό Χριστό, πάλι πονηρά πήγαινε. Καὶ νά δεῖς ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ λύγισε τή συκιά καὶ ἀκούμπησαν τά πόδια, γιά νά μήν ἀκούμπανε κάτω καὶ τιναζόταν. "Ολα αὐτά γιά νά μήν πάει νά πει ἔνα συγχώρεσε. Πά-πά-πά, ναί βρέ παιδί μου...

— Νά τώρα πού μιλάμε μαζί, δέχεσαι μιά ἐπίδραση πνευματική ἃς πούμε, ἔτσι καὶ ὅταν εἶναι κοντά ὁ διάβολος σέ ἐπηρεάζει ἄσχημα. Κουβέντες μέ τό Διάβολο θ' ἀνοίγουμε; Μιά μπουκιά θά σέ κάνει ὁ Διάβολος. Νά μήν είσαι χαλαρός καὶ τόν ἀφήνεις νά μπαίνει στόν νοῦ σου, νά τόν διώχνεις, ἐσύ χρησιμοποιεῖς τό 30% ἀπό τό νοῦ σου, νά τόν χρησιμοποιήσεις ὅλον. Νά μήν είσαι χαλαρός, νά τό πάρεις στά σοβαρά τό πρᾶγμα. "Οταν ἔφυγαν οἱ Ἰταλοί, ἀφησαν πίσω τους λοφίσκους ἀπό χειροβομβίδες, πυρομαχικά, μπαρούτι. Πήγε ὁ κόσμος, πήρε τίς σκηνές, γιατί τάχαν μέσα σέ σκηνές. Ήταν κάτι χειροβομβίδες ἐμπρηστικές, μέ χρώματα, σάν παιχνίδια. Πήγαιναν

οἱ γυναικες τίς βάζαν στίς ποδιές, τίς παῖρναν. Σκοτώθηκε πολὺς κόσμος τότε· πολλά παιδάκια. "Εβλεπες, 3 χρονῶν παιδάκι, τούλεγες ΜΗ αὐτό! κακό, ΜΠΟΥΜ θά σέ τινάξει καὶ ἀκουγε. Δέν τό πείραζε. "Εσύ δέν καταλαβαίνεις; Παιχνίδια μέ τό διάβολο θά κάνουμε;... Πειράματα;...

26 Ιανουαρίου 1989

102. Στούς σημερινούς ἀνθρώπους δ,τι θέλεις βρίσκεις, μόνο καλούς λογισμούς δέ βρίσκεις. "Οσο πάει καὶ σπανίζουν.

— Παλιά δέν ἦταν ἔτσι γέροντα;

— "Οχι. Παλιά οἱ ἀνθρωποι εἶχαν ἀπλότητα. Στό χωριό μιλοῦσες σέ ἀνθρώπους 18-20 χρονῶν καὶ κοκκίνιζαν τά παλικάρια. Ήταν ἀπλοί οἱ ἀνθρωποι, ἀφοῦ νά φαντασθείτε, ὅταν πρωτόρθε τό λεωφορεῖο στό χωριό, στρώσαν κουβέρτες νά περάσει, κόβαν τίς τρυφερές κορυφές ἀπό τά καλαμπόκια καὶ τοῦ τά φέρναν. Κάναν μεγάλη χαρά.

— Καλά, γέροντα, ἥθιθαν νά τό ταΐσουν;

— Ναι, ναί! Ἀκόμα λίγο παραπάνω ἀπλότητα νάχαν καὶ... θά τότρωγε τό αύτοκίνητο.

103. Στήν ἀρχή οἱ λογισμοί εἶναι ὀνάκατοι, καλοί καὶ κακοί. "Άλλος ἔχει 70% κακούς, ἄλλος ἔχει 20%. Μετά προσπαθεῖ κανείς καὶ βάζει καλούς λογισμούς καὶ ἔχει ὅλο καλούς λογισμούς. Καὶ αὐτό σαρκικό εἶναι. Μετά δημιουργεῖται ἔνα κενό στό νοῦ. Δέν

ἔχει λογισμούς, τίποτα! Οὕτε καλούς οὕτε κακούς καὶ μετά ἔρχεται ὁ θεῖος φωτισμός. Τότε δέν ἔχει ἀνάγκη κανεὶς τῇ λογικῇ, γιὰ νά καταλαβαίνει τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλά βλέπει τί ἔχουν στήν καρδιά τους μέθεικό τρόπο.

Παλιά, ὅταν ἦμουν στό ἄλλο τό κελλί (παπα-Τύχωνα) ἦρθε ἔνας καὶ ἦταν ἀριστοῦχος θεολόγος, καὶ μοῦ ἐλεγε νά τὸν πάρω ὑποτακτικό. "Οχι τοῦ λέω δέν παίρνω ὑποτακτικό, ἐπέμενε... βρέ δέν παίρνω ὑποτακτικό... ἐπέμενε. Στό τέλος τοῦ λέω. Νά σου πῶ κάτι; τοῦ λέω.

— Τί;

— Καὶ νᾶπαιρνα ὑποτακτικό, ἐσένα δέ σεπαιρνα! Γιατὶ μοῦ λέει; Γιατὶ βάζεις δλο κακούς λογισμούς! "Ετοι θά βλέπεις τά πάθη μου, κανένα στραβό, νά θά λές, θά καταχρίνεις καὶ δέ θά ώφελεῖσαι, ἀλλά καὶ ἀπό τίς ἀρετές μου, γιατὶ σάν καλόγερος τόσα χρόνια, μπορεὶ νᾶχω ἀποκτήσει καμιά ἀρετή, οὔτε ἀπό αὐτές θά ώφελεῖσαι γιατὶ θά τίς παίρνεις ἀνάποδα. Τί νά σου κάνω γώ μετά. Δέν μπορεῖς νά ώφεληθεῖς. Πῆγε μετά ἔγινε ἀλλοῦ καλόγερος. Τούς τάραξε μετά δλους, δτι στραβό είχαν ἡ νόμιξε δτι είχαν τοὺς τό χτυποῦσε. Είχε καὶ δυνατή πέννα, συνέχεια ἔγραφε, δέν ἀφήνει κανένα ἥσυχο. "Εστειλα μιά φορά κάποιον νά του πεῖ: Καλά δέ βάζεις στό νοῦ σου δτι μπορεῖ, ὑπάρχει πιθανότητα, νά μήν είναι ἔτσι τά πράγματα; Μπορεῖ νά πέφτεις ἔξω! Τί ἀπαντάει!

Δέν πειράζει, λέει, τοὺς ταπεινώνω δλους! μ' αὐτὸν τὸν τρόπο. Πώ, πώ!! Μετά ἀπ' αὐτό ἔστειλα νά του πουν. Τότε ὁ Διοκλητιανός (Ρωμαῖος Αὐτοκράτορας

πού κίνησε διωγμούς κατά τῶν Χριστιανῶν) είναι μεγαλύτερος "Αγιος ἀπό σένα" ὅχι μόνο τοὺς ταπεινωνε, ἀλλά καὶ τοὺς ἔσφαζε καὶ τοὺς ἔστελνε μάρτυρες στὸν Παράδεισο!!! Χαμένα πράγματα...

Νά δεῖς πῶς τό πάει ὁ Διάβολος. Στήν ἀρχή σέ βάζει νά κρίνεις τοὺς ἀνθρώπους, μετά τό γέροντά σου, μετά τοὺς νεώτερους Ἀγίους. Π.χ. ὁ "Αγιος Νικόδημος οὔτε θαύματα ἔκανε οὔτε μυρόβλυσε, τί "Αγιος ἦταν; Ο "Αγιος Νεκτάριος εἶπε αὐτό, καὶ κάποιος γράφει ἔνα περιστατικό ἔτσι, καὶ δουλεύει ὁ λογισμός, μετά τοὺς παλαιούς Ἀγίους καὶ στό τέλος ἀρχίζει κανεὶς νά κρίνει καὶ τό Θεό!

— "Ελα, βρέ γέροντα! Πώ, πώ!

— Ναι, ναί ἦρθε κάποιος ἐδῶ καὶ μούλεγε «κατά τή γνώμη μου, αὐτό ὁ Θεός δέν τόκανε καλό».

(Γελάσαμε πολύ...)

— Ναι, μέχρι ἐκεῖ φτάνει κανεὶς.

— Καλά αὐτό είναι ἀνοησία, χαζομάρα, δέν τό καταλάβαινε;

104. "Οταν βλέπει κανεὶς κάτι, νά μήν κρίνει. Καλά μέ τήν πρόξη δέ συμφωνῶ, ἀλλά δέν ξέρω πῶς τό ἔκανε ὁ ἄλλος, τί ἐλαφρυντικά ἔχει, πῶς μπορεῖ νά παραξηγήθηκε ἡ ὑπόθεση. Δέν μποροῦμε νά γνωρίζουμε.

* "Ηρθε μιά φορά κάποιος, τόν ἔβαλα μέσα στό κελλί. Πειρίμενε μιά στιγμή νά τελειώσω κάτι ἀπό τό φαλτήρι πού διαβάζω στήν ἐκκλησία καὶ θάρω.

"Οχι, θάρθω και γώ στήν έκκλησία. Τί νά τοῦ πεῖς τώρα, τί νά τόν κάνεις; "Αντε ἔλα και σύ! "Ηρθε, κάθισε ἀπέναντί μου σ' ἔνα στασίδι και κοίταζε. Καμιά φορά, ἐκεὶ πού διάβαζα θυμόμουν κανένα περιστατικό και ἀναστέναζα. Ἀκούω ἀπό ἔξω φωνάζουν. Σκύβω λίγο δίπλα ἀπό τό παράθυρο, βλέπω ὁ παπα-Ἀρσένιος. Τοῦχα πεὶ νᾶρθει. Αὐτός ἦρθε στήν ὥρα του, ἐγώ καθυστέρησα. Τοῦ κάνω λίγο ἔτσι μέ τό χέρι δίπλα ἀπό τό παράθυρο νόημα. Περίμενε, σ' ἄκουσα.

"Οταν τελείωσα, τί μοῦ λέει; "Οπως σέ παρατήρησα, μοῦ λέει, ἥσουν νευριασμένος, γιατί συνέχεια ξεψυσούσες και μετά μούντζωσες κάποιον!

Τί νά τοῦ πεῖς μετά αὐτουνοῦ;! Ἀντί νά σκεφτεῖ καλόγερος εἶναι πῶς θά μουντζώνει!

* Μιά φορά ἥμουν ἔξω στήν αὐλή και προσευχόμουν και μέ πῆραν τά κλάματα. Στό κελλί τοῦ παπα-Τύχωνα.

'Ακούω κάποιος μέ φωνάζει. Εἶχε περάσει τό κάγκελο και εἶχε μπει μέσα στήν αὐλή. Μόλις τόν εἶδα, τρέχω νά μπω στό σπίτι, νά σκουπιστώ μέ καμιά χαρτοπετσέτα νά μήν μέ ἰδεῖ ἔτσι.

— Δέν τό περίμενα αὐτό ἀπό σᾶς!, νά τρωτε φάρια τέτοια μέρα πού εἶναι! "Αρχισε νά φωνάζει. "Ηταν και ἐπίσημος θεολόγος. Ξεπέσατε τελείως στά μάτια μου!

* "Ετσι νά πιάσει κανείς τόν έαυτό του σέ μερικά περιστατικά και ὅταν βάζει στραβό λογισμό νά τοῦ λέει. "Ελα δῶ, τότε δέν εἶχες βάλει αὐτό στό νοῦ σου και ἀποδείχθηκε ἄλλο; Τήν ἄλλη φορά πάλι τό ἴδιο;

"Ετοι νά προσπαθεῖ νά βάζει κανείς πάντοτε καλό λογισμό. Στόν κόσμο κανείς τήν παθαίνει μιά, τήν παθαίνει δυό και μετά ἀπό ἄμυνα κανείς ἀρχίζει νά πονηρεύεται. Ἐδῶ ὅμως πού τό περιβάλλον εἶναι διαφορετικό, δέν ὑπάρχει λόγος. Νά βάζετε καλούς λογισμούς. Μιά φορά ἔνας ληστής ἔλεγε νά ληστέψει ἔνα μοναστήρι. Τόν βλέπει πάνω στόν τοῖχο μιά μοναχή. — Πώ, πώ, λέει, κλείσαμε τόν Ἀββᾶ ἔξω. "Αρχισε νά χτυπάει τίς καμπάνες. Τρέξτε ἀδελφές!! ὁ Ἀββᾶς!!, τόν κλείσαμε ἔξω. Τρέχουν ἔκει ὅλες νά τόν ὑποδεχθοῦν, μέ λαμπάδες και τιμές, τάχασε αὐτός. Νά τού πλένουν και τά πόδια. Παίρνουν και τή λεκάνη μέ τό νερό, πού ἔπλυνε ὁ Ἀββᾶς τά πόδια του, τό πᾶνε στήν ἄρρωστη, ἔγινε καλά κιόλας.

Τάχασε ὁ ληστής. «Και γώ ἦρθα νά κάνω κακό». Στό τέλος ἔξομολογήθηκε.

— Καλά γέροντα, ἔχει τόση δύναμη δ καλός λογισμός;

— Ναι, ναι, ἀλλάζει και τούς ἄλλους. Ὄφελεῖται και ὁ ἄλλος.

105. "Αν ὁ ἄνθρωπος ἀγαπάει τό Θεό, μετά ἀγαπάει και τό σπίτι του, και τό γείτονά του, και τό γείτονα στό σύνορο και τόν πάρα πέρα γείτονα. "Αν δέν ἀγαπάει τό Θεό, δέν ἀγαπάει οὔτε τό γείτονα οὔτε κανένα. Μετά ἀρχίζει ὁ ἄνθρωπος νά κινεῖται ἀπό συμφέρον. Θά κάνω σχέσεις μ' αὐτόν, γιά νά μέ βοηθήσει στήν τάδε περίπτωση, θά κάνω σχέσεις μέ τό δεῖνα, γιά νά ὠφεληθῶ σέ τοῦτο και στό ἄλλο.

106. — Ἐκανε ἔνας ὄργανωσιακός θεολόγος διάλεξη στήν Κόνιτσα γιά τὸν Ἀντίχριστο. Ἐλεγε τά δικά του. Ἡταν ἐκεὶ ἔνας γνωστός μου θεολόγος. «Ο πατήρ Πατσιος ἀλλα λέει», τοῦ εἶπε. «Οχι, τώρα ἀλλαξε και αύτός γνώμη», τοῦ ἀπαντάει ὁ ὄργανωσιακός και ἔφυγε (σ.μ. φέματα!). Τι νά πῶ! Ἀπορῶ και ᾧ σέ τι Θεό πιστεύουν αὐτοί οι ἀνθρωποι!! ! Ήρθε ἐδῶ αύτός ὁ γνωστός μου, νά μέ ρωτήσει.

107. Ἐκεὶ, στά χωριά (στήν Ἡπειρο), κόβαν ξύλα και κατέβαιναν στήν πόλη νά τά πουλήσουν. Ἡταν ἔνα παλικάρι γύρω στά 20, γεροδεμένο, κόκκινο ἀπό τὸν ἀέρα τοῦ βουνοῦ. Κατέβηκε στήν Κόνιτσα νά τά πουλήσει. Γύριζε στούς δρόμους και ἔφαχνε. Τὸν βλέπει μία ἐκεὶ, τὸν λιμπίστηκε. Είχε ἔξελιχθεὶ σε πόρνη, τί στρατός, τί τό ἔνα, τί τό ἄλλο! «Ἐλα, τοῦ λέει, ἔγω θά τά πάρω». Τὸν βάζει μέσα και τοῦ ρίχνεται! Θυμώνει και αύτός, τῆς δίνει μιά, τήν πετάει πέρα. Μετά τὸν κατηγόρησε ἡ χαμένη στούς Ἰταλούς, ὅτι τῆς ἔκλεψε τά κοσμήματα. Τὸν πιάνουν οἱ Ἰταλοί, γιά νά τήν εύχαριστήσουν, γιατί πηγαίναν και αύτοί ἐκεὶ, και ἀρχίζουν νά τὸν χτυποῦν με τὸν ὑποκόπτανο ἀπό τὰ ὅπλα στό κεφάλι. Πρήστηκε τό κεφάλι τοῦ καημένου. Τὸν βαροῦσαν ὥρει! Ποῦ τάχεις; Μετά γιά νά βρει διέξodo τό καημένο, νά σταματήσουν νά τὸν βαρᾶν, «Νά κάτω ἀπό τὴν πέτρα τάκρυφα, θά σας δείξω, και τοὺς πάει κοντά στό ποτάμι και ἐκεὶ σε μιά στροφή, κοντά στή γέφυρα, δίνει μιά, πέφτει στό νερό. Πνίγηκε. Βρῆκαν μετά οἱ δικοί του τό σῶμα του πιό κάτω. Τὸν

ἔθαψαν ἔξω ἀπό τό κοιμητήρι. Και ἡ ἐκκλησία καλά ἔκανε και τὸν ἔθαψε ἀπ' ἔξω, ἀλλά και ὁ Χριστός καλά θά κάνει νά τὸν βάλει στὸν Παράδεισο. Ἐτοι γιά νά βάζει φρένο ἡ Ἐκκλησία, πού πᾶν ὅλοι και αυτοκτονοῦν γιά χαμένα πράματα.

108. Ἐχουν χαλαρώσει μερικές βίδες και θέλουν σφίξιμο (γέλια).

— Ποῦ εἰμαι χαλαρός γέροντα;

— Στό λογισμό, βρέ Νιόνιο, ἔρχεται ὁ λογισμός και ἔσυ ἀνοίγεις τὴν πόρτα λίγο. Γιά νά δῶ τὸν κλέφτη, λέσ, μετά πιάνεις κουβέντα μαζί του, τὸν βάζεις μέσα και μετά σε κλέβει.

‘Αντι νά τὸν διώξεις, μόλις ἔρθει, ἔσυ κάθεσαι και κάνεις δλόκληρη διατριβή μαζί του (σ. μέ τό λογισμό).

— ‘Αν θέλει κανεὶς νά κόψει μιά ἀλυσίδα, πιάνει και βαράει με τό καλέμι. Τίς πνευματικές ἀλυσίδες πῶς τίς κόβουν;

— Βαρᾶς και σύ, λίγο ὅμως, ἔτσι ὅμως σφίγγουν περισσότερο οἱ κρίκοι ἀντι νά κοποῦν.

— Πῶς βαράει κανεὶς γέροντα;

— Πῶς βαράει!! Θά μέ σκάσεις ἔσυ. ‘Οταν ἦμουν στό Σινᾶ, στόχω πει αὐτό;

— ‘Οχι γέροντα.

— Εκεὶ στήν Ἄγια Ἐπιστήμη, δέν ἔχει μιά ἀπότομη χαράδρα ἀπό τή μιά μεριά; Πρός τό μοναστήρι, και ἀπέναντι ἔχει ἔνα μεγάλο βράχο, σάν τοῖχο. Είχα λοιπόν ἔνα ξυπνητήρι, ηταν χαλασμένο, ἔπρεπε νά τό κουνάω γιά νά πάρει μπρός. Ἔγω και ὅταν

ημουνα στόν κόσμο δέν είχα ποτέ λογισμό γιά παντρειά. Έκει πού τό κουνοῦσα ἔρχεται λοιπόν ό διάβολος καί μου λέει.

«"Αν παντρευόσουν, θά κουνοῦσες τώρα κανένα παιδί!"

Πιάνω, λοιπόν, καί ἐγώ καί τό ἀμολάω μ' ὅλη μου τή δύναμη ἀπέναντι στόν βράχο. "Οταν ρίχναμε πέτρες μέ τά παιδιά στό χωριό τά περνοῦσα ὅλα. "Έχω δύναμη στά χέρια.

Πάει, λοιπόν, τό ξυπνητήρι καί ἵσα πού ἀκούμπησε στό βράχο καί σιγά-σιγά κατεβαίνει στή χαράδρα καί κάθεται ὅρθιο (σ.μ. θάχει 20 μέτρα βάθος, καί ἔχει μόνο βράχια τό μέρος). Τίκ-τάχ, τίκ-τάχ, δούλευε. Βρέ τό διάβολο. Πάω καί ἡγώ, λοιπόν, καί παίρνω μιά μεγάλη πέτρα καί τό κοπανάω ἀπό πάνω.

Κυριακή τῆς Τυρινῆς 27 Φεβρουαρίου 1989

109. Ἡρθε κάποιος καί μέ ρωτοῦσε γιά ἔνα θέμα. Τοῦ εἶπα.

— Γνώμη είναι ἡ ἀπό θεῖο φωτισμό; μου λέει.

— Ο λογισμός μου μου λέει ἔτσι. Τοῦ ἀπαντάω.

Μετά ἀπό καιρό ἥρθε πάλι. Δέν ἔκανε ὅ,τι εἶπαμε καί τώρα μούκανε παράπονα.

— Δέ μου εἶπες, μου λέει, ὅτι ἥταν ἐκ Θεοῦ.

— Βρέ χαμένε, πρέπει νά τάχω χάσει τελείως γιά νά σου πῶ, νά τώρα, μέ φώτισες ὁ Θεός.

— Ακου... Ἀντί νά σκεφτεῖ μεγαλύτερός μου είναι, δέν ἔχει κανένα συμφέρον· ἔχει πεῖρα· ἔχει καί μιά εὐλάβεια τοῦ Θεοῦ, νά τόν ἀκούσω, κάθεται καί ρωτᾶ χαμένα πράγματα.

110. — Γέροντα, τώρα στήν Εύρώπη ἔχει πολύ διάδοση δ Μουσουλμανισμός.

Χαρίτων: Ναι, Γέροντα καί στήν Ἀμερική ἔχουν μεγάλη δραστηριότητα, κτίζουν τζαμί καί τά λοιπά.

— Κοιτάξτε, τώρα ἔχει γίνει τῆς μόδας ἡ ἀμαρτία. Ἀλλά οἱ ἄνθρωποι, γιά νά μήν τούς ἐλέγχει ἡ συνείδηση, βρῆκαν μιά κατάλληλη θρησκεία. Θέλεις, λέει, νάχεις 40 γυναικες, ἐπιτρέπεται. Τίς βάζεις μετά νά δουλεύουν, ἔχεις ἐργοστάσιο. Ἐντάξει. Καί μετά στόν Παράδεισο θάχεις ἐπτά καί θάχεις μιά λίμνη μέ γιαούρτι, ἔνα βουνό πιλάφι, ἔνα ποτάμι μέλι, νά τίς ταΐζεις μέ τό φτυάρι. Μετά ὅ,τι ἀμαρτία καί νά κάνεις, ἀμα σέ πλύνουν μέ ζεστό νερό, ὅταν πεθάνεις, καθαρίζεσαι! Ἐντάξει, βολικό κι αὐτό. Τί ἄλλο θέλουμε;

— Άλλα νά δεῖτε, οὔτε ἐδῶ θ' ἀναπαυθοῦν οἱ ἄνθρωποι. Στήν ἀμαρτία δέν ύπάρχει ἀνάπαυση.

Σέκερ: Στή Σαουδική Ἀραβία, ἀπαγόρεψαν τά ἀεροπλάνα νά περνοῦν πάνω ἀπό τή Μέχκα, γιατί ἡ σκιά τους σχηματίζει σταυρό!

— Κάποιος μέ ρωτησε πῶς βρέθηκε ὁ βράχος στή Μέχκα. Τόν ἔρριξε ὁ Θεός τοῦ λέω, γιά νά χτυπήσει τό Μωχάμεντ, ἀλλά τήν τελευταία στιγμή παραμέρισε λίγο. Δέν ἀξίζει τόν κόπο, εἶπε! (γέλια).

111. — Ἡρθε κάποιος πού δσχολοῦνταν μέ τά πνεύματα. Καί ἡ μάννα του, βλέπετε, ἥταν μπλεγμένη μέ αὐτά. Ἀφοῦ γύρισε μέ τά Ἰνδουιστικά, τό ἔνα καί τό ἄλλο, πήγε στήν X.O.E., νά γνωρίσει τό Χριστό.

Ἐκεῖ τούς μαθαίνουν ἀπ' ὅλα, καὶ διαλογισμό μέ τις ὥρες, καὶ τὸ ἔνα καὶ τὸ ἄλλο. Κουρελοῦ!

— Βρέ χαμένε, τοῦ λέω, πᾶνε νά ἐξομολογηθεῖς, νά ξαλαφρώσεις, νά ξεκαλιστεῖς.

— Γίνονται, λέει, παράξενα πράγματα σέ μᾶς. Έμφανίζεται καὶ ὁ Χριστός!!

— Τούς κοροϊδεύει ὁ Διάβολος καὶ πίσω ἀπ' ὅλα αὐτά μετά σου λένε, ἔνα χράτος, μία θρησκεία.

— Τό ἴδιο λένε καὶ οἱ Ἱεχωβάδες, γέροντα.

— Βλέπετε πίσω ἀπ' ὅλους αὐτούς εἰναι οἱ Σιωνιστές, καὶ γυρεύουν νά χαλαρώσουν τά πράγματα, νά ὑπάρχει μιά ἀδιαφορία, γιά νά βάλουν μετά τό δικό τους! Καὶ αὐτή ἡ ἀδιαφορία περνάει καὶ σέ ἀνθρώπους θρησκευόμενους. Ἡρθε ἔδω κάποιος ἀπό τή Γερμανία, μέ τό γαμπρό του. Πάντρεψε ἔκει τήν κόρη του. Τοῦ λέω, τί πιστεύει ὁ γαμπρός σου; Μιά στιγμή, λέει καὶ γυρίζει ἔκει μπροστά μου καὶ τόν ρωτάει.

Φαντασθεῖτε δέν ἡξερε τί πιστεύει ὁ γαμπρός του, μέ ποιόν πάντρεψε τήν κόρη του. Τέτοια ἀδιαφορία!!! Πά-πά. Τώρα γύρευε νά μάθει!!!!

— Προτεστάντ, μοῦ λέει. Τόν βάζω ἔνα ξεσκόνισμα, ἔκει μπροστά του. Χαμένοι εἰναι αὐτοί καὶ τό δόγμα τους.

Αὐτή τήν ἀδιαφορία πᾶνε νά περάσουνε στόν κόσμο. Ἀπό τή μιά τους λένε δέν ὑπάρχει Θεός, ἀπό τήν ἄλλη τους βάζουν ν' ἀσχολοῦνται μέ μέντιουμ, γιόγκα. Ἀπό τήν μιά: πέρα ἀπό τό καλό καὶ τό κακό, δέν ὑπάρχει διάβολος, ἀπό τήν ἄλλη καλοῦνε τό διάβολο, μέ τά πνεύματα καὶ ἄλλες τέχνες.

Ἐτοι μέ τήν ἀδιαφορία πᾶνε νά χαλαρώσουν τά

πράγματα, νά διαλύσουν τήν ὄρθοδοξία. Οἱ Σιωνιστές εἰναι πίσω ἀπ' αύτούς. Σ' ὅλο τόν κόσμο. Καὶ στήν Ἰνδία τά ἴδια τούς κάνουνε. Πίσω ἀπ' αύτά εἰναι οἱ Σιωνιστές. Μία θρησκεία, ἔνα χράτος.

Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας, 6 Μαρτίου 1989 (Π.Η.)

112. — Γέροντα μοῦ συμβαίνει ἀρκετές φορές ἡ δταν προσεύχομαι ἢ δταν κάθομαι ἔτσι. "Αν συμβεῖ κάτι δυνατό σέ κάποιο πρόσωπο πού ἀγαπάω, ἔχουμε ἔτσι στενή σχέση, τό νοιώθω· καταλαβαίνω δηλαδή τί νοιώθει· τήν φυχική του κατάσταση. Τί εἰναι αὐτό; ἐκ τοῦ πονηροῦ;

— Κοίτα νά τό ποῦμε τώρα καὶ αὐτό. Μόνο θέλει προσοχή. Εὔκολα μπερδεύει κανείς. Μπαίνει καμιά φορά ὁ Διάβολος καὶ κάνει κακό. Γίνεται αὐτό, συμβαίνει, ἐπικοινωνοῦν οἱ φυχές, δταν εἰναι γιά καλά, γιά πνευματικά θέματα, ὅμως μπερδεύεται καὶ ὁ Διάβολος καὶ θέλει διάκριση. Π.χ. βάζει σέ κάποιον λογισμό νά πάει στό τάδε μέρος, βάζει καὶ στήν κοπέλα, τήν τάδε ὥρα στό τάδε μέρος πάλι τούς φέρνει νά συναντηθοῦν, γιά νά τούς βάλει σέ λογισμούς καὶ νά τούς ρίξει στήν ἀμαρτία.

Κατάλαβες; "Ολα πάει νά τά χαλάσσει ὁ Διάβολος, νά τά διαστρέψει· γι' αὐτό πρέπει νά προσέχουμε, ὃν εἰναι κάτι πνευματικό ἢ ὅχι.

113. Σέ κάποιον μοναχό πού ἐπηρεαζόταν ἀπό ζηλωτές σχετικά μέ τό θέμα τοῦ μνημοσύνου τοῦ πα-

μιά στά πλάγια, μιά στίς φτέρνες. Πάντως αύτός πού μοῦ 'φερε αύτές τις παντόφλες (είχαν χοντρό μαλακό πάτο άπο λάστιχο) πολύ μέ άνακούφισε.

Θαύμασα τό γέροντα, γιατί ποτέ δέν καθόταν στή Λειτουργία ἀπ' ὅ, τι καί γώ θυμάμαι. Ἐνῶ ἐμεῖς, πού δέν ἔχουμε κανένα πρόβλημα, δέν ἔχουμε ὑπομονή... στήν λίγη κούραση πρός χάριν τοῦ Θεοῦ καί καθόμαστε.

Ἄλλα καὶ ὅτι ἀπό τά νιάτα του ἔκανε ὑπομονή πόσα χρόνια; τριάντα-τριανταπέντε; μέχρι πού τούφερε κάποιος τις παντόφλες!

116. Ὁ Γέροντας εὐλαβεῖτο τόν π. Ἡρωδίωνα. Τόν γέροντα ἐρημίτη (85 ἔτῶν) πού ζοῦσε σ' ἔνα ἐρειπωμένο κελλί στήν Καφάλα καί τά τελευταία χρόνια ἔγινε γνωστός. (Ὁ π. Ἡρωδίωνας κάνει τό σαλό καί πολλοί τόν ἔχουν γιά τέτοιο). "Εστείλε τά καλογέρια του νά φτιάξουν τή στέγη τῆς καλύβας πού σχεδόν ἔλειπε καί ἔμπαινε ἀπό πολλές μεριές βροχή, χιόνι, ἀέρας.

"Οταν ἔμαθε ὅτι ὁ π. Ἡρωδίωνας ἀποφάσισε νά ἀνάψει τζάκι, γιατί ὅλα τά χρόνια τά περνοῦσε χωρίς φωτιά, γέλασε καί εἶπε:

— Μπά, πῶς τοπαθε; (σ.γ. καί ἔκανε συγκατάβαση). Χαιρόταν καί θαύμαζε τό ἀγωνιστικό του πνεῦμα.

— Πῆγε, γέροντα, καί ὁ πρῶτος τοῦ Ἀγίου "Ορους νά τόν δεῖ (τόν π. Ἡρωδίωνα).

— Θά τόν βολέψει καί αὐτόν, εἶπε γελώντας ὁ γέροντας.

τριάρχου Δημητρίου:

- Κάτσε νά δεῖς. Ὁ Ἀγιος Ταράσιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἦταν Ἀγιος;
- Ἔταν, ἀλλά καί ὁ ἄλλος πού τοῦ ἔκοψε τό μνημόσυνο Ἀγιος Ἠταν καί αὐτός.

— Κάτσε νά δεῖς. Ὦραια, Ἠταν Ἀγιος. Μπορεῖ αὐτός νά ἔβλεπε κάτι χειρότερο, ὅποτε γιά νά τό ἀποφύγει νά ἔκανε αὐτή τήν ἐνέργεια, καί μπορεῖ νά μήν μποροῦσε οὔτε τούς λόγους νά ἀναφέρει. Οὕτε τούς λόγους, γιατί ἀπό κεῖ θά ἔβγαινε ἄλλο κακό. ὾ταν βλέπω κάποιον πού είναι εὐλαβής, πιστός, ἔχει καλή ζωή, ἔ τότε ρέ παιδί μου, ἀς ἔχω καί λίγη ἐμπιστοσύνη, δέν ξέρω τή δυσκολία του. Νά βάζουμε καί κανένα καλό λογισμό.

114. — Ἐγώ τώρα δέν ὅριζω τόν έαυτό μου. Δέν μπορῶ νά βάλω πρόγραμμα. Ἐχω γίνει πρόγραμμα τῶν ἀνθρώπων.

115. Παλιά ὁ γέροντας γιά νά μοῦ τονώσει τό ἀγωνιστικό φρόνημα μοῦ 'χε πεῖ:

— ὾ταν ἦμουν στρατιώτης, ἔπαθα κρυοπαγήματα. Τά κρέατα ξεφλουδίζονταν σάν χαρτόνι. Πῆγα στό νοσοκομεῖο. Θά μοῦ κόφουν, δέ θά μοῦ κόφουν τά πόδια; Λέει ὁ γιατρός μέχρι τήν ἀνοιξη θά τ' ἀφήσουμε, ἀν κρατήσουν, σώθηκες. Ἀπό τότε, ὅμως μοῦ 'μεινε ἔνας δυνατός πόνος, κάτω στήν πατοῦσα. Ἀφοῦ στίς ἀγρυπνίες ὑπέφερα, ἄλλαζα συνέχεια πόδι. Πατοῦσα

Πράγματι, όπως μοῦ διηγήθηκε ὁ π. Χαρίτων ἀργότερα, στή συνάντηση, ὁ γερο- Ἡρωδίωνας τόν τρέλανε τόν ἄνθρωπο στίς παλαιομάρες.

117. Μιά εἰκόνα τόση δά μπορεῖ νά τή δουλεύει κανείς μία μέρα, μπορεῖ μία ἑβδομάδα, μπορεῖ καὶ ἔνα μῆνα, μπορεῖ καὶ δέκα χρόνια. Τήν ἵδια εἰκόνα.

"Ετοι μπορεῖ στό ξύλο νά σκαλίσει κανείς ἔνα περιστέρι, ἀν τό κοιτάξει κανείς μέ τό μικροσκόπιο νά φαίνεται σαύρα!

(Σ.Τ. ὁ γέροντας μέ δίδασκε μέ αὐτή τή μεταφορά γιά τήν καθαρότητα τῆς φυχῆς, τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ· ἔτοι μπορεῖ κανείς νά δουλεύει πάνω στήν φυχή του, μέ περισσότερη ἡ λιγότερη ἐπιμέλεια, σέ μεγαλύτερο ἡ μικρότερο βάθος).

25 Μαρτίου 1989 (π. ἑορτ.) ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ
Ἄγρυπνία στοῦ παπα-Παΐσιου

118. Βρῆκα τό γέροντα νά συζητεῖ μέ τρία παιδιά τῆς Ἀθωνιάδας. "Ο ἔνας, ὁ Ἀρσένιος, νεοφώτιστος ἀπό μουσουλμάνος γύρω στά 13-14. Βαφτίστηκε ὅλη ἡ οἰκογένεια.

— "Εχουν Χάρη οἱ νεοφώτιστοι, καὶ τήν χρατοῦν, δέν τή χάνουν εὔκολα..."

...Ἐδῶ πάνω στό Κουτλουμούσι ἦταν ὁ πάτερ Χαράλαμπος, μεγάλος στήν ἡλικία, ἀλλά οἱ ὑπόλοιποι ἦταν γεροντάκια καὶ ἔτοι είχε ἀναλάβει ὅλα τά δια-

κονήματα, καὶ στήν ἐκκλησία, ἔφαλλε καὶ, ὅταν ἔφευγε ὁ κανονάρχης νά πάει στόν ἄλλο χορό, ἀρχιζε τήν εὐχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με» ὅτι προλάβει ἐνδιάμεσα. Δέν ἀρρώσταινε σχεδόν ποτέ. Μιά φορά ὅμως τόν ἔπιασε μιά γρίπη καὶ τόν ἔριξε στό χρεβάτι, σέ ἀφασία, δέν καταλάβαινε. "Ηρθε γιατρός, τόν ἔξέτασε καὶ φεύγοντας λέει στούς ἄλλους: «Μήν ἀπομακρύνεσθε καὶ πολύ, γιατί ὅπου νάναι τελειώνει». Βγάζει τό κεφάλι ἀπό τίς κουβέρτες ὁ π. Χαράλαμπος: «Τί λές, λέει, δέν κατάλαβες καλά, ἀν δέν ἔρθει τό Πάσχα νά πῶ 'Χριστός Ἀνέστη', νά φάω κόκκινο αὐγό, δέν πεθαίνω ἐγώ». (Γέλια ὁ γέροντας). Καὶ πράγματι ἤρθε τό Πάσχα, ἔφαγε τό αὐγό καὶ μετά πέθανε. Αὐτή ἡ συνοδεία, πού είναι τώρα, βρῆκε τίς μηλιές πού είχε φυτέψει ὁ π. Χαράλαμπος.

— Αὐτό καλό γέροντα ἔ; Είναι σημεῖο καλό αὐτό;
— Βέβαια καλό, θέλει ρώτημα; Ἐδῶ ἀπέναντι ἦταν ὁ π. Γεώργιος, ἐγγονός τοῦ Χατζηγιώργη, ὅταν σκόρπισε ἡ συνοδεία, ἤρθαν μερικοί ἀπό δῶ μεριά. Αὐτόν, πάει μιά φορά ὁ γιατρός καὶ τοῦ λέει ὅτι θά πεθάνει.

«Τί λές, τοῦ λέει, ἐγώ δέν πεθαίνω τώρα, θά πεθάνω μετά τόσα χρόνια. Ἀφοῦ ὁ γέροντάς μου μοῦ εἴπε ὅτι θά πεθάνω 80 χρονῶν, ἀρα ἔχω ἀκόμα τόσα χρόνια νά ζήσω». Πράγματι αὐτούνοῦ ὁ γέροντάς του τοῦ είχε πεῖ πότε θά πεθάνει καὶ πέθανε τότε, τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τόν εἶδε μάλιστα καὶ τόν "Αγιο. Σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἔχουν πιό πολύ λογική, ἡ λογική χαλάει τήν πίστη ἀπό τή ρίζα.

— Γιατί τό λέτε αύτό γέροντα; Γιατί χαρίζετε τή λογική στους ἀθέους; και αὐτήν ὁ Θεός μᾶς τήν ἔδωσε!

— Δέν κατάλαβες τί θέλω νά πῶ. Οἱ γυναικεῖς ἔχουν πιό πολλή καρδιά και ἀγαπᾶν τό Θεό μέ τήν καρδιά, γι' αὐτό κάνουν και πιό πολλή προκοπή. Νά, ὅταν σταυρώσαν τό Χριστό, οἱ Ἀπόστολοι, ἐντεκα παλικάρια, κλείστηκαν στό σπίτι, βάλαν και τό σύρτη γιά τό φόρβο τῶν Ἰουδαίων. Ἐνῶ οἱ γυναικεῖς τρεῖς ἦταν· σοῦ λένε: πᾶμε ν' ἀλείφουμε τόν Κύριο;... πᾶμε!! Νά τους πεῖ κανείς, στρατιῶτες γύριζαν στους δρόμους, οἱ φαρισαῖοι ἀγριεμένοι, νύχτα εἶναι, μπά οὔτε τά σκέφτηκαν αὐτά, ὅπως οἱ Ἀπόστολοι πού λέγαν· κάτσε νά δοῦμε τί γίνεται, μόνο ποῦ και ποῦ τίς περνοῦσε κανένας λογισμός· ποιός θά μᾶς κυλήσει τήν πέτρα; γιατί εἶχαν δεῖ ὅτι ἦταν μεγάλη, και πηγαίναν.

— Αύτό εἶναι καλό γέροντα;

— "Αμ τί εἶναι; καλό!

Και πῆγαν ἔκει και εἶδαν τούς Ἀγγέλους και τόν Ἀναστημένο Κύριο. Και πῆγαν πίσω στους Ἀπόστολους και δέν τίς ἀκούγανε, τήν τέταρτη φορά τούς λένε· — Κλέψαν τόν Κύριο! και τότε σηκώθηκε ὁ Πέτρος (ἐπ τί γίνεται ἐδῶ, σοῦ λέει) και ἔτρεξε μαζί μέ τόν Ἰωάννη.

119. Οἱ Γερμανοὶ ἔχουν λογική, φτιάχνουν βίδες και ἀεροπλάνα, νά πάνε στό φεγγάρι, ἐνῶ ή πίστη εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, χρειάζεται μιά ἀπλότητα. Νά λέγαν ἔκει στόν πάτερ Πέτρο, στά Κατουνάκια, γέρος

και πολύ ἀρρωστος ὅτι θά πεθάνει. «Μπά, λέει, ἐγώ θά πεθάνω τοῦ Ἀγίου Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτη». Και πράγματι πῆγαν οἱ πατέρες, κάναν και ἀγρυπνία κιόλας, εἶχε γίνει καλά ἐν τῷ μεταξύ, και τούς διακονοῦσε, τούς κερνοῦσε, και ἔκει πού σήκωναν τά ποτήρια νά τοῦ εὐχηθοῦν εἶχε βάλει τό κεφάλι κάτω, τόν πῆρε ὁ ὑπνος εἴπανε, ἃς τόν ἀφήσουμε νά ἀναπαυθεῖ, αὐτός ἐν τῷ μεταξύ εἶχε τελειώσει.

— Γέροντα, θέλω νά μοῦ ἔξηγήσεις αὐτά πού λέει τό Εὐαγγέλιο ἂν σέ σκανδαλίζει βγάλε τό μάτι σου και κόφε τό δεξί σου χέρι.

— Αύτά τά ἔχουν ἔξηγήσει οἱ "Αγιοι Πατέρες, ὁ Ἀγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἐμένα μοῦ λέει ὁ λογισμός ὅχι νά τό βγάλεις τό μάτι, ἀλλά γιά νά δείξει πόσο βαρύ εἶναι τό πρᾶγμα νά μήν τό παίρνουμε ἐλαφρά· τή σοβαρότητα τῆς πράξης.

— Τό ἄλλο, ἂν σοῦ ζητήσει τό παλτό δῶσε και τό πουκάμισο ἂν...

— Δῶσε σύ τό παλτό και βλέπουμε (Γέλια).

— Ναί, καλά, ἀλλά ποιό εἶναι τό νόημα; νά μήν ἀντιστεκόμαστε στό κακό; και ἀπό τήν ἄλλη μεριά πᾶμε στόν πόλεμο; Και ἂν ἔρθει κάποιος νά βαρέσει τά παιδιά σου; νά κάνει κακό στήν οἰκογένειά σου;

— Καλά, γιά τόν πόλεμο μόνο ὁ ἀμυντικός, και αὐτός δέν ἀρέσει στό Θεό ἀλλά συγχωρεῖται· τώρα αὐτοί πῶς τά μπερδεύουν εἶναι ἄλλο ζήτημα, πῶς τό παρουσιάζουν κ.λ.π. "Οσο γιά τό ἄλλο ὁ καθένας τά ἀντιμετωπίζει σύμφωνα μέ τήν κατάστασή του τά πράγματα και θά σπρώξει και θά χτυπήσει... ἄλλος πάλι πού ἔχει περισσότερη πίστη τ' ἀφήνει τά πράγ-

ματα στό Θεό.

— "Ετσι ἂν ἔχεις πίστη και ἀφεθεῖς στό Θεό, εἶναι καλό;

— Ναι, πῶς βοηθάει ὁ Θεός!!

— Καλά, ἂν ἔχει κανείς οἰκογένεια... ἀλλά ἂν εἶναι κανείς μόνος, θίγεται μόνο αὐτός; τότε πῶς τό ἀντιμετωπίζει;... ἔκει φάίνεται τό πρᾶγμα!

120. — Πιάνει ή βασκανία, τό «μάτι» γέροντα;

— Ναι, πῶς!! ἂν ἔχει κανείς ζήλια πολλή και κακία, τότε μπορεῖ νά κάνει κακό. Νά, εἶχε φτιάξει ὁ πατέρας μου ἓνα χειρόμυλο, τότε πού ἤμασταν στήν Ἡγουμενίτσα, νομίζαμε δτι θά κάτσουμε ἔκει. "Ηρθε κάποιος, «Βρέ, τοῦ λέει, σάν χυτό τόν ἔχεις», δέν πρόλαβε νά τό πεῖ, κράκ-κράκ ἄρχισε νά ραΐζει ή πέτρα. Ντράπηκε μετά ὁ καημένος. Μετά τοδεσε ὁ πατέρας μου μέ δύο στεφάνια.

Και οί κατάρες πιάνουν, ίδιαίτερα ἂν αὐτός ἔχει ἀδικηθεὶ και ὑπάρχει πόνος. Πῆγε κάποιος ἔμπορος, μοῦ τάλεγε και δέν ντρεπόταν, ἔκει πρός τίς Πρέσπες, ἕνα χωριό, ν' ἀγοράσει φασόλια. "Ηταν δύο ἀδελφές, ὄρφανές, και ἡ μία ηταν ἀφελής πολύ και τήν ξεγέλασε και τῆς πῆρε τά φασόλια στή μισή τιμή. "Ερχεται ή ἄλλη, αὐτός τά εἶχε ἥδη φορτωμένα και ἔφευγε. «Καλά, τοῦ λέει, τό Θεό δέν τόν φοβάσαι, εἴμαστε δύο ὄρφανές, πῶς θά τά βγάλουμε πέρα! Νά τσακιστεῖς ἀπό δῶ!».

Πῆγε και λίγο μετά στό δρόμο ἔπεσε μέ τό ἀμάξι, 200 χιλιάδες ζημιά, και εἶχαν ἀξία τότε τά χρήματα,

κόντεφε και αὐτός νά πάθει ζημιά.

— Στή γειτονιά μου ηταν 3 γυναικες, ή μία ὄρφανή, ή ἄλλη φτωχή, τή βοηθοῦσαν οι συγγενεῖς ἀπό τόν Καναδᾶ, ή τρίτη πλούσια. Και ηταν και μιά ήλικιωμένη, χήρα. Είχε ἓνα μουλάρι πολύ ζόρικο, γιατί δέν εἶχαν πετύχει καλά τόν εύνουχισμό και μετά αὐτά γίνονται χειρότερα, προσπαθοῦσε ή καημένη νά τό κάνει κουμάντο, ἔκοβε και τά σχοινιά. Παιδεύτηκε πολύ και βρῆκε ἓνα γερό καινούργιο σχοινί. Που νά βρεις σχοινί στήν κατοχή. Πᾶνε αὐτές κόβουν τό σχοινί και ἔφυγε τό ζῶο. "Εφαχνε νά τό βρει ἀπό δῶ και ἀπό κεῖ. Παιδεύτηκε πολύ ἀλλά τό βρῆκε. «Αὐτή πού τό πῆρε, πάνω σ' αὐτά νά τήν πᾶνε εἶπε.

Και πάει αὐτή ή πλούσια στό σπίτι τοῦ ἀδελφοῦ της, εἶχε αὐτός μιά καραμπίνα ἀπό αὐτές πού ἀφῆσαν οι Ιταλοί ὅταν φύγαν, νόμιζε πώς ηταν ἀδεια, και τήν παίρνει στό λαιμό, τήν ξάπλωσε κάτω. Μέ τί νά τή μεταφέρουν τώρα; μέ τή σκάλα. Σχοινιά τώρα νά τή δέσουν. Σχοινιά! Σχοινιά! ἔφερε ή μία τό ἄλλο κομμάτι, ή ἄλλη τό ἄλλο τή δέσανε μέ τά 3 κομμάτια. Μετά μάθαμε γιά τήν κατάρα πού εἶχε κάνει ή ἄλλη και ἔπιασε σ' αὐτήν γιατί οι ἄλλες δυό εἶχαν δικαιολογητικό, ἐνώ αὐτή δέν εἶχε. Ζητοῦσε μετά καθρέπτη νά δεῖ, ἀλλά δέν τῆς δίναν. Τί νά δεῖ, τῆς εἶχε φάει δόλο τό λαιμό. Πέθανε τελικά, ὅμως μέ τήν ταλαιπωρία πού τράβηξε ξεχρέωσε πολλά. Και αὐτό ἀπό ἀγάπη τό ἐπέτρεψε ὁ Θεός. Δέ γνωρίζουμε πῶς θά κρίνει.

— "Αμα εἶναι ἔτσι γέροντα, θά πιάνουν και οι εὐχές!

— Βέβαια, όταν βγαίνουν ἀπό τήν καρδιά. Κάνεις
ἔνα καλό, καὶ λέει ὁ ἄλλος «Θεός σχωρέσει». Βοηθάει
αὐτό. Γι' αὐτό μπορεῖ κανείς νά κάνει κάτι στ' ὄνομα
τοῦ τάδε καὶ αὐτό τὸν βοηθάει.

“Οπως μέ τὸν Ἰακώβ πού τὸν εὐλόγησε ὁ Ἰσαάκ
ἀπό τήν καρδιά του, γιατί εὐχαριστήθηκε μέ τὸ κα-
τοικάκι. Ὁ Ἰσαάκ ἤθελε νά εὐλογήσει τὸν Ἡσαῦ,
γιατί τοῦ πήγαινε χυνήγι πού ἦταν γέρος, ἔκρινε δη-
λαδή ἀνθρώπινα, ὅμως ὁ Ἡσαῦ ἦταν θερμόσαμος,
πυρωνόταν, πού λέει καὶ στό μεγάλο κανόνα, ὁ Ἰα-
κώβ ἦταν πιό καλός καὶ ἐπειδή βοηθοῦσε τὴ μητέρα
του αὐτή τὸν ἀγαποῦσε περισσότερο καὶ τῇ φωτισε ὁ
Θεός νά κάνει αὐτό πού ἔκαμε, γιατί ὁ Θεός δέν μπο-
ροῦσε νά εὐλογήσει κάτι πού δέν εἶναι καθαρό, γιατί
θά αὐξανόταν μετά μιά στραβή ρίζα. Καὶ τὰ οἰκονό-
μησε ἔτοι τά πράγματα, ὥστε νά εὐχαριστηθεῖ ὁ Ἰσα-
άκ καὶ νά εὐλογήσει ἀπό τήν καρδιά του.

121. Αὐτός “Ἄγιος, καὶ ὁ ἄλλος “Ἄγιος καὶ ὄλοι
“Ἄγιοι εἶναι. Τούς λένε μερικοί, γιατί βάζουν καλό¹
λογισμό. “Ομως δέν εἶναι ἔτσι. Πρέπει νά διαχρίνει
κανείς τό χρυσό ἀπό τό μπαχίρι, καὶ ὁ χρυσός ὅπως
μούλεγε κάποιος εἶναι ἀπό ἐννέα ἔως εἴκοσι τέσσαρα
καράτια. Γιατί μετά, ἀν κάνει κάποιος κάτι πού δέν
εἶναι καλό, μπορεῖ νά πει ὁ ἄλλος, «”Ἐ, ἀφοῦ τό κά-
νει αὐτό ὁ “Ἄγιος, καλό θάνατοι”. “Οχι ἔτσι, ἀλλά πρέ-
πει νά λέει ὅτι ἐγώ είμαι χειρότερος, γιατί αὐτός ἀν
είχε βοηθηθεῖ θά κανε θαύματα τώρα! Μέ κατάλα-
βεις; Αὐτός, ἀν είχε βοηθηθεῖ, θά κανε θαύματα τώρα.

122. ...’Απ’ ὅτι ἔχω παρατηρήσει τό κακό κρατᾶ
μέχρι (3) τρεῖς γενιές, ὅχι πάρα πάνω. Γιά νά μείνει
λίγο προζύμι, νά ζυμωθεῖ ἡ κοινωνία. Νά ὅπως στή
Ρωσία σήμερα. Δέν ἔχουν περάσει ἀκόμα τρεῖς γενε-
ές καὶ ἀρχισε ἡδη ἡ ἐπιστροφή στήν παράδοση, ἀκό-
μα ζοῦν οἱ παπποῦδες καὶ τά ἐγγόνια μαθαίνουν τήν
παράδοση ἀπό τούς παπποῦδες, ὑπάρχει δηλαδή ζύ-
μη. Καὶ οἱ Ἐβραϊοὶ στήν Βαβυλώνα, στήν αἰχμαλω-
σία, τρεῖς γενεές καὶ ἔκει! Καὶ σέ πολλές ἄλλες περι-
πτώσεις. Σέ κάθε κατάσταση, δέν παρασύρονται ὄλοι.
“Ο Θεός διατηρεῖ μία ζύμη. Στήν Ρωσία βλέπεις ἀρχι-
σαν τώρα νά τούς ἐπιτρέπουν πολλά πράγματα, σέ
σχέση μέ τή θρησκεία. Σάπισαν τά δίχτυα δέν μπο-
ροῦν πιά νά κουμαντάρουν τό λαό.

...Τότε στήν ἐπανάσταση πετοῦσαν τά εὐαγγέλια
στή θάλασσα κατά χιλιάδες, δέν ἐπιτρεπόταν νά ἔχει
κανείς πνευματικά βιβλία. Ούτε στίς βιβλιοθήκες!! Μέ
τό Χριστό τά βάζεις; Ἀλλά πίσω ἀπ’ ὄλα αὐτά εἶναι
οι Σιωνιστές. Τώρα ἀρχισε νά τό καταλαβαίνει ὁ κό-
σμος. Βλέπεις ὁ Διάβολος δέν μπορεῖ νά κρυψτεῖ τε-
λείως. Καὶ ἀπό διάφορα περιστατικά τό καταλαβαί-
νουν οἱ ἀνθρώποι. Τί δουλειά ἔχουμε ἐμεῖς μέ τό
TEL-AVIV; Ἐδῶ εἶναι Ρωσία καὶ ἀρχίζουν νά ζη-
τοῦν τήν παράδοσή τους πίσω.

123. Τά χρόνια μας εἶναι πολύ δύσκολα καὶ ἔρχο-
νται μεγάλες δύσκολίες...

124. ... Ἡρθε ἐδῶ ἔνας Ρῶσσος, 26-27 χρονῶν. Ἡ μάννα του ἀπιστη. Αὐτός εἶχε μιά θέρμη, ἄλλο πρᾶγμα. Ἡθελε νά μάθη ἐλληνικά, νά μελετήσει πνευματικά βιβλία. Δέ βοηθήθηκε καθόλου δι καημένος, ἀπό πουθενά, και ὅμως βρῆκε τό Χριστό. Ἔκλαιγε και μούλεγε τί τραβοῦν· μετά τόν ἔπιανε ἡ θέρμη τόν πήγαινε λίγο παραπέρα. Νά φύγουν αὐτοί, νά γυρίσει ὁ Τσάρος, ύπάρχουν ἀπόγονοι του στήν Ἰσπανία! (Γέλια). Ἡθελε νά κάνει μιά βιβλιοθήκη νάχει και ἄλλα βιβλία, νάχει και πνευματικά, νά πηγαίνουν νά διαβάζουν ἐκεὶ ὅποιος θέλει, γιατί στό σπίτι δέν ἔπιτρέπουν.

125. — Κάποιος ιερομόναχος, σέ κάποιο μοναστήρι στόν κόσμο, διηγείτο τόν τρόπο πού φανερώθηκε ὁ Χριστός στόν ἰδιο και σέ 5-6 ἄλλους. Ρωτώντας τό γέροντα γιά τό ἄν ήταν μία πραγματική φανέρωση τοῦ Χριστοῦ, μοῦ εἴπε πώς «ἐπειδή ἀπό μικρός ἀφιερώθηκε στήν ἐκκλησία, δικαιοῦτο κάποια ἀνταπόδοση».

126. — ...Στό στρατό, ὅταν ἔκανε κρύο, μᾶς ἔβαζαν νά κάνουμε σημειωτόν και νά τραγουδᾶμε, αὐτό ήταν γιά «συντήρηση» γιά νά μήν πάθουμε κρυοπαγήματα ἵσα-ἵσα. Ἔτσι και ἡ προσευχή, πού δέ γίνεται μέ τήν καρδιά, είναι γιά μᾶς μόνο, γιά τό λογισμό μας, δέν πάει πάρα-πέρα.

— Κάνουμε προσευχή γέροντα και δι νοῦς μας φεύγει ἀπό δῶ και ἀπό κεῖ, γιατί;

— Γιατί είναι προσευχή χωρίς πόνο! Γιά νά προ-

σευχηθοῦμε μέ τήν καρδιά, πρέπει νά πονέσουμε. «Οπως, ὅταν χτυπήσουμε τό χέρι ἡ κάπου ἄλλοι, μαζεύεται ὁ νοῦς μας στό σημείο πού πονάμε, ἔτσι γιά νά μαζευτεῖ ὁ νοῦς στήν καρδιά, πρέπει νά πονέσει ἡ καρδιά.

— Πῶς μποροῦμε νά διατηρούμαστε σ' αὐτήν τήν κατάσταση, ὅταν δέν ἔχουμε κάποιο πρόβλημα, κάποιο πόνο;

— Νά κάνουμε τόν πόνο τοῦ ἄλλου δικό μας!! Πρέπει ν' ἀγαπήσουμε τόν ἄλλο, νά τόν πονέσουμε, γιά νά μπορέσουμε νά προσευχηθοῦμε γι' αὐτόν. Νά βγοῦμε σιγά-σιγά ἀπό τόν ἑαυτό μας και ν' ἀρχίσουμε ν' ἀγαπᾶμε, νά πονάμε και τούς ἄλλους ἀνθρώπους, τήν οἰκογένειά μας πρώτα και ὕστερα τή μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

127. «Οσο πιό πολύ πονάει κανείς, τόσο μεγαλύτερη θεία παρηγοριά δέχεται, γιατί ἄλλοιως δέν είναι δυνατόν ν' ἀντέξει τόν πόνο, ἴδιαίτερα ὅταν πονάει κανείς γιά τούς ἄλλους, ὁ Θεός τόν παρηγορεῖ.

128. ...Γιά μᾶς τούς Χριστιανούς δέν πρέπει νά ύπαρχει πόνος οὔτε πίκρα, ἀν ἀκουμπήσουμε τήν πίκρα μας στό Χριστό γίνεται σιρόπι.

129. — Πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίζουμε τήν ἀδικία;

— Ο καθένας τήν ἀντιμετωπίζει ἀνάλογα μέ τήν

πνευματική του κατάσταση.

— ...Μέχρι ποῦ πρέπει νά υποχωρήσω καὶ ν' ἀφῆσω τόν ἄλλο νά μέ άδικήσει; Ξέρω δτί θέλει νά μοῦ πάρει κάτι συγκεκριμένο.

— Καλά εὐαγγέλιο δέ διαβάζεις; Δέν εἶπε αὐτός πού θά σέ ἀγγαρέψει 1 μίλι νά πᾶς δύο; Δέν εἶπε: γι' αὐτόν πού θά σέ παρακαλέσει, ἀλλά γι' αὐτόν πού θά σέ ἀγγαρέψει. "Αν σοῦ πάρει τό χιτώνα, νά δώσεις καὶ τό πουκάμισο; Μή θέλουμε νά κάνουμε δικό μας Εὐαγγέλιο.

— "Αν θέλει δ ἄλλος νά μέ κλέψει;

— Κανονικά πρέπει νά νοιώσει κανεῖς καὶ ἐνοχή, πού δέν κατάλαβε τήν ἀνάγκη τοῦ ἄλλου, γιά νά τοῦ δώσει αὐτό πού χρειάζεται, ἀλλά τόν ὁδήγησε στήν κλεψιά, ἔπρεπε νά τό εἶχε σκεφθεῖ νωρίτερα. Εἴμαστε σαρκικά ἀδελφοί ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί εἴμαστε καὶ σαρκικοί καὶ πνευματικοί ἀδελφοί. Είναι καλό νά ἀδικῶ τόν ἀδελφό μου; Νά ἔχω ἐγώ 3-4 διαιμερίσματα καὶ ἔξοχικό καὶ δ ἄλλος νά μήν ἔχει τίποτα; είναι δίκαιο αὐτό; είναι σωστό; Δέ θά πρεπε νά τοῦ δώσω; "Αν τά πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εὐαγγέλιο, μετά θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι, μετά δ καλός δ Θεός θά ξαναφέρει βέβαια πάλι τό Εὐαγγέλιο.

130. — "Αν δ ἄλλος είναι ἀπατεώνας, δέν είναι καλός ἄνθρωπος, τεμπέλης καὶ λοιπά, πρέπει νά τοῦ δώσω ἐλεημοσύνη;

— Γιατί ἐμεῖς ἀξίζουμε ὅλα αὐτά τά δῶρα καὶ τίς

ἐλεημοσύνες πού μᾶς δίνει ὁ Θεός; "Η ἀρέσουμε ἐμεῖς στό Θεό; "Ομως ὁ Θεός παρόλα αὐτά μᾶς δίνει. Πρέπει νά μᾶς ἀρέσει, λοιπόν, κάποιος γιά νά τόν βοηθήσουμε; Τί λέει ὁ φαλμός: «ού κατά τάς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδέ κατά τάς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν».

131. ...Οι ταιγγούνηδες ἄνθρωποι είναι «κουμπαράδες». Μαζεύουν γιά νά τά βροῦν ἄλλοι. Χάνουν ἔτοι από τήν ἀνοησία τους τό μισθό τῆς ἐλεημοσύνης, πού θά μποροῦσαν νά βοηθήσουν κάποιον δυστυχῆ.

132. — Γέροντα, δέν ξέρω γιατί, ἀλλά χωρίς κανένα ιδιαίτερο λόγο εὐλαβοῦμαι τήν Ἀγία Παρασκευή.

— Έγώ τήν Ἀγία Βαρβάρα. "Οταν ήταν νά πάω φαντάρος, προσευχήθηκα στήν Ἀγία νά μέ βοηθήσει νά μή σκοτώσω ἄνθρωπο στόν πόλεμο. Καὶ πράγματι μέ βάλαν στίς διαβιβάσεις. "Ηταν σπάνια θέση καὶ ὅλοι μέ ρωτοῦσαν τί μέσον εἶχα καὶ πῆρα αὐτή τή θέση καὶ ὅταν τούς ἔλεγα δτί δέν εἶχα κανένα μέσον, δέ μέ πίστευαν. Μετά τούς ἔλεγα: «Ναί, ἔχω ἔνα μέσον». «Ποιόν;» ρωτοῦσαν. «Τό Θεό» ἔλεγα. (γέλασε).

133. Ο γέροντας, ὁ Ἀποστόλης καὶ ὁ Σταῦρος, οἱ δύο νεοφώτιστοι πρώην Μουσουλμάνοι καὶ ἐγώ, πήγαμε σ' ἔνα μουσουλμάνικο χωριό, μέ τό αὐτοκίνητό μου, νά ἐπισκεφθοῦμε κάποια γνωστή τοῦ Σταύρου

πού ήταν «ἄρρωστη».

Η πρώτη κουβέντα πού είπε ή γυναίκα στό γέροντα ήταν «ἔχω δαιμόνια ἐγώ».

Μέσα στό δωμάτιο ἔμεινε ό γέροντας, ή γυναίκα και ο Αποστόλης, ἐγώ ἔπαιζα μέ τά παιδιά ἔξω ἀπό τήν πόρτα, οι ἄλλοι είχαν πάει νά φάξουν κάποιους ἄλλους, για νάρθουν νά δοῦν τό γέροντα.

Μετά ἀπό λίγο (20 λεπτά περίπου) βγῆκε ἔξω ή γυναίκα νά φέρει τούς καφέδες, φανερά ἀλλαγμένη, ἦρθαν και οι υπόλοιποι και σέ μια εύκαιρια ο Αποστόλης μέ ρώτησε ἀν κατάλαβα τίποτα, ἀν ἔνοιωσα καμιά μυρωδιά.

— «Οχι, ἀπάντησα, τί ἔγινε;

— Έκει πού τήν σταύρωνε ό γέροντας, ἄρχισε νά βγάζει μιά βρώμα ή γυναίκα ἀπό τό στόμα, ό γέροντας πισωπάτησε και είπε: «Βλέπεις, Αποστόλη, βλέπεις». Ἐγώ ἔνοιωθα μιά ἀνυπόφορη μυρουδιά. Ξαφνικά ή γυναίκα ἄρχισε νά λέει, «Οχι μή φεύγεις», τότε φώναξε ό γέροντας: «Πέξ της νά τόν διώξει». Και ἐγώ τούρκικα τής μετέφρασα: «Διώξτο, καλή μου, διώξτο». Και ή γυναίκα ἄρχισε νά λέει: «Φῦγε σατανά, φῦγε». Τό είπε ἔξι-έπτα φορές περίπου. Μετά ἡρέμησε, ήσυχασε και είπε: «Τώρα είμαι καλά, ἔφυγε τό σφίξιμο, τό βάρος πού πλάκωνε τήν φυχή μου».

Φίλησε τό χέρι τοῦ γέροντα μέ εὐγνωμοσύνη. «Οταν φεύγαμε, τοῦ εὐχόταν καλό ταξίδι.

— Μή φοβᾶσαι. Ο Χριστός και ή Παναγία θά σέ βοηθᾶνε. Τήν ἄλλη φορά θά μᾶς φτιάξεις ἐσύ τούς καφέδες, τής είπε ό γέροντας.

Ο γέροντας πιά χάρηκε «γιά πρώτη φορά σ' ὅλο τό

ταξίδι τώρα ἔγινε τό ἔργο τοῦ Θεοῦ ἀθόρυβα» εἶπε!!

Σέ μιά ἄλλη εύκαιρια ρώτησα τόν Αποστόλη πῶς ἔγινε και δαιμονίστηκε ή γυναίκα.

— Αὐτή, μοῦ λέει, ήταν φανατική Μουσουλμάνα. Πήγαινε και καθάριζε τόν τεχέ. Τό μοναστήρι τό τούρκικο θά λέγαμε. Έκει πού μαζεύονταν οι δερβίσηδες. Μιά φορά τής παρουσιάστηκε ό δαιμονας, ὅταν ήταν μόνη της στόν τεχέ, και τήν ἔβαλε νά σκάβει ἐδῶ και ἐκεὶ γιά νά βρεῖ χρήματα.

— Στόν ύπνο της τόν εἶδε σέ ὄραμα;

— «Οχι στόν ξύπνιο της. Μιλούσε μαζί της ὅπως μιλάμε ἐμεῖς τώρα. Εσκαφε ὅλο τό πάτωμα σέ διάφορα σημεία, ἀλλά δέ βρηκε τίποτα.

— Πρέπει νά μοῦ δώσεις τό παιδί σου, τής λέει, ἀν θέλεις νά βρεῖς χρήματα.

— «Οχι, δέ στό δίνω, τοῦ ἀπαντάει.

— «Ε! τότε δέ θά τά βρεῖς.

— «Ας μήν τά βρῶ, τό παιδί μου δέ σοῦ τό δίνω.

— Θά σοῦ κάνω κακό, τής λέει.

Πράγματι, ἀργότερα ἀρρώστησε τό παιδί της. Τό ἔπιασε αὐτός και τό ἔσφιξε στά γεννητικά ὄργανα και ἀπόκτησε μιά πληγή τό παιδί και τό πῆγαν στό νοσοκομεῖο. Έκει τής ξαναπαρουσιάσθηκε αὐτός πάλι μέ ἀνθρώπινη μορφή και πάλι προσπάθησε νά τήν κάνει νά τοῦ παραδώσει τό παιδί της. Αὐτή ἀρνιόταν.

Τότε τήν ἔσφιξε στό μαστό και ἔνοιωσε ἔνα βάρος, ἔνα σφίξιμο στήν καρδιά, πού ἀπλώθηκε σ' ὅλο της τό σῶμα.

Από τότε δέν μπορούσε νά κάνει τίποτα. Απόφευγε νά βγαίνει ἔξω, γιατί μάλωνε μέ τούς ἀνθρώπους.

“Ενα χρόνο τώρα είναι κλεισμένη στό σπίτι και περίμενε πότε νάρθει ό γέροντας, πού της έλεγε ό Σταυρος.

134. Ένω γυρίζαμε στόν κάμπο μέ τά Μουσουλμάνικα χωριά.

— Άπορω γέροντα... τόσα χρόνια και δέν μπορέσαμε νά τους ἀφομοιώσουμε αύτούς τους Μουσουλμάνους, νά τους κάνουμε Χριστιανούς!!! “Έχουμε και τό κράτος μέ τό μέρος μας...

— Χριστιανοί είναι αύτοί; ἀπάντησε πικραμένος ό γέροντας, η νερόβραστοι; Οι πρῶτοι χριστιανοί ἀλλαξαν, «ζύμωσαν» ὅλο τόν ἀρχαῖο κόσμο. Εμεῖς οι σημερινοί εἴμαστε... ξεθωριασμένοι, νερόβραστοι.

135. Εἶπε ό γέροντας:

— “Ολοι θά πεθάνουμε μιά μέρα. ....Τό θέμα είναι νάχουμε κανέναν «καλό» θάνατο... Νά ὡφελήσουμε... Νά μαρτυρήσουμε... νάχουμε μισθό και ἀπό τό Θεό.

10 Οκτωβρίου 1990
(ἀγρυπνία στόν παπα-Ισαάκ)

136. — Γέροντα, είναι μερικοί ἀνθρωποι πού, ένω ἔχουν ἀκούσει πολλά γιά τό Χριστό, δέ λένε ν' ἀλλάξουν. Δέ γυρίζουν! Τί συμβαίνει μ' αὐτούς;

— Αύτοι είναι πολύ γυρισμένοι ἀπό τήν ἀλλη μεριά και θέλει πολλή προσευχή, γιά νά γυρίσουν ἀπό τήν

καλή μεριά. Εάν ένας ἀνθρωπος είναι καλός, πονετικός μήν τόν φοβᾶσαι. ”Αν π.χ. πίνει ή παιζει χαρτιά και ἔχει ἄλλα πάθη και δέν πιστεύει, ἀλλά δταν δει ένα φτωχό, λυπατται, ταράζεται, θέλει νά βοηθήσει, αύτόν μήν τόν φοβᾶσαι, θά τόν βοηθήσει ό Χριστός. ’Αλλά ἀν κάποιος είναι σκληρός και παρ’ ὅλο πούχει πολλά ἐπιμένει και σκληραίνει... αύτός δέν πάει καλά!!

Νά, ηταν μιά γυναικα στήν Αύστρια, πολύ πλούσια. Ξόδεψε ὅλη τήν περιουσία της στούς φτωχούς. Δίνε ἀπό δῶ, δίνε ἀπό κεῖ, στό τέλος ἔμεινε χωρίς τίποτα. Φρόντισαν ἔκει κάτι γνωστοί της και τή βάλαν σ' ένα ἀριστοκρατικό γηροκομείο. Πήγαινε ἔκει κάποιος γνωστός μου και τής έλεγε γιά τό Χριστό. Αύτή δέν πίστευε. «Σέ παρακαλῶ, ἀς ἀλλάξουμε κουβέντα», τούλεγε. Στό τέλος μιά φορά τής παρουσίαστηκε ό ἴδιος ό ΧΡΙΣΤΟΣ. ”Οχι σέ ὅραμα, ἀλλά φανερά. Μετά κλάματα αύτή και μετάνοια.

— Πού μοϋλεγες ἔσυ και γώ δέν πίστευα, έλεγε στό γνωστό μου.

— “Οταν ἐρχόταν και μοϋλεγε νά κάνω προσευχή γι' αὐτήν, ὅχι, τούλεγα, δέν κάνω γιατί αὐτή δικαιοῦται τή θεία βοήθεια.

— Μέχρι ἔκει καταδέχεται ό ΧΡΙΣΤΟΣ νά ἔρθει ό ἴδιος!

137. — ”Ε! νά κάνουμε ύπομονή στίς ἀρρώστιες και στίς δοκιμασίες, γιά νά πάρουμε κανένα ἐφάπαξ, καμία μειωμένη σύνταξη. Γιατί τίποτα ἀπ' όπι συμβαίνει δέν παραχωρεῖ ό Θεός νά συμβεῖ, ἀν δέ βγει ἀπ'

αύτό κάτι καλό. Πολλές φορές ἐπιτρέπει νά συμβεῖ κάτι σέ κάποιον, ώστε νά ἀναγκαστοῦμε ἐμεῖς νά τόν βοηθήσουμε καί νά μᾶς γλυτώσει ἀπό κάτι κακό.

“Οταν ἥμουν στό Στόμιο, εἶχα κατέβει στήν Κόνιτσα καί γύριζα φορτωμένος βαρειά. Ἡταν ἔκει μιά ἀνηφόρα ἀπότομη μέ στενό μονοπάτι. Ἔτρεξα ἐγώ νά προλάβω, γιατί πήγαινε νά δύσει ὁ ἥλιος καί δέν ἤθελα νά χάσω τά πνευματικά μου καθήκοντα. Στά μισά βλέπω κάποιον μέ δύο μουλάρια φορτωμένα ξύλα. Τόνα εἶχε πέσει ἀπό τή μία μεριά τάλλο ἀπό τήν ἄλλη. Κινδύνευε κι' ὅλας. Φυσικά ἔπρεπε νά τόν βοηθήσω. Τόν βοήθησα, λοιπόν, πήγαμε καί τά ξύλα πιό πάνω. Χάρηκε ὁ ἄνθρωπος. Χίλια εὐχαριστῶ μοῦπε. Χάρηκα καί ἡγώ πού τόν βοήθησα. Χασομέρησα κανένα 20λεπτο. Ἔτρεχα, λοιπόν, νά προλάβω. «Μ' ἔσωσες, μ' ἔσωσες», μοῦ φώναζε ἀπό μακριά. Μόλις ἔφτασα στήν κορυφή, τί βλέπω: ἔγινε μιά κατολισθηση πιό κάτω στό μονοπάτι εἴκοσι λεπτά δρόμο. Ξεκόλλησαν τά βράχια καί φεῦγαν σάν σφενδόνα, παιρναν καί τά δέντρα μαζί τους. Δηλαδή, ἀν δέν εἶχα σταματήσει, θά χανόμουν, καί οίκονόμησε ὁ Θεός, νά πέσουν τοῦ ἄλλου τά μουλάρια, γιά νά σωθῶ ἐγώ· μοῦλεγε καί χίλια εὐχαριστῶ!

Γύρισα ἀπό τήν κορυφή καί τοῦ φώναζα, «Μ' ἔσωσες! Μ' ἔσωσες! εὐχαριστῶ».

— Σᾶς ἀκούσε, γέροντα;

— “Οχι, ἀλλά ἐγώ τό καθῆκον μου τό 'κανα.

138. — Διαβάζουμε, γέροντα, ἔκει στή Λαύρα τοῦ

Κιέβου, στή Ρωσία, γινόντουσαν πολλά. Τοῦλεγε ὁ ἄλλος τοῦ πεθαμένου «Σήκω ἀπό δῶ, πήγαινε ἔκει», σηκωνόταν, πήγαινε. Τοῦλεγε «Μήν πεθαίνεις σήμερα... αὔριο», δέν πέθαινε! Τί συνέβαινε, τί πρᾶγμα ἦταν;

— “Ἡταν πολλά πράγματα. Υπῆρχε πολύ φιλότιμο, μεγάλη ἀπλότητα, καί ταπείνωση. Σοῦ λέει, τί εἶναι γιά τό Θεό νά τόν πάρει αὔριο, ἀφοῦ εἶναι παντοδύναμος, ἀφοῦ σήμερα δέν ἀδειάζω. Μεγάλη ἀπλότητα. Δέ γινόντουσαν μέ τή λογική πού καταστρέφει τήν πίστη. ‘Ο ἀπόστολος Πέτρος ἔτρεχε μέ ἀπλότητα πάνω στά κύματα· μόλις μπῆκε ἡ λογική ἀρχισε νά βουλιάζει.

139. Μετά τή μεγάλη φωτιά τοῦ καλοκαιριοῦ στό “Αγιον Ὄρος, εἶχα πάει νά δῶ τό γέροντα. Ἡταν «θυμωμένος» καί φώναζε.

«Σκαμπίλι ἀπό τήν Παναγία ἦταν. Ἀρχισε τήν πρώτη μέρα τῆς νηστείας καί τελείωσε τήν τελευταία (μέ τό παλιό ἑορτολόγιο πού γιορτάζει τό “Όρος”). Λέγανε ὅτι θά σβήσει πιό μπροστά, γιατί δέ φυσοῦσε καί ὅμως ἔσβησε τήν τελευταία μέρα κι ἀς εἶχε ἀέρα.

Λές καί τήν ὁδηγοῦσε ἔνα χέρι, πήγαινε γύρω-γύρω ἀπό 'κει πού δέν τήν περιμένανε καί παρέκαμπτε τίς ζῶντες ἀσφαλείας.

Κάηκαν τά δάση! Κάηκε τό κοσμικό φρόνημα;

— “Ἐνα μοναστήρι ζητοῦσε ἐνίσχυση.

— Αύτοί πάλι δέν κατάλαβαν τίποτα πνευματικό. Μιά κοσμική ἔξυπνάδα ἔχουν. (Θύμωσε). Γίνονται αἰτία νά βλασφημεῖται τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Παντοῦ

ἔβρεχε, σ' ὅλη τήν Ἑλλάδα!! Μόνο στό "Αγιον Ὅρος δέν ἔβρεχε!! Γιά νά λέει ὁ κόσμος ποῦ είναι ή Παναγία τους; Γιατί δέν τους βοηθάει; Ποῦ νά γνωρίζει ὁ κόσμος ὅτι αὐτό είναι χαστούκι τῆς Παναγίας; Είναι μερικοί ἄνθρωποι πού συμφωνοῦν μέ τήν ὄργη τοῦ Θεοῦ καὶ δέν κάνουν οὔτε ἔνα κομποσχοίνι γιά τή φωτιά (ἐννοοῦσε τὸν ἔκυτό του).

- Γέροντα, φοβᾶμαι, πῶς τά λέτε ἔτσι!
- Τί θά μοῦ κάνουν πόλεμο καὶ οἱ καλόγεροι;
- Ναί, γέροντα!
- "Εμ, ἀς μοῦ κάνουν... Ἐγώ ἀπό ἀγάπη τά λέω. Ξέρεις τί εἶπε ὁ π. Ἡρωδίωνας, ὅταν τοῦ εἶπαν νά κάνει προσευχή γιά τή φωτιά;
- Τί εἶπε;
- "Οχι προσευχή γιά τή φωτιά. Πολύ πράσινο, πολύ καλαμπαλίκι οἱ καλόγεροι. Λίγο πράσινο, ὅχι καλαμπαλίκι (= ἀργολογία).

ΣΧΕΔΙΟ ΑΛΩΣΕΩΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

140. Αὐτοί τόχουν σχέδιο νά κάνουν δρόμους, νάρχονται τουρίστες, θά κουράζονται οἱ καλόγεροι ἀπ' τή φιλοξενία, μετά θά ποῦν «Νά σᾶς κάνουμε κανένα ξενοδοχεῖο, γιά νά μήν κουράζεστε καὶ σεῖς». «Ναί, θά ποῦν, σωστά». Μετά θά δώσουν χρῆμα γιά συντήρηση τῶν ναῶν. Μετά θά ποῦν «Κοίτα δέν κάνει νά καῖς κεριά καὶ λιβάνι· τόσα χρήματα δώσαμε γιά συντήρηση. Διάλεξε ποῦ θές στήν περιοχή τοῦ μοναστηριοῦ νά σᾶς κτίσουμε μιά ἐκκλησία». Μετά θά βάλουν κανένα φύ-

λακα μέ γένεια καὶ ράσα νάχει τή γυναικα του στήν Ούρανούπολη... θά μᾶς κάνουν Μουσεῖο...

ΔΕ ΛΕΩ ὅτι θά τό ἐπιτρέψει αὐτό ή Παναγία, ἀλλά αὐτό είναι τό σχέδιο τους. Καὶ είναι καὶ μερικοὶ πού τό θέλουν κιόλας... καλόγεροι, ἀκοῦς!... Τόν τελευταῖο λόγο τόν ἔχει ή Παναγία. **"Αν δέ συνέλθουν, θά φᾶνε κι ἄλλο χαστούκι.**

141. **"Ημασταν κάμποσοι μαζεμένοι στήν αὐλή. Μερικοί μορφωμένοι «Χριστιανοί» πού δέν εἶχαν ὅμως μόρφωση εύσεβείας. Ήρθε καὶ ἔνας ἀπλός ἄνθρωπος ἀπό τήν Αύστραλία νά τόν ρωτήσει γιά τόν Ἀντίχριστο (θέμα πού οἱ μορφωμένοι τό περιγελούσαν).**

- Γέροντα, κατά πότε ἔρχεται ὁ Ἀντίχριστος, κατά τό 2000 μ.Χ.;
- **"Εσύ ἂν θές μέτρα ἀπό τώρα τό δύο χιλιάδες.**

20 Δεκεμβρίου 1990

142. **"Οσο περισσότερο ζεὶ κανεὶς τήν κοσμική ζωή, τόσο περισσότερο ἄγχος κερδίζει. Μόνο κοντά στό Χριστό κανεὶς ξεκουράζεται, γιατί ὁ ἄνθρωπος είναι πλασμένος γιά τό Θεό, ἔκει είναι τό φυσικό του, νά βρίσκεται μέ τό Θεό.**

143. **Πρέπει ν' ἀγαπήσουμε τόν κόπο, νά μήν κοιτάμε τά εὔκολα.**

1 Φεβρουαρίου 1991.

144. "Ο γέροντας μιλοῦσε γιά ένα γέροντα μοναχό πολύ ἀδύναμο σωματικά ἀλλά πολύ δυνατό πνευματικά. Μοῦ τὸν παρουσίαζε γιά παράδειγμα:

— Αὐτός ὁ καλόγερος εἶχε πολλή αὐταπάρνηση. Ἐκεὶ κοντά στὸν παπα-Ξενοφῶν, πιό μέσα (σ.γ. στὸ βάθος τῆς περιοχῆς Καφάλας) ζοῦσε σέ μιά καλύβα πού εἶχε φτιάξει μέ τενεκέδες. Τότε ἐγώ ἥμουν μέ τὸν παπα-Τύχωνα στὸ κελλί (σ.γ. στὴν ἵ. μονὴ Σταυρονίκητα κοντά) καὶ τούλεγα νά τὸν πάρω νά τὸν κοιτάξω ἢ νά πῶ σ' ἄλλους νά τὸν φροντίσουν. Δέν ἥθελε!

20 Φεβρουαρίου 1990

145. "Οταν εἶχα πάει στὸν γέροντα κάτι λαστιχένιες μπότες γιά τὰ χιόνια, μοῦ εἶπε χαριτολογώντας:

— Ἐγώ νά τίς φορῶ καὶ νά περπατῶ στὰ χιόνια καὶ ἔσυ νά περπατᾶς στοὺς οὐρανούς...

Ξυπόλυτος!! Καλά εἶναι! Δέν εἶναι καλά ἔτσι;

"Ω Ἀγάπη!" Ετοι κάνει αὐτός... ὑποφέρει, νηστεύει, κουράζεται, πονᾷ, πολεμᾷ, ἀγρυπνεῖ, ὑπομένει τίς ἀρρώστιες, τίς πίκρες, τίς θλίψεις, τίς βαρύτατες λύπες, γιά νά μᾶς στείλει ἐμᾶς τοὺς ἄχρηστους στὸν Παράδεισο!

146. "Οταν σ' ἀδικοῦν ἢ σέ κοροϊδεύουν προσωπικά, δέν πρέπει ν' ἀντιδρᾶς γιά τὸν ἔαυτό σου. Δέν πάει νά μαλώνει κανείς γιά τὸν ἔαυτό του. Πρέπει οἱ

ἄλλοι νά τὸν ὑπερασπίζονται. Γιά τό δίκιο, ὅχι γιά προσωπικούς λόγους.

147. — Γέροντα, αὐτό τό καλοκαίρι ἔμπλεξα μέ πολλές μέριμνες, ἔτρεχα γιά κανένα οἰκόπεδο νά ἔξασφαλισω τὰ παιδιά, δμως τὰ πνευματικά πῆγαν πίσω καὶ δέ μ' ἀρεσε αὐτό, πῶς εἶναι σωστό νά ἐνεργοῦμε;

— Νά κάνει κανείς τὰ πνευματικά του, καὶ νά δείχνει καὶ ἔνα ἐνδιαφέρον γιά τ' ἄλλα, ἀλλά ν' ἀφήνει μέ ἐμπιστοσύνη καὶ στὸ Θεό νά ἐνεργήσει.

Νά ἐγώ, ὅταν ἥμουν στὸ μοναστήρι θαύμασα μ' ἔναν καλόγερο. Ἡταν ὑπεύθυνος γιά τό συνοδικό, νά ἐτοιμάσει, νά πάνε οἱ πατέρες μετά τή λειτουργία. Αὐτός ἔπαιρνε τό ἀντίδωρο καὶ μετά πήγαινε νά ἐτοιμάσει καὶ ὅλα πήγαιναν ἐν τάξει. Καὶ δέν ἥταν τόσο σβέλτος σάν ἐμένα, ἐνῶ ἐγώ πήγαινα πρίν καὶ δέν τά κατάφερνα. Τόν ρώτησα μιά μέρα:

— Βρέ, πάτερ, πῶς τά καταφέρνεις καὶ 'γώ δέν μπορῶ;

— Τό ἀφήνω τό πρᾶγμα στό Χριστό, μοῦ λέει.

Ἐνῶ ἐγώ πού προσπαθοῦσα μόνος μου, μιά μοῦ χυνόταν ὁ καφές, μιά μοῦ σβῆναν τά ξύλα...

Κατάλαβες, ν' ἀφήνουμε καὶ τό Θεό νά δουλεύει, μή θέλουμε νά τά κάνουμε ὅλα μόνοι μας.

17 Απριλίου 1992

148. Εμεῖς δέν ἔχουμε δικαιώματα. Οἱ κοσμικοὶ ἔχουν πολλά δικαιώματα, καὶ νά ποὺν φέματα καὶ

νά κλέφουν και νά σκοτώσουν.

"Οσο πιό πολύ πνευματικός ἄνθρωπος είναι κάποιος, τόσο λιγότερα δικαιώματα ἔχει σ' αὐτόν τόν κόσμο. Μπορεῖ κανείς νά μήν ἔχει και καθόλου δικαιώματα.

Ἐμεῖς τά δικαιώματά μας τάχουμε πάνω, και ἔδειξε μέ τό κεφάλι τόν οὐρανό. Μᾶς τά φυλάει ὁ Χριστός.

10 Σεπτεμβρίου 1992

149. Τόν ρωτοῦσε κάποιος πού κοινωνοῦσε συχνά, γύρω ἀπό τή συχνή Θεία Μετάληψη.

— Σέ ἔνα μικρό παιδάκι πού γεννήθηκε δαιμονισμένο, λένε οἱ πατέρες, συχνή Θεία Μετάληψη και ἔξορκισμούς, γιά νά φύγει ὁ Διάβολος· και φεύγει γιατί τό παιδί δέν ἔφταιξε, δέν ἔχει δικαιώματα πάνω του. Ἐπίσης ἔχω δεῖ πολλά παιδάκια νά γίνονται καλά ἀπό λευχαιμία και ἄλλες ἀρρώστιες ἀπό τή συχνή Θεία Μετάληψη. Ἐδῶ ἀνθρώπινο αἷμα παίρνει κανείς και δυναμώνει... ποῦ νά πάρει και θεῖκό.

Γιά τούς μεγάλους ὅμως δέν είναι ἔτσι. Ἐξαρτάται πῶς κοινωνάει κανείς, πόσο κόπο κάνει γι' αὐτό. "Ενας πού κοινωνάει συχνά, δέ σημαίνει ὅτι θά ἀγιάσει κιόλας. "Αν ἡταν ἔτσι, θ' ἀγιάζουν ὅλοι οἱ παπάδες πού καταλύουν ὀλόκληρο "Αγιο ποτήρι. Πόσο κρατάει κανείς τή Χάρη πάνω του; Μήν τή χάνουμε ἀμέσως μετά;... Παιζει ρόλο ή προετοιμασία.

150. — Γέροντα σήμερα ὑπάρχουν τόσοι πολλοὶ ἄνθρωποι, δισεκατομμύρια πού δέ γνωρίζουν τό Χριστό και τόσο λίγοι αὐτοί πού τόν γνωρίζουν, τί θά γίνει;

— Θά γίνουν πράγματα, πού θά συγχλονιστοῦν τά ζήτην. Δέ θά είναι ἡ Δευτέρα Παρουσία ἀλλά θεία ἐπέμβαση. Θά φάχνουν οἱ ἄνθρωποι νά βροῦν κάποιον νά τούς μιλήσει γιά τό Χριστό. Θά σέ τραβᾶν ἀπό τό χέρι. Ἐλα δῶ, κάτσε νά μοῦ πεῖς γιά τό Χριστό.

151. — Ναι, γέροντα, κάθονται και ἀσχολοῦνται μέ τόν Ἀντίχριστο και τό χάραγμα και δέν ἀσχολοῦνται μέ τό Χριστό.

— "Οχι νά φοβόμαστε και νά ἀγχωνόμαστε μ' αὐτό, ἀλλά νά εἴμαστε ἐνημερωμένοι. Μήν τυχόν και βρεθοῦμε σφραγισμένοι, χωρίς νά τό καταλάβουμε, και δέ γίνεται τίποτα μετά.

152. Τή μεγαλύτερη χαρά τήν παίρνει κανείς μέ τή θυσία. Βλέπεις τόν ἄλλο νά δουλεύει. «Κάτσε νά ξεκουραστεῖς λίγο, λέει, και μπαίνει αὐτός στή δουλειά και στόν κόπο. Αὐτός μέν ξεκουράζεται ἀνθρωπίνως ἀλλά ὁ ἄλλος ἀπολαμβάνει θεῖκή ξεκουραση.

"Ἐχεις κάτι νά φας και δέν τό τρως. Μιά μπανάνα ἀς ποῦμε, τή στερεῖσαι και τή δίνεις στόν ἄλλο. Αὐτός μέν χαίρεται, ἀπολαμβάνει φυσικά τόν καρπό, ὁ ἄλλος δέ παρηγορεῖται ἀπό τό Θεό μέ ἀνώτερη, θεϊκή παρηγοριά.

Τή μεγαλύτερη χαρά ό ἄνθρωπος μπορεῖ νά τήν πάρει μέ τή θυσία.

153. — Γέροντα, στήν Πάτρα πρίν ἀπό 2 μῆνες ἔκανε σεισμό! Δυνατό σεισμό, ραγίσαν καί οἱ ἐκκλησίες!

- Σᾶς κούνησε γερά δηλαδή! σᾶς ξύπνησε ὅμως;
- Μᾶς ξύπνησε, μᾶς ξύπνησε γέροντα!
- "Ομως πάλι θά κοιμηθεῖτε.
- Ναι, ναι, γέροντα.
- Καί δῶ βλέπει κανείς τήν εὔσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ. Γυρίζει τό κουμπί μέχρι τό πέντε, δέν τό γυρίζει πάρα πάνω, θά μποροῦσε νά πάει μέχρι τό δώδεκα καί δέ θά ἔμενε τίποτα ὅρθιο. Γυρίζει τό κουμπί, μέχρι ἔκει πού θά ὡφελήσει.

"Ο Θεός θά μποροῦσε νά κάνει ὅλους τούς ἄνθρωπους μέσα σέ τρία λεπτά νά μετανοήσουν, ἀν γύριζε ἂς ποῦμε τό κουμπί καί ἔκανε σεισμό σ' ὅλη τή γῆ. "Αμέσως θά φώναξαν ὅλοι «ῆμαρτον, ἷμαρτον» καί θά κάναν προσευχές καί τάματα. Μετά ἀπό μία βδομάδα ὅμως... θά τρέχαν πάλι στά μπουζούκια.

154. Γέροντα, τί θά γίνει, ὅταν μᾶς ἀδικοῦν;

- Αὐτός πού σέ ἀδικεῖ εἶναι εὐεργέτης σου. Πρέπει νά τοῦ στέλνεις δῶρα, νά τόν ἀγαπᾶς σάν εὐεργέτη. "Ασε πού πολλές φορές νομίζουμε ὅτι μᾶς ἀδικοῦν. Σ' ἔναν ἄνθρωπο πού σοῦ κάνει καλό, σ' αὐτόν είσαι ὑποχρεωμένος καί στήν ἄλλη ζωή ἀλλά καί σ' αὐτή

τή ζωή. Ἐνῶ κάποιος πού σέ ἀδικεῖ, αὐτός σέ εὐεργετεῖ. Σοῦ κάνει κατάθεση στό θεικό ταμιευτήριο. Αὐτό θά βρεῖς μπροστά σου στήν ἄλλη ζωή.

— Κι ἀν μᾶς ἀδικεῖ συνέχεια;

— "Ε! συνέχεια σοῦ κάνει καταθέσεις πού θά τίς εύρεις μπροστά σου στήν ἄλλη ζωή. Σ' αὐτόν πρέπει νά στέλνεις πολλά δῶρα.

155. Μιά φορά ὅταν ἦμουν περίπου 15 χρονῶν, ἤρθε ἔνας συγχωριανός... ήταν καί συγγενής καί μοῦ λέει:

— Αὐτά τά παραμύθια γιά τό Χριστό καί τήν Παναγία σᾶς τά λέγαμε, ὅταν ἥσασταν μικρότεροι γιά νά κάθεστε ἥσυχα. Τώρα πού μεγάλωσες δέν πρέπει νά τά πιστεύεις... "Ηταν κομμουνιστής, βλέπεις.

... "Ενοιωσα τή γῆ νά φεύγει κάτω ἀπό τά πόδια μου. Κλονίσθηκα. "Ετρεξα στήν Ἐκκλησία... "Αρχισα νά κλαίω καί νά παρακαλάω τό Χριστό... «"Αν ὑπάρχεις, θέλω νά μοῦ φανερωθεῖς τώρα!!» ἔλεγα. Τίποτα! Πάλι κλάματα, πάλι παρακάλια. Τίποτα... 'Απόκαμαι!!

Πέφτει τό μάτι μου πάνω στόν Ἐσταυρωμένο. Μόλις τόν εἶδα σκέφτηκα: «"Αν ὁ Χριστός σταυρώθηκε γιά μένα ἔ, τότε καί ἐγώ θά πεθάνω γι' Αὐτόν».

Τότε χάθηκε τό ταβάνι, τής ἐκκλησίας, ἀνοιξε ὁ οὐρανός καί ἔβλεπα... ἔβλεπα!! "Ετσι στεριώθηκα γιά τά καλά στήν πίστη.

— Γέροντα, εἶδατε τό Χριστό;

— "Ε!

(σ. γράφοντος: Θαυμάζω τήν προαιρεση και τό φιλότιμο του γέροντα νά ἀπαντήσει στή σταυρική θυσία... μέ τήν ὅλοπρόθυμη θυσία τῆς ζωῆς του. Τέτοια μεγαλοψυχία και τέτοια προαιρεση πού γέννησε ἡ ἐλεύθερη βούληση του γέροντα... ὁ Θεός δέν τήν ἄφησε χωρίς ἀπάντηση).

156. Μιά φορά ἔμαθα ὅτι ἔνας παιδικός μου φίλος, πού είχα χρόνια νά τόν δῶ, είχε προσβληθεὶ ἀπό λευχαιμία. Πηγα νά τό πῶ στό γέροντα νά τόν κάνει καλά.

— Τί θές, νά κάνουμε καλά τό σῶμα ἢ τήν ψυχή, μέ ρώτησε.

— ...καί τά δύο, γέροντα!

Γέλασ!

— Καλά, θέλεις νά τό πάρουμε μισό-μισό;.. Νά πάρεις ἐσύ τό 50% τοῦ καρκίνου και τά ὑπόλοιπα ἐγώ.

— ... (Δηλαδή νά πάθω ἐγώ καρκίνο, στή θέση του φίλου μου; σκέφτηκα).

— Θέλεις; ξαναρώτησε ὁ γέροντας.

— ...

Φοβόμουν, δέν ἔλεγα τίποτα.

— Καλά... Συμφωνεῖς νά πάρω ἐγώ τό 99% και ἐσύ τό 1%; ξαναρώτησε.

— Ναί, γέροντα συμφωνῶ, ἀπάντησα ἀμέσως καθώς μοῦ φάνηκε εὔχολο αὐτό.

— Ἐντάξει, γέλασε χαρούμενα, τά συμφωνήσαμε! εἰπε.

— ... (Σιωπή). Ἀλήθεια γέροντα, θά πάρετε τόν

καρκίνο πάνω σας τώρα; ξαναρώτησα.

— Κοίτα νά δεῖς... γιά νά ἀκούσει ὁ Θεός μιά προσευχή και νά κάνει καλά κάποιον, πρέπει νά προσευχόμαστε μέ τέτοια διάθεση. «Θεέ μου... κάνε ἐκεῖνον καλά και δῶσε σέ ἐμένα τήν ἀρρώστια» ἢ ἂν εἴναι κάποιος παράλυτος νά ἔχουμε τή διάθεση νά ποῦμε «Θεέ μου, πάρε ἀπό μένα τή μισή δύναμη ἀπό τά πόδια μου και δῶσε την σέ ἐκεῖνον». Κατάλαβες; Ἡ προσευχή νά γίνεται μέ κόπο... μέ αὐτοθυσία... Ὁ καλός Θεός, βλέποντας τήν ἀδυναμία μας νά σηκώσουμε τήν ἀρρώστια, και ἐκεῖνον τόν κάνει καλά και σέ μᾶς δέ δίνει τήν ἀρρώστια... Ἄλλα γιά νά είσακουσθεὶ μιά προσευχή, πρέπει νά γίνεται μέ τέτοια διάθεση... Καμιά φορά βέβαια μπορεῖ στ' ἀλήθεια νά μᾶς δῶσει ὁ Θεός καμιά ἀρρώστια πού μποροῦμε νά σηκώσουμε.

13 Οκτωβρίου 1989

157. Ἡταν τρεῖς ἄνθρωποι και τοῦ ζήτησαν λόγο. Ζήτησε νά μάθει τή δουλειά τους. Τεχνικοί τοῦ ΟΤΕ. Ἀμέσως τούς ἔφερε ἔνα παράδειγμα ἀπό τή δουλειά τους.

— Δέ μοῦ λέτε, ἂν εἴναι σκουριασμένα τά καλώδια κάνουν δουλειά;

— Ὁχι, κάνουν βραχυκύλωμα, ἔχουν πολλά παράσιτα.

— Ἔτσι και ὁ ἄνθρωπος, ἂν δέ διατηρεῖται καθαρός, γεμίζει παράσιτα (ἀπό τήν ἀμαρτία καθαρός, ἡ ἀμαρτία φέρνει τά παράσιτα).

Νά δοξολογοῦμε τό Θεό πάντοτε. Νά μήν γκρινιάζουμε, ή γκρίνια φέρνει γκρίνια. Ἡταν ἔνας ἔκει στό χωριό εἶχε 5 παιδιά ὁ καημένος καὶ εἶχε ἔνα μόνο χωράφι. "Ολο «Δόξα τῷ Θεῷ» ἦταν. Τοῦ ἥρθαν μιά φορά ἀνάποδα τά πράγματα καὶ ἄργησε νά μαζέψει τά στάχυα. Ἐν τῷ μεταξύ τά σκόρπισε ὁ ἀέρας. "Οταν τά μάζευε τόν ρωτοῦσαν: «Πῶς τά πᾶς;» «Δόξα τῷ Θεῷ. Δώδεκα ὀκάδες τό δεμάτι βγάζει». Γέλασε. Μετά νά δεῖτε πῶς τά οἰκονόμησε ὁ Θεός. Τοῦ ἥρθε μιά κληρονομιά ἀπό κάποιον συγγενῆ πού οὔτε ἤξερε ὅτι ὑπάρχει, καὶ τά βόλεψε τά παιδιά του, τά σπουδασε, τά πάντρεψε.

"Ἡταν καὶ ἔνας Τοῦρκος στό χωριό, εἶχε πολλά κοπάδια, ποτιστικά χωράφια, ἀλλά ὅλο γκρίνιαζε, ὅποτε τόν ἔβλεπες ἦταν συννεφιασμένος.

— «Πῶς τά πᾶς;» τόν ρωτοῦσαν.

— «Πῶς νά τά πάω; Τό ἔνα φταίει, τό ἄλλο φταίει, οι γελάδες δέ γεννᾶνε».

Καὶ νά δεῖτε πού τοῦ πήγαιναν ἀνάποδα.

— Γιατί συμβαίνει αὐτό, γέροντα;

— Μέ τήν γκρίνια κανεὶς κάνει τόπο στό διάβολο, ἐνῶ μέ τή δοξολογία τόν διώχνει. Γι' αὐτό νά δοξολογεῖ κανεὶς τό Θεό. Εἶναι μεγάλο πρᾶγμα.

158. Νά λέμε πάντοτε, ἀν θέλει ὁ Θεός, νά μήν τήν πάθουμε σάν τό Χότζα. Λέει στή γυναῖκα του:

— «Αὔριο θά πάω στό ἀμπέλι!», ἷταν κάπως μακριά.

— «"Αν θέλει ὁ Θεός, Χότζα μου».

— «Βρέ, θέλει δέ θέλει, ἐγώ θά πάω».

Ξεκινάει κανένα τέταρτο δρόμο, πιάνει βροχή. Μούσκεμα. Ποῦ νά πάει ἔτσι; Γυρίζει πίσω. Χτυπάει τήν πόρτα:

— «Ποιός είναι;» ρωτάει ἡ γυναῖκα του.

— «"Αν θέλει ὁ Θεός, ἐγώ είμαι, ὁ Χότζας».

159. Μέ τό θάνατο πεθαίνει ἡ ἀμαρτία. Γι' αὐτό εἴπε ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο: «Νά πεθάνεις». Ἀλλοιως θά ἦταν ἡ ἀμαρτία ἀθάνατη.

160. Καὶ τήν κόλαση ὁ Θεός ἀπό ἀγάπη τήν ἐπέτρεψε. Νά πάει ὁ ἀμαρτωλός μέ τούς ὅμοιούς τους νά παρηγοριέται. Γιατί αὐτούς καὶ στόν Παράδεισο νά τούς ἔβαζε ὁ Θεός, πάλι θά ὑπέφεραν.

Φαντάσου νά είναι κάποιος πού δέν ἀγαπάει τό Χριστό σέ μιά ἀτέλειωτη Θεία Λειτουργία!! Θά βαριόταν, θά ἔπληττε, θά δυσανασχετοῦσε!! "Η νά πάρεις κάποιον γύφτο καὶ νά τόν βάλεις σ' ἔνα πανέμορφο βασιλικό παλάτι. Θά τοῦ είναι ὅλα ἀγνωστα, δέ θά ξέρει πῶς νά τό χρησιμοποιήσει, δέ θά μπορεί νά κινηθεῖ, θά μπερδεύεται, θά αἰσθάνεται ἄβολα, θά στεναχωριέται, δέ θά μπορεί νά συνεννοεῖται μέ τούς παλατιανούς... δέ θά εὐχαριστεῖται... μᾶλλον θά ὑποφέρει.

161. Ἡταν στήν "Αγία" "Αννα ὁ παπα-Μηνᾶς. "Αγιος ἄνθρωπος!! Δέν ἔτρωγε ποτέ λάδι!! Εἶχε πο-

λύ μεγάλη ἀσκηση... "Οχι πώς ήταν ἄγιος, ἐπειδή είχε ἀσκηση, είχε και ἄλλα πράγματα.

Σ' αὐτόν λοιπόν μιά φορά πού είχε πανηγύρι του κελλιοῦ του, πάει ἔνας φαρᾶς και τοῦ λέει:

— Παπα-Μηνᾶ, φρέσκα φάρια γιά τήν πανήγυρη.

— Καλά, τοῦ ἀπαντάει, χθές ήταν Κυριακή πότε τά φάρεφες;

— Ναι, τήν Κυριακή τά φάρεφα.

— Βρέ, τοῦ λέει, αὐτά εἶναι ἀφορισμένα!! Θέλεις νά δεῖς πού εἶναι ἀφορισμένα;

Πιάνει ἔνα φάρι και τό πετάει σέ μιά γάτα. "Εστριφε ἀηδιασμένη τό κεφάλι ἡ γάτα και ἔψυγε!!

162. — Γέροντα, αὐτή ἡ ἀστάθεια πού ἔχουν σήμερα οἱ ἀνθρωποι ποῦ ὀφείλεται και πῶς ἀντιμετωπίζεται;

— Τί εἰδους ἀστάθεια;

— Νά, ἀλλάζουν γρήγορα ροῦχα, ἰδέες, ἀπόφεις, ἀποφάσεις. Σήμερα, λένε, θά κάνω αὐτό, αὔριο ἀλλάζουν γνώμη. Ἀκόμη και ἡ ἐσωτερική τους κατάσταση ἀλλάζει γρήγορα και εύκολα.

— Σήμερα εἶναι ζαλισμένοι οἱ ἀνθρωποι και δέν παρακολουθοῦν τόν ἑαυτό τους νά δοῦν τίς συνέπειες, ξεχνᾶνε εύκολα.

Νά, σ' αὐτούς πού θέλουν νά γίνουν μοναχοί, πού γυρνᾶν και ξαναγυρνᾶν στά ἴδια μέρη, τούς λέω: «Κάντε μιά βόλτα γύρω στό "Αγιον" Όρος και σημειώστε τά ὑπέρ και τά κατά και νά μήν τό πετάξετε αὐτό. Νά τό ἔχετε και μετά πού θά γίνετε μοναχοί.

Γιατί τί κάνει ὁ διάβολος; "Οταν παρουσιασθεὶ καμία δυσκολία, τούς θυμίζει τά καλά ἀπό τό ἔνα μέρος, μόνο τά καλά, και δέ θυμοῦνται τίς δυσκολίες... γιά νά τούς πείσει νά φύγουν.

— Και ὅταν κανεὶς θυμᾶται, γνωρίζει ὅτι κάνει λάθος και τό ἐπαναλαμβάνει;

— Τότε νά θυμᾶται τί τοῦ κόστισε αὐτό τό λάθος! "Ετσι μπαίνει ἔνα «φρένο».

— Γέροντα, δταν κανεὶς ἀπό ἀμέλεια και ὀχνηρία ἔρθει σέ μιά κατάσταση δπου βαριέται, δέν ἔχει ὀφεξη γιά πνευματικά... νοιώθει ἀκόμα και μιά σκληρότητα μέσα του, πῶς πρέπει νά ἐνεργεῖ;

— Νά... γιά παράδειγμα: Ἐγώ καμία φορά βαριέμαι νά ἐτοιμάσω φαγητό ἡ μοῦ εἶναι πικρό και δέ θέλω νά τό φάω. Ναι, ἀλλά αὐτό μοῦ δημιουργεῖ μιά ἔξαντληση! Σταμάτα, λέω· τί θά γίνει ἔδω; ποῦ πάει τό πρᾶγμα;... Σηκώνομαι και τό τρώω. Πικρό-ξεπικρό φᾶτο τώρα, σάν φάρμακο. Τό κάνω αὐτό και χαίρομαι. Πρέπει νά βιάζει κανεὶς τόν ἑαυτό του, ἀλλά νά τοῦ προξενεῖ χαρά αὐτό... Ἀλλοιως θά κάνει ἔμετό!! Ἔνω, ἀν σκέφτεται ὅτι αὐτό εἶναι πικρό, ἀλλά εἶναι φάρμακο και θά μέ γιατρέψει, θά μοῦ κάνει καλό στήν ύγεια, βιάζεται νά τό κάνει ἀλλά νοιώθει και χαρά. "Ετσι εἶναι και μέ τήν προσευχή... μέ τά πνευματικά. Πρέπει κανεὶς νά βιάζει τόν ἑαυτό του, ἀλλά νά τό κάνει μέ χαρά!! Νά τοῦ προξενεῖ χαρά αὐτό.

163. Σ' αὐτά τά παιδιά πού ἔχουν μπλέξει μέ τή γιόγκα και τή μαγεία, πρέπει νά τούς τό λέει κανεὶς

ξεκάθαρα, ἀπό τήν ἀρχή ὅτι είναι διαβολικά αὐτά η νά τους τό λέει σιγά-σιγά;

— Νά τους τό λέει κανείς, ἀλλά μέ καλοσύνη.

164. Ὁ ἄνθρωπος πού ἀπομακρύνεται ἀπό τό Θεό ὑποφέρει καί πιό πολύ ἀπ' ὅλους ὑποφέρει ὁ Σατανᾶς.

165. Γιατί σήμερα η ζωή μικρή κόλαση είναι; "Αν σᾶς λέγαν νά ζήσετε γιά πάντα ἔτσι, μικρή κόλαση είναι;

166. Ρώτησα τό γέροντα:

— Πολλές φορές, γέροντα, ἀκούω ἄνθρωπους τό ΙΔΙΟ κομμάτι τοῦ Εὐαγγελίου νά τό ἐρμηνεύουν μέ διαφορετικό τρόπο. Πῶς θά ξέρουμε ποιά είναι η σωστή ἐρμηνεία; Υπάρχει κάποιο μέτρο, κάποιο χριτήριο γιά νά χρίνουμε;

— Οι "Αγιοι ἐρμηνεύουν τό Εὐαγγέλιο μέ τή ζωή τους. Οι βλοι τῶν 'Αγίων μᾶς λένε τί νά κάνουμε σέ κάθε περίσταση.

167. Πῆγα νά ἐπισκεφθῶ τό γέροντα μαζί μέ κάποιο γνωστό μου. "Ηρθε ὁ γέροντας νά μᾶς ἀνοίξει τήν αὐλόπορτα. "Εσερνε τό πόδι του ἀπό τόν πόνο. "Οταν παρατήρησε ὅτι τόν κοιτούσαμε ἀνήσυχοι καί

στεναχωρημένοι, ἀνασκομπώθηκε, κυριάρχησε στόν πόνο, καί περπάτησε, ὅσο μποροῦσε πιό σταθερά χωρίς νά φαίνεται πολύ.

— "Ἀρρωστος είσαι γέροντα; ρώτησα.

— "Ε!... Νά βγάλω καί ἐγώ κανένα φράγκο...

Πνευματικό! διευχρίνισε!!

Μᾶς δέχτηκε ξαπλωτός γιατί δέν μποροῦσε ἀπό τόν πόνο νά είναι ὅρθιος!! Δέ δεχόταν βοήθεια, καί ἃς πονοῦσε... οὔτε παρέλειπε τίποτα ἀπό τή διακονία μας... ΟΛΑ τά ἔκανε μόνος του... ὅποτε χρειαζόταν σηκωνόταν μέχρι τήν πόρτα, γιά νά δεχθεὶ η νά ξεπροβοδίσει τόν κόσμο. Τόν πόνο τόν περιφρονοῦσε!!! "Αργότερα ξμαθα ἀπό κάποιο καλογέρι του ὅτι οὔτε καί ἀπό αὐτούς δεχόταν τίποτα!! «Οὔτε φαγητό οὔτε τίποτα! Κουτσοβολεύεται μόνος του. Προσεύχεται στό Θεό ὅχι νά τοῦ πάρει τήν ἀρρώστια η τόν πόνο, ἀλλά νά τοῦ δίνει δύναμη νά οἰχονομεῖται μόνος του».

Σ' αὐτή τή συνάντηση ὁ π. Παΐσιος μοῦ εἶπε:

— ... "Εξυπνος ἄνθρωπος είναι ὁ καθαρισμένος ἀπό τά πάθη του ἄνθρωπος...

...Μετά τά τριάντα του, ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νά ἀγαπάει τά πάθη του...

* Ήταν ἔκει καί κάποιος νέος 25 χρονῶν, σπουδαγμένος ἀπό τή Γερμανία πού ἔλεγε ὅτι είναι μπερδεμένος... ὅτι δέν πιστεύει σέ τίποτα, οὔτε στόν ἑαυτό, ὅτι ἔχει φυχολογικά προβλήματα, ὅτι δέν ξέρει τί νά κάνει.

"Ο π. Παΐσιος τοῦ εἶπε:

— Νά βρεις μιά δουλειά, βρέ παιδί!! Κάτι πού νά

σοῦ ἀρέσει. Δέ λέω νά είσαι ἐρωτευμένος, νά σοῦ ἀρέσει ὅμως. Κάποια δουλειά πρέπει νά κάνεις, ἔτοι δέν είναι; Γιά νά ζεῖς. Βέβαια μπορεῖ νά ἔχεις περιουσία και νά ζεῖς, ὅμως αὐτό δέν ἔχει ἀξία. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά δουλεύει, γιά νά τρώει!

Νά πᾶς νά ἔξομολογηθεῖς, βρέ παιδί, νά ἔρθει ἡ θεία παρηγοριά στήν ψυχή σου, γιατί ἀλλοιῶς ἡ ἐνοχή θά σέ βασανίζει. Ὁ ἄνθρωπος μόνο κοντά στό Χριστό βρίσκει τή χαρά. Νά πᾶς νά βρεῖς ἔναν πνευματικό νά σέ βάλει σέ μιά τάξη. Νά τὸν ἀκοῦς, νά κάνεις ὑπακοή, ἔκει είναι ἡ πραγματική ἐλευθερία.

Τό σοφώτερο πρᾶγμα πού θά σκεφτῷ, ἡ πιό σοφή λύση πού θά βρῶ είναι ἡ πιό μεγάλη βλακεία!! Γιατί ἔχει τὸν ἐγωισμό μέσα της, ἐνῶ ἡ ταπείνωση είναι σοφία.

Ὁ ἄνθρωπος πού ἀκούει τό λογισμό του, ἀν είναι μοναχός πλανιέται, ἀν είναι κοσμικός τρελαίνεται. Είδες καλόγερο πλανεμένο; λένε οἱ πατέρες, πίστεψε στό λογισμό του.

Νά ρωτᾶς, βρέ παιδί. Νά ἀκοῦς τὸν πνευματικό σου!!

Ο ΠΑΤΗΡ ΤΥΧΩΝ
ΠΟΥ ΕΚΑΝΕ ΜΕΓΑΛΟΣΧΗΜΟ
ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΠΑΪΣΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΔΙΑΦΟΡΑ

Δεκέμβρης 1988

168. Συνάντησα τό γέροντα χοντά στό κελλί του. Φυσούσε πολύ δυνατός άέρας (9-10 μποφώρ). Τό "Αγιον" Όρος περίμενε τήν έπισκεψη τοῦ Προέδρου τῆς Πορτογαλίας Σοάρες πού θά συνοδευόταν ἀπό τόν "Ελληνα Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας.

— Νά φυσάει νά μήν ἔρθει κανείς. Νά τούς πάρει διάέρας καί νά τούς σηκώσει ὅλους. ΟΛΟΥΣ!! Τέτοιοι πού είναι. Νά ἀναστήσει δι Θεός Μακκαβαίους...

Μετά μούδειξε πρός τήν Ἀνατολή.

— Βλέπεις μιά τρύπα; Άνοιγει!

(Κατάλαβα διτι περίμενε κάποιες πολιτικές ἐξελίξεις νά συμβουν...).

169. — Γέροντα, τόν γνωρίζατε τόν παπα-Τύχωνα;
— "Αν τόν γνώριζα; Πῶς!... αὐτός μ' ἔκανε μεγάλοσχημο!!

- Είναι ἀνακηρυγμένος ἄγιος; (δι παπα-Τύχων).
- "Οχι. Ἐγώ τόχω τό συναξάρι ἔτοιμο, ἃς περιμένει.
- Γιά τό γέροντα Ἰωσήφ τόν ἡσυχαστή, λένε καί γράφουνε πολλά.
- Τώρα ἔχει σειρά δι Χατζηγιώργης. Αύτός είχε πολύ...!"

170 — Γέροντα, τί συμβαίνει μέ τούς διμοφυλόφιλους; Μερικοί γιατροί λένε διτι γεννιοῦνται ἔτσι, διτι είναι δηλαδή θέμα χρωμοσωμάτων, θέμα τῆς φύσης, ἄρα είναι ἀδύνατο αὐτοί οι ἄνθρωποι νά ἀλλάξουν καί ἐπομένως ἀδικα τούς ταλαιπωροῦν, καί διτι δέν ἔχουν εύθυνη αὐτοί.

— Πά! Πά! "Οχι, βρέ παιδί μου, δέν είναι ἔτσι. Είναι ἔνα πάθος καί αὐτό ὅπως καί τά ἄλλα πάθη.

— Δηλαδή, μπορεῖ νά διορθωθεῖ ἔνας τέτοιος ἄνθρωπος;

— Πῶς δέν μπορεῖ! Μπορεῖ!... "Αν θέλει καί προσπαθήσει μπορεῖ νά κόψει τήν κακιά συνήθεια... Πολύ βοηθάει νά ἔχει κανείς ἔναν πραγματικό καί καλό φίλο.

— Πῶς γίνεται κανείς διμοφυλόφιλος; Φταίει δι οἰκογένεια;

— "Αν είναι μικρό παιδάκι πιό ἀδύνατο, πιό συνεσταλμένο καί δέν προσέξουν τίς παρέες του, τότε κανένας ἀλήτης μπορεῖ νά τό στριμώξει μέ τό ζόρι... ἔλκεται καί αὐτό μετά ἀπό τήν ἡδονή καί σιγά-σιγά συνηθίζει.

171. — Γέροντα, θέλω νά κάνω μιά δμιλια γιά τή ρόχ μουσική και τά ύποσυνείδητα σατανιστικά μηνύματα πού περιέχει.

— Τί ύποσυνείδητα; Έδω και φανερά τά λένε και βρίζουν τό Χριστό. Νά τήν κάνεις... "Οπως ἔγινε σήμερα τό πρᾶγμα, μόνο ἐκκλησιαστική μουσική είναι νά ἀκούει κανείς.

172. Κάποτε σέ μιά ἐπίσκεψή μου στό κελλί του ό γέροντας μοῦ πρόσφερε ἕνα μῆλο μαζί μέ ἕνα πιάτο και μαχαίρι.

Πήρα τό μῆλο, τό σκούπισα στήν μπλούζα μου και ἀρχισα νά τό τρώω μέ τή φλούδα. Μόλις τό ἀντιλήφθηκε ό γέροντας, μέ μάλωσε.

— "Ε! Γέροντα, μικροί ὅταν μπαίναμε σέ κανένα περιβόλι, ἔτσι τρώγαμε τά μῆλα.

— "Άλλο τότε!!! Τότε δέν ύπηρχε μόλυνση. Σήμερα είναι τά πυρηνικά, είναι και τά χημικά. Νά ἐδῶ πιό πάνω είναι μιά ἄγρια μηλιά. "Έχει μῆλα... ἀγνά. "Έχουν και κανένα σκουληκάκι, ἀλλά αὐτό δέν πειράζει.

Βλέπεις τοῦ ἀνθρώπου δέν τοῦ ἄρεσαν ὅπως τάχε καμωμένα ή σοφία τοῦ Θεοῦ και πῆγε νά τά «διορθώσει». Νά μήν ἔχουν σκουλήκια τά μῆλα, σου λέει. Δώστου λοιπόν τά ραντίσματα... Ναι, ἀλλά αὐτά είναι δηλητήρια... και τώρα τρώμε ὡραῖα στό μάτι μῆλα, ἀλλά ἔχουν δηλητήριο... γι' αὐτό ἔχουμε τούς καρκίνους... Ἐνῶ τό σκουληκάκι τό καθάριζες μέ τό μαχαίρι και ἥταν ὅλα ἐντάξει... Χώρια πού καταστρέ-

φουν μέ τά φεκάσματα και τά χρήσιμα ἔντομα, ζωύφια, πουλιά κ.λπ... Τώρα τό κατάλαβαν και γυρνάν πάλι πίσω... πάλι καλά.

"Αμ τό ἄλλο μέ τίς ἀγελάδες...! Δώστου όρμόνες νά βγάζουν περισσότερο γάλα οι ἀγελάδες... Βγάζουν μετά πολύ γάλα, δέν μποροῦν νά τό καταναλώσουν,... πέφτει η τιμή, φωνάζουν... ἀπεργίες, κακό, τό χύνουν στούς δρόμους... Στό τέλος πίνουμε γάλα... όρμονοϋχο. Γιατί, εύλογημένοι, δέν ἀκολουθεῖτε τή σειρά τοῦ Θεοῦ; Θά πίναμε καλό, ἀγνό γάλα. Τί νά τό κάνεις τό περισσότερο; Πάει ό ἄνθρωπος νά διορθώσει τό Θεό... Χαζομάρα του.

Φτιάχνει και αὐτούς τούς τενεκέδες τούς δορυφόρους, νά γυρνάν γύρω ἀπό τή γῆ και φουσκώνει... αἰσθάνεται σπουδαῖος!! Αύτό είναι τό ζητούμενο;

Τό ζήτημα είναι νά ἀγιάσουμε! Νά γίνουμε ἐπίγειοι ἄγγελοι και νά πηγαίνουμε μέ τίς «πνευματικές μας φτερούγες» ὅχι μόνο ἀπό τό ἕνα μέρος στό ἄλλο, ἀλλά και στόν πραγματικό οὐρανό, τόν Παράδεισο... (Γελάει).

Βλέπεις δέ χρειάζονται και πολλά καύσιμα. Μ' ἕνα κομμάτι παξιμάδι ἀνεβαίνει ό ἄνθρωπος μέχρι τόν Παράδεισο... ἐνῶ γιά ν' ἀνέβει ό πύραυλος μέχρι τό φεγγάρι θέλει τόνους καύσιμα.

173. "Οταν ή τρύπα τοῦ ὅζοντος βρισκόταν πάνω ἀπό τήν Έλλάδα και γινόταν πολύς λόγος, γι' αὐτό, μέ είχε ἀρπάξει λίγο στό πρόσωπο ό ήλιος. Ἐπισκέφτηκα τό γέροντα:

- Τί έχεις και κοκκίνησε τό πρόσωπό σου;
- Η τρύπα τοῦ δζοντος γέροντα... Βλέπετε τά «κατάφερε» ό ἄνθρωπος μέ τόν «πολιτισμό» του νά καταστρέψει και τόν ἀέρα.
- (Χαμογέλασε και κούνησε μέ ἐπιδοκιμασία τό κεφάλι του). Στίς πόλεις δέ ἀέρας βρωμάει καυσαέρια, τό νερό μολυσμένο, τά τρόφιμα γεμάτα χημικά, συντηρικά, στριμωγμένοι δέ ἔνας πάνω στόν ἄλλο... "Ολα αὐτά γίναν γιά νά κάνουν τή ζωή τοῦ ἄνθρωπου... καλύτερη! Γέμισαν οἱ ἄνθρωποι μέ ἄγχος. Πολιτισμός σοῦ λέει... ἀνέσεις..."

Κούνησε τό κεφάλι.

Πρέπει νά φροντίζουμε νά ἀπλοποιοῦμε δσο δυνατό περισσότερο τή ζωή μας. Οι πολλές «ἀνέσεις» δυσκολεύουν τή ζωή μας χειρότερα. Λίγα πράγματα... Ἀλλοιως, θά περάσουμε τή ζωή μας φροντίζοντας ντουβάρια και... πράγματα.

174. "Αν δέ ἄνθρωπος ἀγαπήσει τό Θεό, ἀγαπάει και τόν πλησίον και μετά παθαίνει ὑπερχείλιση ἡ καρδιά και ἀγαπάει τά ζῶα, τήν κτίση ὅλη.

175. Βλέπεις τά ζῶα ἔχουν διαισθηση και καταλαβαίνουν ποιός τά πλησιάζει μέ ἀγάπη και ποιός νά τά σκοτώσει. Ὁ ἄνθρωπος τοχασε αὐτό. Και ἀν τά πλησιάζει κανείς μέ ἀγάπη, δέν τόν πειράζουνε.

- Άκομα και τά ἄγρια ζῶα Γέροντα;
- Ναι, ναι, (μέ ἔμφαση).

- Κι ἀν εἶναι νηστικά;
- Και νηστικά νάναι, δέν τόν πειράζουνε (μιλοῦσε μέ τή βεβαιότητα τῆς προσωπικῆς του ἐμπειρίας).
- Έκτος ἀπό τό σκύλο. Αύτος πῆρε ἀπό τόν ἄνθρωπο. Ἀπέκτησε ἀστυνομική καχυποφία. Εἴτε γιατρός εἶναι πού πάει νά δεῖ τό ἀφεντικό του, εἴτε παπάς πού πάει τή νύκτα νά τόν μεταλάβει, αὐτός σκέφτεται· εἶναι νύκτα, εἶναι ξένος· ἀρά τί θέλει; δώστου γαυγίζει.

Παλιά και τά σαρκοβόρα ζῶα δέν τρώγανε ζωντανά. Τά φόφια τρώγανε. Γιά νά καθαρίζει δέ τόπος. Νά μήν ύπάρχουν ἀρρώστιες. Βλέπεις ὁ Θεός τάκανε ὅλα μέ σοφία. Και ὁ ἀετός γιατί ἔχει μάτι γερό και μυρουδιά γερή; Γυρνοῦσε ἀπό πάνω. Ἔκοβε βόλτες σάν ἐλικόπτερο και ξετρύπωνε τά φόφια και καθάριζε τόν τόπο. Δέν πειράζαν ζωντανό.

Μετά τήν ΠΤΩΣΗ (τοῦ Ἀδάμ σ.μ.) χάλασε και αὐτωνῶν δέ λογισμός. Γιατί νά μή φάω σοῦ λέει τό ζωντανό; Βλέπεις, πλησιάζει δέ λύκος τό κοπάδι και ἔνα τόσο δά σκυλάκι, σάν γατάκι, κούφ, κούφ κάνει, και τό βάζει στά πόδια δέ λύκος, γιατί ἔχει ἐνοχή.

176. Βλέπεις ἀκόμα και τό φίδι, πού εἶναι κρῦο πρᾶγμα, δέν τό περίμενα. "Ολο τό χειμῶνα, κουλουριασμένο κάτω ἀπό μία πέτρα και μόλις βγει λίγο δέ λιος βγαίνει και αὐτό νά ζεσταθεῖ, και πάει δέ ἄλλος νά τοῦ σπάσει τό κεφάλι. Θά σοῦ ἀρέξει ἐσένα νά σοῦ κάνουν αὐτό τό πρᾶγμα; Τούδειξα ἀγάπη και ἀρχισε νά μέ πλησιάζει (τόν κοιτάω μέ ἀπορία). Ναι, ναι βρέ, ἀλήθεια. Είδες! Δέν τό περίμενα.

177. Μαζεύονται οι λύκοι τό χειμῶνα σέ καμιά ρεματιά, νηστικοί! Ούρλιάζουν καί σηκώνουν φηλά τό κεφάλι. Ούρλιάζουν! Πεινασμένα τά καημένα. Μετά βλέπεις σκορπίζουν. "Άλλος ἀπό δῶ, άλλος ἀπό κεῖ τρέχει. Τά πληροφορεῖ βλέπεις ὁ Θεός ποῦ ὑπάρχει κανένα φόφιο, κανένα πλακωμένο. Προνοεῖ. «Πάντα πρός Σέ προσδοκῶσι δοῦναι τήν τροφήν αὐτῶν εἰς εὔχαιρον».

178. Γέροντα, ὑπάρχουν Χριστιανοί πού ἔχουν 4-5 σπίτια, καί ἄλλοι ἀνθρώποι δέν ἔχουν ποῦ νά μείνουν; Επιτρέπεται αὐτό; Νά είναι κάποιος, χριστιανός ὑποτίθεται, τόσο πλούσιος, δταν ὑπάρχει γύρω του τόση φτώχεια; Δέν είναι αὐτό δμαρτία; Πόσα ὑλικά ἀγαθά ἐπιτρέπεται νά κατέχουμε;

Γνωρίζω ἐκεὶ στήν Ἀθῆνα ἔναν ἀνθρώπο μεροκαματιάρη, πολύ φτωχό. Είχε καί 8 παιδάκια. Ζοῦσαν δλοι μαζί σέ ἔνα δωμάτιο... παράγκα δηλαδή... «Καλά βρέ χωράτε ἐκεὶ μέσα δλοι;» τόν ρωτάω. — «Οταν εἴμαστε ὅρθιοι γέροντα χωρᾶμε, τό πρόβλημα είναι, δταν ξαπλώνουμε... δέ χωρᾶμε δλοι μαζί, γι' αὐτό πότε ξαπλώνει ὁ ἔνας πότε ὁ ἄλλος».

Γύριζε ὁ καημένος ἀπό δῶ καί ἀπό κεῖ, γιά νά φτιάξει καμιά χαλασμένη σόμπα... νά βρει κάποιο μεροκάματο... προσπαθοῦσε νά ζήσει τήν οίκογένεια. Ένω βρισκόταν σ' αὐτή τήν κατάσταση, ξέρεις τί τόν ἀπασχολοῦσε; Βουρκωμένος μοῦ λέει: «Στεναχωρέμαι, γέροντα, γιατί δέν κάνω καί καμία ἐλεημοσύνη... ή γυναίκα μου ξενοπλένει καί βρίσκει εὔχαιρίες... κα-

μιά γριούλα, κλπ. πού δέν ἔχουν καί τούς πλένει κανένα ροῦχο τζάμπα... αὐτή κάνει ἐλεημοσύνες, ἐνῷ ἔγω τίποτα...».

Είδες... αὐτός στεναχωριόταν πού δέν ἔχει νά κάνει ἐλεημοσύνη, ἐνῷ ἄλλοι πού ἔχουν... ούτε τούς περνάει ἀπό τό μυαλό.

"Ηταν καί ἔνας γνωστός μου πλούσιος. Είχε ἐργοστάσιο καί πολλούς ἐργάτες... "Ηθελε νά βοηθήσει... "Εδωσε αὕξηση γενναία στούς ἐργάτες, ἀλλά ἀρχισαν νά τόν πιέζουν οι ἄλλοι ἐργοστασιάρχες... "Ηρθε ἐδῶ καί μέ ρώτησε «Τί νά κάνω;».

Κοίταξε, τοῦ λέω. Θά τούς δίνεις τόν ΙΔΙΟ μισθό πού δίνουν καί οι ἄλλοι. Έσύ ὅμως θά κοιτάζεις ποιός είναι ἀρρωστος; Νά πληρώσεις τούς γιατρούς, τά φάρμακα, τό νοσοκομεῖο. Ποιά κοπέλα είναι νά παντρευτεῖ καί δέν ἔχουν; Νά τής κάνεις τήν προϊκά, πλυντήρια, κουζίνες, κ.λ.π.... "Ετσι νά παρακολουθεῖς τίς ἀνάγκες τους καί νά τούς βοηθᾶς... Γέλασε χαρούμενος ὁ γέροντας.

— Καί τούς βοηθοῦσε γέροντα; ρώτησα

— Ναί, ναί, τούς βοηθοῦσε.

— ...καί στά παιδιά του γέροντα τί ἔδωσε;

— Κοίταξε, τά παιδιά μου, λέει, θά τά σπουδάσω, δσα θέλουν νά σπουδάσουν... τά ἔστειλε καί στό ἐξωτερικό γιά μεταπτυχιακό... καί μετά τούς ἔδωσε ἀπό ἔνα διαμέρισμα, ἔνα σπίτι... αὐτό ήταν. "Ολα τά ἄλλα τά ξαναέδινε πίσω στούς ἐργάτες του... Καλά δέν ἔχανε;

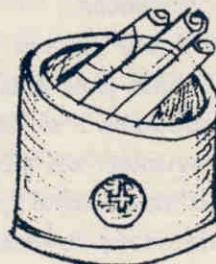
— Ναί, γέροντα, πολύ καλά, εἶπα θαυμάζοντας τήν ἀρετή αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

— Βλέπεις... ή Χριστιανική ἀγάπη νικάει τό νόμο... ὅχι ὅτι θά πᾶμε κόντρα στούς νόμους, ἀλλά ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη, εἶναι ὅχρηστοι οἱ νόμοι.

— Ναί, γέροντα, ἀλλά δέν κάνουν ὅλοι ἔτσι... πόσοι ἔχουν τέτοια αἰσθήματα; Ἐδῶ οἱ ἄλλοι δέ νοιάζονται... ὅχι νά βοηθήσουν, ἀλλά ἀντίθετα καὶ νά τόν πεθάνουν τόν ἄλλο... νά μήν ἔσθιούν νά βάλουν ἔνα κάγκελο καὶ ἃς γίνονται ἀτυχήματα καὶ σκοτώνονται οἱ ἄνθρωποι, ἐνῷ δουλεύουν... καὶ ἂν τραυματίσθει κανένας νά ποῦν καὶ φέματα, γιά νά μήν τοῦ πληρώσουν τήν ἀσφάλεια...

Κουνοῦσε στεναχωρημένος τό κεφάλι ὁ γέροντας καὶ εἶπε:

— "Αν τά πράγματα δέ μοιράζονται μέ τό Εὐαγγέλιο, θά μοιραστοῦν μέ τό μαχαίρι... Βέβαια ὁ καλός Θεός θά ξαναφέρει πάλι μετά τό Εὐαγγέλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΠΡΟΣΘΗΚΗ Γ' ΕΚΔΟΣΗΣ

179. Ξέρεις, οἱ δάσκαλοι, οἱ καθηγητές χ.λ.π. χινδυνεύουν νά παραμελήσουν τά παιδιά τους. Πάει, ἃς πούμε, ἡ δάσκαλα, ὁ δάσκαλος στό σχολεῖο καὶ ἔχει τόσα παιδιά νά φροντίσει, τά χαϊδεύει, τά φιλάει, τά συμβουλεύει καὶ ξοδεύει σχεδόν ὅλη τήν ἀγάπη πού ἔχει μέσα του· ἔτσι ίκανοποιεῖται κατά κάποιο τρόπο, σάν μάννα ἢ σάν πατέρας. Μετά γυρίζει σπίτι κουρασμένος, ξαπλώνει καὶ στόν καναπέ, παίρνει καὶ τήν ἐφημερίδα. "Ἐρχεται τό δικό του τό παιδάκι, πλησιάζει νά μιλήσει, νά πάρει κανένα χάδι, «ἄσε με τώρα, εἴμαι κουρασμένος» ἀκούει ἡ κανένα ἀδιάφορο χάδι, ἐνῷ διαβάζει τήν ἐφημερίδα. "Ἐτσι τό καημένο τό παιδί μένει «υηστικό», δέ χορταίνει ἀγάπη.

Οἱ δικαστικοί πάλι ἔχουν ἄλλο... "Ἐκανε τό παιδάκι τους καμιά ζημιά, καμιά ἀταξία... «ἔλα ἔδω» λένε αὔστηρά, τί εἶναι αὐτό πού ἔκανες; δέν ξέρεις ὅτι ἀπαγορεύεται; γιατί τό ἔκανες; στήνουν δηλαδή ὄλόκληρο δικαστήριο..."

Οἱ στρατιωτικοί πάλι εἶναι πιό ἀπότομοι. Ἐπειδή ἔχουν νά κάνουν ὅλη τήν ὥρα μέ στραβόξυλα, στό στρατό, πού δέν ἀκοῦν μέ τό καλό, ἔτσι φέρονται ἀπότο-

μα καὶ στά μικρά παιδιά τους, καὶ τούς κολλᾶνε καὶ κανένα χαστούχι. Δέν εἶναι ὅμως καλό αὐτό.

Καὶ ἐσύ νά τό προσέξεις αὐτό, ὅταν κάνεις οἰχογένεια. Νά δίνεις προσοχή στά παιδιά σου, νά τούς μιλᾶς, νά ἀσχολεῖσαι μαζί τους.

180. ...αύτοί πού αύτοκτονοῦν πᾶνε νά ξεφύγουν ἀπό τό μεγάλο φυχικό πόνο πού νοιώθουν. Πέφτουν ὅμως σέ πολύ μεγαλύτερο βάσανο, στά χέρια τοῦ διαβόλου πού τούς βασανίζει ἀνελέητα. Βλέπεις ἔχουν ὑπερηφάνεια. Ἀντί νά κάτσουν νά σκεφτοῦν, μήπως ἔχω φται-
ξει σέ τίποτα, νά ἔξετάσουν νά δοῦν τόν ἔαυτό τους τί λάθη ἔκαναν, νά πᾶνε νά μετανοήσουν, νά ἀλλάξουν τακτική, νά πᾶνε νά ἔξομοιογθοῦν, καὶ ἔτσι νά ἀνα-
κουφιστοῦν καὶ νά γλυτώσουν ἀπό τόν πόνο, αύτοί λό-
γω ὑπερηφάνειας, δέ θέλουν νά ταπεινωθοῦν, ὅλα τά στραβά, ὅλα τά λάθη τά βλέπουν στούς ἄλλους καὶ τόν ἔαυτό τους τόν βγάζουν λάδι... Εἶναι μεγάλη ἀμαρτία ἡ αύτοκτονία. Περιφρονοῦν τό δῶρο τοῦ Θεοῦ, τή ζωή πού τούς δόθηκε...

Εἶναι σάν νά δίνεις σέ κάποιον ἔνα δῶρο καὶ αύτός νά σου τό πετάει πίσω στά μοῦτρα... Μήπως μπορεῖς νά προσθέσεις μία μέρα στή ζωή σου; ...πῶς τήν καταστρέ-
φεις μετά;

181. ...οἱ Τοῦρκοι εἶναι βάρβαρος λαός... Πά, πά. "Οταν σφάζαν τούς Ἀρμένιους, γιά τρεῖς μέρες, μύριζε ὀλόκληρη ἡ πόλη σάν σφαγείο... Οἱ "Ελληνες ἦταν

κλεισμένοι στά σπίτια τους, δέν τολμοῦσε νά βγει κα-
νείς στό δρόμο, φωνάζανε, σκοτώνανε..., τρεῖς ὀλόκλη-
ρες μέρες.

— Ποιοί γέροντα; Ὁ Τούρκικος στρατός;

— (μέ ἔμφαση) "Οχι μόνο ὁ στρατός ἀλλά καὶ ὁ κό-
σμος, οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ γέροι ἀκόμα. Βλέπεις ὁ ἄλλος πήγαινε καὶ ἔσφαζε τό γείτονά του, πού εἶχαν ζήσει τό-
σα χρόνια δίπλα-δίπλα... Βάρβαρος λαός... ἔχουν κάνει
πολλά... γι' αὐτό θά πληρώσουν, θά λειτουργήσουν οἱ πνευματικοί νόμοι, ἔχουν τά κόλυβά τους στό ζωνάρι.

182. ...Οἱ κοντοί ἄνθρωποι συνήθως εἶναι θυμώδεις.
"Έχουν φυχική δύναμη, ἔχουν μιά δρμή... Νά γιά πα-
ράδειγμα ὁ π. Ν. ὅταν θυμώνει, ἀν μποροῦσε, θά μᾶς πετοῦσε ὅλους στή θάλασσα, (γέλια) τέτοια δρμή ἔχει μέσα του.

Αύτό ξέρεις εἶναι ἐκ Θεοῦ. Τούς δίνει αὐτή τήν φυχι-
κή δύναμη, γιά νά μποροῦν νά τά βγάλουν πέρα στή ζωή, ἐνώ ἀντίθετα οἱ φηλοί, οἱ σωματώδεις ἔχουν μιά φυσική πραότητα μέσα τους... Δέν ἀνάβουν εὔκολα· καὶ αύτό ἐκ Θεοῦ εἶναι... γιατί ἀν ἦταν ἄγριοι καὶ ἀπότο-
μοι, ποιός θά τολμοῦσε νά τούς πλησιάσει; "Ετσι μεγά-
λοι καὶ σωματώδεις πού εἶναι καὶ τώρα τούς φοβοῦνται, πού νά θυμώσουν κιόλας;

183. ...Οἱ Γάλλοι ἀν τούς πεῖς κάτι ἀμέσως τό δέχο-
νται... ΝΑΙ, ΝΑΙ, σοῦ λένε... Βρέ!! Θαύμαζα, τί καλή προαιρεση ἔχουν!!! ἀμέσως κατάλαβαν καὶ δέχτηκαν

τό Χριστό. Τί συμβαίνει ὅμως... μετά ἀπό λίγο τό ξέχασαν, καὶ δέχτηκαν κάτι καινούργιο καὶ ἀργότερα βρῆκαν κάτι ἄλλο πάλι... ὅλο ἀλλάζουν... Εὔκολα τό δέχονται, εὔκολα τό ξεχνοῦν... Οἱ Γερμανοὶ πάλι εἰναι πολύ κλειστοί... Θά σέ σκάσουν μέχρι νά δεχτοῦν κάτι, μέχρι νά καταλάβουν... ἀλλά ἀν δεχτοῦν τό μήνυμα, τό κρατᾶν, δέν τό ἀφήνουν μετά... Αὐτό εἶναι τό Γερμανικό μυαλό.

184. ...Είχα γνωρίσει κάποτε ἔναν ἄνθρωπο πολύ καλό καὶ εὐαίσθητο. Ἀφοῦ νά φαντασθεῖς οὔτε στό μοναστήρι δέν ἔρχόταν νά φιλοξενηθεῖ γιά νά μή δώσει βάρος στούς μοναχούς... "Ημουν τότε ἀρχοντάρης στή σκήτη τῶν Ἰβήρων, βγαίνω μιά στιγμή στό μπαλκόνι τό μεσημέρι, βλέπω κάποιον κάτω νά ξαπλώνει πάνω στίς πέτρες... Βρέ, λέω, τί κάνει αὐτός ἐκεῖ; ἀνησύχησα. Πῆγα καὶ τόν βρῆκα.

— Τί κάνεις ἐδῶ εὐλογημένε; Γιατί δέν ἔρχεσαι στό μοναστήρι νά φιλοξενηθεῖς;

— "Οχι, ὅχι, καλά εἴμαι ἐδῶ, μή στεναχωριέσαι.

Τόν βίαζα νά ἔρθει καὶ αὐτός δέν ἥθελε. Μοῦ λέει «"Ολη νύχτα οἱ πατέρες κάνουν ἀγρυπνία... κουράζονται, νηστεύουν... πᾶνε νά ξεκουραστοῦν λιγάκι τό μεσημέρι, νά πάω ἐγώ νά τούς ἀνησυχήσω; Δέν πάει!"

Εἰδες καλούς λογισμούς πού ἔκανε; αὐτό δείχνει ψυχική καὶ πνευματική ὑγεία... ἐνῶ ἄλλοι ἔρχονται μέ ἀπαίτηση νά τούς ὑπηρετήσεις καὶ μετά ὅλο κακούς λογισμούς κάνουν... νά σέ κατηγορήσουν κιόλας. Τέλος πάντων. Τελικά τόν ἔπεισα, τόν πῆρα στό μοναστή-

ρι, γνωριστήκαμε καὶ γίναμε φίλοι.

"Ακου νά δεῖς τί ἔκανε αὐτός ὁ ἄνθρωπος. Αὐτός ἀπό μικρός ἔμεινε ὄρφανός, δέ γνώρισε γονεῖς, μεγάλωσε σέ ὄρφανοτροφεῖο. "Οταν μεγάλωσε, δούλευε ἀχθοφόρος στό λιμάνι, στή Θεσσαλονίκη.

Παντρεύτηκε καὶ χάρηκε πολύ. Γιατί βρῆκε τήν οἰκογένεια πού τοῦ ἔλειπε. Τά πεθερικά του τά είχε σάν τούς γονεῖς του. Πιάσαν ἔνα σπίτι κοντά στά πεθερικά καὶ τά ἀγαποῦσε πολύ. Ἀφοῦ νά φαντασθεῖς, ὅταν σχολοῦσε ἀπό τή δουλειά, πρῶτα πήγαινε ἀπό τά πεθερικά του, νά τά χαιρετήσει, νά δεῖ ἀν χρειάζονται τίποτα, καὶ μετά πήγαινε σπίτι νά δεῖ τή γυναῖκα του.

"Ηταν καὶ πολύ εὐλαβής. "Ἐλεγε καὶ τήν εὐχή. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με». Κουβαλοῦσε καὶ προσευχόταν.

Τόν στεναχωροῦσε τό θέμα ὅτι τά πεθερικά του δέν πίστευαν. "Ο πεθερός του μάλιστα βλασφημοῦσε καὶ αὐτό τόν πίκραινε πολύ... Παρακαλοῦσε λοιπόν τό Θεό νά μήν τούς πάρει ἀπ' αὐτή τή ζωή πρίν μετανοήσουν... Μέ παρακάλεσε καὶ μένα νά κάνω προσευχή γι' αὐτό τό θέμα.

Μιά φορά λοιπόν ἀρρώστησε δέ πεθερός του καὶ τόν πῆγαν στό νοσοκομεῖο: Στό ΑΧΕΠΑ. "Ηταν μέρες ἔκει. Μιά μέρα λοιπόν μετά τή δουλειά πῆγε στό νοσοκομεῖο κατευθεῖαν, χωρίς νά περάσει ἀπό τό σπίτι. Ψάχνει γιά τόν πεθερό του, δέν τόν βρίσκει στό δωμάτιο... Ψάχνει ρωτάει... «ποιός, αὐτός; πέθανε,... τόν ἔχουν κάτω στά φυγεῖα, ἔκει πού φυλᾶν τούς νεκρούς» τοῦ λένε.

Τοῦ ἥρθε σάν νά τόν χτύπησε κεραυνός. «Γιατί, Θεέ μου, τόν πῆρες ἀφοῦ δέν ἥταν ἔτοιμος; ἀφοῦ δέν πρόλα-

βε νά μετανοήσει; γιατί, Θεέ μου!».

„Αρχισε νά προσεύχεται μέ πόνο, βαθειά. «Τί είναι γιά τό Θεό νά τόν φέρει πίσω; Τίποτα» σκέφτηκε και ἀρχισε νά παρακαλεῖ τό Θεό.

Κατεβαίνει κάτω, φάχνει τό νεκροτομεῖο, τόν βρίσκει παγωμένο, νεκρό. Τόν πιάνει ἀπό τό χέρι. «Ἐλα, πάμε, τοῦ λέει, πάμε σπίτι». Ζωντάνεψε ὁ νεκρός, σηκώθηκε και τόν ἀκολούθησε.

— Ἀλήθεια, γέροντα, ἔγινε αὐτό; τόν ρώτησα ἐμβρόντητος.

— Ἀλήθεια, βρέ, ἀλήθεια.

— Καί ζει αὐτός ὁ ἄνθρωπος ἀκόμα;

— Ὁχι, ἔχει πεθάνει τώρα... ἔζησε μερικά χρόνια ἀκόμα, μετάνόησε, καλοσύνεψε... ἔγινε ἀρνάκι, και τόν πῆρε ὁ Χριστός στόν Παράδεισο...

“Ημουν κατάπληκτος.

— Γίνονται στίς μέρες μας τέτοια πράγματα;... ρώτησα μέ θαυμασμό.

— Είδες... και ἡταν λαϊκός. Εἶχε ὅμως πολύ ἀπλότητα!!! και βαθειά πίστη. Δέ λέει ὁ Χριστός, «ὅ πιστεύων εἰς ἐμέ ἀ ἔγώ ποιῶ και μείζονα τούτων ποιήσει»; γιατί νά μᾶς φαίνεται παράξενο; Ὁ Χριστός δέν ἀνέστησε νεκρούς; Τό Λάζαρο, τό γιό τῆς χήρας, τήν χόρη τοῦ Ἰαείρου! Οἱ Ἀπόστολοι δέν ἀνασταῖναν νεκρούς;... Στούς βίους τῶν Ἀγίων δέ διαβάζουμε τόσα και τόσα;

Γιατί μᾶς φαίνεται παράξενο;

185. ...“Οταν πήγαινα μέ τό ἀεροπλάνο στήν Αύστραλία, ἔρχεται ἡ κοπέλα ἐκεῖ και μᾶς πρόσφερε κα-

ραμέλες. Πήρα μία - θένχ γιου (εὐχαριστῶ) - μοῦ λέει.

Δηλαδή εὐχαριστῶ πού δέχτηκες τήν χαραμέλα πού σοῦ πρόσφερα.

«Βρέ, λέω, αὐτοί ξεπέρασαν και τόν “Ἄγιο Ἰσαάκ σέ εύαισθησία και λεπτότητα!»

Μετά, προχωροῦσα μιά μέρα στό δρόμο, βλέπω κόσμο μαζεμένο, πάω νά δῶ... τί εἶχε γίνει: ἔνα σκυλάκι τό καημένο, τό εἶχε χτυπήσει ἔνα αὐτοκίνητο και μαζεύτηκε κόσμος γύρω, νά βοηθήσουν, ἄλλος νά πάρει τηλέφωνο, ἄλλος κάτι ἄλλο. Πολύ εύαισθησία και ἐνδιαφέρον. Θαύμασα.

Μετά ἀπό μερικές μέρες, πάλι περπατοῦσα στό δρόμο, βλέπω ἔναν ἄνθρωπο πεσμένο στό πεζοδρόμιο νά βογγάει. Μεροκαματιάρης, δούλευε, ἔπεσε ἀπό τή σκάλα και πρέπει νά εἶχε σπάσει τή μέση του... Κανένας δέν ἐνδιαφερόταν... Περαστικοί, ρίχναν μιά ματιά ἀδιάφορα και φεῦγαν. Θά ἔρθει λέει τό ἀμπιούλανς (ἀσθενοφόρο) νά τόν πάρει. Σοῦ λέει, δέν εἴμαι ἔγώ ὑπεύθυνος, θά φροντίσει τό κράτος... ”Ασε μήν μπλέξω και μέ τραβᾶν στά δικαστήρια γιά μάρτυρα.

Πήγα νά σκάσω. Πά, πά!!! τέτοια ἀδιαφορία γιά τό συνάνθρωπο... Τί πολιτισμό και εὐγένεια μοῦ λένε μετά; Βλέπεις οἱ Εύρωπαιοι ἔχουν μόνο μία ἔξωτερική εὐγένεια, και αὐτή ἐξ ἀνάγκης γιά νά μή σκοτώνονται μεταξύ τους... Κρεες καρδιές... ἐνῶ οἱ “Ελληνες ἔχουν φιλότιμο, και ἀς μήν ἔχουμε εὐγένεια.

Και νά δεῖς τί κάνουν μετά!! Πίνουν μπύρες τά Σαββατοκύριακα, μεθάνε, ἀνεβαίνουν μετά στά τζιπάκια μέ τίς καραμπίνες, βγαίνουν στήν ἔρημο γιά κυνήγι... Νά σκοτώσουν κανέναν ἀμπορίτζιναλ (ιθαγενεῖς τῆς

Αύστραλίας πού ζοῦν σέ φυλές στήν ̄ρημο, κάτι σάν τους Ίνδιάνους της Αμερικῆς).

— Μά, γέροντα, τούς ἀνθρώπους σκοτώνουν; ρώτησα μέ αποτροπιασμό.

— Πά, πά!! Ναι, βρέ παιδί μου!! Μετά σοῦ λένε «πολιτισμένοι λαοί». Τι νά πει χανείς;... Αύτός είναι ὁ πολιτισμός τους, χωρίς τό Θεό.

186. "Ηταν ἔνας παπάς, ἔχει στήν Αύστραλία, και κατάλαβα ὅτι δέν εἶχε φτιάξει «χωνευτήρι» στήν ἐκκλησία του. Μόνο εἶχε ἔνα νιπτήρα πού δόηγοῦσε τά ἀπόνερα στό δρόμο. "Επλενε τά καντήλια και τά ἄλλα σκεύη τῆς ἐκκλησίας και τά νερά ἔβγαιναν ἔξω στό δρόμο... Τόν μάλωσα... ὅχι ἔτσι, βρέ παιδί μου, είναι ντροπή, είναι ἀσέβεια, είναι ἀμαρτία.

Νά ἀδιαφοροῦμε γιά τά ἄγια... νά πατιοῦνται στό δρόμο!!!... Πά, πά, πά!!!

'Από κάτι τέτοια «μικρά» φαίνεται ἡ εὐλάβεια... Θά πλύνω τήν καντήλα τοῦ σπιτιοῦ μου; Δέ θά πετάξω τά νερά στό νεροχύτη, μαζί μέ τίς βρωμιές. Θά φροντίσω νά κάνω τό σωστό· νά τά μαζέψω κάπου, νά τά ρίξω μετά στό χωνευτήρι μιᾶς ἐκκλησίας, στή θάλασσα. Δέ θά ἀδιαφορήσω. 'Από κάτι τέτοιες «μικρές» και «ἀσήμαντες» λεπτομέρειες ὁ ἀνθρωπος ἀποκτᾷ τή Θεία Χάρη, σάν δῶρο ἀπό τό Θεό.

187. Κάποια φορά πού συζητούσαμε, ἀπόρησα μέ τά πολλά δεινά πού τράβηξαν οἱ Ἀλβανοί, κάτω ἀπό τήν

πιό σκληρή δικτατορία και τρομοκρατία τοῦ κομμουνιστή Έμβέρ χότζα. Μούλεγαν κάτι γνωστοί Βορειοπειρῶτες ὅτι ὁ ἔνας στούς τρεῖς ἦταν χαφιές τοῦ καθεστῶτος. Φοβόντουσαν οἱ ἀνθρωποι ὅχι μόνο τούς συγγενεῖς ἀλλά και τά παιδιά τους, γιατί εἶχαν πολλά παραδείγματα πού τά ἀναθρεμμένα μέ τήν κομματική νοοτροπία παιδιά «κάρφωσαν» τούς γονεῖς τους και τούς ἔστειλαν φυλακή γιά πολλά χρόνια. Δέν ὑπῆρχε ἐμπιστοσύνη ἀκόμα και οι πιό στενές ἀνθρώπινες σχέσεις εἶχαν δηλητηριασθεῖ, εἶχαν καταρρεύσει... 'Η ἀπαξία τοῦ ἀνθρώπου σέ δλη τήν τρομερή κατάντια τῶν προσώπων.

— Πώ, πώ, γέροντα, τί τράβηξε αὐτός ὁ λαός!!!

— Βλέπεις, μοῦ λέει, λειτούργησαν οἱ πνευματικοὶ νόμοι. Αύτοί σάν λαός ἀρνήθηκαν τό Χριστό. Τούς ἔταζε τότε ὁ Χότζας και οἱ κομμουνιστές ὅτι, ἀν πᾶν μέ τό μέρος του, θά γίνουν πλούσιοι και θά περνοῦν ἄνετα...

Και αύτοί τούς ἀκολούθησαν, ἀν και γνώριζαν ὅτι είναι ἔχθροι τοῦ Χριστοῦ. 'Αρνήθηκαν δηλαδή τό Χριστό γιά τά ύλικά πράγματα... "Ε και ὁ Χριστός τούς ἀφησε στά χέρια αὐτούνοῦ πού διάλεξαν... 'Ο Χότζας ἔστησε μετά τέτοια τρομοκρατία πού φοβόντουσαν νά ἀναπνέουν ἀκόμα... δαιμονική πονηρία... Τούς ἔβαζε μετά νά δουλεύουν γιά ἔνα κομμάτι φωμί, γιά νά περνοῦν καλά αὐτός και οι δικοί του.

Πήρε και ἔκλεψε ὅλα τά ἀρχαῖα ἀπ' τά μοναστήρια και τίς ἐκκλησίες και τά πουλοῦσε στό ἔξωτερικό και μάζευε χρήματα... Πόσες παλιές, βυζαντινές εἰκόνες δέν πούλησε;... και ιερά σκεύη και ἄλλα... 'Η κόρη του τώ-

ρα ζει στή Σουηδία στή βίλλα μαζί μέ πόσους υπηρέτες και γιατρούς.

188. Μιά φορά είχαν πάει κάτι νεαροί, φοιτητές και λίγο μεγαλύτεροι μέ χίππικη νοοτροπία (φρικιά) και ἔλεγαν στό γέροντα ὅτι, ἐπειδή ή κοινωνία ἡταν ἀδικη και δέ συμφωνούσαν μέ τούς θεσμούς και τούς νόμους της, είχαν ἀποφασίσει μιά ὁμάδα νά πάνε σέ ἓνα ἐγκαταλειμμένο χωριό, νά φτιάξουν ἐκεῖ μιά «ἰδανική κοινωνία».

— Βρέ, παιδιά, δέ γίνεται αὐτό... τούς ἔλεγε.

Ἐπέμεναν...

— Κάτσε νά δεῖς... δέ θά χρειαστεῖτε μπακάλη ἐκεῖ; Κάποιος λοιπόν πρέπει νά γίνει μπακάλης, νά κάνει τόν ἔμπορο. Δέ θά ὑπάρχουν κάποιοι ἀλῆτες ή ἀπό ἔξω ή μέσα ἀπό σᾶς τούς ἴδιους πού θά πειράζουν τούς πιο ἀδύνατους; Τί θά γίνει; Πρέπει νά βρεῖτε ἓνα δυνατό παλικάρι νά τούς βάζει στή θέση τους, νά τούς περιορίζει... Νά λοιπόν και ὁ ἀστυνόμος ή ὁ ἀξιωματικός.

Τό κακό βρίσκεται μέσα στήν φυχή τοῦ ἀνθρώπου, στά πάθη του. Ἐμεῖς (οἱ χριστιανοί) χτυπᾶμε τό κακό στή rίζα του. Χτυπᾶμε τά πάθη μας.

“Αν ὁ ἀνθρωπός ἔχει καθαρισθεῖ ἀπό τά πάθη του (ἀπό τήν κακία πού ἔχει μέσα του) και ἔχει γεμίσει μέ καλοσύνη και ἀγάπη τήν καρδιά του, τότε ξεπερνᾷ και τόν πιο ἀδικο νόμο, και γίνεται παρηγοριά και ἀνακούφιση γιά τούς γύρω του. Ἐνῶ ἂν είναι ἀνάποδος, θά φάξει, θά βρει τρόπο, ὅτι νόμο και νά βάλεις, νά ἀδικήσει, νά κάνει τό κακό... Οι νόμοι είναι ἓνα φρένο γιά τήν κακία.

189. Τή χρονιά πού εἶχαμε στήν Ἑλλάδα λειψυδρία, και ἡ Ἀθήνα ἀντιμετώπιζε μεγάλο πρόβλημα μέ τό νερό, συζητούσαν τότε γιά διάφορες λύσεις.

Σέ μιά συνάντησή μας ὁ γέροντας μοῦ εἶπε:

— Λένε ὅτι καθαρίζουν τά νερά μέ τό «βιολογικό καθαρισμό» και μπορεῖς νά τό πιεῖς μετά.

— Νάι, γέροντα, ἔτσι λένε. “Ολα τά ἀπόβλητα τά μαζεύουν και τά καθαρίζουν τελείως, ὥστε τό νερό νά πίνεται.

— Τό πιστεύεις αὐτό, γίνεται;

— Ξέρω γώ γέροντα; “Ετσι λένε, ποιός μπορεῖ νά είναι σίγουρος, ἀν δέν τούς ξέφυγε κάτι;

— Νά πίνει κανείς τά νερά πού βγαίνουν ἀπό τήν του αλέτα, νά δίνεις στόν κόσμο νά πιεῖ τέτοιο νερό... ἔκανε μιά ἔκφραση ἀηδίας... ”Οχι, βρέ παιδί μου, δέν είναι καλό αὐτό... Καλύτερα νά βγάζουν τό ἀλάτι ἀπό τό θαλασσινό νερό και νά φτιάχνουν ἀπό κεὶ πόσιμο νερό.

190. Στά παιδιά πρέπει νά προσέχουμε πολύ τί τούς λέμε. Γιατί ἔχουν μιά ἀπλότητα και τά πιστεύουν. Είναι και πολλά πού ἔχουν μεγάλο φιλότιμο και παίρνουν τά λόγια τῶν γονιῶν τους κατά γράμμα.

Νά στό χωριό μας ἡταν ἓνα κοριτσάκι τοῦ Δημοτικοῦ πού μέ τό παιχνίδι ἔχειστηκε και τῆς λύθηκε ἡ κατσίκα πού φύλαγε. Πήγε σπίτι χωρίς τήν κατσίκα.

Πάνω στά νεῦρα του ὁ γονιός της λέει:

— Πάνε νά τήν βρεῖς. “Αν δέν τήν βρεῖς, καλύτερα νά κρεμαστεῖς παρά νά γυρίσεις πίσω!!

“Εφυγε τό καημένο νά πάει νά φάξει... Πέρασαν

ώρες, άργησε νά γυρίσει και βγῆκαν νά φάχνουν τό παιδί τώρα.

Τό βρῆκαν πνιγμένο στή ρίζα ένός δένδρου!!!!... Τί είχε γίνει. "Εφαξε τό καημένο και δέν μπόρεσε νά βρει τήν κατσίκα. Σου λέει, ό πατέρας μου είπε: ἂν δέν τή βρῶ νά πάω νά χρεμαστῶ. "Εδεσε τό σχοινί τής κατσίκας στό λαιμό του και γύριζε γύρω-γύρω ἀπό τό δένδρο μέχρι πού πνίγηκε... Βλέπεις πήρε τά λόγια του πατέρα κατά γράμμα... ἀπό τό πολύ φιλότιμο πού είχε..."

191. Είναι μερικοί γονεῖς πού, ἂν μάθουν ὅτι τό παιδί τους θά γεννηθεῖ μογγολάκι, πᾶνε και τό σκοτώνουν. Κάνουν ἔκτρωση. Λές και δέν είναι ἄνθρωπος ἡ δέν ἔχει φυχή... Λές και δέν μπορεῖ νά χερδίσει τόν Παράδεισο... Καί ξέρεις τί καλούσνη ἔχουν τά καημένα. Νά ἔνα πού γνωρίζω κάνει και καλή προσευχή... κάνει και πολλές μετάνοιες... μούσκεμα στόν ίδρωτα γίνεται... τέτοιο φιλότιμο ἔχει.

(Θυμήθηκε κάτι και χαμογέλασε).

Μετά, ὅταν πεινάσει, τρίβει τήν κοιλίτσα του μέ τό χέρι και λέει στήν είκόνα τής Παναγίας:

— «Παναγίτσα τώρα πάω φάω, και μετά πάλι ἔρθω προσευχή».

Γέλασε χαρούμενος ὁ γέροντας.

— Μέ κομποσχοίνι, γέροντα, κάνει προσευχή;

— Ναι, και μέ τό κομποσχοίνι... Μετά ξέρεις τί καλούσνη ἔχει;... Νά μιά φορά τό κορόιδευαν κάτι παιδιά στή γειτονιά και ἔπιασαν νά τό σκουντάνε... σχεδόν τό

δέρναν τό καημένο. Τό βλέπει ό πατέρας... ὅρμαει... πιάνει ἔνα παλιόπαιδο και πάνω στό θυμό του ἥταν ἔτοιμος νά τό δείρει.

Μπαίνει στή μέση τό Μογγολάκι πιάνει τά χέρια τοῦ πατέρα νά τόν ἐμποδίσει, τόν κοιτά στά μάτια και τοῦ λέει:

— «ΧΡΙΣΤΟΥΛΗΣ, ΧΡΙΣΤΟΥΛΗΣ» (δηλαδή ἦθελε νά πει ὅτι δέ μᾶς λέει ἔτοι ό Χριστός)... Τόν πῆραν μετά τά δάκρυα τόν πατέρα...

Εἶδες ἀγάπη πού είχε!!!

Δηλαδή οἱ ἄλλοι... οἱ «ἔξυπνοι», πού κάνουν ἔνα σωρό κακίες είναι καλύτεροι;... Αύτό τό παιδάκι, λοιπόν, ἔπρεπε νά τό σκοτώσουμε;...

— "Οχι, γέροντα, ἀλλά... νά είναι δύσκολα γιά τούς γονεῖς.

— ΑΥΤΟΣ θά βάλει και τούς γονεῖς του στόν ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ... μέ τήν ύπομονή, πού θά κάνουν ἔξ αιτίας του οι γονεῖς, θά μπούν στόν Παράδεισο.

192. Μετά τά τριάντα ὁ ἄνθρωπος ἀρχίζει νά ἀγαπάει τά πάθη του!!!

193. Κάποτε ό γέροντας μοῦ διηγήθηκε τήν ἔξης χαριτωμένη ιστορία.

Μιά φορά ἔνας ἄνθρωπος σηκώθηκε πολύ πρωί, σκοτάδι ἀκόμα, νά πάει στή δουλειά του. Στό δρόμο τόν συνάντησε ἔνας χαρτοπαίκτης και σκέφτηκε «ποῦ νά πηγαίνει τέτοια ὥρα; Θά πηγαίνει μᾶλλον νά παι-

ξει κανένα χαρτί σέ κανένα κρυφό μέρος».

Λίγο πιό κάτω τόν συνάντησε ένας Χριστιανός και σκέφτηκε μέσα του «είδες σηκώθηκε πρωί-πρωί, γιά νά πάει σέ καμιά ήσυχη έκκλησία νά προσευχηθεί, πρίν πάει στή δουλειά του».

Πιό κάτω τόν συνάντησε ένας κλέφτης και σκέφτηκε «Κάπου πάει νά κλέψει τώρα πού είναι βράδυ και κοιμοῦνται οι ἄνθρωποι».

Γέλασε ό γέροντας...

Είδες ό καθένας χρίνει τά πράγματα ἀνάλογα μέ τήν πνευματική του κατάσταση. "Αν ό ἄλλος ἔχει χαλασμένο λογισμό, και ἡ «μηχανή» του είναι χαλασμένη, και «χρυσάφι» νά βάλεις μέσα... αύτός θά τό κάνει «χρυσές σφαῖρες» γιά νά σκοτώνει.

... (σιωπή)

Πά! Πά! Ή πιό μεγάλη ἀρρώστια στόν ἄνθρωπο είναι ό χαλασμένος λογισμός του... Μεγάλη ἀρρώστια ό λογισμός!!!!.

194. Μιά φορά συζητούσαμε μέ ένα φίλο γιά τούς πολιτικούς πού μᾶς κυβερνοῦν και μοῦ είπε:

— Εμένα μοῦ ἀρέσει αύτός ό πολιτικός, γιατί είναι πονηρός, και θά μπορεῖ νά «τουμπάρει» τούς Τούρκους και νά βοηθήσει τήν Έλλάδα.

— Βρέ, τοῦ λέω, ό πονηρός ἄνθρωπος δέν ἐνδιαφέρεται γιά τήν πατρίδα, γιά τό κοινό καλό· αύτός θά κάνει πονηρίες, γιά νά κλέβει τό κράτος και νά περνάει αύτός καλά. Ο Πρωθυπουργός θά ἔπρεπε νά είναι "Αγιος!"

— "Ε! τόν "Αγιο ὅλοι τόν «ρίχνουνε», και ἔτσι θά χά-

νει και ἡ Έλλάδα.

— Βρέ, οί "Αγιοι δέν είναι χαζοί, τό ἀντίθετο μάλιστα... ἔχουν πολλή διάκριση, καταλαβαίνουν τούς ἀνθρώπους ἀπό χιλιόμετρα μακριά, προβλέπουν τίς κακοτοπίες και τίς ἀποφεύγουν και ἔτσι ὠφελοῦν τό σύνολο, τήν Πατρίδα.

.....

Εἴπαμε και ἄλλα πολλά, ἄλλα δέ συμφωνήσαμε. "Εμεινε ό καθένας στίς ἀπόψεις του. Εμένα ὅμως μοῦ δημιουργήθηκε κάποιος «δισταγμός» μέσα μου.

Μετά ἀπό ἔνα μῆνα περίπου πῆγα νά δῶ τό γέροντα. Συζητήσαμε διάφορα πού μέ ἀπασχολοῦσαν και ἔτοιμαζόμουν νά φύγω. Τότε ό π. Παΐσιος ἔτσι «ξεχάρφωτα» χωρίς καμία σύνδεση μέ τίς προηγούμενες συζητήσεις μου, γυρνᾶ και μοῦ λέει χαμογελώντας.

— "Ο «ἀρχηγός» τής Έλλάδας πρέπει νά είναι "Αγιος.

Γύρισα και τόν κοίταξα μέ ἀπορία και θαυμασμό, γιατί ἥρθε στή μνήμη μου ἡ διαφωνία μέ τό φίλο μου.

"Ο γέροντας χαμογελώντας συνέχισε.

— ...γιατί τόν πονηρό ἄνθρωπο τόν καταλαβαίνει ἡ ένας ἄλλος πονηρός ἥ ένας "Αγιος..." "Ετσι ένας "Αγιος, μέ καλό τρόπο, χωρίς νά κάνει κακό, φυλάγεται και γλιτώνει και ἐμάς ὅλους ἀπό τίς παγίδες..." "Ετσι, καλό είναι νά θέλουμε ἀπό τούς ἄρχοντές μας νά είναι ἄγιοι... ὅχι πονηροί, ἀλλά ἄγιοι... αύτό είναι πολύ καλό.

’Αποφθέγματα τοῦ Γέροντα Παΐσιου

1. ..."Εξυπνος ἄνθρωπος εἶναι ὁ καθαρισμένος ἀπό τά πάθη του ἄνθρωπος..."

2. Προσπαθήστε νά κόψετε τά πάθη καί τά ἐλαττώματά σας, ἀπό τά όποια εἶναι γεμάτη ἡ καρδιά μας. "Ολα τά θηρία τοῦ κόσμου εἶναι μέσα σ' αὐτήν. Νά προσπαθοῦμε κάθε μέρα νά καθαρίζουμε τήν καρδιά μας ἀπ' αὐτά.

3. ..."Η καρδιά καθαρίζει μέ δάκρυα καί ἀναστεναγμούς. "Ενας ἀναστεναγμός μέ πόνο ψυχῆς ἴσοδυναμεῖ μέ δύο κουβάδες δάκρυα..."

4. ..."Ο Θεός παρακολουθεῖ τήν καρδιά μας καί ἐλέγχει τό περιεχόμενό της. Νά ἔξετάζουμε συνεχῶς τόν ἑαυτό μας, νά μετανοοῦμε γιά τό παρελθόν καί νά φορδούμε τίς ἀδυναμίες μας. Νά μή χάνουμε ὅμως τήν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μας.

5. ...Νά ἀγωνιζόμαστε μέ ὅλες μας τίς δυνάμεις γιά νά κερδίσουμε τόν Παράδεισο. Εἶναι πολύ στενή ἡ πύλη καί μήν ἀκοῦτε αὐτούς πού σᾶς λένε ὅτι ὅλοι θά σωθοῦμε. Αὐτό εἶναι παγίδα τοῦ σατανᾶ γιά νά μήν ἀγωνιζόμαστε...

6. Ρίξτε τό μεγαλύτερο βάρος τοῦ ἀγῶνα σας στήν Προσευχή, γιατί αὐτή μᾶς κρατεῖ σέ ἐπαφή μέ τό Θεό καί ἡ ἐπαφή αὐτή πρέπει νά εἶναι συνεχής.

7. ...ἡ προσευχή εἶναι τό ὀξυγόνο τῆς ψυχῆς...

8. ...ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς βοηθάει πολύ στήν προσευχή. Θερμαίνει τήν ψυχή καί μεταφέρει τόν προσευχόμενο σ' ἔναν πνευματικό χῶρο.

9. ...ὅταν ἡ προσευχή ἀτονεῖ, προδίδει πνευματική ἔηρασία καί χλιαρότητα. Ἔναντίον αὐτῶν νά χρησιμο-

ποιοῦμε σύντομες προσευχές καί κυρίως τήν εὐχή τοῦ Ἰησοῦ.

10. 'Εκεῖνος πού ἀγωνίζεται πολύ καιρό καί δέν βλέπει πνευματική πρόοδο, ἔχει ύπεροφάνεια καί ἐγωισμό. Πνευματική πρόοδος ὑπάρχει ἐκεῖ πού ύπαρχει πολλή ταπείνωση...

11. ..."Η πνευματική μας πρόοδος ἔξαρταται ἀπό ἡμᾶς. Τό ἴδιο καί ἡ σωτηρία μας. Κανείς ἄλλος ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά μᾶς σώσει.

12. "Οταν κρίνουμε τά σφάλματα τῶν ἄλλων, τότε ἡ ψυχική μας ὅραση δέν ἔχει καθαρίσει.

13. Ποτέ νά μήν κατακρίνουμε. "Οταν βλέπουμε κάποιον νά πέφτει στήν ἀμαρτία, νά κλαῖμε καί νά παρακαλοῦμε τό Θεό νά τόν συγχωρέσει..."

14. ...ὅταν μᾶς κυριεύει ὁ ἐγωισμός, μικρό θέμα μεγάλος κανγάς...

15. ..."Ολοι μας μικροί καί μεγάλοι ἔχουμε πολύ ἐγωισμό καί δέ δεχόμαστε ύπόδειξη καί παρατήρηση. "Ολα τά γνωρίζουμε, εἴμεθα ὅλοι σοφοί.

16. 'Εκεῖνος πού βοηθεῖ τόν πλησίον του, λαμβάνει δοήθεια ἀπό τό Θεό. 'Εκεῖνος πού κατηγορεῖ τόν συνάνθρωπό του μέ φθόνο καί κακία, ἔχει κατήγορό του τό Θεό.

17. Ποιός ἐνδιαφέρεται σήμερον γιά τόν ἄλλο; κανείς. "Ολοι γιά τόν ἑαυτό μας, γιά τόν ἄλλο τίποτα, γ' αὐτό θά δώσουμε λόγο. Γιατί ὁ Θεός πού εἶναι ὅλος ἀγάπη δέ θά μᾶς συγχωρέσει αὐτή τήν ἀδιαφορία μας, γιά τόν πλησίον μας.

18. 'Ο Πανάγαθος Θεός, ὁ στοργικός Πατέρας μας, μᾶς δίνει πλούσια τά ἀγαθά Του νά τά μοιραζόμαστε μ' ἐκείνους πού ἔχουν ἀνάγκη, ἀλλά ἐμεῖς τά κρατάμε ὅλα

«ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ»

”Αν ἀνατρέξει κανείς στή σύγχρονη ιστορία, θά διαπιστώσει ότι οἱ βόρειοι γείτονές μας πάντοτε ἐποφθαλμιούσαν τήν ἀρπαγή τῆς Μακεδονίας, γιά νά ἀποκτήσουν διέξοδο στό Αἰγαίο πέλαγος και τή Μεσόγειο θάλασσα γενικότερα.

”Οργάνωσαν λοιπόν, ἐδῶ και δεκαετίες, μία προσπάθεια ἀλλοιώσης τῆς ιστορίας, γιά νά ἀποκτήσουν μέ τόν τρόπο αὐτό «δικαιώματα» πάνω στή Μακεδονία. Γιά τό σκοπό αὐτό «πέρασαν» πολλά ἀλλοιωμένα κείμενα σὲ ἐγχυλοπαίδειες, και ἄλλα συγγράμματα τοῦ ἔξωτερικοῦ σέ καιρούς ἀνυποφίαστους.

Στίς μέρες μας, ἐπειδή τά συμφέροντα τῶν σημερινῶν ἰσχυρῶν συμπίπτουν μέ αὐτές τίς ἐπιδιώξεις, ξέσπασε μία ἀνοιχτή ἀμφισβήτηση τῆς Ἑλληνικότητας τῆς Μακεδονίας. Λένε, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, ότι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἦταν δικός τους, Σλάβος δηλαδή, και ἄρα ἡ Μακεδονία ἀνήκει σ' αὐτούς και ὅχι στούς “Ἑλληνες”. Αἰχμή τοῦ δόρατος αὐτοῦ είναι τό κρατίδιο τῶν Σκοπίων, πού θέλει νά κάνει πρωτεύουσά του τή Θεσσαλονίκη και πού ἐδῶ και κάποιες δεκαετίες, ἀκόμα και σήμερα διδάσκει στά σχολεῖα του αὐτήν τή διαστρεβλωμένη «ιστορία», φανατίζοντας ἔτσι τούς ὑπηκόους του.

Βέβαια ὅποιοςδήποτε μορφωμένος ἀνθρωπος ξέρει τήν ἀλήθεια. Οι Σλάβοι ἐμφανίστηκαν στά βαλκάνια ἐπί Βυζαντίου. Δηλαδή πολλούς αἰώνες (περίπου 1.000) χρόνια μετά τό Μέγα Ἀλέξανδρο. Η γλῶσσα πού μιλοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Μακεδόνες είναι ἡ Ἑλληνική, ὥπως μαρτυροῦν οἱ δεκάδες ἐπιγραφές και τά ἀρχαῖα μνημεῖα. Η θρησκεία και ὁ πολιτισμός τους ἦταν ὅλοι-

γιά τόν ἑαυτό μας. Αὐτό δέ θά μᾶς τό συγχωρέσει ὁ Θεός. Θά δώσουμε λόγο γιά τήν ἀπονιά και τήν σκληροκαρδία μας.

19. Ό Θεός ἐπιτρέπει στόν ἀνθρωπο διάφορες δοκιμασίες, ἀσθένειες, ζημίες και ἄλλα, και ἀπό τούς γύρω μας ἀνθρώπους συκοφαντίες, ὕδρεις, ἀδικίες· κι ἐμεῖς πρέπει νά τά δεχόμαστε μέ ύπομονή, χωρίς στενοχώρια, σάν εύλογία. ”Οταν κάποιος μᾶς ἀδικεῖ, πρέπει νά χαιρόμαστε και νά θεωροῦμε αὐτόν πού μᾶς ἀδίκησε μεγάλον εὐεργέτη, διότι γίνεται αἰτία ἀποταμιεύσεώς μας στήν ἄλλη ζωή.

20. ...ό Θεός μᾶς δίνει πολλές εὐκαιρίες γιά νά κερδίσουμε τόν Παράδεισο, ἀλλ’ ἐμεῖς τίς εὐκαιρίες δέν τίς δεχόμαστε ὅλες, τίς διώχνουμε.

21. Μήν ἔχουμε ἐμπιστοσύνη στόν ἑαυτό μας. ‘Η αὐτοπεοίθηση είναι μέγα ἐμπόδιο στή Θεία Χάρη. ’Ἐμπιστοσύνη ἀπόλυτη νά ἔχουμε μόνο στό Θεό. ”Οταν ἐμεῖς ἀναθέτουμε τά πάντα σ’ Αὐτόν, ὁ Θεός ὑποχρεώνεται νά μᾶς βοηθήσει...

22. ...Δῶστε ἔξ δόλοκλήρου τήν καρδιά σας στό Θεό, ὅχι στόν κόσμο. ’Εκεῖνος πού ἔχει δώσει τήν καρδιά του στόν κόσμο, είναι ἐχθρός τοῦ Θεοῦ...

23. ...ό ἀνθρωπος πού κινεῖται ἀπό τό συμφέρον του μόνο, είναι ἄχρηστος ἀνθρωπος.

24. ...Νά ζεῖτε σέ διαρκή δοξολογία και εὐχαριστία πρός τό Θεό, διότι ἡ μεγαλύτερη ἀμαρτία είναι ἡ ἀχαριστία και ὁ χειρότερος ἀμαρτωλός ὁ ἀχάριστος.

25. ...ό χρόνος μᾶς ἐδόθη ἀπό τό Θεό, γιά νά κάνουμε καλή χρήση αὐτοῦ, ἀγωνιζόμενοι συνεχῶς γιά τή σωτηρία τῆς ψυχῆς μας...

δια μέ τῶν ὑπόλοιπων Ἑλλήνων.

Τήν ἑλληνική γλῶσσα καί τὸν Ἑλληνικό πολιτισμό διέδωσε ἐξ ἄλλου ὁ Ἀλέξανδρος στὶς χῶρες τῆς Ἀνατολῆς, μέχρι τῆ μακρινῆ Ἰνδία, μέχρι τήν Αἴγυπτο.

Οἱ Μακεδόνες ἦταν Ἑλληνες καὶ αὐτό πίστευαν γιά τὸν ἔαυτό τους. Ἀλλά καὶ οἱ ἄλλοι λαοί (Πέρσες, Ἐβραῖοι, Αἰγύπτιοι κ.λ.π.) δέν τούς ξεχώριζαν ἀπό τοὺς Ἑλληνες. Ὁνόμαζαν τό Μέγα Ἀλέξανδρο «βασιλέα τῶν Ἑλλήνων». Οἱ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν ἥρθε νά πρωτοκηρύξει τό χριστιανισμό, στούς Φιλίππους, στή Θεσσαλονίκη, στή Βέροια στά ἑλληνικά κήρυξε καὶ στά ἑλληνικά ἔγραφε τίς δύο «πρός Θεσσαλονικεῖς» ἐπιστολές του, καὶ τήν «πρός Φιλιππησίους».

Ἄλλα πάντοτε ὑπάρχουν ἀνθρωποι πού προτιμοῦν τά συμφέροντά τους ἀπό τήν ἀλήθεια, πού προτιμοῦν νά ὑπηρετοῦν τούς πλούσιους καὶ τούς ισχυρούς (πού κρύβονται πίσω ἀπό τούς Σκοπιανούς) παρά νά ὑπερασπίζονται τούς ἀδικημένους. Ἔτοι προσπαθοῦν νά κλέψουν πρῶτα τήν ιστορία μας, γιά νά διεκδικήσουν ἀργότερα καὶ τά χώματα τῆς πατρίδας μας.

Ο γέροντας Παΐσιος ἀντέδρασε σέ αὐτήν τήν κατάσταση. Μιλοῦσε σέ ἀνθρώπους καὶ προσπαθοῦσε νά ξυπνήσει τίς κοινισμένες συνειδήσεις. Στήριζε ἡθικά ὅσους προσπαθοῦσαν νά ἀντιδράσουν. Εἶχε κρεμάσει στόν τοῖχο του, στό ἀρχονταρίκι του, ἔνα κορνιτζαρισμένο πίνακα πού εἶχε διάφορα ἀποσπάσματα ἀπό τήν Ἀγία Γραφή (τόσο ἀπό τήν Παλαιά ὡσο καὶ ἀπό τήν Καινή Διαθήκη) πού ἀποδείκνυαν τήν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας.

Αὐτά τά κείμενα, ὅχι μόνο ἔχουν γράφτει πάνω ἀπό δύο χιλιάδες χρόνια πρίν ξεσπάσει τό σκάνδαλο, ἀλλά οἱ συγγραφεῖς ἦταν Ἐβραῖοι, δέν ἦταν Ἑλληνες. Καὶ πάνω ἀπό ὅλα φυσικά, αὐτά τά κείμενα γράφτηκαν ἀπό

προφῆτες· εἰναι δηλαδή ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΑ καὶ ὁ Θεός δέν φεύδεται ὅπως οἱ ἀνθρωποι.

Ἐλεγε ὁ γέροντας «Ἡ καλύτερη ἀπόδειξη γιά τήν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας εἰναι ἡ Ἀγία Γραφή». Μάλιστα, ὅταν κάποιος ἔγραφε ἔνα βιβλίο γιά αὐτό τό θέμα (μέ πολλές ἀρχαιολογικές ἀποδείξεις), καὶ τοῦ τό ἔδειξε, χάρηκε καὶ τοῦ συνέθεσε ἔνα ποίημα, γιά νά τό βάλει στήν ἀρχή του βιβλίου μέ τό ὄνομά του. Εἰπε μάλιστα ὅτι τό βιβλίο αὐτό θά πρέπει νά μοιραστεῖ στά σχολεία.

Καὶ σ' αὐτή τήν περίπτωση καὶ σέ ἄλλες, ὁ γέροντας μέ τό παράδειγμά του καὶ τά λόγια του μᾶς ἔδειχνε ὅτι πρέπει πάντοτε νά ἀγωνιζόμαστε καὶ νά ὑπερασπίζουμε τήν ἀλήθεια καὶ τό δίκαιο.

Στή συνέχεια παραθέτουμε μερικά ἀπό τά χωρία πού εἶχε ὁ γέροντας κρεμασμένα στόν τοῖχο του.

Ο Θεός ἀποκαλύπτει στόν προφήτη Δανιήλ τή μελλοντική καταστροφή τῶν βασιλείων τῶν Μήδων καὶ τῶν Περσῶν ἀπό τό βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Μέγα Ἀλέξανδρο. Κοίτα τό βιβλίο του προφήτη Δανιήλ. Κεφάλαιον Η στίχοι 1-22. «Οταν ὁ **Ἀγγελος** ἐξήγησε τήν δραση στόν προφήτη εἶπε ὅτι τό κριάρι συμβολίζει τό βασιλέα τῶν Μήδων καὶ Περσῶν καὶ «ὅ τράγος τῶν αἰγῶν (Μ. Ἀλέξανδρος) βασιλεύς Ἑλλήνων». κεφ. Η' στ. 21.

Στό ἴδιο θέμα, ἀκόμα πιό ξεκάθαρα ἀναφέρεται ἄλλο βιβλίο τῆς Π. Διαθήκης τό ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α'. Στό κεφάλαιο Α στίχοι 1-10. Λέει τούς βασιλεῖς μέ τό ὄνομά τους «καὶ ἐγένετο μετά τό πατάξαι **Ἀλέξανδρον τόν Φιλίππου τόν Μακεδόνα**, ὃς ἐξήλθεν ἐκ τῆς γῆς Χεττειείμ, καὶ ἐπάταξε τόν Δαρείον βασιλέα Περσῶν καὶ Μήδων καὶ ἐβασιλεύσεν ἀντ' αὐτοῦ πρότερος ἐπι τήν **Ἑλλάδα**» (Μακκαβαϊών Α κεφ. 1 στίχ. 1).

Μετά τόν θάνατο τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, τό τεράστιο κράτος του μοιράσθηκε σέ τέσσερα κομμάτια ἀπό τούς διαδόχους του, ὅπως είχε προφητεύσει ὁ Δανιήλ. Σέ ἔνα ἀπό αὐτά βασίλευσε ὁ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανῆς (Δυναστεία Σελευκιδῶν) πού προσπάθησε νά ἐπιβάλει στούς Ἰουδαίους τόν Ἑλληνικό τρόπο ζωῆς καὶ νά ἀντικαταστήσει τή λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ μέ τήν πλάνη τῶν δώδεκα «θεῶν» τοῦ Ὁλύμπου, πού πίστευαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Ἐναντίον αὐτοῦ ἐπαναστάτησαν οἱ Μακκαβαῖοι.

Λέει λοιπόν «καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν ρίζα ἀμαρτωλός Ἀντίοχος Ἐπιφανῆς, υἱὸς Ἀντιόχου βασιλέως, ὃς ἦν ὅμηρος ἐν τῇ Ρώμῃ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν ἔτει ἑκατοστῷ καὶ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ βασιλείας Ἐλλήνων» (Μακκαβαίων Α', κεφ. 1 στίχ. 10).

Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα χωρία. Αύτά ὅμως φτάνουν. Η θεόπνευστη Παλαιά Διαθήκη, γραμμένη ἀπό τούς Ἐβραίους προφῆτες ὀνομάζει α) τό Μέγα Ἀλέξανδρο βασιλέα Ἐλλήνων β) τή βασιλεία τῶν διαδόχων του «βασιλεία Ἐλλήνων».

Στή Μέση Ἀνατολή, (σημερινή Συρία, Ιράκ, Ιορδανία, Ισραήλ, Αἴγυπτο) ὑπάρχουν ἑκατοντάδες μνημεῖα, ὅχι μόνο ἐπιγραφές, τάφοι, ναοί ἄλλα ἐρείπια ὀλόκληρων Ἑλληνικῶν πόλεων, ἀπό τήν ἐποχή τῆς βασιλείας τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων του. Δέν ὑπάρχει ὅχι μόνο ιστορικός ἄλλα καὶ ἀνθρωπος μέ κάπως εὐρεῖα μόρφωση, πού νά μή γνωρίζει αὐτή τήν ἀλήθεια.

Ἄλλα σήμερα, στήν ἐποχή μας «ἀκριβαίνουν τά ὄλικά καὶ φτηνάίνουν οἱ ἀνθρωποι» ὅπως ἔλεγε ὁ γέροντας. Τό φέμα προσπαθεῖ νά σκεπάσει τήν ἀλήθεια, καὶ τό σκοτάδι τό φῶς. «Ομως... δόσο καὶ ἀν πρός καιρόν φαίνεται ὅτι τό κατορθώνει, στό τέλος θά λάμψει ἡ ἀλήθεια. Γιατί τήν ἀλήθεια τήν ἀγαπᾶ ὁ Θεός καὶ τό φέμα ὁ Διάβολος πού

είναι «ὁ πατήρ τοῦ φεύδους», ὅπως τόν ὄνόμασε ὁ Χριστός.

Οι σημερινοί διεκδικητές τής ιστορίας τής Μακεδονίας (χρατίδιο Σκοπίων, F.Y.P.O.M.) δέ μιλοῦν Ἑλληνικά, δέν ἔχουν Ἑλληνικά Ὀνόματα, οὔτε οἱ ἀνθρωποι οὔτε οἱ πόλεις, τά χωριά ἢ οἱ τοποθεσίες τους. Η γλώσσα τους είναι ἔνα συνονθύλευμα ἀπό διάφορες Σλαβικές γλώσσες (Βουλγάρικα - Γιουγκοσλάβικα κ.λ.π.).

Ἀντίθετα μέσα στό Εὐαγγέλιο, γραμμένο πολλούς αἰώνες πρίν ἐμφανιστοῦν οἱ Σλάβοι στήν ίστορία, ὑπάρχουν ὄνόματα πόλεων στήν περιοχή τής Μακεδονίας Ἑλληνικά. Νά μερικά ἀρχαῖα Ἑλληνικά ὄνόματα πόλεων πού διατηροῦνται μέχρι σήμερα: Θεσσαλονίκη, Βέροια, Θέρμη, Πέλλα, Ἀπολλωνία, κ.λ.π..

Στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων διαβάζουμε: «Διοδεύσαντες δέ τήν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν ἥλθον εἰς Θεσσαλονίκην...» (κεφ. ΙΖ στίχ. 1), λίγο πάρα κάτω «·Ως δέ ἔγνωσαν οἱ ἀπό τής Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπό τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ...» (κεφ. ΙΖ στ. 13) ἀλλοῦ πάλι «καὶ ὅραμα διά τῆς νυκτός ὥφθη τῷ Παύλῳ ἀνήρ τις ἦν Μακεδών ἐστώς, παρακαλῶν αὐτόν καὶ λέγων· διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν» (κεφ. ΙΣΤ στίχ. 9).

Ἀντίθετα δέν ὑπάρχει οὔτε μία ἐπιγραφή στήν λεγόμενη Μακεδονική γλώσσα. Δέν ἔχουν νά ἐπιδείξουν κανένα ἀρχαιολογικό εὕρημα. Τίποτα... «Ολα μαρτυροῦν τήν ἑλληνικότητα τής περιοχῆς...·Υπάρχουν στήν περιοχή Ἐκκλησίες μέ τοιχογραφίες καὶ εἰκόνες μέ Ἑλληνικά γράμματα, πρᾶγμα πού δείχνει τήν συνεχή Ἑλληνική παρουσία μέχρι τά σημερινά χρόνια.

Ο Στάλιν (πρίν τήν Γιάλτα) ἥθελε διέξοδο στό Αίγαιο. Πίστευε ὅτι τά ἔθνη κατασκευάζονται.

Αὐτός ἀποφάσισε νά κατασκευάσει ἔνα «Μακεδονικό»

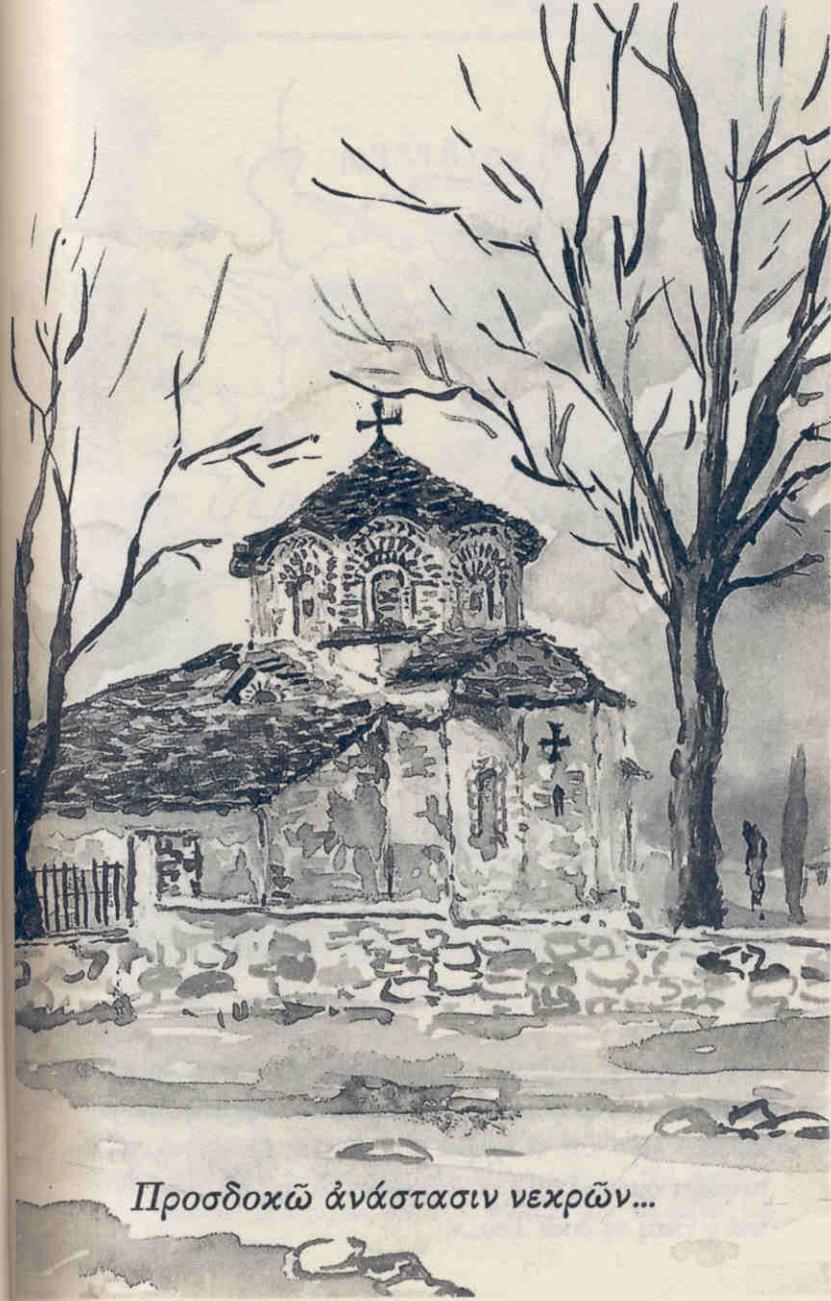
έθνος, γιά νά δημιουργήσει έρεισματα και νά απαιτήσει διέξοδο στό Αίγαιο. Οι Βούλγαροι τόν βοήθησαν σ' αυτή τήν κατασκευή (Δημητρώφ, Γ' Κομμουνιστική Διεθνής); άργότερα πήρε τή σκυτάλη ό Τίτο (Γιουγκοσλαβία).

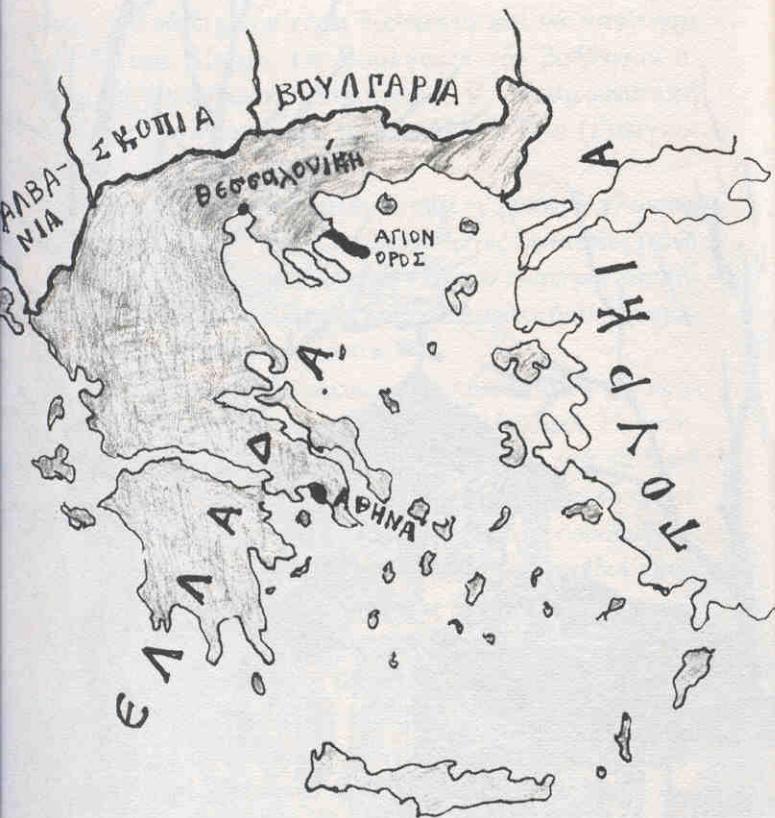
Ο Τίτο διέταξε νά δημιουργηθεί ή γραπτή γλώσσα των «Μακεδόνων» των Σκοπίων. Λίγες δεκαετίες μόνο (40-50 χρόνια) είναι πού αύτή ή γλώσσα συστηματοποιήθηκε, διαμορφώθηκε, άπεκτησε γραμματική και συντακτικό, μέσα σέ κάποια γραφεία.

Σήμερα, μετά τούς κομμουνιστές, τή σκυτάλη τής πραγάνδας τήν έχουν πάρει οι σημερινοί ισχυροί. Σκέφτηκαν νά χρησιμοποιήσουν αύτό τό κρατίδιο γιά τά δικά τους συμφέροντα πιά. Θέλουν νά άλλάξουν τά σύνορα στά Βαλκάνια εις βάρος τής Ελλάδας και τής ορθοδοξίας. «Δέν πειράζει ούμως, έχουν οι ἄνθρωποι τά σχέδιά τους, έχει και ό Θεός τά δικά Του» ὅπως ἔλεγε και ό γέροντας Παΐσιος.

Μου λέει ό λογισμός ότι μέσα σ' αύτή τήν ἀνακατωσούρα πού πᾶνε νά κάνουν θά στρέψει ό Θεός τά πράγματα ἔτσι, ώστε νά οδηγήσει τά πράγματα ἔκει πού Αύτός θέλει, δημοσιεύσει ό γέροντας. «Και τήν Κωνσταντινούπολη θά τήν πάρουμε... Θά μας τή δώσουν δηλαδή... ὅχι ἀπό καλοσύνη ή ἀπό δικαιοσύνη. "Οχι... ἀλλά θά οικονομήσει ό Θεός νά ἔρθουν ἔτσι τά συμφέροντα τῶν μεγάλων, ώστε νά τούς βολεύει νά έχουμε ἐμεῖς τήν Πόλη".

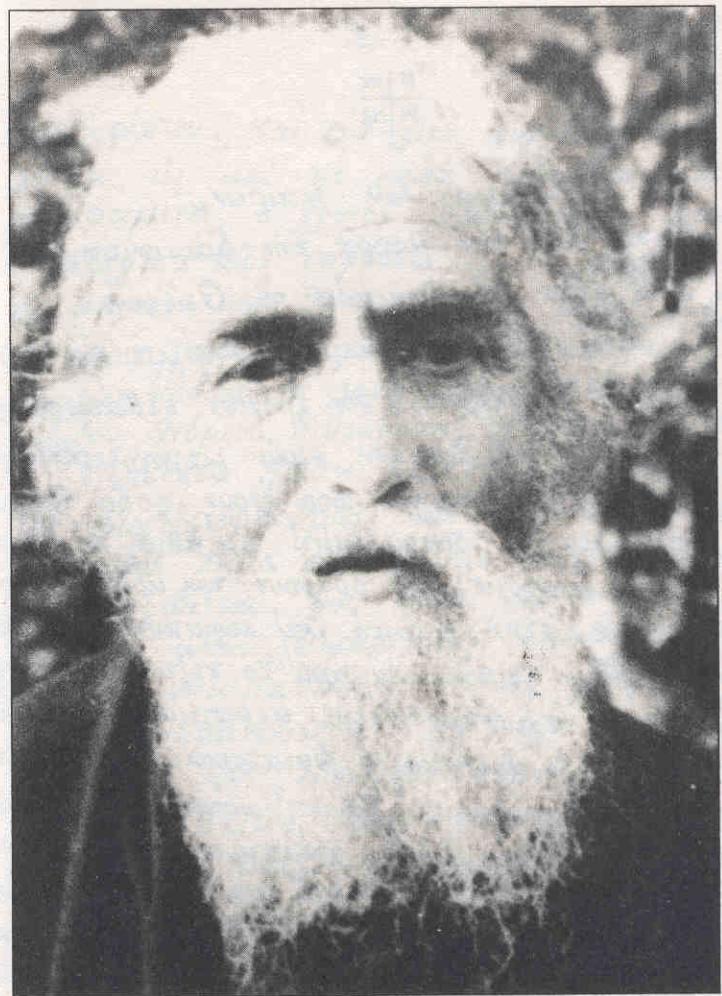
Νά λοιπόν πού τά πράγματα λέγονται πρὶν νά γίνουν. «Ετοι ώστε, όταν γίνουν, νά πιστεύσουμε βαθειά και νά γνωρίσουμε μέ βεβαιότητα τήν ἀληθινή θρησκεία και τή δύναμη τοῦ Χριστοῦ. Αμήν.

ΕΛΛΑΔΑ: Η Χώρα που παράγει... Άγιους.

Ο Γέροντας Παΐσιος άναφερόμενος στήν πατρίδα μας μου είπε: «...σήμερα οι φίλοι μας θέλουν νά μάς τσαλαχώσουν λίγο και οι έχθροι μας νά μάς ξεσκίσουν... δέν πειράζει όμως, έχουν οι άνθρωποι τά σχέδιά τους, έχει και ο Θεός τά δικά Του...».

Τό κείμενο που άκολουθει, μέ τίτλο «Σημεῖα τῶν καιρῶν, 666», τό έγραφε ὁ π. Παΐσιος καὶ ἐπέμενε νά κυκλοφορήσει μέ τό γραφικό χαρακτήρα του, χωρίς διορθώσεις, γιατί φοβόταν ὅτι μερικοί θά βγούν καὶ θά ποῦν ὅτι «δέν τό έγραφε αὐτός». Θά προσπαθοῦν νά θολώνουν τά νερά μέ πλάγιο τρόπο, γιατί δέ συμφωνοῦν μέ τήν ἀλήθεια τοῦ γέροντα. Δυστυχῶς μετά τό θάνατό του, οι φόβοι του βγῆκαν ἀληθινοί...

"Σημεία τὸν παιρῶν...

Μετά ἀδό τὴν μάθορα τῷ δακτυλιῖ.

Θάξειθν τὴν λιανάδα τὸν Θεῖον.

Τίνω ἀδό τὸν ποβητιόν θνεύματα τῆς επιμερίτης "ἐγενθερίας," τῆς ἔλεψης εσβατικοῦ τοῦ Σημείου τοῦ Χριστοῦ, τρούς εξαγαλυτέρους, γονεῖς καὶ διδασκαλίους, θοὺς ἔχοντα φόβο Θεοῦ, πρύτεσσαν τὴν θρησκατικήν εὐλαβίαν, τὸν ὄγκο, καὶ τὴν ἀναρχίαν, θοὺς ὅδηγούν τὸν πόμπον τοῦ ἀδιέζodo, τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ καταστροφοῦ.

Τίνω λοιδού καὶ ἀδό τὸ τέλειον βιβλητικά "κάρτας ἐξυπηρετήσεως" ἀεφατίας πομπούντρης, πρύτεσσαν τὴν θαυμαστικήν δικαστορίαν, τὴν εὐλαβίαν τοῦ ἀγυγρίστου. "Ἄθοι. Πιώνου καὶ τούτῳ τοῖς διωδουσιν αὐτοῖς χάραγμα τὸν χειρός αὐτῶν τῆς δεξιᾶς τῇ τοῖς μεγάθινοις αὐτῶν, καὶ ἵνα μή ταῖς δύνησι τὸν χάραγμα τὸν αὐτὸν τοῦ μηρίου τὸν ὁ ἔγχι τὸ χάραγμα, τὸν ὄγκο τοῦ θηρίου τὸν αὐτοῦ ἀριθμού τοῦ ὄντος αὐτοῦ. Οὐδεὶς τὸν εορτικόν τοῦ ἔχων νοῦν ψυχισάω τὸν ἀριθμού τοῦ θηρίου. Ὁ αὐτοῦ χρήσις γάρ ἀνδρῶθον τεττάντινος καὶ ὁ ἀριθμός αὐτοῦ χιλίων = 666.

Οἱ Ἅγιοι Ἀνδρέας ὁ Καιναρεῖας γράφουν τὰ τέξεις: "Περὶ τοῦ μιαροῦ ὄντος τοῦ

ἀγυγρίστου. Καὶ τὴν μὲν ἀκρίβειαν τῆς ψηφίου, ὡς καὶ τὰ ποιθά ταῖς φερί αὐτοῦ γεγραμμένα, ὁ χρόνος ἀθηναγόρης καὶ τὴν θεῖρα τοῦ τηφουσι. .... ἀλλ' οὖν εὑδόκησεν τὴν θείαν χάριν τὴν θείαν βίβλην τὸν τοῦ λυμενῶν ὄνομα γραψῆναι τὸν εἰς γυμνασίας δε λογώ, θομά εγένετο εὔρεται.... οἱ Ἅγιοι Ἀνδρέας Καιναρεῖας, τεξτήντως τὸν τοῦ πιώνου λαθού. Βεδ' 341-42, καὶ ΛΗ. - Τό διαφαίνεται ὅμως, καὶ θομοὶ απεικανοὶ ἀνθρώποι εἴκοσι θοῦ δείνουρ δίκες των ἑρμηνείες, φοβάνται καὶ αὐτοὶ τὸν ποβητιόν φόβο τοῦ φανελλάκατος, ἐνώ τέθρεσθε γάρ ἀνησυχοῦν θρησκατικά, καὶ νά βοηθήσουν τοῦ Χριστιανούς μὲν τὴν πολὺν ἀπεικίαν, καὶ νά τούς τονώντων επον τοῖστα, νά νιώθουν θεῖον θαρπτογορίαν.

Ἄθοι! δέν τούς ιθροθημαγίσουρ ὥρας τα γεγονότα; γιανί δέν Βαζούρ τούς ἐντα σέρωνημασιού για τῆς τοῦ ἑρμηνείας τοῦ μητρού τους; Κι ἄντες τοῦ βοηθοδούν τὸν ἀγυγρίστον για τὸν ερράγισμα, θῶν θαραστέρουν καὶ ἀλλα ψυχές επον ἀθημάτια; Αὐτός ἐγώντι "... τὸ ἀθοδαγάν, εἰ δυνατόν, τοι τούς ἐπιδειπούς". Μάρτιον..

Θάξειθν, αὐτοὶ θοῦ ταῖς ἑρμηνεύουν μὲν τὸν ειναχτό.

Κι' ένω γά την επικεία γούνωντας γενάθαρα. "Ζό Θυρίο", στής Βρυζέλλες μέχρι 666 έχει εχεδον ρουφίζει δύα γά την αφάτη πού καθησιούνται. "Η μάρτια, η γανγόντα, η εισαγωγή του βυραγίναρος", τι γανερώνουν; Δισεκάχως το ράδιο μόνο φαραγγούνδομε στη μάρτια θα έχουμε.

Τι θα μάς φένει ο Χριστός; "Όμοιωριά, το μέν φρόντισθον του ούρανού γινώντες διαυρίνειν, γά δι' επικεία την μάρτια ού διανέσει γνῶναι"; παρθ. ιπ. 65.

Μετά λοιπόν αύτό την μάρτια, γιατί την γανγόντα, "το φανετήμα", για να φροντίσουν φοντρά εποίει βυραγίνα, θα λένε γυνεγκά, στην Σητεόραση, δι' απρις καθώς την μάρτια του δεινα, και του επί ποσε γά την κρητικά αύτό την γραμμέτα.

Αύτό την αγγιή μεριά, θα διαγνωστούν "το σίγειο βύστηκα", το βυραγίνα, εποίη Χέρι, την εποίη μετώπο, μέ αυτίνες λείψερ, θου δεν θα διαυρίνεται γεωγερίνα, μέ το 666 το ονομα του ανυχρίστου.

Δισεκάχως, και θα γίνει "όρισμένοι γνωστοί", θα φασιτώνουν γά την κατηγορία τους, ζευνα εάν γά μερά, δηθεν για γά μήν γεννοχωρούνται. "δεν φαίνεται αύτο, δεν

έιναι ηθορα, άριει γεωγερίνα νά φιεται-
σεις!.. Κι' έτω βρέθουμε τον άδος. Πλέρο,
θου γεωγερίνα αρνήθηκε τον Χριστό,
και την αρνητής, αύτοι αρρούνται το
Άγιο βυραγίνα του Χριστού θου τούς
δόθηκε εποίη Άγιο Βάπτισμα." Σηραϊς
μωρεᾶς Πνεύμαρος Άγιου" μέ το να διχον-
ται την βυραγίδα του ανυχρίστου, λέγε
και δι' έχουν μέσα τους τον Χριστό..

Τερτοία δισεκάχως λόγια, είχαν και άρι-
μενοι "γνωστοί", τα χρόνια την Άγιην
Μαργύρων, θου φροντισθούσαν νά με γα-
γρέψουν τους ίδιους φροντιστούς μάρτυρας, οίδεις
άναφερει ο Μέγας Βαβύλειος εποίη λόγο του
εποίη Μάρτυρα Γόρδιο ..... θολοί φαρ-
αγγιόφρονουσαν φροντισθωντας νά φεύγουν τον
Μάρτυρα νά αρνηθή μόνο μέ τα λόγια,
"Μάρτυρα νά γραγκον την μίση μέ την ψυχή,
και νά υφαστην την μίση μέ την ψυχή,
την γεωγερίνη διάθεση, μανι ο Θεός σε
δίγιν φροντοχή εποίη γλώσσα αγγέα εποίη
διάθεση. Ο Μάρτυρας οήκας Γόρδιος, ήταν
άναφτος και αθειρίδης. "ούν ανέχεται
τη γλώσσα ηγεθεῖται μάρτιο Χριστού φθεύ-
ται μέθη τη μάρτια του Κυισαρος.....
ζαθει τη μάρτια του Κυισαρος.....
μή φλαγάνθε Θεός ού μουτηρίζεται
Σε του εργάζοντος ημάς του ημετέρους κρίτη,
εκ την λόγω δικαιοί, και έν την λόγω μαραθιάζει..

Ἐωδίεντος τούτου Σεπτεμβρίου, μή διάγαγεται πρωτούνε να
όμολογηθούν πώς Θρησκεία στην Είδωλολαζαρά, και
και ούδει Χριστιανοί δήλωνται, και θυσιάσθαι,
επάλληλα, ἐθαυρυνται φιλορρωθοτυπινο, και
γιατίνανταν το Μαρτύριο. "Όχι κόντρα, αὐτοί
ήταν αρνητές του Χριστού, οἵτινες και εγών
ούδου ἐμπιναν, χρήματα επους Είδωλολαζαράς
επήρ, ἐθιρρωθη, και ἐθαυρυνται το φιλορρωθοι-
τυπο, χωρίς να αρνηθούν, οι ὄνομαβοήνεις
"ΑΙΒΕΛΛΟΦΟΡΟΙ", και αὐτούς ή την πενί-
ακας τους θεωρητες ἀθοστράτας-θεοτρωνόρας.

Κι' εγώ λοιπόν ἔχουμε τόδια θολήα θα-
ραβείγητα, οδως και του γερομενού θαύ-
ματος του Αγίου Θεοδώρου, θοῦ εοργάσου-
μαι κάθε χρόνο, το Σάββατο τῆς Α' Εβ-
δομάδος την Νηστείαν. "Νουτιαρός ο θα-
ραβάτης, γινώντων οὖν οι Χριστιανοί παδά-
ρονται μάλλον διὰ νηστείας πώς θρώπ
ἐβδομάδα τῆς Αγίας Σεβαστούπολης, ηγ
και τηνής διὰ τοῦτο παθαπάρ τ' εβδομά-
δα πατούμενοι τὸ βουλήδην ίνα 2021 μά-
λιστα μοινυν αὐτούς. διό και θροβίζα-
ζει, πρυτανίως ίνα ζεδώντιν εἰς την ἀγρ-
οπαρ και τηνίτις, τας τημέρας βρώματα με-
μιασθένεια σε. την αίματαν την είδωλικην
θυσίαν. Άλλα γεύει θεία τεθραρεῖς και
έθνον ο Μαρτυρος Θεοδώρος εἰς τον 2022
αρχιεπίσκοπον Κων/δόρεας Εύδοξιον

" και φαντρίων το θράγμα θαρυγγίου
το αὐτῶν ίνα συγκατέση τους θιερούς εύδος
το ορώι τῆς Θεωρέας και εμφανίση
αύτοις την βρωμάτων συνέντη τη χρῆμα,
πήγκαψη της ἀραγματιας γροπής ἀγα-
θητρώντης ένι τον θροχεύρου διά μολύβων
..... Τοιουτορρόδως ο μέν σινούς
τον θαραβάτου εμπατιώδη. ο δέ εύεβητής
Λαός, διαγυριζόθεις ἀκόμηνυτος....."

" Ο ρολόγιον το Μήτρα επ. 446... —
Τό να αθέχουνται αθό τά είδωλόδυτα,
είναι καλόν την Αγίαν Αιωνοτόπων. Πράξη
Αθος. Ιερ. Λε..... "Συγκόθηταν δέ οι
αθοβούροι και οι θρεεβύζεροι..... :: αθέ-
χεθοι είδωλοδύταις, και αίματος και θνη-
τού και θωρειας....."

Παρ' οὐα λοιπόν αὐτά θοῦ αγέφερα, α-
κούει κανεὶς ένα βορό μυελής ανονσίες
τον μυαλοῦ, αθό δριμήσους επικερίνους
τηνωνικούς,, ο ένας να λέι· τ' εγώ
θά δεχθώ πώς ταυτότητα μή το 666,
θά βάյω και ένα Σταυρό, κι' ο όπλος να
λέι. τ' εγώ θά δεχθώ το σφράγισμα τούτου
μεταξι το 666 και θά κανω μίσην Στα-
ρό ερώ κεφαλή.... και ένα βορό ομοιες α-
γονσίες, θοῦ νομίζουν οὖν θά αιματούν μέ-
αυτον τον γρόθο, εγώ, αὐτά είναι, θάνατος.
Μόνον αὐτά θου δεχονται αγιασμό, αὐτά
κόντρα αγιάσματα. Όδως. Το γερό,

δέχεται ἀγιασμό, οὐαὶ γίνεται Ἀγιασμός.
ταῖς οὖρα δὲν δέχονται ἀγιασμό.

Ἡ θέτηρα, μὲν θαῦμα γίνεται φυμά.
Ἡ ἀκαθαρσία, δὲν δέχεται ἀγιασμό.

Ἐδομένως, ὁ Διάβολος, ὁ ἀγνόητος,
ὅταν εἴπαι εἰπή ταυτόπτερά τας, ἢ στὸ
Χέρι, ἢ στὸ ιερούλινα, μήτε στὸ αὐτό-
βούργου, δὲν ἀγάπονται, μήτε στὸ να
Βαζουκή οὐαὶ ἐνα τελετό.

Ἐχουμε τὴν δύναμην τοῦ θησίου
Στεφανοῦ τοῦ Ἅγιου Συμβόλου, τὴν
Θεία χάρη τοῦ Χριστοῦ, μόνον ὅταν
ἀριούμεθα στὸ Ἅγιο Σφράγισμα
τοῦ Βαθυίσματος, οὐδὲ ἀκαθαρτούμεθα
τοῦ παταγα, οὐαὶ συγχασσώμεθα
τοῦ Χριστοῦ, οὐαὶ δεχόμεθα τὸ
“Ἄγιο Σφράγισμα” “Σφραγῆς δωρεᾶς
Τρινύματος Ἅγιου”. —

Ο Χριστός νὰ μᾶς δίνη
οναὶ τὴν φωνήν. Ἄμην. —
Ἄγιον ὄρος Κουγουκούνιανό κενή
“Ταναγούδα” Σαββάτο Α' Νη-
σειῶν 1987.
Μέ αὐτό οὐδέν οὐαὶ ἀγαίων Χριστοῦ,
Μοναχὸς Ταΐσιος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

* ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι ἀριθμοί δείχνουν τὰ νούμερα τῶν κεφαλί-
δων καὶ δχι τῶν σελίδων.

Πρόλογος.....	σελ. 8
Βιογραφικές ἀναφορές.....	σελ. 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΑΜΟΣ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ-ΑΝΑΤΡΟΦΗ-ΓΟΝΕΙΣ

- “Ενας γιατρός βλέπει τό ἀκτιστο φῶς 4
- “Οταν ἡ γυναίκα μείνει ἔγκυος 9, 10, 11
- Γιά τό θηλασμό 12
- Υποχρεώσεις τῶν γονιῶν πρός τά παιδιά τους 13
- Ατεχνία 15
- Σύζυγοι καυγάδες 17
- Ζωηρά παιδιά 25
- Χάσμα γενεῶν 34
- Παιδικές παρέες 42

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ

- ‘Ομοιοπαθητική, βελονισμός, χλασσική ιατρική, βότανα 45
- Θαυματουργία τοῦ γέροντα 48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- ‘Αξιωματοῦχοι καὶ Μασωνία 55
- Περί καύσεως νεκρῶν 59

- Τιτορίες ἀπό τὸν πόλεμο 60, 61
 Ἐξαφανίσεις παιδιῶν 64
 Προφητεία γιὰ τὴ Βόρεια Ἡπειρο, Κωνσταντινούπολη, Καπ-
     παδοχία, χολέρα στήν Τουρκία 73
 Γιά τοὺς μουσουλμάνους τῆς Θράκης 81
 Τιτορίες ἀπό τὸν ἐμφύλιο 87, 88, 89, 90
 Περὶ φόρων καὶ στάσης ἀπέναντι στὸ χράτος 91, 92
 Κοινωνικές σχέσεις, δεσμοί 95
 Γιά τὰ ὄφρανά καὶ ἐγκαταλειπμένα παιδιά 97
 Σχέση χριστιανῶν (μοναχῶν καὶ λαϊκῶν) μέ τὴν πολιτική
     98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ

- Μαρτύριο 100
 Περὶ λογισμῶν 102, 103, 104
 Περὶ αὐτοκτονίας 107
 Δαιμονικός πειρασμός 108
 Πνευματικές, Ἰνδουϊστές, ΧΟΕ 111
 Μνημόσυνο Πατριάρχη, ζηλωτές 113
 Πιάνει ἡ βασκανία, τὸ «μάτι», γέροντα; 120
 Ο γέροντας θεραπεύει τὴ δαιμονισμένη μουσουλμάνα 133
 Ο Χριστός ἐμφανίζεται σὲ γυναικά 136
 Η φωτιά στὸ "Άγιο" Ὀρος, χαστούκι τῆς Παναγίας, γιά τὸ
     κοσμικό φρόνημα τῶν μοναχῶν 139
 Σχέδιο ἀλώσεως τοῦ "Άγιου" Ὀρους 140
 Η κοσμική μέριμνα καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη στήν Πρόνοια
     τοῦ Θεοῦ 147
 Περὶ Θείας Μεταλήψεως 149
 Προφητεία 150
 Περὶ Ἀντιχρίστου 151
 Περὶ θυσίας καὶ χαρᾶς 152

- Παιδικός πειρασμός τοῦ Γέροντα καὶ θείας ἀποκάλυψη 155
 Περὶ πνευματικῆς ὄχνηρίας 162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΔΙΑΦΟΡΑ

- Νά ἀναστήσει ὁ Θεός Μακκαβαίους 168
 Γιά τὴν ὅμοφυλοφιλία 170
 Γιά τὰ ὑποσυνείδητα μηνύματα καὶ τὴν ROC μουσική 171
 Οἰκολογικά 172, 173

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ':

- Ἀνατροφή παιδιῶν 179
 Περὶ αὐτοκτονίας 180
 Σφαγή Ἀρμενίων 181
 Χαρακτῆρες ἀνθρώπων 182
 Γαλλικό καὶ Γερμανικό μυαλό 183
 "Ἐνας λαϊκός ἀνασταίνει νεκρό" 184
 "Ο Δυτικός «πολιτισμένος» ἄνθρωπος" 185
 Τὰ ἀπόνερα τῶν καντηλιῶν 186
 Γιατί ταλαιπωρήθηκε τόσο ὁ Ἀλβανικός λαός; 187
 Ποῦ βρίσκεται τό κακό; 188
 Βιολογικός καθαρισμός - Πόσμα νερά 189
 Παιδική ἀπλότητα 190
 Μογγολάκια 191
 Ο χαλασμένος λογισμός τῶν ἀνθρώπων 193
 Πονηρός ἡ "Άγιος"; 194
 Ἀποφθέγματα.....σελ. 178
 Γιά τὴν Ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας .....σελ. 181
 Τό Κρυφό Σχολειό.....σελ. 6
 Ἐλλάδα: Η χώρα πού παράγει... Ἄγιος .....σελ. 188
 Σημεῖα τῶν καιρῶν, 666 .....σελ. 190
 Περιεχόμενα.....σελ. 197

«...”Οσο περισσότερο ζεῖ κανείς τήν κοσμικήν ζωήν, τόσο περισσότερο ἄγχος χερδίζει. Μόνο κοντά στό Χριστό κανείς ξεκουράζεται, γιατί ὁ ἀνθρωπός εἶναι πλασμένος γιά τό Θεό! Έχει εἶναι τό φυσικό του, νά βρίσκεται μέ τό Θεό...».

«Ο ἀνθρωπός πού ἀπομακρύνεται ἀπό τό Θεό ὑποφέρει καί πιό πολύ ἀπ' ὅλους ὑποφέρει ὁ Σατανᾶς...».